

ROMÂNIA
JUDEȚUL ARGES
CONSILIUL LOCAL AL ORASULUI
TOPOLOVENI

HOTĂRÂRE

Nr.66 din 29 septembrie 2025

privind completarea Strategiei de Dezvoltare Locală a Orașului Topoloveni pentru anul 2021-2027 aprobată prin Hotărârea Consiliului Local al Orașului Topoloveni nr.3 din 31 ianuarie 2023, în sensul includerii în Planul de acțiune pentru perioada 2021-2027 / Prioritate 6.1. / Măsuri asociate 6.1.1. precum și în Fișele proiectelor prioritare 2021-2027 – Mediu a Proiectului cu titlul "Amenajare infrastructura verde cu acces pietonal pe valea râului Cîrcinov"

Consiliul Local al orașului Topoloveni, județul Argeș întrunit în ședință ordinară, publică, la data de 29 septembrie 2025;

Luând act de :

- Referatul de aprobare (Expunere de motive) al Primarului orașului Topoloveni pentru inițierea și motivarea Proiectului de Hotărâre referitor la completarea Strategiei de Dezvoltare Locală a Orașului Topoloveni pentru anul 2021-2027 aprobată prin Hotărârea Consiliului Local al Orașului Topoloveni nr.3 din 31 ianuarie 2023, în sensul includerii în Planul de acțiune pentru perioada 2021-2027 / Prioritate 6.1. / Măsuri asociate 6.1.1. precum și în Fișele proiectelor prioritare 2021-2027 – Mediu a Proiectului cu titlul "Amenajare infrastructura verde cu acces pietonal pe valea râului Cîrcinov" ; proiect ce urmează a fi depus la finanțare în cadrul Programului POR 2021-2027; Prioritatea 2 - „O regiune cu orașe prietenoase cu mediul” ; Obiectivul specific RSO2.7 - „Intensificare acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare”; Operațiunea PRSM/ID/2/2/2.7 – PRSM/ID/2/2/2.7 – Intensificare acțiunilor de protective si conservare a naturii, a biodiversității si a infrastructurii verzi, inclusive in zonele urbane, precum si reducerea tuturor formelor de poluare prin investiții in infrastructura verde-albastră;
- Referatul de specialitate nr.10576 din 17.09.2025 întocmit de Compartimentul "Achiziții Publice, Investiții, Implementare Proiecte" din cadrul aparatului de specialitate al primarului pentru Proiectul de Hotărâre, anterior menționat;
- Înscrierile care stau la baza proiectului de hotărâre, respectiv:
 - (i) HCL Topoloveni nr. 3 din 31 ianuarie 2023 pentru aprobarea Strategiei de Dezvoltare Locala a Orașului Topoloveni 2021-2027;
 - (ii) Extras Strategie de Dezvoltare Locala a Orașului Topoloveni 2021-2027, respectiv din Planul de acțiune pentru perioada 2021-2027, Prioritate 6.1, Masuri asociate 6.1.1., precum si din cadrul Fiselor proiectelor prioritare 2021-2027 – Mediu; formă actualizata supusă spre aprobare;

- (iii) Extras Ghidul solicitantului POR 2021-2027; Prioritate 2 – O regiune cu orașe prietenoase cu mediul, Obiectiv Specific RSO2.7, Operațiunea PRSM/ID/2/2/2.7 – PRSM/ID/2/2/2.7 – Intensificare acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusive în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare prin investiții în infrastructura verde-albastră;
- Avizele comisiilor de specialitate ale consiliului local;

Având în vedere că actul a cărei completare se impune (Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Topoloveni pentru anul 2021-2027) și respectiv actul de aprobare al acestuia (HCL Topoloveni nr.3 din 31 ianuarie 2023) sunt acte administrative emise de autorități administrative, astfel cum sunt definite în Codul administrativ aprobat prin OUG nr.57/2019; urmează a se lua act de prevederile Legii nr.554/2004 a contenciosului administrativ potrivit căreia aceste acte pot fi modificate, completate, revocate în tot sau în parte tot prin act administrativ emis de aceeași autoritate administrativă;

Văzând și prevederile actualizate ale actelor normative:

- Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, cu modificările și completările ulterioare;
- Art.129 alin.(2) lit. b) raportat la alin.(4) lit. d) și alin.(7) lit. i) din Codul Administrativ aprobat prin OUG nr.57/2019 cu modificările și completările ulterioare;

În temeiul disp.art.139 alin.(1) și alin.(3) lit. e) și g) coroborat cu art.140 alin.(1) din Codul Administrativ aprobat prin OUG nr.57/2019, cu modificările și completările ulterioare;

HOTĂRĂȘTE:

Art.1. Se aprobă completarea "Strategiei de Dezvoltare Locală a Orașului Topoloveni pentru anul 2021-2027" aprobată prin Hotărârea Consiliului Local al orașului Topoloveni nr.3 din 31 ianuarie 2023 în sensul includerii Proiectului cu titlul "*Amenajare infrastructura verde cu acces pietonal pe valea râului Cîrcinov*" în cadrul Planului de acțiune pentru perioada 2021-2027; Prioritate 6.1. / Măsuri asociate 6.1.1. precum și în Fișele proiectelor prioritare 2021-2027 – Mediu.

Art.2. Se aprobă varianta actualizată a "Strategiei de Dezvoltare Locală a Orașului Topoloveni pentru anul 2021-2027" cuprinzând Proiectul cu titlul "*Amenajare infrastructura verde cu acces pietonal pe valea râului Cîrcinov*" - prevăzută alăturat ca Anexă la prezenta hotărâre.

Art.3. Se aprobă înlocuirea Strategiei de Dezvoltare Locală a Orașului Topoloveni pentru anul 2021-2027 prevăzută ca anexă la HCL Topoloveni nr.3 din 31 ianuarie 2023 cu Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Topoloveni pentru anul 2021-2027, forma actualizată, prevăzută ca anexă la prezenta hotărâre.

Art.4. Pe data adoptării prezentei hotărâri își încetează efectele orice alte prevederi contrare.

Art.5. În toate actele juridice care provin și/sau privesc UAT Orașul Topoloveni, ori de câte ori se face trimitere la Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Topoloveni pentru

anul 2021-2027 – forma actualizată, se menționează atât hotărârea inițială de aprobare cât și hotărârea ulterioară de completare adoptate de consiliul local.

Art.6. (1) Prezenta hotărâre se comunică, prin grija secretarului general al localității, Instituției Prefectului-Județul Argeș, pentru exercitarea controlului de legalitate; Primarului și compartimentelor de resort din cadrul aparatului său de specialitate; Oricărei persoane interesate.

(2) Compartimentul „Relații Publice” va aduce la cunoștință publică prezenta hotărâre prin publicare în Monitorul Oficial Local al Orașului Topoloveni - Subeticheta ”HOTĂRĂRILE AUTORITĂȚII DELIBERATIVE” - care poate fi accesat de la următoarea adresă: www.cjarges.ro/en/web/topoloveni/monitorul-oficial-local.

PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ

Elena-Andreea Călin

Contrasemnare

Secretar General al/UAT Oraș Topoloveni

Maria-Doina Ungureanu

Proceduri obligatorii ulterioare adoptării HOTĂRĂRII CONSILIULUI LOCAL TOPOLOVENI Nr.66 din 29 septembrie 2025 (conform anexa nr.9 la Regulamentul aprobat prin Ordin MDLPA nr.25/2021 – M.O. Partea I nr.76 din 25.01.2021)			
Nr. Crt.	Operațiuni efectuate	Data	Semnătura persoanei responsabile sa efectueze procedura
0	1	2	3
1.	Adoptarea hotărârii s-a făcut cu majoritate simplă, absolută, calificată, unanimitate ,	29.09.2025	
2.	Comunicarea către primar	29.09.2025	
3.	Comunicarea către prefectul județului	30.09.2025	
4.	Aducerea la cunoștință publică	30.09.2025	
5.	Comunicarea, numai în cazul celei cu caracter individual	-	
6.	Hotărârea devine obligatorie sau produce efecte juridice, după caz	30.09.2025	

ROMÂNIA
JUDEȚUL ARGEȘ
Orașul Topoloveni

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ

2021-2027

Ediție revizuită Septembrie 2025

CUPRINS

CUPRINS	3
LISTA ACRONIMELOR UTILIZATE.....	5
INDEX TABELE.....	6
INDEX GRAFICE.....	6
INDEX FIGURI.....	6
INDEX FACSIMILE.....	6
INTRODUCERE	7
CAPITOLUL I: CONTEXTUL STRATEGIC GENERAL.....	9
1. Direcții strategice la nivel european.....	9
1.1. Politica de coeziune 2021-2027	9
1.2. Prioritățile investiționale pentru perioada 2021-2027.....	10
2. Direcții strategice la nivel național	14
2.1. Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030.....	14
2.2. Planul Național de Redresare și Reziliență.....	24
3. Direcții strategice la nivel regional	32
3.1. Strategia de Dezvoltare a Regiunii Sud-Muntenia.....	32
3.2. Context județean de dezvoltare durabilă - Strategia de dezvoltare teritorială integrată a teritoriului Argeș-Muscel	41
4. Programe și surse de finanțare 2021-2027	42
4.1. Programe operaționale.....	42
4.2. Politica Agricolă comună post-2020.....	51
4.3. Programe și surse de finanțare 2021-2027.....	53
4.3.1. Bugetul local.....	53
4.3.2. Bugetul județean	54
4.3.3. Programele guvernamentale.....	54
4.3.4. Compania Națională de Investiții S.A.....	56
4.3.5. Programele europene de finanțare nerambursabilă	57
4.3.6. Programele de cooperare teritorială.....	60
4.3.7. Granturile SEE / Granturi norvegiene.....	61
4.3.8. Parteneriatele de tip public-privat	61
4.3.9. Creditarea.....	62
CAPITOLUL II: ANALIZA DE POTENȚIAL A ORAȘULUI TOPOLOVENI.....	63
1. Așezare geografică	63
2. Scurt istoric	64
3. Suprafața Orașului Topoloveni.....	70
4. Cadrul natural.....	71
4.1. Relieful	71
4.2. Solurile	71
4.3. Clima	71
4.4. Rețeaua hidrografică.....	72
4.5. Vegetația și fauna	72
5. Factori și probleme de mediu	72
5.1. Factorii de mediu.....	72
5.1.1. Calitatea aerului.....	73
5.1.2. Calitatea apei	74
5.1.3. Calitatea solului.....	80
5.1.4. Nivelul de zgomot și vibrații.....	83
5.1.5. Gestionarea deșeurilor.....	84

5.2. Arii protejate	86
5.3. Factorii de risc	86
6. Infrastructura de transport.....	86
7. Infrastructura tehnico-edilitară	87
7.1. Alimentarea cu apă	87
7.2. Canalizarea menajeră.....	88
7.3. Alimentarea cu energie electrică	88
7.4. Telefonie, televiziune, internet	89
7.5. Alimentarea cu energie termică	89
7.6. Alimentarea cu gaze naturale	89
7.7. Gospodărie și salubritate	89
8. Structura demografică.....	90
8.1. Populația Orașului Topoloveni	90
8.2. Evoluția populației orașului.....	96
9. Capital uman, educație, sănătate și servicii sociale	97
9.1. Forța de muncă și șomajul	97
9.2. Educație	98
9.3. Sănătate și servicii sociale	101
10. Activitatea economică	103
10.1. Agricultură	103
10.2. Industria	104
10.3. Turismul	106
10.4. Servicii publice	107
10.5. Operatorii economici de pe raza Orașului Topoloveni	107
11. Potențialul cultural și turistic.....	110
11.1. Patrimoniul arhitectural.....	110
11.2. Monumente istorice	112
11.3. Lăcașuri de cult din Orașul Topoloveni.....	114
11.4. Alte obiective culturale din Orașul Topoloveni	114
11.5. Turismul	118
12. Administrația publică locală.....	118
12.1. Structura administrației publice locale.....	118
12.2. Mediul asociativ	120
CAPITOLUL III: ANALIZA SWOT	123
ANALIZA SWOT A ORAȘULUI TOPOLOVENI.....	125
CAPITOLUL IV: STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ.....	137
1. Misiunea	137
2. Viziunea	137
3. Obiectiv general.....	137
4. Obiective strategice, obiective prioritare și măsuri aferente.....	137
5. Planul local de acțiune.....	145
PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU PERIOADA 2021-2027	146
6. Portofoliul de proiecte prioritare.....	189
FIȘELE PROIECTELOR PRIORITARE 2021-2027	190
CAPITOLUL V: IMPLEMENTAREA, EVALUAREA ȘI RAPORTAREA	279

LISTA ACRONIMELOR UTILIZATE

Acronim	Denumire completă
AAPL	Autoritate administrație publică locală
UAT	Unitate administrativ-teritorială
CJ	Consiliul județean
CL	Consiliul local
AM	Autoritatea de management
MFE	Ministerul Fondurilor Europene
UE	Uniunea Europeană
L	Lege
HG	Hotărâre de Guvern
OUG	Ordonanță de urgență a Guvernului
OG	Ordonanța Guvernului
HCL	Hotărâre de consiliu local
IMM	Întreprinderi mici și mijlocii
ONG	Organizații neguvernamentale
ADI	Asociație de dezvoltare intercomunitară
GAL	Grup de acțiune local
ACOR	Asociația Comunelor din România
PODD	Programul Operațional Dezvoltare Durabilă
POT	Programul Operațional Transport
POCIDIF	Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare
POS	Programul Operațional Sănătate
POEO	Programul Operațional Educație și Ocupare
POIDS	Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială
POR	Programul Operațional Regional
POAT	Programul Operațional Asistență Tehnică
POTJ	Programul Operațional Tranziție Justă
PAC	Politica Agricolă ORAȘ
PNDL	Programul Național de Dezvoltare Locală
FEDR	Fondul European de Dezvoltare Regională
FC	Fondul de Coeziune
FSE	Fondul Social European
FEADR	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală
FEGA	Fondul European de Garantare Agricolă
FEPAM	Fondul european pentru Pescuit și Afaceri Maritime
BVC	Buget de venituri și cheltuieli
BS	Bugetul de stat
BL	Bugetul local

INDEX TABELE

Tabelul nr. 1 – Componenta de investiții a PNRR.....	25
Tabelul nr. 2 – Situația domeniilor de investiții și bugetelor estimate pentru PILON I.....	27
Tabelul nr. 3 – Situația domeniilor de investiții și bugetelor estimate pentru PILON II	29
Tabelul nr. 4 – Situația domeniilor de investiții și bugetelor estimate pentru PILON III	30
Tabelul nr. 5 – Obiectivele politicii, programe și fonduri 2021-2027	59
Tabelul nr. 6 – Categoriile de folosință ale terenurilor în Orașul Topoloveni	70
Tabelul nr. 7 – Cantitatea de deșeuri menajere colectate anual în perioada 2009-2013	86
Tabelul nr. 8 – Populația Orașului Topoloveni în perioada 2013-2021	90
Tabelul nr. 9 – Repartizarea pe sexe a populației ORAȘULUI în perioada 2016 – 2021.....	91
Tabelul nr. 10 – Structura populației pe grupe de vârstă și sexe.....	92
Tabelul nr. 11 – Durata medie a vieții, pe sexe și medii.....	94
Tabelul nr. 12 – Mișcarea naturală a populației Orașului Topoloveni în perioada 2012-2020	95
Tabelul nr. 13 – Structura populației în funcție de etnie.....	96
Tabelul nr. 14 – Structura populației în funcție de confesiunea religioasă.....	96
Tabelul nr. 15 – Situația locuințelor existente și suprafața locuibilă.....	96
Tabelul nr. 16 – Dotarea cu instalații și dependențe a locuințelor în anul 2021	97
Tabelul nr. 17 – Mișcarea migratorie a populației Orașului Topoloveni în perioada 2017-2020	97
Tabelul nr. 18 – Numărul mediu de salariați din Orașul Topoloveni în perioada 2017-2020.....	98
Tabelul nr. 19 – Ponderea șomerilor din Orașul Topoloveni în perioada 10.2021 – 03.2022	98
Tabelul nr. 20 – Număr elevi ai unei forme de învățământ – 2020.....	98
Tabelul nr. 21 – Dotări unități învățământ.....	99
Tabelul nr. 22 – Distribuția cadrelor didactice la nivelul anului 2020.....	100
Tabelul nr. 23 – Situația sistemului medical la nivelul anului 2020, în Orașul Topoloveni.....	102
Tabelul nr. 24 – Categoriile de terenuri agricole în Orașul Topoloveni.....	103
Tabelul nr. 25 – Situația efectivelor de animale.....	103
Tabelul nr. 26 – Numărul întreprinderilor active.....	104
Tabelul nr. 27 – Structuri de primire turistică din Orașul Topoloveni – 2020.....	106
Tabelul nr. 28 – Cifrele de afaceri ale operatorilor economici din Orașul Topoloveni, pe domenii de activitate	108
Tabelul nr. 29 – Monumente istorice din Orașul Topoloveni , județul Argeș.....	113
Tabelul nr. 30 – Componenta Consiliului local al Orașului Topoloveni.....	119

INDEX GRAFICE

Graficul nr. 1 – Populația ORAȘULUI TOPOLOVENI în perioada 2013-2021.....	91
Graficul nr. 2 – Reprezentarea grafică a populației, pe sexe – perioada 2016 – 2021	91
Graficul nr. 3 – Mișcarea naturală a populației ORAȘULUI TOPOLOVENI în perioada 2012-2020.....	95
Graficul nr. 4 – Distribuția cadrelor didactice după forma de învățământ.....	101

INDEX FIGURI

Figura nr. 1 – Priorități de investiții 2021-2027	10
Figura nr. 2 – Bugetul alocat României.....	27
Figura nr. 3 – Structura bugetului PNRR pe piloni	32
Figura nr. 4 – Localizare ORAȘUL TOPOLOVENI	64
Figura nr. 5 – Tehnica evaluării modului de implementare a Strategiei de dezvoltare locală.....	280

INDEX FACSIMILE

Facsimil nr. 1 - Organigrama UAT Topoloveni.....	119
Facsimil nr. 2 - Distribuția funcțiilor existente la nivelul UAT Topoloveni	120

INTRODUCERE

La mai bine de 13 ani de la aderarea României la Uniunea Europeană, fondurile europene sunt încă un concept abstract pentru mulți dintre cetățeni, iar rata de absorbție a acestora de către țara noastră rămâne în continuare sub media europeană.

79.917.000.000 euro vor fi la dispoziția României în Cadrul financiar multianual 2021-2027. Acești bani vor putea fi accesați doar prin proiecte care să fie finanțate de UE. Din CFM, României i-au fost alocate 46,3 miliarde de euro pentru următorii 7 ani. Din Next Generation EU, care va ajuta Uniunea Europeană să se refacă economic în urma pandemiei COVID-19 și va susține investiții în tranzițiile către economia digitală și verde, România va primi 16,8 miliarde de euro granturi, iar 16,7 miliarde de euro în împrumuturi. Acești bani vor avea un efect real în viața cetățenilor: infrastructură de calitate, școli și spitale moderne, proiecte care să creeze locuri de muncă durabile, un mediu mai curat și o administrație digitalizată, demnă de secolul 21.

România are o șansă extraordinară de a avansa, în sfârșit, în modernizarea țării, iar în acest proces, rolul administrațiilor locale și județene va fi crucial.

Întrucât la nivelul Uniunii Europene abordarea strategică și programarea prezintă o importanță deosebită pentru politicile conturate de către aceasta, și pentru a putea beneficia de fondurile alocate țărilor membre, România, prin intermediul autorităților administrației publice centrale și locale trebuie să își stabilească pe termen mediu și lung direcțiile de dezvoltare și să propună proiecte în concordanță cu acestea pentru comunitățile reprezentate, ținând seama de obiectivele stabilite la nivel comunitar.

Pentru a obține fonduri europene în vederea implementării unei măsuri la nivel local, este necesar ca această măsură să fie inclusă în strategia de dezvoltare a ORAȘULUI și să fie în concordanță cu prevederile și prioritățile trasate de documentele strategice la nivel european și național.

Strategia de dezvoltare a ORAȘULUI se constituie astfel într-un ghid de prezentare a tuturor obiectivelor de dezvoltare, cu identificarea direcțiilor de dezvoltare specifice și a viitoarelor proiecte ale administrației publice locale.

Strategia de dezvoltare locală reprezintă totodată un instrument de lucru pus la dispoziția tuturor factorilor interesați în progresul economico-social al ORAȘULUI, fixând traiectoria evoluției printr-o succesiune de proiecte ce urmează a se concretiza într-o listă finală de acțiuni pentru o perioadă multianuală.

Pornind de la aceste considerente, prezentul document încearcă să prezinte o imagine cât mai obiectivă a situației actuale, identificând acele arii sau domenii care pot oferi comunității un avantaj competitiv real în următorii 7 ani.

Strategia de dezvoltare locală a Orașului Topoloveni este structurată pe 5 capitole:

- **Capitolul I** – Contextul strategic general, care cuprinde prezentarea succintă a principalelor strategii la nivel european, național și regional, precum și programele și sursele de finanțare pentru perioada 2021-2027;
- **Capitolul II** – Analiza diagnostic a ORAȘULUI, în cadrul căreia sunt expuse aspecte privind așezarea geografică, istoricul, cadrul natural, structura demografică, infrastructura de transport și tehnico-edilitară, factorii și problemele de mediu, capitalul uman, infrastructura socială, educație și sănătate, infrastructura de agrement, capacitatea administrativă și mediul asociativ;
- **Capitolul III** – Analiza SWOT, care prezintă concomitent caracteristicile interne și influențele mediului extern, ținând cont atât de factorii pozitivi, cât și de cei negativi;
- **Capitolul IV** – Strategia de dezvoltare locală, care stabilește: misiunea, viziunea de dezvoltare, obiectivul general și obiectivele specifice, domeniile de intervenție, prioritățile, măsurile de întreprins, planul local de acțiune, precum și portofoliul de proiecte prioritare în perioada 2021-2027;
- **Capitolul V** – Implementarea și evaluarea strategiei de dezvoltare locală, precum și raportarea cu privire la gradul de implementare a strategiei de dezvoltare locală.

CAPITOLUL I: CONTEXTUL STRATEGIC GENERAL

Ca membră a comunității internaționale, dar mai ales ca membră a Uniunii Europene, România are interesul de a implementa principiile dezvoltării durabile pe plan național.

Conceptul de **dezvoltare durabilă** desemnează totalitatea formelor și metodelor de dezvoltare socio-economică care se axează în primul rând pe asigurarea unui echilibru între aspectele sociale, economice și ecologice și elementele capitalului natural.

România are nevoie de o schimbare a paradigmei prezente de dezvoltare pentru a face față provocărilor secolului XXI. Trăim o perioadă marcată de procesul de globalizare, de accentuare a inegalităților și de agravare a problemelor de mediu. Dezvoltarea durabilă este soluția.

Ne propunem în cele ce urmează să prezentăm contextul strategic general actual, prin evidențierea principalelor direcții strategice de dezvoltare, atât la nivel european, cât și la nivel național și regional.

1. Direcții strategice la nivel european

1.1. Politica de coeziune 2021-2027

Pachetul de coeziune pentru perioada 2021-2027 prevede investiții multianuale, majoritatea resurselor fiind concentrate pe țările și regiunile mai puțin dezvoltate, pentru a promova coeziunea socială, economică și teritorială în întreaga UE. În contextul crizei actuale, acest lucru nu numai că va atenua efectele sociale și economice pe termen lung ale pandemiei de COVID-19, ci va contribui și la funcționarea pieței unice.

Cele 5 priorități investiționale mijlocite optim de UE sunt următoarele:

- ✚ **O Europă mai inteligentă**, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii;
- ✚ **O Europă mai verde**, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice;
- ✚ **O Europă conectată**, cu rețele strategice de transport și digitale;
- ✚ **O Europă mai socială**, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate;
- ✚ **O Europă mai apropiată de cetățenii săi**, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

OS1 - O Europă mai inteligentă

OS2 - O Europă mai verde

OS3 - O Europă conectată

OS4 - O Europă mai socială

OS5 - O Europă mai apropiată de cetățenii săi

Figura nr. 1 – Priorități de investiții 2021-2027.

Proiectele finanțate din fonduri cuprind de la infrastructura de transport, spitale și asistență medicală, energie curată, gestionarea apei, dezvoltare urbană durabilă, cercetare, inovare și digitalizare, până la regimuri privind ocuparea forței de muncă, incluziune socială, educație și formare.

1.2. Prioritățile investiționale pentru perioada 2021-2027:

OP 1 – O Europă mai inteligentă

❖ Cercetare și inovare

Obiectiv specific:

- Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate.

❖ Digitalizare

Obiectiv specific:

- Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor.

❖ Competitivitate

Obiectiv specific:

- Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor.

❖ Specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat

Obiectiv specific:

- Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat.

OP 2 - O Europă mai verde

❖ Energie

Obiective specifice:

- Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră;
- Promovarea energiei din surse regenerabile;
- Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-E.

❖ Schimbări climatice, riscuri, apă

Obiective specifice:

- Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor;
- Promovarea gestionării sustenabile a apei.

❖ Economia circulară

Obiectiv specific:

- Promovarea tranziției către o economie circulară.

❖ Biodiversitate

Obiectiv specific:

- Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării.

❖ Aer

Obiectiv specific:

- Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării.

❖ Situri contaminate

Obiectiv specific:

- Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării.

❖ **Mobilitate urbană**

Obiectiv specific:

- Mobilitate națională, regională și locală sustenabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă și intermodală, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere.

OP 3 - O Europă mai conectată

❖ **Conectivitate**

Obiective specifice:

- Dezvoltarea unei rețele TEN-T durabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă, sigură și intermodală;
- Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere.

❖ **Broadband**

Obiectiv specific:

- Îmbunătățirea conectivității digitale.

OP 4 - O Europă mai socială

❖ **Ocupare**

Obiective specifice:

- Îmbunătățirea **accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă**, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoane inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale;
- **Modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii** pentru a evalua și anticipa necesarul de competențe și a asigura asistența personalizată și în timp real, urmărind asigurarea medierii/plasării (matching), tranziției și a mobilității forței de muncă;
- Promovarea **participării echilibrate după gen pe piața muncii** și a asigurării echilibrului dintre viața profesională și cea privată;

- Promovarea **adaptării la schimbare a lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor**, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate, precum și a unui mediu de lucru sănătos și adaptat care să reducă riscurile la adresa sănătății.

❖ Educație

Obiective specifice:

- ❖ Îmbunătățirea **calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii**, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale;
- ❖ Promovarea **accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii**, completarea studiilor și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar;
- ❖ Promovarea **învățării pe tot parcursul vieții**, în special a unor oportunități flexibile de perfecționare și reconversie profesională pentru toți, luând în considerare competențele digitale.

❖ Incluziune socială

Obiective specifice:

- Promovarea **integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe** și a comunităților marginalizate, cum ar fi romii;
- Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecția socială; îmbunătățirea **accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată**;
- Promovarea integrării sociale a persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, inclusiv a persoanelor cele mai defavorizate și a copiilor;
- Reducerea deprivării materiale prin furnizarea de alimente și/sau asistență materială de bază persoanelor celor mai defavorizate, inclusiv prin măsuri de acompaniere.

❖ Sănătate

Obiective specifice:

- Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecția socială; îmbunătățirea **accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată**.

OP 5 - O Europă mai aproape de cetățenii săi

❖ Turism, patrimoniu, cultură, securitate urbană

Obiectiv specific:

- Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului, a patrimoniului cultural și a securității în zonele urbane.

❖ Dezvoltare teritorială integrată

Obiectiv specific:

- Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului la nivel local, a patrimoniului cultural și a securității, inclusiv în zonele rurale și de coastă și inclusiv prin dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității.

2. Direcții strategice la nivel național

2.1. Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030

România, în calitate de stat membru al Organizației Națiunilor Unite (ONU) și Uniunii Europene (UE), și-a exprimat adeziunea la cele 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD) ale **Agendei 2030**, adoptată prin Rezoluția Adunării Generale a ONU A/RES/70/1, în cadrul Summit-ului ONU pentru Dezvoltare Durabilă din septembrie 2015.

Concluziile Consiliului UE, adoptate în data de 20 iunie 2017, „*Un viitor durabil al Europei: răspunsul UE la Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă*” reprezintă documentul politic asumat de statele membre ale UE privind implementarea Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 877/2018 a fost adoptată Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030.

Prin această strategie, România își stabilește cadrul național pentru susținerea Agendei 2030 și implementarea setului de 17 ODD. Strategia susține dezvoltarea României pe trei piloni principali, respectiv economic, social și de mediu. Strategia este orientată către cetățean și se concentrează pe inovație, optimism, reziliență și încrederea că statul servește nevoile fiecărui cetățean, într-un mod echitabil, eficient și într-un mediu curat, în mod echilibrat și integrat.

Strategia reprezintă modalitatea de conectare practică, de articulare a României la parteneriatele naționale, regionale, europene și globale specifice. Totodată, ca efect al participării voluntare a României la raportările periodice cu privire la stadiul implementării Agendei 2030, Strategia contribuie la creșterea credibilității, eficacității și impactului politicilor implementate.

OBIECTIVUL 1: FĂRĂ SĂRĂCIE

Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context

șinte stabilite pentru 2030

- Eradicarea sărăciei extreme pentru toți cetățenii;
- Reducerea cu cel puțin jumătate a numărului de cetățeni care trăiesc în sărăcie relativă;
- Consolidarea sistemului național unitar al serviciilor de intervenție de urgență, reabilitare ulterioară și compensare a pierderilor în caz de calamități naturale, accidente industriale sau evenimente climatice extreme.

OBIECTIVUL 2: FOAMETE ZERO

Eradicarea foamei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi sustenabile

șinte stabilite pentru 2030

- Eradicarea malnutriției și menținerea ratei obezității sub 10%, similar cu nivelul înregistrat în anul 2014;
- Finalizarea cadastrului agricol;
- Dublarea ponderii agriculturii în PIB-ul României, față de anul 2018;
- Menținerea și extinderea diversității genetice a semințelor, a plantelor cultivate și a animalelor de fermă și domestice și a speciilor sălbatice înrudite;
- Creșterea gradului de valorificare a producției agricole autohtone;
- Creșterea ponderii agriculturii ecologice în totalul producției agricole;
- Menținerea și rentabilizarea unor ocupații și metode tradiționale de valorificare a plantelor medicinale și fructelor de pădure în zona montană;
- Menținerea tradițiilor locale prin creșterea numărului de produse cu caracteristici specifice în ceea ce privește originea geografică.

OBIECTIVUL 3: SĂNĂTATE ȘI BUNĂSTARE

Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor, la orice vârstă

șinte stabilite pentru 2030

- Asigurarea accesului universal la servicii de informare, educare și consiliere pentru promovarea prevenției și adoptarea unui stil de viață fără riscuri;
- Digitalizarea completă a sistemului de sănătate și, implicit eliminarea documentelor și registrelor tipărite pe suport de hârtie, pentru a eficientiza și a facilita intervențiile medicale, pentru a asigura populației accesul rapid la servicii medicale de calitate, la tratamente și medicamente și pentru monitorizarea eficientă a nevoilor;

- Reducerea prevalenței mortalității materne și infantile, a incidenței cancerului la sân sau de col uterin și a sarcinilor la adolescente, având ca obiectiv prioritar grupurile vulnerabile și defavorizate;
- Reducerea mortalității materne și mortalității neonatale, astfel încât să se situeze sub media UE;
- Creșterea acoperirii vaccinale până la nivelul minim recomandat de OMS pentru fiecare vaccin, prin dezvoltarea unei platforme comune de colaborare între autorități, medici, pacienți, organizații internaționale cu experiență în acest domeniu, reprezentanți ai companiilor în domeniu, precum și alți factori interesați;
- Promovarea conștientizării bolilor psihice, reducerea stigmatului și crearea unui mediu în care cetățenii afectați se simt acceptați și unde pot cere ajutor;
- Stoparea îmbolnăvirii de tuberculoză și combaterea hepatitei și a altor boli transmisibile;
- Reducerea cu o treime a mortalității premature cauzate de bolile netransmisibile prin prevenire și tratament și prin promovarea sănătății și bunăstării mintale;
- Reducerea mortalității cauzate de boli cronice;
- Reducerea consumului de substanțe nocive.

OBIECTIVUL 4: EDUCAȚIE DE CALITATE

Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți

șinte stabilite pentru 2030

- Reducerea ratei de părăsire timpurie a sistemului educațional
- Învățământ axat pe competențe și centrat pe nevoile elevului, căruia să îi fie oferită o mai mare libertate în definirea priorităților de studiu, prin măsuri precum creșterea ponderii de materii opționale;
- Asigurarea faptului că toți elevii dobândesc cunoștințele și competențele necesare pentru promovarea dezvoltării durabile, inclusiv prin educația pentru dezvoltare durabilă și stiluri de viață durabile, drepturile omului, egalitatea de gen, promovarea unei culturi a păcii și non-violenței, aprecierea diversității culturale și a contribuției culturii la dezvoltarea durabilă;
- Accentuarea rolului, în procesul educațional, al educației civice, a principiilor și noțiunilor despre o societate durabilă pașnică și incluzivă, egalitate de gen, despre valorile democrației și pluralismului, despre valorile multiculturalismului, prevenția discriminării și înțelegerea percepției „celuilalt”, despre importanța eradicării violenței cu accent pe fenomenul de violență în școli;
- Modernizarea sistemului de învățământ prin adaptarea metodologiilor de predare-învățare la folosirea tehnologiilor informaționale și creșterea calității actului educațional;

- Organizarea învățământului profesional și tehnic în campusuri special amenajate și dotate; pregătirea personalului didactic bine calificat; elaborarea de curriculum potrivit cerințelor de pe piața muncii prin dezvoltarea de parteneriate, inclusiv cu mediul de afaceri;
- Extinderea generalizată a facilităților pentru formarea și perfecționarea continuă pe tot parcursul vieții, sporirea considerabilă a participării la sistemele formale și nonformale de cunoaștere în vederea apropierii României de media performanțelor din statele membre ale UE;
- Extinderea rețelei de centre comunitare de învățare permanentă de către autoritățile locale; continuarea cointerесării companiilor în sprijinirea înrolării angajaților în asemenea programe;
- Creșterea substanțială a numărului de tineri și adulți care dețin competențe relevante, inclusiv competențe profesionale, care să faciliteze angajarea, crearea de locuri de muncă decente și antreprenoriatul;
- Creșterea nivelului de educație financiară a cetățenilor;
- Extinderea în educația formală universitară a dezvoltării durabile ca principii și specializare și accentuarea rolului cercetării interdisciplinare în dezvoltarea unei societăți durabile.

OBIECTIVUL 5: EGALITATE DE GEN

Realizarea egalității de gen și întărirea rolului femeilor și al fetelor în societate

șinte stabilite pentru 2030

- Continuarea reducerii disparității salariale dintre sexe;
- Eliminarea tuturor formelor de violență împotriva femeilor și fetelor, în sferele publice și private, inclusiv a traficului, exploatării sexuale și a altor tipuri de exploatare;
- Asigurarea participării depline și eficiente a femeilor și a egalității de șanse la ocuparea posturilor de conducere la toate nivelurile de luare a deciziilor în viața politică, economică și publică.

OBIECTIVUL 6: APĂ CURATĂ ȘI SANITAȚIE

Asigurarea disponibilității și gestionării durabile a apei și sanitație pentru toți

șinte stabilite pentru 2030

- Creșterea substanțială a eficienței folosirii apei în activitățile industriale, comerciale și agricole; extinderea reutilizării rașionale a apelor tratate și reciclate în perspectiva atingerii obiectivelor economiei circulare;
- Creșterea substanțială a eficienței de utilizare a apei în toate sectoarele și asigurarea unui proces durabil de captare și furnizare a apei potabile, pentru a face față deficitului de apă;

- Conectarea gospodăriilor populației din orașe, comune și sate compacte la rețeaua de apă potabilă și canalizare în proporție de cel puțin 90%;
- Creșterea accesului la apă potabilă pentru grupurile vulnerabile și marginalizate;
- Îmbunătățirea calității apei prin reducerea poluării, eliminarea depozitării deșeurilor și reducerea la minimum a produselor chimice și materialelor periculoase, reducând proporția apelor uzate netratate și sporind substanțial reciclarea și reutilizarea sigură;
- Realizarea accesului la condiții sanitare și de igienă adecvate și echitabile pentru toți, acordând o atenție specială celor în situații vulnerabile.

OBIECTIVUL 7: ENERGIE CURATĂ ȘI LA PREȚURI ACCESIBILE

Asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern

șinte stabilite pentru 2030

- Extinderea rețelelor de transport și distribuție pentru energie electrică și gaze naturale în vederea asigurării accesului consumatorilor casnici, industriali și comerciali la surse sigure de energie la prețuri acceptabile;
- Asigurarea securității cibernetice a platformelor de monitorizare a rețelelor de producție, transport și distribuție a energiei electrice și gazelor naturale;
- Decuplarea creșterii economice de procesul de epuizare a resurselor și de degradare a mediului prin sporirea considerabilă a eficienței energetice (cu minimum 27% comparativ cu scenariul de status-quo) și folosirea extinsă a schemei EU ETS în condiții de piață previzibile și stabile;
- Creșterea ponderii surselor de energie regenerabilă și a combustibililor cu conținut scăzut de carbon în sectorul transporturilor (autovehicule electrice), inclusiv combustibili alternativi;
- Asigurarea unui cadru de reglementare stabil și transparent în domeniul eficienței energetice în vederea atragerii investițiilor;
- Susținerea strategică a ponderii energiei electrice în totalul consumului casnic, industrial și în transporturi prin stabilirea unor norme de performanță pentru instalații și aparatură.

OBIECTIVUL 8: MUNCĂ DECENTĂ ȘI CREȘTERE ECONOMICĂ

Promovarea unei creșteri economice susținute, deschisă tuturor și durabilă, a ocupării depline și productive a forței de muncă și asigurarea de locuri de muncă decente pentru toți

șinte stabilite pentru 2030¹

¹ Vezi pagina următoare...

- Păstrarea în continuare a unui ritm al creșterii PIB superior față de media UE pentru a susține efortul de reducere a decalajelor în comparație cu țările europene avansate, paralel cu aplicarea principiilor dezvoltării durabile și îmbunătățirea constantă a nivelului de trai al populației;
- Promovarea unor politici orientate spre dezvoltare care susțin activitățile productive, crearea locurilor de muncă decente, antreprenoriatul prin start-up, creativitatea și inovația, și care încurajează formalizarea și creșterea întreprinderilor micro, mici și mijlocii, inclusiv prin acces la servicii financiare;
- Atingerea unor niveluri mai ridicate ale productivității prin diversificare, modernizarea tehnologică și inovație, inclusiv prin accent pe sectoarele cu valoare adăugată sporită și utilizarea intensivă a forței de muncă;
- Realizarea unui turism competitiv pe termen lung, dezvoltarea agroturismului, ecoturismului, turismului rural, balnear și cultural și îmbunătățirea imaginii României ca destinație turistică;
- Consolidarea capacității instituțiilor financiare interne pentru a încuraja și a extinde accesul la servicii bancare, de asigurări și servicii financiare pentru toți.

OBIECTIVUL 9: INDUSTRIE, INOVAȚIE ȘI INFRASTRUCTURĂ

Construirea unor infrastructuri reziliente, promovarea industrializării durabile și încurajarea inovației

șinte stabilite pentru 2030

- Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii calitative, fiabile, durabile și puternice, inclusiv infrastructura regională și transfrontalieră, pentru a sprijini dezvoltarea economică și bunăstarea oamenilor, cu accent pe accesul larg și echitabil pentru toți
- Îmbunătățirea siguranței rutiere;
- Reabilitarea industriilor pentru a deveni durabile, cu eficiență sporită în utilizarea resurselor și adoptare sporită a tehnologiilor și proceselor industriale curate și ecologice, toate țările luând măsuri în conformitate cu capacitățile respective ale acestora;
- Stimularea cu precădere a economiei digitale și investițiilor industriale care se situează în zona mai profitabilă a lanțului valoric, care fructifică și rezultatele eforturilor naționale de cercetare-dezvoltare-inovare și care se adresează unor piețe stabile și în creștere;
- Întărirea cercetării științifice, modernizarea capacităților tehnologice ale sectoarelor industriale; încurajarea inovațiilor și creșterea semnificativă a numărului de angajați în cercetare și dezvoltare și sporirea cheltuielilor publice și private pentru cercetare și dezvoltare;
- Promovarea industrializării incluzive și durabile și sporirea ratei de ocupare;
- Creșterea accesului întreprinderilor mici industriale și de altă natură la servicii financiare, inclusiv la credite accesibile și integrarea acestora în lanțuri valorice și piețe externe.

OBIECTIVUL 10: INEGALITĂȚI REDUSE

Reducerea inegalităților în interiorul țărilor și între țări

șinte stabilite pentru 2030

- Adoptarea politicilor, în special fiscale, salariale și de protecție socială, în scopul reducerii progresive a inegalităților, respectiv a proporției grupurilor dezavantajate;
- Aproprierea României de nivelul mediei UE, corespunzător anului 2030, din punctul de vedere al indicatorilor dezvoltării durabile;
- Reducerea discriminării prin acordarea de sprijin organizațiilor neguvernamentale care activează în domeniul drepturilor omului.

OBIECTIVUL 11: ORAȘE ȘI COMUNITĂȚI DURABILE

Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile

șinte stabilite pentru 2030

- Asigurarea accesului la condiții de locuire adecvate pentru toți cetățenii;
- Reducerea semnificativă a pierderilor economice provocate de inundații și alunecările de teren, îmbunătățirea răspunsului colectiv și întărirea capacității de adaptare și revenire la nivel funcțional în cel mai scurt timp după producerea evenimentului, reducerea impactului inundațiilor sau a poluărilor generate de inundații și ale alunecărilor de teren asupra ecosistemelor, inclusiv prin îmbunătățirea constantă a cadrului legislativ;
- Asigurarea accesului la sisteme de transport sigure, la prețuri echitabile, accesibile și durabile pentru toți, în special prin extinderea rețelelor de transport public, acordând o atenție deosebită nevoilor celor aflați în situații vulnerabile, femei, copii, persoane cu dizabilități și în etate;
- Elaborarea și punerea în aplicare a unui program general de planificare spațială și amenajare a teritoriului în corelare cu strategiile sectoriale la nivel național prin aplicarea conceptului de dezvoltare spațială policentrică și echilibrată, care să susțină coeziunea teritorială;
- Educarea și responsabilizarea populației pentru situații de risc seismic;
- Reducerea efectelor pe care poluarea atmosferică le are asupra sănătății umane și a mediului prin acordarea unei atenții deosebite calității aerului;
- Reducerea substanțială a numărului deceselor și bolilor provocate de produsele chimice periculoase de poluare și de contaminarea aerului, apei și a solului;
- Consolidarea eforturilor de protecție și salvagardare a patrimoniului cultural și natural, a elementelor de peisaj din mediul urban și rural;
- Implementarea prevederilor legale referitoare la producția, transportul, depozitarea, utilizarea și eliminarea produselor chimice, inclusiv a celor farmaceutice, care pot prezenta pericole pentru sănătatea oamenilor și animalelor și pentru integritatea mediului.

OBIECTIVUL 12: CONSUM ȘI PRODUCȚIE RESPONSABILĂ

Asigurarea unor modele de consum și producție durabile

șinte stabilite pentru 2030

- Trecerea etapizată la un nou model de dezvoltare bazat pe utilizarea rațională și responsabilă a resurselor cu introducerea unor elemente ale economiei circulare, elaborarea unei foi de parcurs;
- Înjumătățirea pe cap de locuitor a risipei de alimente la nivel de vânzare cu amănuntul și de consum și reducerea pierderilor de alimente de-a lungul lanțurilor de producție și de aprovizionare, inclusiv a pierderilor post-recoltare;
- Reciclarea în proporție de 55% a deșeurilor municipale până în 2025 și 60% până în 2030;
- Reciclarea în proporție de 65% a deșeurilor de ambalaje până în 2025 (materiale plastice 50%; lemn 25%; metale feroase 70%, aluminiu 50%, sticlă 70%, hârtie și carton 75%) și 70% până în 2030 (materiale plastice 55%; lemn 30%; metale feroase 80%, aluminiu 60%, sticlă 75%, hârtie și carton 85%);
- Colectarea separată a deșeurilor menajere periculoase până în 2022, a deșeurilor biologice până în 2023 și a materialelor textile până în 2025;
- Stabilirea de scheme obligatorii de răspundere extinsă a producătorilor pentru toate ambalajele până în 2024;
- Implementarea practicilor durabile de achiziții publice verzi, în conformitate cu prioritățile naționale și politicile europene.

OBIECTIVUL 13: ACȚIUNE ÎN DOMENIUL SCHIMBĂRILOR CLIMATICE

Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor

șinte stabilite pentru 2030

- Consolidarea rezilienței și capacității de adaptare a României la riscurile legate de climă și dezastre naturale;
- Îmbunătățirea capacității de reacție rapidă la fenomene meteorologice extreme intempestive de mare intensitate;
- Îmbunătățirea educației, sensibilizării și capacității umane și instituționale privind atenuarea schimbărilor climatice, adaptarea, reducerea impactului și alerta timpurie;
- Intensificarea eforturilor României pentru a realiza tranziția la o economie „verde”, cu emisii reduse de dioxid de carbon, rezilientă la schimbările climatice și pentru integrarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice în sectoarele vulnerabile economice, sociale și de mediu, în conformitate cu politicile UE.

OBIECTIVUL 14: VIAȚĂ ACVATICĂ

Conservarea și utilizarea durabilă a oceanelor, mărilor și a resurselor marine pentru o dezvoltare durabilă

ȃinte stabilite pentru 2030

- Prevenirea și reducerea semnificativă a poluării marine de toate tipurile, în special de la activitățile terestre, inclusiv poluarea cu deșeuri marine și poluarea cu nutrienți;
- Minimizarea și gestionarea impactului acidificării mediului apelor marine, inclusiv prin cooperare științifică sporită la toate nivelurile;
- Dezvoltarea responsabilă și sustenabilă a activităților de pescuit la speciile sălbatice și de acvacultură cu respectarea cotelor și metodelor stabilite prin lege și menținerea, în limite rezonabile, a viabilității îndeletnicirilor tradiționale în acest domeniu, inclusiv a pescuitului sportiv și de agrement;
- Atragerea celorlalte state riverane Mării Negre în actul de management durabil a resurselor acvatice vii.

OBIECTIVUL 15: VIAȚĂ TERESTRĂ

Protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate

ȃinte stabilite pentru 2030

- Dezvoltarea infrastructurii verzi și folosirea serviciilor oferite de ecosistemele naturale (în special în luncile Dunării, afluenților acesteia și în Deltă) prin gestionarea integrată a bazinelor hidrografice și zonelor umede;
- Conservarea și protejarea zonelor umede, între care se află și Rezervația Biosferei Delta Dunării, zonă umedă unicat în Europa, ca parte a patrimoniului natural european și mondial;
- Asigurarea conservării ecosistemelor montane, inclusiv a biodiversității acestora, în scopul de a spori capacitatea acestora de a oferi beneficii esențiale pentru dezvoltare durabilă;
- Susținerea instituțiilor și infrastructurilor de cercetare-dezvoltare de interes național și european pentru studierea, gestionarea, protejarea și conservarea diversității patrimoniului natural;
- Gestionarea durabilă a pădurilor, eliminarea tăierilor ilegale de arbori, dezvoltarea sistemului informatic integrat pentru monitorizarea exploatării și transportului masei lemnoase, inclusiv la punctele de frontieră, asigurarea împăduririi și reîmpăduririi terenurilor din fondul forestier și a celor degradate sau supuse deșertificării, desfășurarea plantării programate a perdelelor forestiere pentru protecția culturilor agricole și a elementelor de infrastructură în scopul limitării impactului schimbărilor climatice;

- Tranziția către o economie circulară prin abordări complementare ce implică metode tradiționale și tehnologii de ultimă generație pentru restabilirea/refacerea capitalului natural și reducerea dependenței de fertilizatorii sintetici și de pesticide, pentru combaterea degradării solului;
- Combaterea deșertificării, restaurarea terenurilor și solurilor degradate, inclusiv a terenurilor afectate de deșertificare, secetă și inundații.

OBIECTIVUL 16: PACE, JUSTIȚIE ȘI INSTITUȚII EFICIENTE

Promovarea unor societăți pașnice și incluzive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile

șinte stabilite pentru 2030

- Administrarea justiției în condiții de imparțialitate și celeritate, în conformitate cu legile și procedurile stabilite, cu respectarea principiului prezumției de nevinovăție;
- Asigurarea și susținerea dialogului cu minoritățile naționale în vederea îmbunătățirii actului decizional, prin acces egal pentru toți cetățenii de a-și respecta și valorifica cultura, tradițiile, limba maternă și de a participa la viața economică, socială și politică și pentru combaterea preconcepțiilor, a prejudecăților și a discriminărilor în toate formele sale și promovarea dialogului interetnic, valorilor comune, diversității culturale și lingvistice;
- Reducerea semnificativă a tuturor formelor de violență și ratelor de deces conexe;
- Stoparea abuzului, exploatării, traficului și a tuturor formelor de violență și torturii copiilor;
- Reducerea semnificativă a fluxurilor ilicite financiare și de armament, consolidarea recuperării și returnării bunurilor furate și combaterea tuturor formelor de crimă organizată;
- Asigurarea procesului decizional receptiv, incluziv, participativ și reprezentativ la toate nivelurile;
- Dezvoltarea instituțiilor eficiente, responsabile și transparente la toate nivelurile;
- Profesionalizarea și perfecționarea activității tuturor instituțiilor administrației publice centrale și locale, mai ales a compartimentelor care intră în contact direct cu cetățenii, pentru prestarea unor servicii prompte și civilizate; extinderea și generalizarea serviciilor pe internet (on-line).

OBIECTIVUL 17: PARTENERIATE PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR

Consolidarea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă

șinte stabilite pentru 2030

- Majorarea progresivă a cuantumului asistenței oficiale de dezvoltare acordate de România în cadrul programelor ODA, în funcție de capacitatea de susținere a

economiei naționale, având ca obiectiv-țintă atingerea cifrei de 0,33% din venitul național brut la nivelul anului 2030;

- Sporirea și diversificarea ajutorului oficial pentru dezvoltare pe măsura creșterii potențialului economic al României și încurajarea agenților economici români să investească, pe baze competitive, în economia țărilor mai puțin dezvoltate;
- Aderarea României la Zona Euro, la spațiul Schengen și la Organizația pentru Dezvoltare și Cooperare Economică;
- Susținerea angajamentelor internaționale și implicarea proactivă pe plan european și internațional.

2.2. Planul Național de Redresare și Reziliență

Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) este documentul strategic al României care stabilește domeniile și prioritățile de investiții, precum și reformele elaborate pentru fiecare domeniu de investiții, în concordanță cu Recomandările Specifice de Țară (RST), precum și cu Regulamentele Comisiei Europene, a căror finanțare este asigurată din Facilitatea de Redresare și Reziliență (FRR), care are drept obiectiv general ameliorarea stării economice a României, consolidarea capacității de reziliență în perioade de criză pandemică și asigurarea unei creșteri economice pe termen lung.

Obiectivul general al PNRR este de a stabili prioritățile naționale de investiții și direcțiile principale de reformă ale României în acord cu RST și Regulamentele Specifice ale Comisiei Europene pentru a asigura ameliorarea stării economice a României și a consolida capacitatea de reziliență la nivel național în perioade de criză pandemică.

Din obiectivul general al PNRR decurg o serie de **obiective specifice** care privesc:

- ✚ **Reformele orizontale** elaborate la nivelul sectoarelor de activitate ale economiei naționale, administrației publice și societății civile în ansamblul său, au drept scop consolidarea statului de drept, sustenabilitatea finanțelor publice, stabilitatea financiară, politicile sociale și piața muncii, consolidarea capacității de implementare a proiectelor și absorbția fondurilor externe nerambursabile, precum și digitalizarea și transparentizarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică;
- ✚ **Reformele sectoriale** elaborate pentru fiecare domeniu de investiții propus spre finanțare în cadrul Planului de Redresare și Reziliență (PNRR), care au în vedere fie sustenabilitatea finanțării proiectelor de investiții pe termen lung, fie modernizarea serviciilor publice și îmbunătățirea calității vieții populației, fie elaborarea unor pachete de măsuri care să permită creșterea capacității de implementare a proiectelor de investiții;
- ✚ **Investițiile în infrastructură** urmăresc dezvoltarea infrastructurii specifice în domenii considerate strategice pentru România precum transporturi, schimbări climatice, energie și energie regenerabilă, mediu, eficiență energetică, modernizarea serviciilor publice locale, sănătate și educație pentru a moderniza serviciile publice prestate în interesul populației, fie pentru a îmbunătăți calitatea serviciilor publice prestate sau standardele de locuit ale populației, dar și pentru a îmbunătăți conectivitatea localităților urbane la rețelele de transport transeuropene sau pentru a crește capacitatea de reziliență a localităților urbane;

- ✚ **Investițiile în digitalizare și tranziție verde** au drept scop alinierea la obiectivele stabilite de Uniunea Europeană și cuprinse în European Green Deal, precum și dezvoltarea marilor servicii publice din domeniul educației și sănătății în mediul on-line, dar și creșterea capacității de reziliență a României în perioade de criză pandemică. De asemenea, sunt prevăzute investiții în infrastructură care conțin elemente de inteligență artificială, precum: sistemele informatice de gestiune pentru infrastructura de transport, sistemele de gestiune ale infrastructurii specifice pentru schimbări climatice, rețele inteligente destinate transportului sau distribuției de combustibil de tranziție etc.;
- ✚ **Investițiile în competitivitatea mediului de afaceri și accesul la cercetare și inovare** sunt destinate consolidării competitivității economice pe piața europeană a IMM-urilor, creșterea valorii adăugate, îmbunătățirii calității produselor și serviciilor obținute, rețehnologizării, robotizării și automatizării proceselor industriale, digitalizării activității IMM-urilor, dar și dezvoltării activităților de cercetare, inovare și specializare inteligentă de către Institutele Naționale de Cercetare Dezvoltare și IMM-uri, care au drept scop final introducerea pe piață de produse și servicii competitive în acord cu cerințele de calitate și preț ale consumatorilor;
- ✚ **Investițiile în creșterea capacității de reziliență a României** sunt destinate creșterii capacității de reziliență a României prin două modalități: creșterea capacității de reziliență în perioade de criză pandemică, în special prin realizarea unor depozite regionale de echipamente medicale și medicamente destinate sistemului de sănătate publică, precum și creșterii capacității de reziliență în perioade de crize alimentare prin realizarea de depozite destinate stocării de cereale, alimente și altor asemenea bunuri de consum destinate crizelor alimentare, precum și a unor puncte smart-acces pentru depozitele de alimente și medicamente pentru situații de urgență.

Structura pe piloni a PNRR

Componenta de investiții a PNRR a fost elaborată pe baza a trei piloni și o serie de obiective specifice prezentate în tabelul de mai jos, cu sumele calculate în prețuri curente:

Tabelul nr. 1 - Componenta de investiții a PNRR.

Denumire pilon	Obiectiv propus	Buget estimat	Procent
Tranziție verde și schimbări climatice	Investiții în infrastructură pentru a ameliora starea economiei naționale, a crește accesibilitatea populației și a localităților urbane la rețeaua de transport TEN-T Core & Comprehensive. Investiții în infrastructură care respectă cerințele privind tranziția verde și digitalizarea și cresc reziliența la schimbările climatice. Investiții în eficiența energetică pentru a reduce pierderile de energie dar și pentru a îmbunătăți standardele de locuit ale populației;	21,424 mld. euro	64,83%

Servicii publice, dezvoltare urbană și valorificarea patrimoniului	Îmbunătățirea calității serviciilor publice prestate mai ales la nivelul marilor servicii publice din domeniul sănătății și educației precum și a calității serviciilor publice prestate la nivel local având drept scop final accesibilitatea populației la marile servicii publice. Îmbunătățirea standardelor de locuit ale populației și creșterea calității vieții populației. Valorificarea patrimoniului cultural și natural al localităților urbane pentru a asigura îmbunătățirea serviciilor prestate populației inclusiv cu scopul de a asigura ameliorarea stării economice la nivel local prin dezvoltarea de servicii inovative.	6,500 mld. euro	19,69%
Competitivitate economică, digitalizare și reziliență	Creșterea competitivității mediului de afaceri prin acces la rețehnologizare, automatizări industriale, digitalizare și prin îmbunătățirea calității produselor și serviciilor obținute de acestea. Creșterea aportului activităților de transfer tehnologic la obținerea de produse și servicii inovative competitive pe piață, digitalizarea activităților pentru marile servicii publice din domeniul sănătății și educației. Creșterea capacității de reziliență a României în domeniul securității cibernetice, sănătății și a crizelor alimentare.	5,085 mld euro	15,40%
Total general (prețuri curente)		33,009 mld euro	100%

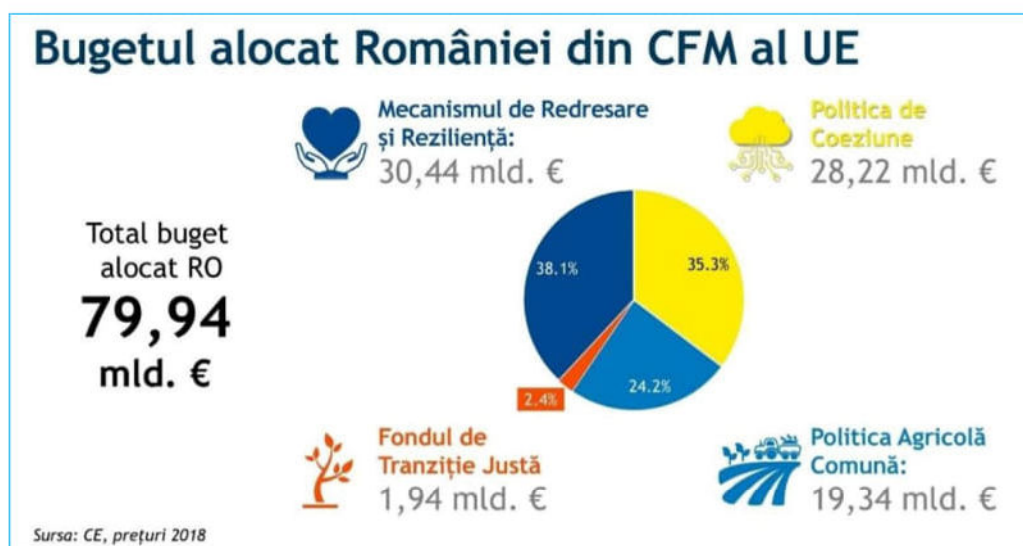

Figura nr. 2 – Bugetul alocat României.

Pilonul 1 își propune să asigure dezvoltarea infrastructurii, tranziția către economia verde și investiții specifice în infrastructura de mediu, energie, schimbări climatice.

Tabelul nr. 2 - Situația domeniilor de investiții și bugetelor estimate pentru PILON I.

Denumire pilon	Domeniu de investiții	Obiectiv propus	Buget estimat (mld euro)	Procent
Tranziție verde și schimbări climatice	Transport durabil	Asigurarea conectivității regiunilor, localităților urbane la rețeaua de transport TEN-T Core/Comprehensive, atragerea de investitori, realizarea rețelei de transport TEN-T Core și Comprehensive.	9,274	43,33%
	Schimbări climatice	Creșterea capacității de reziliență a României la schimbările climatice pentru combaterea riscului de secetă, riscului de eroziune a solului, riscului de înmlăștinire dar și de protecție împotriva fenomenelor meteo rare. Diminuarea efectelor	6,500	30,37%

	schimbărilor climatice în domeniul schimbărilor climatice în toate sectoarele economiei, cu accent pe decarbonizare.		
Mediu	Asigurarea accesului populației la serviciile publice de alimentare cu apă și canalizare, ecologizarea unor situri poluate, depozite/platforme industriale. Diminuarea efectelor schimbărilor climatice în domeniul mediului prin reducerea poluării și reconstrucția biodiversității.	2,300	10,74%
Energie și tranziție verde	Exploatarea resurselor de energie regenerabilă ale României pentru producerea și obținerea de energie, realizarea de infrastructuri specifice destinate energiei electrice și transportului/distribuției de combustibil de tranziție. Diminuarea efectelor schimbărilor climatice în domeniul energiei prin sprijinirea și utilizarea tehnologiilor verzi.	1,550	7,24%
Eficiență energetică și termică	Diminuarea pierderilor de energie termică și asigurarea unui confort termic destinat populației precum și realizarea rețelei de producere/transport și distribuție a energiei termice. Diminuarea efectelor schimbărilor	1,800	8,41%

climatică în domeniul eficienței energetice și termice prin sprijinirea inovării și folosirea tehnologiilor verzi în sectorul de eficiență energetică și termică.		
Total general (prețuri curente)	21,424	100%

Pilonul 2 își propune să asigure modernizarea serviciilor publice la nivel local, valorificarea patrimoniului, precum și creșterea accesului populației la marile servicii publice.

Tabelul nr. 3 - Situația domeniilor de investiții și bugetelor estimate pentru PILON II.

Denumire pilon	Domeniu de investiții	Obiectiv propus	Buget estimat (mld euro)	Procent
Servicii publice, dezvoltare urbană și valorificarea patrimoniului	Mobilitate și regenerare urbană, valorificarea patrimoniului	Îmbunătățirea calității vieții și a serviciilor prestate populației, îmbunătățirea condițiilor de locuit prin implementarea proiectelor de mobilitate urbană, regenerare urbană și de valorificare a patrimoniului cultural și local. De asemenea, este prevăzută valorificarea patrimoniului de interes național pentru a crește impactul generat de prestarea serviciilor asupra potențialului de creștere economică a României.	3,600	55,38%
	Sănătate	Creșterea accesibilității populației la serviciile publice de sănătate, îmbunătățirea accesului	1,850	28,46%

	la serviciile de sănătate specifice pacientului critic, asigurarea accesului populației, precum și creșterea calității serviciului public de sănătate pentru afecțiunile oncologice și cardiovasculare.		
Educație	Corelarea competențelor profesionale dobândite de elevi în timpul procesului educațional cu cerințe existente pe piața muncii prin dezvoltarea de campusuri școlare destinate învățământului tehnic în sistem dual, înființarea Centrelor de educație inovativă și specializare inteligentă, precum și a Centrelor pentru dezvoltarea competențelor profesionale ale studenților.	1,050	16,15%
Total general (prețuri curente)		6,500	100%

Pilonul 3 își propune să asigure dezvoltarea mediului de afaceri, activitățile de transfer tehnologic, digitalizarea marilor servicii publice, precum și creșterea capacității de reziliență a României.

Tabelul nr. 4 - Situația domeniilor de investiții și bugetelor estimate pentru PILON III.

Denumire pilon	Domeniu de investiții	Obiectiv propus	Buget estimat (mld euro)	Procent
Competitivitate economică, digitalizare și reziliență	Mediul de afaceri/ Ecosisteme antreprenoriale	Îmbunătățirea competitivității economice a IMM-urilor prin acces la	3,800	74,73%

	re tehnologizare, automatizări industriale, digitalizare, activități de transfer tehnologic pentru îmbunătățirea calității produselor și serviciilor obținute, inclusiv pentru creșterea capacității de reziliență în perioade de crize pandemice.		
Cercetare și inovare	Creșterea aportului activităților de transfer tehnologic rezultate din activitatea de cercetare-dezvoltare la obținerea de produse și servicii inovative.	0,275	5,41%
Digitalizare	Digitalizarea marilor servicii publice din domeniul de sănătate și educație, digitalizarea activității de stabilire, colectare și executare silită a creanțelor bugetare precum și digitalizarea activității din domeniul justiției pentru consolidarea statului de drept. Consolidarea activității de securitate cibernetică.	0,700	13,77%
Reziliență în situații de criză	Consolidarea capacității de reziliență cibernetică, medicală și alimentară prin realizarea de depozite regionale destinate echipamentelor medicale și medicamentelor,	0,310	2,36%

depozite de alimente și alte bunuri de consum, precum și alte facilități specifice.		
Total general (prețuri curente)	5,085	100%

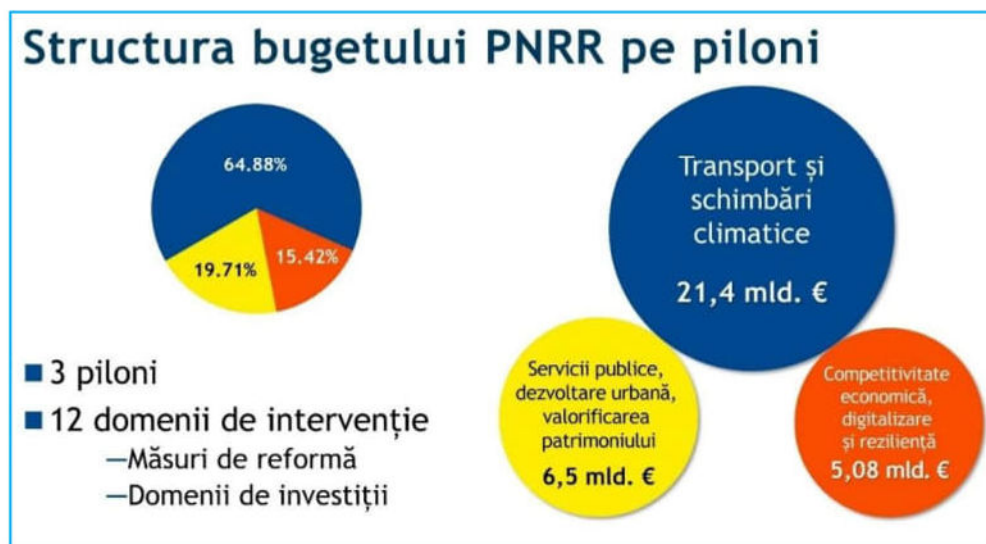

Figura nr. 3 – Structura bugetului PNRR pe piloni.

Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) trebuie să contribuie la 4 obiective majore stabilite de Comisia Europeană și anume:

- ❖ Contribuția la coeziunea socială, economică și teritorială;
- ❖ Consolidarea rezilienței economice și sociale;
- ❖ Reducerea impactului economic și social al crizei;
- ❖ Susținerea tranziției digitale și verzi.

3. Direcții strategice la nivel regional

3.1. Strategia de Dezvoltare a Regiunii Sud-Muntenia

Regiunea Sud Muntenia este amplasată în partea de sud a României, învecinându-se la nord cu regiunea Centru, la est cu regiunea Sud - Est, la vest cu regiunea Sud – Vest, iar la sud cu Bulgaria, limita fiind dată de fluviul Dunărea. Cu o suprafață de 34.453 km², reprezentând 14,5% din suprafața României, regiunea Sud Muntenia ocupă locul al III-lea ca mărime din cele opt regiuni de dezvoltare.

Din punct de vedere administrativ, regiunea Sud Muntenia este formată din șapte județe (Argeș, Călărași, Dâmbovița, Giurgiu, Ialomița, Prahova și Teleorman), 16 municipii, 32 de orașe și 519 comune cu 2019 sate. În ceea ce privește suprafața regiunii, se poate observa că

cele mai mari ponderi sunt deținute de județele Argeș (19,8%), Teleorman (16,8%) și Călărași (14,8 %), iar cea mai mică de județul Giurgiu (10,2%).

O caracteristică aparte, cu multiple implicații de ordin socio - economic, o reprezintă faptul că este singura regiune din țară care conține o regiune enclavă în partea mediană, și anume regiunea București – Ilfov.

Un alt aspect important cu influențe majore în dezvoltarea regiunii îl constituie și prezența, în partea de sud a regiunii, fluviului Dunărea. Declarat parte a Coridorului Pan - european de transport VII al Uniunii Europene, fluviul reprezintă o cale navigabilă importantă, care face legătura între regiunea Sud Muntenia, portul Constanța, centrele industriale din vestul Europei și portul Rotterdam. Prin utilizarea Portului Constanța, rutele navigabile dintre Canalul Suez, zona de est a Mării Mediterane și Europa Centrală se scurtează cu cca. 300 km. Totodată, prin sistemele RO-RO și feribot dezvoltate în portul Constanța, se realizează conectarea dintre spațiul european și Orientul Mijlociu, zona caucaziană și zona caspică, pe trasee cu mare potențial de resurse energetice și de trafic de mărfuri. Astfel, prin poziția sa ca port la Marea Neagră și punct terminus al legăturii cu Marea Nordului, Portul Constanța reprezintă principala placă turnantă a fluxurilor de trafic din bazinul Mării Negre.

VIZIUNEA STRATEGICĂ A REGIUNII SUD MUNTENIA PENTRU PERIOADA 2021 - 2027

Elaborată sub coordonarea Agenției pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia în strânsă colaborare cu partenerii regionali, strategia furnizează un cadru coerent pentru dezvoltarea viitoare a regiunii. În acest sens, acest document de programare reprezintă baza strategică pentru elaborarea proiectelor de finanțare din fonduri europene, internaționale, naționale și locale ce au drept scop dezvoltarea durabilă și robustă a regiunii Sud Muntenia. Strategia urmărește ghidarea într-o manieră pragmatică, a comunităților din regiune, astfel încât intervențiile și activitățile necesare creării unei regiuni dinamice și prospere să se concentreze asupra priorităților cheie de dezvoltare.

Strategia este un document integrator, ce își propune armonizarea cu toate politicile și strategiile existente de la nivel european, național și regional, ce au impact asupra dezvoltării regiunii.

Astfel, strategia își propune să susțină transformarea regiunii într-o societate echitabilă, incluzivă și prosperă, cu o economie modernă, dinamică și eficientă din punct de vedere al utilizării resurselor, cu conținut scăzut al emisiilor nete de gaze cu efect de seră, fiind în concordanță cu orientările strategice al Pactului Ecologic European, Strategiei pentru IMM-uri, Noi Strategii Industriale, cu cele 17 obiective de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite, prevăzute în cadrul Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă precum și cu Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă 2021 – 2027.

În concordanță cu documentele mai sus menționate, strategia vizează o serie de măsuri în cele trei dimensiuni ale dezvoltării durabile – economic, social și de mediu – care să acorde o valoare mai mare utilizării durabile a resurselor, protejării și refacerii ecosistemelor naturale și îmbunătățirii sănătății umane. Tocmai în aceste domenii este imperios să se realizeze o

schimbare în profunzime, care poate fi extrem de benefică pentru economia, societatea și mediul natural al regiunii.

Având un model de dezvoltare bazat pe o contribuție destul de ridicată a industriei și agriculturii în valoarea adăugată brută regională și aflându-se într-un context global și regional tot mai competitiv, regiunea Sud Muntenia trebuie să privească mai departe de creșterile conjuncturale înregistrate în ultimii ani și să se orienteze spre un model al schimbărilor structurale care să îi asigure o creștere durabilă și posibilitatea de a face față cu succes tranziției verzi și digitale.

Globalizarea, noile dezvoltări tehnologice și efectele schimbărilor climatice remodelează modul în care trăim, învățăm și lucrăm. Având o structură a economiei bazată semnificativ pe industrii tradiționale, cu consum intensiv de combustibili fosili, regiunea Sud Muntenia trebuie să se pregătească mai bine pentru a face față dublei tranziții.

Astfel, viziunea strategică pleacă de la premisa că realizarea unei tranziții industriale de succes necesită investiții substanțiale în producția avansată, în abilitățile și talentele oamenilor, precum și în cercetare și inovare, pentru a permite valorificarea deplină a beneficiilor noilor dezvoltări tehnologice și decuplarea creșterii economice de utilizarea resurselor.

Totodată, strategia recunoaște că educația și formarea sunt elemente cheie pentru împlinirea personală, incluziune, creștere economică și inovare. În plus, ține seama de faptul că digitalizarea rapidă din ultimul deceniu a transformat multe aspecte ale muncii și vieții cotidiene. Condușă de inovație și de evoluția tehnologică, transformarea digitală remodelează societatea, piața muncii și viitorul muncii. Mai mult, criza provocată de pandemia de COVID-19, care a afectat puternic educația și formarea, a accelerat schimbarea și a evidențiat faptul că educația și dobândirea abilităților digitale trebuie considerate parte integrală a sistemului de educație și formare. Astfel, strategia direcționează investițiile pentru perioada 2021 – 2027 spre a asigura realizarea unui sistem de educație și formare regional de înaltă calitate, incluziv și rezilient, care să poată facilita cu ușurință tranziția la era digitală, în concordanță cu principiile directoare ale Planului de acțiune pentru educația digitală 2021 – 2027 (COM, 2020) și Strategiei Naționale de Îmbunătățire a Infrastructurii Educaționale 2017 - 2027.

Politica de coeziune are o lungă experiență în sprijinirea tranziției regiunilor din Europa și este principalul instrument prin care se pot soluționa schimbările structurale, dat fiind că ajută regiunile să inoveze, să se transforme și să se adapteze la mediul economic din ce în ce mai schimbător și competitiv.

Astfel, în vederea valorificării posibilității de a utiliza fondurile europene în implementarea Strategiei Regionale de Dezvoltare, mix-ul de politici a fost corelat cu obiectivele și prioritățile de investiții ale politicii de coeziune, prevăzute în propunerile regulamentelor europene pentru perioada 2021 – 2027.

În ceea ce privește implementarea, strategia își propune totodată să intervină ținând la nivel teritorial, ținând seama de specificul geografic al regiunii și de puternicele disparități între zona de nord a regiunii, localizată în zona de deal și munte a Carpaților Meridionali, puternic industrializată, cu nivel mediu al intensității tehnologice și cea de sud, localizată în Câmpia

Română, cu o economie bazată în mare parte pe agricultură și industria alimentară, cu nivel scăzut al intensității tehnologice.

PRINCIPIILE OPERAȚIONALE ALE STRATEGIEI

În ceea ce privește abordarea de la care se pleacă în fundamentarea strategiei, acesta propune o viziune integratoare, ce include investiții ce pot fi finanțate din mai multe surse (buget local, buget național, fonduri europene, precum și alte instrumente de finanțare). Astfel, în termeni de dezvoltare economică, strategia va implica o abordare pe termen lung în contextul unui mediu economic schimbător și va fi pusă în aplicare printr-o serie de mecanisme ce includ Programele Fondurilor Structurale ale Uniunii Europene (Programele Operaționale Sectoriale și Regional); finanțări ale Uniunii Europene pentru cooperare interregională (INTERREG Europe, URBACT, ESPON, etc), pentru cercetare-inovare (Horizon Europe, InvestEU), pentru transformare digitală (Digital Europe, Connecting Europe Facility Digital); Politica Agricolă Comună a Uniunii Europene (PAC), incluzând Programul Național de Dezvoltare Rurală 2021 - 2027; programe de finanțare națională și alte programe de ajutor.

Totodată, strategia se va baza pe un număr de patru principii operaționale care vor ghida la nivel regional acțiunile de implementare a acestora. Principiile operaționale sunt:

- *Parteneriat;*
- *Concentrare tematică;*
- *Integrare și corelare;*
- *Inovare.*

Parteneriat

Revitalizarea economică, socială și teritorială a regiunii va fi obținută prin continuarea întăririi parteneriatului regional și menținerea unei colaborări efective la nivel strategic și operațional. Astfel, Planul de Dezvoltare Regională 2021 – 2027 urmează să fie implementat și coordonat în baza abordării parteneriale cu actorii relevanți din cele șapte județe ale regiunii, care va asigura că energia, resursele și experiența acestora vor fi orientate spre dezvoltarea durabilă a regiunii.

Concentrare tematică

Strategia va urmări să asigure concentrarea resurselor cu precădere spre un număr limitat de priorități tematice, ce se află în strânsă legătură cu prioritățile Pactului Ecologic European, propunerilor regulamentelor Politicii de Coeziune pentru perioada 2021 – 2027, Strategiei Uniunii Europene pentru regiunea Dunării și cu Programul Național de Reformă 2020. Astfel, investițiile vor fi direcționate în special către zonele cu necesități și oportunități sporite și pe activitățile care conduc la reducerea disparităților și la creșterea impactului și beneficiilor economice.

Integrare & corelare

Integrarea va implica asigurarea unor legături efective și eficiente între programe, printr-un cadru care să susțină și să contribuie la regenerarea socio-economică a regiunii. Pe de altă parte, deoarece implementarea Planului de Dezvoltare Regională 2021 – 2027 este realizată în

mare parte prin finanțarea din fonduri europene, este necesară corelarea PDR cu politica de coeziune a Uniunii Europene.

Astfel, în vederea identificării obiectivelor de dezvoltare regională ale Regiunii Sud Muntenia, obiective care să fie în concordanță cu obiectivele strategice ale Uniunii Europene, în procesul de elaborare al strategiei au fost avute în vedere cele cinci obiective tematice și prioritățile de investiții aferente, promovate prin propunerile de regulamente pentru perioada 2021 - 2027.

Inovare

Strategia se va baza pe o abordare inovatoare în implementare, ce se va concentra pe dezvoltarea capacității de inovare a regiunii și generarea de noi surse de creștere. Necesitatea ieșirii din criza provocată de pandemia COVID 19 și nevoia de a răspunde provocărilor globale au făcut ca inovarea să devină mai importantă ca niciodată. Astfel, provocările societale determinate de schimbările climatice, securitatea alimentară și energetică, sănătatea și îmbătrânirea populației pot fi soluționate prin intermediul inovării.

FUNDAMENTAREA VIZIUNII STRATEGICE

Procesul de fundamentare și dezvoltare al strategiei se bazează pe luarea în considerare a următoarelor aspecte specifice și importante ale regiunii:

- *Gradul mare de polarizare al Bucureștiului, care inhibă dezvoltarea tuturor orașelor din regiunea Sud Muntenia – în regiune nu există niciun oraș cu o populație mai mare de 250.000 locuitori, iar peste 50% din orașele regiunii au o populație de cca. 20.000 locuitori;*
- *Gradul scăzut de accesibilitate al anumitor zone ale regiunii, ce a determinat scăderea în ultimii 2 ani a atractivității regiunii;*
- *Puternicele disparități economice între partea de nord a regiunii (contribuția județelor Argeș, Prahova și Dâmbovița este de cca 70% la PIB-ul regional) și cea de sud (contribuția județelor Călărași, Giurgiu, Ialomița și Teleorman este de cca 30% la PIB-ul regional);*
- *Existența unui capital uman îmbătrânit și care are în mică măsură (10%) educație superioară și competențe digitale;*
- *Un procent semnificativ al populației trăiește în orașe mici, comune și sate, caracterizate de o dezvoltare modestă și care necesită intervenții menite să susțină dezvoltarea și diversificarea economică;*
- *Natura și caracterul divers al regiunii care necesită măsuri și activități specifice și țintite teritorial;*
- *Caracterul preponderent agrar al zonei de sud a regiunii Sud Muntenia și problemele generate de acest aspect.*

Bazată pe concluziile analizei socio-economice și SWOT, pe avantajele comparative ale regiunii, pe punctele tari și oportunitățile acesteia, strategia, prin structură și conținut urmărește formularea unui răspuns coerent și articulat la problemele și punctele slabe ale regiunii, prin propunerea unei viziuni strategice ce susține dezvoltarea durabilă și echilibrată a regiunii, concomitent cu dezvoltarea capacității acesteia de a se adapta la dubla tranziție: industrială și digitală.

Strategia se adresează unei game diverse de probleme economice, sociale și de mediu a comunităților, care sunt relevante pentru a defini și furniza obiectivele necesare obținerii dezvoltării durabile și creșterii coeziunii economice, sociale și teritoriale în regiune.

Totodată, strategia se concentrează pe o combinație între investițiile de tip hard (în infrastructură) și măsuri de tip soft (dezvoltarea competențelor), pentru a putea adresa în mod armonizat raportul nevoi/resurse, obiective de atins și mijloace necesare. Mai mult, această viziune se bazează pe acțiunile prevăzute de autoritățile publice locale, singure sau în parteneriat cu diverși actori locali sau regionali din sectorul public sau privat, în vederea asigurării unei dezvoltări economice, sociale și teritoriale durabile și pentru a realiza obiectivul general al strategiei.

Astfel, viziunea strategică pentru perioada 2021 – 2027 presupune o schimbare a modelului de dezvoltare economică și socială, ce trebuie axat pe stimularea cercetării-inovării, dezvoltarea competitivității companiilor românești, pe investiții în domenii-cheie ale infrastructurii publice, pe transformarea digitală a economiei și a administrației publice și pregătirea economiei pentru tranziția către o economie durabilă.

VIZIUNEA

O regiune dinamică și prosperă, cu o economie modernă și eficientă din punct de vedere al utilizării resurselor și o societate echitabilă și incluzivă.

OBIECTIVUL STRATEGIC GENERAL

Stimularea unui proces de creștere economică durabilă și echilibrată a regiunii Sud Muntenia, bazată pe inovare și favorabilă incluziunii sociale, care să conducă la creșterea prosperității și calității vieții locuitorilor săi.

Scopul strategic reflectă abordarea concentrată, integrată și flexibilă pentru:

- *îmbunătățirea competitivității și capacității inovatoare a economiei regiunii în vederea creșterii economice;*
- *reducerea disparităților economice și sociale existente în interiorul regiunii și creșterea gradului de includere a comunităților dezavantajate în viața economică a acestora;*
- *protejarea și îmbunătățirea condițiilor de mediu și a biodiversității;*
- *folosirea rațională a resurselor naturale.*

OBIECTIVELE STRATEGICE SPECIFICE

Atingerea obiectivului strategic general se va face printr-un set de obiective strategice specifice, care reflectă combinația aspirațiilor sociale, economice și de mediu ale regiunii. Prin obiectivele specifice, Planul urmărește eliminarea factorilor care blochează dezvoltarea pe ansamblu a regiunii, exploatând totodată avantajele care furnizează oportunități de dezvoltare.

Împreună, cele șapte obiective specifice vor contribui la obținerea prosperității regiunii, asigurând totodată o dezvoltare pe termen lung a comunităților acestora.

Obiectivele strategice specifice, care vor ghida implementarea Planului și care, printr-o abordare cuprinzătoare și integrată, urmăresc revitalizarea economică și socială a regiunii, sunt:

- 1) *Creșterea atractivității și accesibilității regiunii Sud Muntenia prin dezvoltarea mobilității și conectivității populației, bunurilor și serviciilor conexe în vederea promovării dezvoltării durabile;*
- 2) *Dezvoltarea policentrică și echilibrată a rețelei de localități urbane;*
- 3) *Creșterea economiei regionale prin consolidarea cercetării – dezvoltării – inovării, adoptarea tehnologiilor digitale și stimularea competitivității IMM-urilor autohtone;*
- 4) *Protejarea și utilizarea eficientă a resurselor naturale și a patrimoniului natural;*
- 5) *Dezvoltarea capitalului uman din regiunea Sud Muntenia prin creșterea accesului și a participării la educație și instruire pe tot parcursul vieții și stimularea ocupării forței de muncă;*
- 6) *Îmbunătățirea accesului la asistență medicală și servicii sociale de calitate și promovarea incluziunii sociale;*
- 7) *Creșterea rolului așezărilor rurale și a contribuției agriculturii la economia regiunii Sud Muntenia.*

OBIECTIVELE ORIZONTALE

În procesul de dezvoltare al Planului de Dezvoltare Regională 2014 - 2020, parteneriatul regional a recunoscut importanța fundamentală privind includerea în structura acestuia a trei obiective orizontale sau transversale, care vor fi aplicate tuturor priorităților și măsurilor individuale și care vor contribui la creșterea competitivității regiunii Sud Muntenia.

Cele trei obiective orizontale sunt:

- *Dezvoltare Durabilă;*
- *Oportunități Egale;*
- *Inovare și Digitalizare.*

Cele trei obiective orizontale sunt inter-dependente, acest aspect fiind reflectat în abordarea integrată adoptată de strategia de dezvoltare.

Obiectivele orizontale vor fi luate în considerare în toate fazele de implementare ale planului, legătura dintre ele și priorități/măsurile variind de-a lungul acestuia.

Dezvoltare Durabilă

Sustenabilitatea mediului reprezintă o politică prioritară în definirea și implementarea priorităților/măsurilor sprijinite de fondurile europene. În contextul în care îmbunătățirea performanței mediului este considerată un factor cheie al dezvoltării economice și sociale, scopul urmărit este acela de a asigura că planul susține intervențiile care urmăresc îmbunătățirea, protecția sau ameliorarea mediului prin aplicarea criteriului bunelor practici în toate domeniile de activitate care privesc mediul. Acest obiectiv orizontal va susține activitățile planului care simultan asigură creșterea economică, progresul social și protecția mediului, urmărindu-se obținerea unui impact care va contribui la dezvoltarea durabilă prin:

- *Reducerea deșeurilor, poluării și a impactului negativ al acestora asupra mediului;*
- *Protejarea și îmbunătățirea mediului natural și a moștenirii culturale;*
- *Limitarea consumului de energie și utilizarea surselor alternative de energie;*
- *Promovarea investițiilor, inovării, cercetării și dezvoltării în tehnologii noi și curate;*

- *Promovarea de noi afaceri care urmăresc dezvoltarea de servicii și tehnologii de mediu curate;*
- *Îmbunătățirea eficienței combustibililor în transportul public și privat;*
- *Conștientizarea că mediul prin calitatea sa constituie un factor economic cheie.*

Oportunități Egale

În contextul existenței la nivelul regiunii a disparităților de natură socială și economică, parteneriatul a recunoscut că eliminarea inegalităților concomitent cu promovarea și sprijinirea continuă a oportunităților egale, va contribui la eficientizarea economică a regiunii.

Oportunitățile egale pentru femei și bărbați, reprezintă un principiu democratic de bază care trebuie să fie respectat de toate politicile și inclus în toate documentele programatice. În acest sens, Planul va sprijini acele activități care vor promova principiul oportunităților egale și reducerea disparităților cu privire la sexe, etnicitate, incapacitate sau alte forme de discriminare.

Acest obiectiv va susține un domeniu larg de activități care pot fi caracterizate ca acțiuni pozitive adresate eliminării unor probleme și bariere particulare.

Pentru a aplica acest principiu, prioritățile/măsurile vor trebui să ia în considerare următoarele idei:

- *Egalitatea de gen;*
- *Egalitatea la angajare;*
- *Incluziunea socială.*

Inovare și digitalizare

Ieșirea treptată din criza generate de pandemia COVID 19 și nevoia de a răspunde provocărilor globale au făcut ca inovarea să devină mai importantă ca niciodată. Problemele legate de schimbările climatice, securitatea alimentară și energetică, sănătate și îmbătrânirea populației pot fi soluționate prin intermediul inovării. Inovarea descătușează astfel noi forțe de creștere, găsind noi modalități de soluționare a problemelor regiunii. În același timp, studiile au evidențiat faptul că accelerarea digitalizării și a convergenței către o economie bazată pe dezvoltarea tehnologică au un mare potențial de a descătușa un nou motor de creștere, de care România și regiunile sale au mare nevoie. Astfel, inovarea și digitalizarea au un rol strategic în procesul dezvoltării regionale, fiind niște factori importanți ai schimbării economice și sociale.

Utilizarea tehnologiilor digitale este de asemenea crucială pentru atingerea obiectivelor Pactului ecologic european și pentru atingerea neutralității climatice până în 2050. Tehnologiile digitale sunt factori puternici de stimulare pentru tranziția către o economie verde, inclusiv pentru trecerea la o economie circulară și pentru decarbonizarea energiei, transporturilor, construcțiilor, agriculturii și altor industrii și sectoare.

Sistemul de educație și formare face parte din ce în ce mai mult din transformarea digitală și poate valorifica beneficiile și oportunitățile acesteia. Acesta trebuie, de asemenea, să gestioneze în mod eficace riscurile transformării digitale, inclusiv riscul unui decalaj digital între mediul urban și cel rural.

Transformarea digitală în educație este susținută de progresele în domeniul conectivității, de utilizarea pe scară largă a dispozitivelor și a aplicațiilor digitale, de nevoia de flexibilitate individuală și cererea mereu în creștere de competențe digitale. Criza provocată de pandemia de COVID-19, care a afectat puternic educația și formarea, a accelerat schimbarea și a oferit o experiență de învățare.

În contextul viziunii strategiei de dezvoltare și totodată, pentru atingerea prosperității economice și sociale și îmbunătățirea calității vieții populației regiunii, este esențială trecerea către o economie bazată pe cunoaștere.

Adoptarea inovării și digitalizării, ca o temă orizontală în cadrul Planului de Dezvoltare Regională 2021 - 2027 și nu ca o prioritate distinctă, constituie o garanție a impactului acesteia asupra tuturor domeniilor societății.

Această temă orizontală urmărește furnizarea cadrului care să asigure că potențialul și oportunitățile oferite de către inovare și digitalizare sunt utilizate și reflectate în activitățile din cadrul priorităților și măsurilor Planului de Dezvoltare Regională 2021 - 2027.

Obiectivele urmărite a fi obținute sunt:

- *Dezvoltarea în cadrul regiunii a unui mediu și a unei culturi care să favorizeze susținerea și creșterea investițiilor în domeniul inovării și digitalizării;*
- *Fructificarea de către cetățeni, mediul de afaceri și administrația publică a oportunităților oferite de către tehnologiile digitale;*
- *O populație cultivată, cu un spirit antreprenorial și inovator ridicat și care să fie capabilă să dezvolte idei noi de afaceri.*

PRIORITĂȚILE DE DEZVOLTARE ALE STRATEGIEI

Strategia se concentrează pe șapte priorități cheie, care individual sau în combinație, contribuie la implementarea acesteia, asigurând prin structură și conținut corelarea între acțiuni și obiectivele strategice.

Strategia va fi deci implementată pe baza următoarelor priorități cheie, ce sunt orientate spre nevoile specifice de dezvoltare ale regiunii:

- **Prioritatea 1** – Dezvoltarea durabilă a infrastructurii locale și regionale;
- **Prioritatea 2** – Dezvoltare urbană durabilă;
- **Prioritatea 3** – Creșterea competitivității economiei regionale prin specializare inteligentă și digitalizare;
- **Prioritatea 4** – Protecția mediului prin creșterea eficienței energetice și tranziția către o economie circulară;
- **Prioritatea 5** – Susținerea educației și ocupării forței de muncă;
- **Prioritatea 6** – Susținerea sănătății și incluziunii sociale;
- **Prioritatea 7** – Dezvoltarea rurală și agricultura.

Fiecare din prioritățile de mai sus conține un set de măsuri corespondente care prezintă tipurile de acțiuni care trebuie întreprinse.

3.2. Context județean de dezvoltare durabilă - Strategia de dezvoltare teritorială integrată a teritoriului Argeș-Muscel

Județul Argeș este situat în partea central-sudică a țării, fiind delimitat la sud de paralela de 44°22' latitudine nordică și la nord de cea de 45°36' latitudine nordică, la vest de meridianul de 24°26' longitudine estică, iar la est de cel de 25°19' longitudine estică. Suprafața județului este de 682631 ha. În partea nordică, limita județului urmărește crestele înalte ale munților Făgăraș, traversează munții Piatra Craiului și culoarul Rucăr – Bran ce desparte județul Argeș de județele Sibiu și Brașov. La est limita cu județul Dâmbovița este mult mai lungă, traversând munții Leaota, Subcarpații Getici, piemontul Căndești și câmpia Găvanu Burdea.

Limita sudică dinspre județul Teleorman taie câmpia Găvanu Burdea. La sud-vest, județul Argeș se învecinează cu județul Olt, limita străbătând câmpia Română și piemontul Cotmenei, traversând văile din bazinul superior al râului Vedea. Limita vestică, dinspre județul Vâlcea, traversează valea râului Topolog.

Relief

Relieful este proporțional repartizat, coborând în trepte de la nord spre sud, cuprinzând toate unitățile geo-morfologice carpato-trans-danubiene, de la altitudinea de peste 2500 m până la 160 m. Predomină ținuturile deluroase, care ocupa 38,3% din suprafața județului, munții 29,6% și câmpiile 32,1%. În relieful său, se disting trei trepte: treapta înaltă, cu orientare est-vest, se desfășoară pe o lungime de 70 Km, între valea Dâmboviței și valea Oltului și se înscrie în peisaj prin cei mai înalți munți din țară (munții Făgăraș, munții Iezer, munții Piatra Craiului, munții Leaota și munții Păpușa), precum și munții de înălțime mijlocie (munții Frunții, și Chițu), ca și culoarul Dragoslavele-Rucăr-Bran. În cadrul acestei trepte și îndeosebi a crestei munților Făgăraș, ce se întind între Văile Dâmboviței și Oltului, se disting 140 de vârfuri ce trec de 2000 de m altitudine, 29 depășesc 2400 m, iar 6 dintre acestea depășesc 2500 m (vârful Moldoveanu - 2544 m - cel mai înalt vârf din Carpații românești, aflat în întregime pe teritoriul județului Argeș; vârful Negoiu - 2535m; vârful Călțun Lespezi - 2522m, vârful Vânătoarea lui Buteanu - 2508m; vârful Viștea Mare - 2527 m și, respectiv, vârful Dara - 2501 m).

Vârfuri semețe și impunătoare se află și în celelalte culmi cum sunt: Iezer - 2462 m; Roșu - 2469 m; Păpușa - 2391 m, din Masivul Iezer-Păpușa; vârful Omu - 2239 m și vârful Pietrei - 2086 m, din Masivul Piatra Craiului, vârful Leaota – 2333 m, din munții cu același nume și altele.

Pantele repezi, circurile și căldările glaciare (18 lacuri glaciare), conferă zonei alpine un farmec și o strălucire aparte. Culmile sudice puternic ramificate au aspectul unor măguri împădurite până aproape de vârf, punând în evidență asimetria caracteristică munților Făgăraș.

Zona centrală a județului considerată și treapta mijlocie, este ocupată de dealuri subcarpatice, față de care munții se înalță abrupt la nord, iar la sud dealurile scad în înălțime, pierzându-se treptat în câmpie. Dealurile înalte subcarpatice, acoperite de păduri de foioase, domină spre sud un relief larg vălurit, cu spinări netede și văi largi. Piemontul Getic reprezintă a treia treaptă morfologică a reliefului județului, a cărui limită cu Subcarpații este marcată de șirul depresiunilor intracolinare, spre care se termină prin creste. Pe teritoriul județului Argeș, se află parțial piemonturile Căndești și Cotmeana și, în totalitate, piemontul Argeșului (dealurile

Argeșului). Câmpia Română constituie treapta cea mai coborâtă a reliefului județului Argeș, având două subunități: Câmpia înaltă a Piteștilor (în totalitate) și Câmpia Găvanu-Burdea (parțial). Prima subunitate are un caracter piemontan având altitudinea cea mai ridicată din toată Câmpia Română. Cealaltă subunitate este mult mai netedă și este străbătută de văi largi și puțin adânci.

Obiectivele Strategiei

Obiectiv general 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate;

Obiectiv general 2: Dezvoltarea de rețele de internet de mare viteză care să permită tuturor gospodăriilor și întreprinderilor, din teritoriul desemnat, să beneficieze pe deplin de avantajele pieței unice digitale;

Obiectiv specific 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% - media cerută de UE României;

Obiectiv specific 2: Atingerea obiectivului de a investi în cercetare și dezvoltare (C-D) 1 % din PIB-ul județului Argeș, în special prin asigurarea unor condiții mai favorabile pentru investiții ale sectorului privat în C-D, și stabilirea unui nou indicator pentru inovare, sub media cerută de UE României;

Obiectiv specific 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990;

Obiectiv specific 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie;

Obiectiv specific 5: Creșterea cu 15% a eficienței energetice;

Obiectiv specific 6: Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3%- media cerută de UE României;

Obiectiv specific 7: Creșterea procentului de populație cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii postuniversitare la cel puțin 20% - sub media cerută de UE României;

Obiectiv specific 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.

4. Programe și surse de finanțare 2021-2027

4.1. Programe operaționale

Ministerul Fondurilor Europene enumeră 8 programe de fonduri europene, prin care se vor finanța proiecte de investiții, inclusiv pentru antreprenori, în România, în perioada de programare 2021-2027.

Un număr de 7 programe vor fi gestionate de MFE ca autoritate de management:

- Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare;
- Programul Operațional Dezvoltare Durabilă;

- ✚ Programul Operațional Educație și Ocupare;
- ✚ Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială;
- ✚ Programul Operațional Sănătate;
- ✚ Programul Operațional Asistență Tehnică;
- ✚ Programul Operațional Tranziție Justă.

Programul Operațional Regional va fi împărțit în 8 POR-uri mai mici, fiecare gestionat de Agențiile de Dezvoltare Regională, ca autorități de management, de la nivel regional.

Programul Operațional Regional – Regiunea Sud Muntenia 2021-2027

PORSM 2021-2027 implementează viziunea strategică pentru o dezvoltare durabilă și echilibrată a regiunii, completând prioritățile și acțiunile pentru dezvoltarea acestora din PDR 2021-2027, RIS3 2021 - 2027 și SIDT SM.

În pofida creșterii economice înregistrate în 2014-2018, RSM se încadrează în categoria regiunilor mai puțin dezvoltate, în conformitate cu clasificarea UE, cu un PIB/loc. (PSC) de 51% din media UE.

Conform RT, RSM rămâne în urmă în raport cu cele mai dezvoltate regiuni din RO în ceea ce privește serviciile sociale, productivitatea muncii, ocuparea forței de muncă, investițiile și veniturile individuale.

RSM se confruntă cu disparități de dezvoltare crescânde între N și S. O caracteristică specială, cu multiple implicații socio-economice, este faptul că este singura regiune din RO care conține o regiune enclavă în partea centrală, și anume RBI, cea mai dezvoltată regiune din RO. Situată în zona de influență a Bucureștiului, RSM este puternic polarizată economic și social și are mari dificultăți în reținerea populației tinere și a celei calificate. Astfel, partea de nord (AG, PH și DB) este puternic industrializată (în special industria constructoare de mașini, extractivă și metalurgică), generând împreună 71% din PIB regional. Restul de patru județe (CL, GR, TR și IL) aduc o contribuție mult mai mică la formarea PIB regional (29%), specializându-se în agricultură.

Disparitățile și inegalitățile nu sunt doar N-S, ci și urban-rural. RSM se caracterizează prin existența unei rețele de așezări urbane mici și mijlocii și un procent semnificativ din populație locuiește în orașe mici, comune și sate, caracterizate printr-o dezvoltare modestă. Nu există orașe de peste 250.000 de locuitori, ca în majoritatea regiunilor din RO. În schimb, există două centre de polarizare (Ploiești și Pitești) și aglomerații de localități relativ mici, cu funcții și probleme similare, înclinate spre cooperare.

Disparitățile și inegalitățile sunt cauzate în parte de subproducția de bunuri meritorii și de lipsa investițiilor în bunuri publice în legătură cu transportul, educația, infrastructura ecologică și socială.

Economia regiunii, industria, turismul, agricultura, silvicultura și energia sunt foarte expuse riscurilor schimbărilor climatice și a calamităților naturale sau a schimbărilor de mediu. Mobilitatea și conectivitatea sunt afectate de condițiile geografice și infrastructura precară.

Lipsa serviciilor sociale și a educației adecvate reprezintă o problemă crucială pentru întreaga regiune, dar este deosebit de gravă în zonele rurale și pentru persoanele cele mai vulnerabile.

De asemenea, există o utilizare sub-optimală a resurselor economice, naturale și culturale existente. În RSM, sunt oportunități legate de patrimoniul natural diversificat, resursele agricole semnificative, gama largă de rețele TEN-T, tendințele de concentrare și specializare ale activității economice, existența unor centre urbane relativ mari și a orașelor mici și mijlocii cu multe asemănări. O altă caracteristică geografică cu potențial pentru dezvoltarea RSM este prezența, în partea de sud, a fluviului Dunărea.

Conform RȚ 2020, investițiile publice și private în CDI și în infrastructura fizică și digitală sunt necesare pentru inversarea situației. Lipsa investițiilor adecvate va avea drept consecințe negative creșterea disparităților intra și inter regionale în detrimentul creșterii durabile pe termen lung. În plus, există și riscul ca bunurile de mediu și culturale să fie erodate. Extinderea urbană necontrolată și nesustenabilă și distrugerea patrimoniului cultural creează probleme sociale și de mediu.

Pentru a reduce inegalitățile și disparitățile și a prioritiza investițiile în bunuri publice și meritorii, precum și pentru a exploata potențialul regiunii, POR SM 2021–2027 are drept obiectiv general stimularea creșterii economice inteligente, durabile și echilibrate. Acest lucru va duce la îmbunătățirea calității vieții comunităților locale prin susținerea capacității de inovare și digitalizare a administrației locale și a economiei regionale, dezvoltarea durabilă a infrastructurii și serviciilor și valorificarea potențialului cultural și turistic al regiunii.

În implementarea PORSM, operațiunile selectate vor valorifica la maxim contribuția fondurilor europene, ținând cont de principiile orizontale și de criteriile care să asigure neutralitatea climatică și imunizarea la schimbările climatice a investițiilor în infrastructura finanțată. AM va promova utilizarea strategică a achizițiilor publice pentru sprijinirea obiectivelor strategice (inclusiv specializarea profesională pentru a crește capacitatea administrativă). Beneficiarii vor fi încurajați să acorde o atenție mai mare calității și ofertelor avantajoase din punct de vedere economic. Acolo unde este posibil, aspectele de mediu (de ex. criterii de achiziții publice verzi) și vor fi incluse în procedurile de achiziții publice. În plus, în dezvoltarea proiectelor, beneficiarii vor fi încurajați să folosească soluții bazate pe natură. Intervențiile inspirate, susținute sau copiate din natură vor fi integrate în planificarea spațiului, proiectarea urbană pentru a încuraja utilizarea mai eficientă și restabilirea ecosistemelor existente și/sau crearea de ecosisteme noi (de exemplu, reamenajarea terenurilor degradate). Aceste soluții pot fi folosite ca instrumente de izolare urbană, având în vedere beneficiile lor individuale și colective.

Plecând de la specificitățile regionale, de la lecțiile învățate în 2014-2020 și de la documentele regionale de programare (PDR, SIDT SM și RIS3), investițiile pentru dezvoltarea regională durabilă vor fi realizate prin 6 obiective strategice (OST) corespunzătoare celor 5 OP stabilite de CE pentru perioada 2021–2027, astfel:

- 1) *Stimularea dezvoltării inteligente și durabile a regiunii, bazată pe inovare, digitalizare și dezvoltarea ecosistemului antreprenorial;*

- 2) *Stimularea tranziției regiunii către o economie cu emisii zero prin creșterea eficienței energetice, îmbunătățirea protecției mediului și creșterea mobilității urbane;*
- 3) *Creșterea gradului de accesibilitate a zonelor rurale și urbane la rețeaua TEN-T prin investiții în infrastructura rutieră de drumuri județene;*
- 4) *Creșterea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii educaționale;*
- 5) *Creșterea atractivității regiunii prin investiții în infrastructura de turism și patrimoniu cultural;*
- 6) *Dezvoltarea capacității administrative a AMPORSM și a dezvoltatorilor de proiecte și beneficiarilor;*
- 7) *Pentru fiecare OST sunt descrise disparitățile și inegalitățile specifice, eșecurile pieței, principalele riscuri în absența investițiilor publice precum și intervențiile cheie.*

OST 1 - Stimularea dezvoltării inteligente și durabile a regiunii, bazată pe inovare, digitalizare, dezvoltarea ecosistemului antreprenorial și creșterea eficienței administrației publice ca urmare a digitalizării serviciilor publice.

RSM are o capacitate limitată de cercetare și inovare a economiei regionale.

RSM se încadrează în categoria inovatorilor emergenți din UE, cu un ecosistem regional de inovare insuficient dezvoltat (RIS 2021). Deși este a doua regiune la nivel național (după RBI) în ceea ce privește cheltuielile CDI, performanța este redusă, cu o valoare de 18 a IRI (loc 238 în UE), cauzată de nr. scăzut al inovatorilor de procese de afaceri, volumul redus al cheltuielilor cu CDI în sectorul public (0,04% PIB) și nr. redus de patente, brevete și licențe. În plus, doar 6,33% din întreprinderile din regiune sunt inovatoare, ponderea fiind direct proporțională cu clasa de mărime. Ponderea populației ocupate în sectoare de înaltă tehnologie este de 1,4% (loc 7 în RO).

RSM se confruntă, de asemenea, cu o creștere a disparităților dintre N și S în ceea ce privește dezvoltarea IMM-urilor, competitivitatea și capacitatea de a inova. Partea nordică este foarte industrializată, în timp ce partea sudică este specializată în agricultură.

DESI 2021 evidențiază faptul că întreprinderile române nu profită pe deplin de tehnologiile digitale.

Astfel, doar 33 % dintre IMM-uri au cel puțin un nivel de bază de intensitate digital (media UE - 60%). Doar 17 % dintre IMM-urile române realizează comerț online și doar 17 % dintre întreprinderi emit facturi electronice (media UE-32 %). Doar 13 % din firme utilizează servicii de tip cloud (media UE: 26 %) și numai 5 % dintre acestea analizează volume mari de date.

În ceea ce privește serviciile publice digitale, conform Eurostat, în 2021, RSM se află pe ultimul loc din RO (10%) referitor la interacțiunea online a cetățenilor cu autoritățile publice, deși acest lucru este posibil atât pe site-urile primăriilor de orașe, dar și în 138 de comune prin aplicația Regista.ro. În plus, în RSM există o „divizare digitală”, nivelul de dezvoltare a serviciilor publice digitale oferite de orașe este încă scăzut, deși din cele 48 de orașe, 85% sunt înscrise pe platforma ghișeul.ro și permit plata anumitor impozite și impozite locale.

Performanța scăzută a IMM-urilor în inovare depinde în principal de prezența mai multor eșecuri ale pieței:

- *Piață instabilă. Conform PDR, între 2011-2019, economia a avut o tendință fluctuantă, ușor ascendentă începând cu 2014, puternic influențată de criza economică și financiară globală, reflectată în valorile principalelor indicatori ai evaluării creșterii economice. Structura economiei regionale este formată în mare parte (89%) de microîntreprinderi, reprezentând o vulnerabilitate economică;*
- *Situații de investiții sub-optime. Fluxul de ISD din ultimii ani a scăzut, indicând o înrăutățire a atractivității mediului de afaceri regional pentru investitori. Acest lucru se datorează, de asemenea, structurii economiei regionale, care este dominată de microîntreprinderi specializate în special în producție și servicii tradiționale;*
- *Piețe incomplete și subproducție de bunuri meritorii. Sprijinul regional pentru CDI este sub media RO și există o polarizare ridicată a cheltuielilor CDI în partea de nord a regiunii (AG cu 90% din totalul cheltuielilor regionale). În ceea ce privește infrastructura regională de cercetare, aceasta este foarte slab dezvoltată, fiind localizată în special în sectorul public (universități și institute de cercetare) și deținând 3% din infrastructura totală și 4% din ponderea totală a echipamentelor la nivel RO, ce plasează regiunea pe locul 7 la nivel național (SNCISI 2021-2027). În RSM, numărul entităților acreditate de transfer tehnologic a scăzut între 2014-2019, iar gama de servicii oferite de acestea este limitată;*
 - *Eșecul de reglementare. Instabilitatea legislativă și instituțională aduce elemente suplimentare de incertitudine în contextul economic și dezvoltarea viitoare a afacerilor.*
 - *În general, rămânerea în urmă a RSM în ceea ce privește digitalizarea se datorează subproducției de bunuri meritorii referitoare la serviciile digitale publice și de afaceri. Nici investițiile private, nici cele publice nu sunt capabile să umple deficiențele structurale digitale.*

Intervențiile vizează reducerea efectelor negative ale eșecurilor de piață menționate mai sus. În special, deoarece se așteaptă o creștere a instabilității pieței din cauza crizei Covid19, PORSM-OST1 va viza consolidarea mediului de afaceri, făcându-l mai robust și mai competitiv pe baza îmbunătățirii capacității de inovare a IMM-urilor. Principalul risc este, de fapt, că, fără intervenția publică, înrăutățirea condițiilor mediului de afaceri poate crea efecte perturbatoare asupra creșterii economice regionale, măbind disparitățile economice regionale - cu efecte și asupra contextului social - și limitând posibilitatea stimulării dezvoltării economice și procesul de recuperare a economiei regiunii. În ceea ce privește digitalizarea, fără investițiile UE, decalajul digital dintre RSM cu restul RO și UE va fi foarte greu de estompat, având efecte negative asupra calității serviciului public.

Astfel, P1 a PORSM își va concentra intervențiile asupra eșecurilor de piață - piețe incomplete și subproducția bunurilor meritorii:

- *Sprijinirea transferului de tehnologie în beneficiul IMM-urilor și dezvoltarea capacității de CDI a economiei regionale;*

- *Investiții pentru a valorifica avantajele digitalizării prin dezvoltarea de servicii în beneficiul cetățenilor, al mediului de afaceri și de cercetare și al autorităților și instituțiilor publice locale/centrale;*
- *Investiții pentru a stimula creșterea IMM-urilor, inclusiv prin digitalizare și dezvoltarea de competențe la nivelul IMM-urilor.*

Aceste intervenții vor avea loc în contextul RIS3 care va contribui la întărirea guvernantei generale pentru politica de inovare din RSM și la diminuarea instabilității pieței cauzată de eșecul de reglementare.

Astfel, OST1 va contribui la îmbunătățirea mediului de afaceri regional, făcându-l mai inovator și mai competitiv și, indirect, va limita efectele negative ale piețelor instabile, crescând atractivitatea mediului de afaceri regional pentru potențiali investitori.

OST 2 - Stimularea tranziției regiunii către o economie cu emisii zero prin creșterea eficienței energetice, îmbunătățirea protecției mediului și creșterea mobilității urbane.

RSM se confruntă cu creșterea poluării zonelor urbane din cauza consumurilor mari de energie în clădiri, sistemelor de transport poluante cu o mobilitate limitată, precum și numărului mare de terenuri virane/ neutilizate/ abandonate.

În contextul expansiunii urbane, fondul locativ la nivel regional era în 2019 de 1.368.779 locuințe (în creștere cu 2,57% față de 2011), 99% fiind în proprietate privată. Din acestea, 39,76% sunt situate în mediul urban și peste 95% dintre acestea sunt amplasate în condominii construite în perioada 1960-1990.

RSM se confruntă cu disparități legate de o expansiune urbană necontrolată și nesustenabilă, consum ineficient de energie (în special în clădirile publice), expunerea la riscul seismic, precum și cu privire la biodiversitate, infrastructura verde și transport durabil.

Din perspectiva mediului, în 7 din cele 48 de orașe ale regiunii (Ștefănești, Costești, Fierbinți-Târg, Tândărei, Comarnic, Budești și Bolintin Vale) suprafața spațiilor verzi înregistrează valori foarte scăzute, sub 5 mp/loc.

Efortul regiunii pentru a realiza o economie cu emisii zero se datorează prezenței mai multor eșecuri ale pieței:

- ✚ *Subvenții împărțite între piața locuințelor private și mediul privat-Multe din clădirile din zona urbană au fațade nereabilitate și sunt construite din materiale ineficiente din punct de vedere energetic;*
- ✚ *Lipsa investițiilor în reabilitarea clădirilor-conform analizei PDR, zona circumscrisă județelor RSM se încadrează în macrozona cu magnitudine seismică cuprinsă între scara 71 și 92 MKS, valoarea crescând de la direcția sud-vest la nord-est, conform SR 11100/1-93 „Zonarea seismică a României”. Prin urmare, atât clădirile private, cât și cele publice necesită investiții semnificative în prevenirea riscului seismic;*
- ✚ *Lipsa investițiilor în bunuri publice ecologice-în regiune există o problemă importantă în ceea ce privește suprafața mică de spații verzi/loc în mediul urban (21,24 mp/loc), care este cu mult sub standardele impuse de UE (26mp/loc) și norma OMS (50mp/loc). În același timp, multe orașe din regiune se confruntă cu probleme referitoare la terenuri degradate, vacante sau neutilizate, care afectează mediul urban și calitatea vieții populației;*

- ✚ *Externalitățile negative au sporit efectul urbanizării-Analiza PMUD și PDR ilustrează faptul că mobilitatea și conectivitatea urbană sunt limitate, iar sistemele de transport public încă generează emisii semnificative de gaze cu efect de seră.*

Intervențiile prevăzute în cadrul OST2 vizează abordarea efectelor negative ale eșecurilor pieței identificate. Obiectivele lor sunt îmbunătățirea eficienței energetice, a biodiversității și a infrastructurii verzi, reducerea poluării și creșterea utilizării și eficienței transportului public. Fără intervenția publică, teritoriul va fi în continuare expus la creșterea poluării și a consumului ineficient de energie, la o vulnerabilitate teritorială în creștere la dezastrele naturale și la o scădere a nivelului de trai și a calității vieții în zonele urbane.

OST 3 – Creșterea gradului de accesibilitate a zonelor rurale și urbane la rețeaua TEN-T prin investiții în infrastructura rutieră de drumuri județene

RSM are o conectivitate rutieră scăzută la rețeaua TEN-T.

Conform RȚ 2019, infrastructura de transport rutier a RO este slab dezvoltată, subdimensionată și nu îndeplinește cerințele unei economii în creștere.

La nivel regional, datele statistice (2019) arată că starea tehnică a rețelei publice de drumuri este în general nesatisfăcătoare, doar 42,36% din rețeaua totală de drumuri fiind modernizată. Din lungimea totală a drumurilor județene și comunale, 26,92% sunt modernizate și 40,91% sunt acoperite cu îmbrăcăminte ușoară. Regiunea este pe locul 2 în RO în ceea ce privește numărul persoanelor rănite în accidente de circulație rutieră, lipsa unei infrastructuri adecvate fiind una dintre principalele cauze ale acestui fenomen îngrijorător. Siguranța rutieră este amenințată și de podurile neconsolidate și riscul provocat de alunecările de teren.

Conectivitatea slabă a regiunii la rețeaua TEN-T este datorată lipsei de investiții în bunurile publice.

Analiza PDR 2021-2027 a identificat existența unor zone compacte în regiune care nu au conectivitate directă sau indirectă cu rețeaua TEN-T.

Intervențiile din cadrul OST 3 sunt menite să abordeze problemele identificate mai sus în ceea ce privește eșecul pieței. Intervențiile publice sunt necesare pentru a evita consecințele disparităților teritoriale în creștere, ce reduc accesul la diferitele piețe alături de siguranța rutieră scăzută. Investițiile propuse au ca scop dezvoltarea conectivității la rețeaua TEN-T, creșterea siguranței și a fluxului de trafic și vor crea beneficii pentru creșterea economică, mobilitatea mărfurilor și a persoanelor și vor contribui la reducerea disparităților intraregionale.

OST 4 – Creșterea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii educaționale

Infrastructură educațională subdimensionată, degradată și greu accesibilă.

În RSM, infrastructura educațională este degradată, iar disparitățile teritoriale se manifestă prin faptul că în mediul urban infrastructura este subdimensionată, în timp ce în mediul rural aceasta este greu accesibilă. Astfel, multe unități școlare necesită reabilitare și modernizare, conectare la utilități, accesibilizare pentru persoanele cu dizabilități și dotare, neasigurând condiții egale de participare la o educație incluzivă și de calitate tuturor elevilor.

Accesul la unitățile școlare este scăzut, în RSM existând un număr mare de așezări rurale izolate. O altă problemă importantă este subdimensionarea infrastructurii educaționale din mediul urban cauzată de închiderea unităților școlare, ce afectează în special nivelul preșcolar și liceal.

Aceste disparități sunt cauzate de următoarele eșecuri ale pieței:

- ✚ *Piețe incomplete și subproducția bunurilor meritorii. Chiar și pe fondul unei scăderi demografice, infrastructura educațională din RSM este subdimensionată în urban, degradată și greu accesibilă (mai ales în rural), afectând astfel accesul la educație și incluziune socială. Un număr mare de unități școlare, atât în mediul urban cât și în mediul rural, necesită lucrări de reabilitare, modernizare, consolidare, accesibilizare pentru persoanele cu dizabilități și dotarea cu utilități, echipamente didactice și IT;*
- ✚ *Acces inegal la educație. Conform instrumentului IRSE aplicat la nivelul a 664 școli, s-a constatat că, în anul școlar 2018-2019, cel mai mare risc de abandon școlar din RSM în urban este în Turnu Măgurele (26%), în timp ce în rural este în Bărbulești (36%). În 2019, potrivit datelor ISJ, cele mai mari valori ale ratei abandonului școlar erau pentru școli generale și licee, din care, în rural (5,71% - DB), și în urban (3,80% - GR). Cu privire la accesibilizarea clădirilor pentru elevii cu dizabilități, cea mai gravă situație se regăsește în CL-cca. 58% din unitățile de învățământ nu au rampă de acces, urmat de GR și AG.*

Intervențiile prevăzute în cadrul OST 4 vor consolida sistemul de învățământ regional prin contribuția la reducerea disparităților teritoriale, în special între zonele urbane și rurale, precum și la creșterea oportunităților de educație pentru grupurile cele mai vulnerabile, în vederea reducerii abandonului școlar și a excluziunii sociale. Există un risc semnificativ ca, în lipsa unui sistem educațional îmbunătățit, abandonul școlar să continue și chiar să crească în viitor. Având în vedere înrăutățirea nivelului capitalului uman, oportunitățile de angajare ar putea scădea, iar excluziunea socială, segregarea și sărăcia ar putea crește, cu efecte negative suplimentare asupra ciclului economic al economiei regionale pentru a crește și a se dezvolta.

Mai precis, intervențiile se vor concentra asupra abordării directe a piețelor incomplete și a subproducției de bunuri meritorii, pentru a reduce inegalitățile sociale și segregarea copiilor marginalizați prin construirea, reabilitarea, modernizarea, consolidarea, extinderea facilităților de educație, echipamentelor și infrastructurii din școli, în special pentru a îmbunătăți accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități.

OST 5 – Creșterea atractivității regiunii prin investiții în regenerare urbană, infrastructura de turism și patrimoniu cultural.

Revitalizarea zonelor urbane.

OST5 își propune să valorifice activele urbane existente, cum ar fi patrimoniul și terenurile industriale dezafectate și să îmbunătățească atractivitatea cartierelor rezidențiale urbane existente, acționând asupra imobilelor vechi, supraaglomerării parcarilor și a spațiilor publice limitate și a infrastructurii sociale bazate pe principiul amenajării integrate. Măsurile incluse necesită regenerarea integrată a cartierelor și accesibilizarea spațiilor publice;

reabilitarea imobilelor vechi; recuperarea spațiului deschis și diversificarea facilităților publice și reconversia funcțională.

Potențialul turistic diversificat și patrimoniul cultural valoros al regiunii este insuficient valorificat. Zonele urbane din RSM beneficiază de numeroase elemente naturale sau antropice cu valoare atractivă deosebită. Există multe resurse turistice și culturale cu potențial ridicat de valorificare, lipsite însă de amenajări minime care să permită vizitarea lor în condiții optime. În ciuda potențialului ridicat, activitatea turistică este concentrată în câteva centre, restul obiectivelor rămânând neexploatate.

Conform SNRDT 2019-2030, regiunea deține avantaje competitive pe următoarele tipuri de turism și destinații: Sporturi de iarnă și schi, Sănătate și wellness (balnear), Cultură și istorie.

Degradarea zonelor urbane și potențialul turistic neexploatat sunt cauzate de următoarele eșecuri ale pieței:

- ✚ *Externalități negative. Patrimoniul cultural este amenințat de efectele combinate ale schimbărilor climatice și de mediu, intervenției umane, precum și de riscurile de securitate;*
- ✚ *Bunuri publice. Pe teritoriul regiunii există numeroase obiective construite, parte a patrimoniului național, lăcașuri de cult și muzee și colecții publice. Potrivit LMI (2015), în RSM există 1290 monumente istorice de tip A, din care 433 sunt situate în mediul urban și 857 în rural. Cu toate acestea, în ultimii ani, un număr mic de obiective au beneficiat de investiții semnificative pentru restaurare și valorificare în scop turistic;*
- ✚ *Inegalități sociale. După 1990, în procesul de descentralizare, dar și de schimbări economice majore, procesul de urbanizare a luat noi forme, influențat de tendința migrațională în zonele periurbane. În acest context, centrele orașelor au devenit neatractive, fondul construit suferind multiple degradări;*
- ✚ *Investiții sub-optime. Reabilitarea fizică a orașelor și a spațiilor publice este deosebit de importantă pentru creșterea calității vieții locuitorilor și încurajează stabilirea de noi activități economice. În regiune există areale urbane cu infrastructură învechită cu un grad ridicat de deteriorare a spațiilor publice: străzi cu pavaj/asfalt deteriorat, iluminat stradal incomplet și/sau inadecvat, zonă mică de parcuri și zone de recreere, neaccesibile persoanelor cu dizabilități, etc.*

OST 5 va viza continuarea și îmbunătățirea inițiativelor implementate în trecut pentru a regenera zonele urbane, a proteja patrimoniul natural și istoric și a debloca potențialul turistic al RSM. Riscul este ca, fără intervenții publice, atractivitatea RSM va scădea, favorizând migrația externă și descurajând investitorii, cu efecte negative asupra disparităților teritoriale și a creșterii economice.

OST 6 – Dezvoltarea capacității administrative a AMPOR și a dezvoltatorilor de proiecte și a beneficiarilor

Creșterea capacității administrative a ADRSM, în contextul atribuțiilor de AM.

Personalul ADR/AM POR SM are experiență în domeniul fondurilor europene din perioada de preaderare RO la UE. Activitatea desfășurată în cadrul OI POR SM a îmbunătățit continuu expertiza acestora. Este important ca resursa umană existentă să fie păstrată și valorificată.

4.2. Politica Agricolă comună post-2020

Lansată în 1962, politica agricolă comună (PAC) este un parteneriat între agricultură și societate, între Europa și agricultorii săi. Ea caută:

- să îi sprijine pe fermieri și să îmbunătățească productivitatea agricolă, pentru o aprovizionare stabilă cu alimente la prețuri accesibile;
- să îi protejeze pe agricultorii din Uniunea Europeană, astfel încât aceștia să-și poată asigura un trai decent;
- să contribuie la combaterea schimbărilor climatice și la gestionarea durabilă a resurselor naturale;
- să conserve zonele rurale și peisajele de pe întreg teritoriul său;
- să mențină vitalitatea economiei rurale prin promovarea locurilor de muncă din sectorul agricol, din cel agroalimentar și din sectoarele asociate.

PAC este o politică comună pentru toate țările din UE. Ea este gestionată și finanțată la nivel european din resursele bugetului UE.

Temeiul juridic pentru politica agricolă comună este stabilit în Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

Principalele elemente ale PAC

- Simplificarea și modernizarea politicii;
- Reechilibrarea responsabilităților între COM și statele membre;
- Sprijin mai bine orientat, bazat pe rezultate și pe performanță;
- Distribuirea mai echitabilă a plăților directe;
- Creșterea așteptărilor în materie de mediu și climă.

Bugetul PAC 2021-2027

Propunerea Comisiei pentru cadrul financiar multianual (CFM) aferent perioadei 2021-2027 include 365 de miliarde EUR pentru PAC (în prețuri curente). Acest quantum corespunde unei proporții medii de 28,5% din bugetul general al UE pentru perioada 2021-2027.

Pentru România este propusă suma de 20,5 miliarde EUR din care:

- 13,5 miliarde este destinată plăților directe;
- 363 mil EUR alocate către măsurile de sprijinire a pieței (FEGA);
- 6,7 miliarde EUR alocate pentru dezvoltarea rurală (FEADR).

Tipuri de intervenții sprijinite din FEGA:

- 1) Plățile directe (ca și în actualul exercițiu bugetar vor fi decuplate și cuplate).

Plățile directe decuplate:

- *sprijinul de bază pentru venit în scopul sustenabilității (BISS);*
- *sprijinul redistributiv complementar pentru venit în scopul sustenabilității (PR);*
- *sprijinul complementar pentru venit pentru tinerii fermieri;*
- *schemele pentru climă și mediu(ecoscheme)*

Plata directă cuplată:

- *sprijinul cuplat pentru venit.*

- 2) Intervenții sectoriale (sectorul fructelor și legumelor, sectorul apiculturii, sectorul vitivinicol).

Obiective PAC

Conservarea Peisajelor și a Biodiversității

Îngrijirea mediului

Acțiuni de combatere a schimbărilor climatice

Restabilirea echilibrului de putere în cadrul lanțului alimentar

Sporirea competitivității

Asigurarea unui venit echitabil

Protejarea calității alimentelor și a sănătății

Zone rurale dinamice

Sprijinirea reînnoirii generaționale

Planurile strategice pot cuprinde următoarele tipuri de intervenții în ceea ce privește FEADR:

- angajamente în materie de mediu și climă și alte angajamente;
- plăți pentru constrângeri natural sau alte constrângeri specifice anumitor zone;
- plăți pentru dezavantaje specifice anumitor zone, generate de anumite cerințe obligatorii;
- investiții;
- instalarea tinerilor fermieri și întreprinderi rurale noi înființate;
- instrumente de gestionare a riscurilor;
- cooperare;
- schimb de cunoștințe și informare.

4.3. Programe și surse de finanțare 2021-2027

Finanțarea proiectelor care pot contribui la dezvoltarea economică a localității poate avea drept sursă bugetul propriu, fondurile nerambursabile guvernamentale și/sau europene sau fondurile rambursabile (din categoria creditelor).

La aceste surse de finanțare se adaugă posibilitatea dezvoltării parteneriatelor de tip public-privat, care s-au dovedit a fi soluția potrivită pentru rezolvarea anumitor probleme comunitare în multe dintre statele europene dezvoltate.

Fiecare dintre aceste posibile modalități de susținere a proiectelor locale prezintă avantaje și dezavantaje. Alegerea unei surse de finanțare optime necesită o bună cunoaștere a legislației naționale în vigoare, a programelor de finanțare disponibile și, mai ales, a nevoilor/problemelor cu care se confruntă comunitatea locală.

4.3.1. Bugetul local

Actul normativ prin care este reglementată constituirea **bugetului la nivel local** este Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, conform art. 129 alin. (4), consiliul local aprobă, la propunerea primarului, bugetul unității administrativ-teritoriale, virările de credite, modul de utilizare a rezervei bugetare și contul de încheiere a exercițiului bugetar.

Potrivit legii, Consiliul local poate aproba finanțarea unor investiții de interes local din bugetul propriu și poate dispune alocarea sumelor necesare pentru cofinanțarea proiectelor provenite din alte fonduri. Atribuțiile consiliului local presupun și aprobarea documentației tehnico-economice pentru lucrările de investiții de interes local, a strategiei de dezvoltare economică, socială și de mediu pentru localitate, precum și asigurarea unui mediu favorabil înființării și/sau dezvoltării afacerilor, inclusiv prin valorificarea patrimoniului existent, precum și prin realizarea de noi investiții care să contribuie la îndeplinirea programelor de dezvoltare economică regională și locală. Totodată, Consiliul local asigură realizarea lucrărilor și ia măsurile necesare implementării și conformării cu prevederile angajamentelor asumate de România în calitate de stat membru al Uniunii Europene în domeniul protecției mediului și gospodăririi apelor pentru serviciile furnizate cetățenilor.

O pondere importantă în veniturile proprii ale bugetelor locale o reprezintă cotele defalcate din impozitul pe venit.

4.3.2. *Bugetul județean*

O altă sursă de finanțare la nivel local este reprezentată de bugetul județean, din care pot fi repartizate fonduri pentru echilibrarea bugetelor locale, conform art. 33 alin. (3) din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare.

4.3.3. *Programele guvernamentale*

Transferurile consolidabile de la **bugetul de stat** către bugetele locale se acordă pentru investiții finanțate din împrumuturi externe, la a căror realizare contribuie și Guvernul, potrivit legii, și se aprobă anual, în poziție globală, prin legea bugetului de stat. Din bugetul de stat, prin bugetele unor ordonatori principali de credite ai acestuia (ministerele și agențiile), precum și din alte bugete, se pot acorda transferuri către bugetele locale pentru finanțarea unor programe de dezvoltare sau sociale de interes național, județean ori local.

Spre exemplu:

- Ministerul Muncii și Protecției Sociale oferă finanțări pentru acordarea de facilități persoanelor cu handicap, acordarea ajutorului pentru încălzirea locuinței, programe pentru ocuparea temporară a forței de muncă etc.;
- Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației finanțează programe de reabilitare a rețelei rutiere, acțiuni privind reducerea riscului seismic al construcțiilor existente cu destinație de locuință, reabilitarea termică a clădirilor de locuit etc.;
- Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor oferă finanțări pentru programe multianuale prioritare de mediu și gospodărire a apelor;
- Ministerul Sănătății finanțează investițiile pentru modernizarea unităților medicale;
- Ministerul Culturii acordă fonduri pentru finalizarea lucrărilor de construcție a așezămintelor culturale.

Programul Național de Dezvoltare Locală, coordonat de Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, stabilește cadrul legal pentru implementarea unor proiecte de importanță națională, care susțin dezvoltarea regională prin realizarea unor lucrări de infrastructură rutieră, tehnico-edilitară și socio-educativă.

Obiectivele de investiții care pot fi finanțate în cadrul programului trebuie să vizeze lucrări de **realizare** / **extindere** / **reabilitare** / **modernizare**, respectiv dotare, pentru unul dintre următoarele domenii specifice:

- 1) *sisteme de alimentare cu apă și stații de tratare a apei;*
- 2) *sisteme de canalizare și stații de epurare a apelor uzate;*
- 3) *unități de învățământ preuniversitar, respectiv: grădinițe, școli generale primare și gimnaziale, licee, grupuri școlare, colegii naționale, școli profesionale, școli postliceale, unități de învățământ special de stat;*
- 4) *unități sanitare;*

- 5) *drumuri publice clasificate și încadrate, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, ca drumuri județene, drumuri de interes local, drumuri orașenești și/sau drumuri publice din interiorul localităților;*
- 6) *poduri, podețe sau punți pietonale;*
- 7) *obiective culturale de interes local, respectiv biblioteci, muzee, centre culturale multifuncționale, teatre;*
- 8) *platforme de gunoi;*
- 9) *piețe publice, comerciale, târguri, oboare;*
- 10) *modernizarea bazelor sportive;*
- 11) *sediile instituțiilor publice ale autorităților administrației publice locale, precum și a instituțiilor publice din subordinea acestora;*
- 12) *infrastructura turistică dezvoltată de autoritățile publice locale ca instrument de punere în valoare a potențialului turistic local, pentru obiectivele de investiții aflate în proprietatea publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale sau în administrarea acestora.*

Subprograme și beneficiari eligibili

- **Subprogramul „Modernizarea satului românesc”:** beneficiarii eligibili sunt unitățile administrativ-teritoriale reprezentate de autoritățile administrației publice locale ale comunelor, precum și unitățile administrativ-teritoriale membre ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, constituite în condițiile legii, pentru investițiile realizate prin asociațiile de dezvoltare intercomunitară, reprezentate de autoritățile administrației publice locale ale comunelor;
- **Subprogramul „Regenerarea urbană a municipiilor și orașelor”:** beneficiarii eligibili sunt unitățile administrativ-teritoriale reprezentate de autoritățile administrației publice locale ale municipiilor și orașelor, inclusiv pentru satele componente ale acestora, precum și unitățile administrativ-teritoriale membre ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, constituite în condițiile legii, pentru investițiile realizate prin asociațiile de dezvoltare intercomunitară, reprezentate de autoritățile administrației publice locale ale municipiilor, inclusiv ale subdiviziunilor administrativ-teritoriale ale acestora, ale orașelor, inclusiv pentru satele componente ale acestora;
- **Subprogramul „Infrastructură la nivel județean”:** beneficiarii eligibili sunt unitățile administrativ-teritoriale reprezentate de autoritățile administrației publice locale județene, precum și unitățile administrativ-teritoriale membre ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, constituite în condițiile legii, pentru investițiile realizate prin asociațiile de dezvoltare intercomunitară, reprezentate de autoritățile administrației publice locale județene.

Programul se finanțează din transferuri de la bugetul de stat, în limita fondurilor aprobate anual în bugetul Ministerului Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, din fonduri aprobate anual cu această destinație în bugetele locale ale unităților administrativ-teritoriale beneficiare și din alte surse legal constituite.

În limita fondurilor aprobate anual prin legea bugetului de stat, în baza analizei interne de specialitate a propunerilor de finanțare ale autorităților locale, se aprobă prin ordin al ministrului lucrărilor publice, dezvoltării și administrației lista finală cu obiectivele de investiții care se finanțează, listă care se publică pe site-ul Ministerului Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației.

4.3.4. *Compania Națională de Investiții S.A.*

Compania Națională de Investiții S.A. (CNI) derulează Programul Național de Construcții de Interes Public sau Social (PNCIPS) prin care se pot realiza obiective de investiții în conformitate cu prevederile Anexei 3 din OG nr. 25/2001, cu modificările și completările ulterioare, așa cum sunt acestea definite în cadrul art. 1, alin (2), lit. a) – n) din Anexa 3 a actului normativ menționat anterior.

Conform art. 3 alin. (1) din Anexa 3 la OG nr. 25/2001, cu modificările și completările ulterioare, se pot finanța următoarele categorii de servicii și lucrări: expertizare tehnică / expertizare energetică / proiectare / construcții noi / reabilitare / consolidare / extindere / modernizare / finalizare structuri începute cu aceeași destinație / dotare.

Subprograme:

- *Subprogramul „Săli de sport”;*
- *Subprogramul „Bazine de înot”;*
- *Subprogramul „Complexuri sportive”;*
- *Subprogramul „Așezăminte culturale”;*
- *Subprogramul „Unități și instituții de învățământ de stat”;*
- *Subprogramul „Patinoare artificiale”;*
- *Subprogramul „Unități sanitare”;*
- *Subprogramul „Săli de cinema”;*
- *Subprogramul „Drumuri de interes local și drumuri de interes județean”;*
- *Subprogramul „Fose septice, microstații de epurare și sisteme de alimentare cu apă”;*
- *Subprogramul „Alte obiective de interes public sau social în domeniul construcțiilor”.*
Conform art. 3 alin. (2) din Anexa 3 la OG nr. 25/2001, cu modificările și completările ulterioare, în scopul prevenirii și atenuării efectelor riscurilor naturale cauzate de cutremure de pământ, inundații, alunecări de teren, tasări și/sau prăbușiri de teren se pot finanța următoarele categorii de servicii și lucrări: expertizare tehnică, proiectare, execuție de construcții noi, reconstrucția imobilelor afectate de cutremure de pământ, inundații, alunecări de teren, tasări și/sau prăbușiri de teren sau expertizare tehnică, proiectare și execuția lucrărilor care constau în consolidarea/ repararea elementelor structurale și, după caz, a elementelor nestructurale ale construcției și/sau introducerea unor elemente structural suplimentare, demolări parțiale, lucrări de îmbunătățire a terenului de fundare, reabilitări la construcții și instalațiile aferente, reparații capitale;
- *Subprogramul „Lucrări în primă urgență”. Se finanțează exclusiv obiectivele de investiții preluate din Programul de reabilitare a unor blocuri de locuințe situate în localități din zone defavorizate, pentru anul 2014, aprobat prin HG 343/2014, până la finalizarea acestora;*

- Subprogramul "Reabilitare blocuri de locuințe situate în localități din zone defavorizate".

4.3.5. Programele europene de finanțare nerambursabilă

Fondurile structurale și de investiții europene (ESI)

Fondurile ESI sunt instrumente financiare prin care Uniunea Europeană acționează pentru realizarea obiectivelor Politicii de Coeziune prin implementarea Programelor Operaționale, pentru eliminarea disparităților economice și sociale între regiuni, în scopul realizării coeziunii economice și sociale.

Instrumentele structurale ale Uniunii Europene au rolul de a stimula creșterea economică a statelor membre ale Uniunii și de a conduce la reducerea disparităților dintre regiuni. Ele nu acționează însă singure, necesitând asigurarea unei contribuții din partea statelor membre implicate. Ele sunt co-finanțate, în principal, din resursele publice ale statului membru, însă în multe domenii este necesară și contribuția financiară privată, aceasta fiind încurajată în cele mai multe cazuri.

Fondurile Structurale și de Investiții Europene (fondurile ESI) sunt:

- Fondul european de dezvoltare regională (FEDR);
- Fondul social european (FSE);
- Fondul de coeziune (FC);
- Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR);
- Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM).

Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) urmărește consolidarea coeziunii economice și sociale în cadrul Uniunii Europene prin corectarea dezechilibrelor existente între regiunile acesteia.

FEDR își concentrează investițiile asupra mai multor domenii prioritare cheie. Această abordare este cunoscută sub denumirea de „concentrare tematică”:

- Inovare și cercetare;
- Agenda digitală;
- Sprijin pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri);
- Economie cu emisii reduse de carbon.

Fondul Social European (FSE) este principalul instrument prin care Europa susține crearea de locuri de muncă, ajută oamenii să obțină locuri de muncă mai bune și asigură oportunități profesionale mai echitabile pentru toți cetățenii UE. Fondul funcționează prin investiții în capitalul uman al Europei – angajații, tinerii și toți cei aflați în căutarea unui loc de muncă. Astfel, finanțarea FSE îmbunătățește perspectivele de angajare pentru milioane de europeni, în special pentru cei cărora le este dificil să își găsească de lucru.

FSE finanțează următoarele priorități:

- adaptabilitatea angajaților, prin formarea de competențe noi, și a întreprinderilor, prin adoptarea unor metode noi de lucru;

- *sporirea accesului la locuri de muncă: ajutând tinerii în tranziția de la școală pe piața muncii sau asigurându-le formare profesională celor aflați în căutarea unui loc de muncă, pentru a le îmbunătăți perspectivele de angajare;*
- *formarea vocațională și învățarea pe tot parcursul vieții în vederea dobândirii de noi competențe;*
- *sprijinirea persoanelor din grupurile defavorizate pentru obținerea unui loc de muncă.*

Fondul de Coeziune (FC) ajută statele membre cu un produs național brut (PNB) pe cap de locuitor de mai puțin de 90% din media comunitară să-și reducă diferențele dintre nivelurile de dezvoltare economică și socială și să-și stabilizeze economiile. Acesta susține acțiuni în cadrul obiectivului „Convergență” și se află sub incidența aceluiași reguli de programare, de gestionare și de control ca în cazul FSE și FEDR.

Fondul de Coeziune finanțează acțiuni care fac parte din următoarele domenii:

- *rețele transeuropene de transport, în special proiectele prioritare de interes european definite de Uniunea Europeană;*
- *mediu.*

În acest context, Fondul de Coeziune poate interveni, de asemenea, în proiecte din domeniul energiei sau al transporturilor, atâta vreme ce acestea prezintă avantaje clare pentru mediu: eficiență energetică, utilizarea de surse de energie regenerabile, dezvoltarea transportului feroviar, sprijinirea intermodalității, consolidarea transporturilor publice etc..

Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) reprezintă o sursă de finanțare din partea UE, utilizată de statele membre pentru a realiza o gamă largă de obiective ale politicii de dezvoltare rurale, cum ar fi: îmbunătățirea competitivității întreprinderilor agricole, forestiere și agroalimentare; susținerea protecției mediului natural; susținerea economiilor rurale; asigurarea calității vieții în zonele rurale.

Fondul European de Garantare Agricolă (FEGA) este un fond creat de Uniunea Europeană în vederea dezvoltării agriculturii statelor membre ale acesteia, prin gestiune partajată între Uniune și statele membre.

Începând cu 1 ianuarie 2007, Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (APIA) derulează fondurile europene pentru implementarea măsurilor de sprijin finanțate din Fondul European pentru Garantare în Agricultură (FEGA).

FEGA finanțează următoarele cheltuieli în contextul gestionării comune între statele membre și Comunitate, în conformitate cu dreptul Uniunii:

- *măsurile de reglementare sau sprijinire a piețelor agricole;*
- *plățile directe către agricultori în contextul politicii agricole comune;*
- *contribuția financiară a Uniunii la măsurile de informare și promovare a produselor agricole pe piața internă a Uniunii și în țările terțe, întreprinse de statele membre pe baza unor programe selectate de Comisia Europeană;*
- *contribuția financiară a Uniunii la programul de încurajare a consumului de fructe și legume în școli, menționat în art. 23 din R. (UE) nr. 1308/2013 și la măsurile privind bolile animalelor și pierderea încrederii consumatorilor, astfel cum sunt menționate în art. 155 din R (UE) nr. 1308/2013.*

FEGA finanțează următoarele cheltuieli în mod direct și în conformitate cu dreptul Uniunii:

- *promovarea produselor agricole, efectuate fie direct de către Comisie, fie prin intermediul unor organizații internaționale;*
- *măsurile luate în conformitate cu legislația comunitară pentru a asigura conservarea, caracterizarea, colectarea și utilizarea resurselor genetice în agricultură;*
- *crearea și întreținerea sistemelor informatice de contabilitate pentru agricultură;*
- *sistemele de investigare agricolă, inclusiv investigațiile privind structura exploatațiilor agricole.*

Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM) este fondul UE destinat politicilor europene în domeniul pescuitului și al afacerilor maritime. Acesta este unul dintre cele cinci fonduri structurale și de investiții europene (fondurile ESI), care se completează reciproc și își propun să creeze condițiile necesare redresării economice a UE, generând creștere și locuri de muncă.

Fondul

- *sprijină operatorii în tranziția către un pescuit durabil;*
- *ajută comunitățile din zonele de coastă să își diversifice economiile;*
- *finanțează proiecte care creează noi locuri de muncă și îmbunătățesc calitatea vieții în regiunile de coastă ale Europei;*
- *facilitează accesul la finanțare.*

Mod de funcționare

Fondul este utilizat pentru a cofinanța proiecte, completând resursele din bugetul național.

- *Fiecărui stat membru i se alocă o parte din bugetul FEPAM, în funcție de importanța industriei pescuitului din țara respectivă;*
- *Ulterior, autoritățile naționale întocmesc un program operațional în care precizează cum intenționează să cheltuiască banii alocați;*
- *După ce Comisia aprobă programul, autoritățile naționale decid ce proiecte vor fi finanțate;*
- *Autoritățile naționale și Comisia răspund împreună de implementarea programului.*

Conform **Acordului de parteneriat pentru perioada de programare 2021-2027**, programele și fondurile aferente obiectivelor de politică sunt următoarele:

Tabelul nr. 5 – Obiectivele politicii, programe și fonduri 2021-2027.

Obiectiv	Program	Fond
Obiectivul de Politică 1 - O Europă mai inteligentă și mai competitivă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente	Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF)	FEDR
	Programul Operațional Sănătate (POS)	FEDR

	Programele operaționale regionale (POR)	FEDR
Obiectivul de Politică 2 - O Europă mai ecologică, cu emisii scăzute de carbon, în tranziție spre o economie fără emisii și rezilientă, prin promovarea tranziției către o energie nepoluantă și justă, a investițiilor verzi și ARGEȘtre, a economiei circulare, a reducerii impactului asupra schimbărilor climatice și a adaptării la schimbările climatice și a prevenirii și gestionării riscurilor	Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD)	FEDR FC
	Programul Operațional Transport (POT)	FEDR FC
	Programele operaționale regionale (POR)	FEDR
	Program Acvacultură și Pescuit (PAP)	FEPAM
Obiectivul de Politică 3 - O Europă mai conectată prin dezvoltarea mobilității și a conectivității TIC regionale	Programul Operațional Transport (POT)	FEDR FC
	Programele operaționale regionale (POR)	FEDR
Obiectivul de Politică 4 – O Europă mai socială și mai incluzivă prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale	Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO)	FSE
	Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS)	FSE FEDR
	Programul Operațional Sănătate (POS)	FSE FEDR
	Programele operaționale regionale (POR)	FEDR
Obiectivul de Politică 5 – O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a tuturor tipurilor de teritorii și a inițiativelor locale	Programele operaționale regionale (POR)	FEDR
	Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS)	FEDR
	Program Acvacultură și Pescuit (PAP)	FEPAM

4.3.6. Programele de cooperare teritorială

România poate participa la trei tipuri de programe de cooperare teritorială:

- **Cooperare teritorială transfrontalieră** - presupune cooperarea regiunilor din România cu regiuni din statele vecine. Programele de cooperare transfrontalieră finanțează proiecte de accesibilitate transport și tehnologia informației, mediu și prevenirea riscurilor, dezvoltare economică și socială, precum și acțiuni „people to people”;

- **Cooperare teritorială transnațională** - presupune cooperarea cu regiunile dintr-un anumit spațiu geografic. Cooperarea transnațională finanțează dezvoltarea de rețele care să ducă la dezvoltare teritorială integrată în domenii precum inovația, mediul și accesibilitatea și dezvoltarea urbană;
- **Cooperare teritorială interregională** - presupune colaborarea cu regiuni din orice stat membru al Uniunii Europene, prin intermediul unor proiecte gestionate și administrate în comun de partenerii din statele participante. Se promovează cooperarea între autoritățile publice (locale sau regionale), precum și între cercetătorii UE, pe probleme de interes comun prin transferul de experiență și bune practici între regiuni și prin constituirea de rețele între orașele UE.

Ca regulă generală, rata de cofinanțare pentru programele finanțate din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) este 85% din fonduri comunitare și 15% din fonduri naționale, iar pentru programele finanțate din Instrumentul European de Vecinătate și Parteneriat (ENPI) este 90% din fonduri comunitare și 10% din fonduri naționale.

Beneficiarii eligibili: autorități publice centrale, autorități publice locale, organizații de drept public, organisme de drept privat, organizații internaționale. Beneficiarii privați pot participa ca parteneri în proiecte sau în calitate de subcontractori.

4.3.7. Granturile SEE / Granturi norvegiene

Prin Acordul pentru Spațiul Economic European (SEE), trei dintre țările AELS (Asociația Europeană a Liberului Schimb) - Norvegia, Islanda și Liechtenstein, fac parte din piața internă europeană și contribuie la dezvoltarea socială și economică prin intermediul granturilor SEE și norvegiene, de care beneficiază 15 state membre din estul, centrul și sudul Uniunii Europene. Obiectivele majore ale Mecanismului Financiar SEE și Mecanismului Financiar Norvegian sunt reducerea disparităților sociale și economice în Spațiul Economic European, respectiv întărirea relațiilor bilaterale dintre statele donatoare și cele beneficiare.

Fondul Bilateral Național este un instrument menit să faciliteze contactul și cooperarea între entități din România și cele din statele donatoare (Islanda, Principatul Liechtenstein și Norvegia), dimensiunea bilaterală fiind obligatorie în orice inițiativă. Cooperarea bilaterală cu Consiliul Europei este, de asemenea, posibilă.

4.3.8. Parteneriatele de tip public-privat

Parteneriatele de tip public-privat sunt o soluție general recomandată și promovată pentru rezolvarea problemelor sau eficientizarea serviciilor publice. Apariția Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 39/2018, cu modificările și completările ulterioare, care reglementează parteneriatul public-privat este privită drept o oportunitate reală de a implementa proiectele propuse.

La nivelul administrațiilor publice există posibilitatea dezvoltării parteneriatelor de tip public-privat în diverse domenii. În urma adoptării actului normativ care reglementează parteneriatul public-privat s-ar putea externaliza o serie de servicii și activități publice, partenerii locali putând fi atât mediul de afaceri, cât și sectorul non-profit.

4.3.9. Creditarea

Din punct de vedere procedural, creditarea este o modalitate relativ simplă de obținere a finanțării pentru proiectele de investiții.

Băncile locale sunt instituții financiare care au în portofoliu programe de finanțare/creditare pentru proiectele care implică fonduri europene. Se pot acorda astfel credite de investiții atât pentru prefinanțarea fondurilor nerambursabile, cât și pentru cofinanțarea cheltuielilor eligibile și neeligibile din cadrul unui proiect, urmând o serie de reglementări interne. Costurile aferente creditelor sunt mari și implică și un anumit grad de risc vis-à-vis de posibilitatea de rambursare a datoriilor, mai ales într-o situație de incertitudine cum este cea generată de criza financiară. În plus, un grad ridicat de îndatorare poate reprezenta o blocare a posibilităților de investiții pe termen scurt și mediu, cu atât mai mult cu cât o organizație cu datorii mari devine neeligibilă atât pentru accesarea altor credite, cât și pentru atragerea de fonduri nerambursabile.

Guvernul României stabilește anual limitele pentru finanțările rambursabile care pot fi contractate de administrațiile locale, pentru încadrarea în nivelul deficitului bugetului general consolidat.

Pentru proiectele de mare amploare se pot accesa și programe de finanțare internaționale ce au ca surse instituții financiare internaționale: BERD (Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare), BEI (Banca Europeană de Investiții), FMI (Fondul Monetar Internațional) și Banca Mondială.

CAPITOLUL II: ANALIZA DE POTENȚIAL A ORAȘULUI TOPOLOVENI

1. Așezare geografică

Orașul Topoloveni este situat în partea central-sudică a României, în nord-vestul Munteniei, la 20 de km sud-est de orașul Pitești, pe vechea șosea națională București-Pitești, la contactul dintre lunca Argeșului și dealurile din Platforma Cândești. Altitudinea localității este cuprinsă între 224 m, în lunca Argeșului, 241 m, în zona Protoieriei și 375 m, în dealul din nord-estul satului Inuri.

Localitatea Topoloveni s-a format și s-a dezvoltat într-o regiune naturală complexă, cu factori oropedoclimatici favorabili vieții și activității umane, la întretăierea unor vechi drumuri comerciale și căi de comunicație care asigurau multiple și permanente legături între câmpie, deal și munte, între Țara Românească și Transilvania, prin culoarul Rucăr- Bran și defileul Oltului.

Vatra orașului s-a conturat, iar apoi s-a extins acolo unde pâraul Cărcinov iese în lunca Argeșului, sub poala dealurilor încărcate cu mireasma pomilor fructiferi și viței-de-vie.

Amplasarea localității la contactul dintre deal și câmpie conferă Topolovenilor o notă specifică, o anumită personalitate și un pitoresc deosebit. Limitele orașului se extind până la următoarele localități : Călinești (V), Priboieni (N, N – V), Bogați (E) , Leordeni (E, S – E), Căteasca (S), toate din județul Argeș.

Suprafața și componenta localității au fost diferite de la o perioadă la alta, de la o organizare administrativă la alta. Pentru secolul al XIX-lea, cât și pentru cele anterioare, întinderea localității nu poate fi stabilită cu exactitate deoarece lipsesc date certe. La început de secol al XIX-lea, în componența localității intrau doar satele: Inuri, Topoloveni și Cărcinovul, care începuse să se dezvolte la drumul Piteștilor, Vitichești, Țigănești și Valea Tătarului fiind sate separate. Această situație se menține și la începutul secolului al XX-lea, mai precis la 1902, când Topolovenii era comună rurală care se compunea din trei cătune: Topoloveni, Cărcinov și Inuri. Țigănești și Goleștii – Badii (fosta Valea Tătarului) erau comune rurale distincte, iar Viticheștii era un sat ce intra în componența comunei rurale Călinești.

Țigăneștii aveau o suprafață de 750 ha. În urma legii de unificare administrativă din iunie 1925, comuna rurală Topoloveni primește în componență fosta comună Goleștii – Badii și cătunul Glâmboc. În anul 1939 suprafața Topolovenilor era de 1.360 ha, din care 360 ha – vatra satului și 1.000 ha teren cultivabil. Această situație se menține până la organizarea administrativă din 1950, când comuna Topoloveni primește satele Vitichești și Țigănești-Linie de la comunele Călinești, respectiv Țigănești, care fusese desființată și dezmembrată, satele Țigănești, Boțârcani, Gorănești și Crintești fiind încadrate la comuna Priboieni.

În 1968, la ultima organizare administrativ-teritorială a țării, comuna Topoloveni a fost declarată oraș și a primit în componență satele: Țigănești, Boțârcani, Gorănești și Crintești din fosta comună Țigănești.

Deci Topoloveni a cunoscut o extindere treptată pe seama localităților vecine care în prezent sunt străzi sau sate aparținătoare. Începând cu anul 1968, orașul are o suprafață de 3.303 ha.

Figura nr. 4 – Localizare ORAȘUL TOPOLOVENI.

2. Scurt istoric

Topoloveni s-a dezvoltat ca așezare la “drumul mare al Piteștilor”, care a avut un important rol pentru dezvoltarea economică, socială, politică și culturală a Munteniei în epocile medievală, modernă și contemporană. Pe acest “drum al olacului” au circulat mărfuri, călători români și străini, armate. De asemenea, în imediata apropiere trece magistrala feroviară (101) București- Pitești, pusă în funcțiune în anul 1872. Aici, la ieșirea Cărcinovului dintre dealuri, într-un cadru natural armonios, au existat condiții geografice favorabile apariției și dezvoltării unei așezări ce va avea de jucat un important rol în zona de-a lungul istoriei noastre.

Toponimia locală se încadrează în stratul slav, care este mai nou decât cel latin și traco-dacic și deci, mai bogat și în cel românesc, care reprezintă marea majoritate a toponimiei locale.

Asupra originii toponimiei „Topoloveni” au fost formulate diferite păreri.

Astfel, preotul Ion Răutescu susține că toponimul derivă de la cuvântul „topola”, care în limba slavonă înseamnă plop, în timp ce Ion Moise este de părere că derivă din cuvântul bulgar „topol”, care înseamnă plop plus sufixul slav -ov, la care se adaugă sufixul de grup -eni.

Într-adevăr, mult către zilele noastre, până la anul 1968, când au început să se ridice actualele blocuri de locuințe pe ambele maluri ale pâraului Cărcinov și numai în zona localității Topoloveni, se afla un zăvoi secular de plop, cu un frumos parc.

Tot de origine slavă este și denumirea celei mai importante ape care traversează localitatea, gârla Cărcinov, care, într-o anumită perioadă de timp, i-a împrumutat și numele localității noastre. Cărcinov provine din slavul „Krecin” (loc unde s-a tăiat pădurea), plus sufixul -ov, este de părere Ion Moise, explicație semnalată și de preotul Ion Răutescu. Însă, acesta din urmă crede mai degrabă că vine de la cuvântul slavon „craci” și „corci”, care înseamnă căldare, aramă.

De origine românească sunt cele mai multe dintre denumirile locale: Țigănești, Vitichești, Goleștii-Badii, Inuri.

O explicație se impune în privința denumirii dealului Bărăția din satul Goleștii-Badii. Aici, în dealul din partea de nord a satului, a avut vie în arendă, pe moșia Mănăstirii Nucet, biserica catolică din Câmpulung. Bărăția era numele generic dat unei biserici catolice. Cuvântul provine din „barat” – „călugăr catolic”, care, la rândul lui, provine din slavonul „brať”- frate.

Deci denumirea nu evoca existența în timp pe aceste locuri a vreunui grup de credincioși catolici, ci o stăpânire de moșie.

Interesant este faptul că localitatea apare în documente și sub numele de Cărcinov, așa cum este în Enciclopedia României din 1938. Suntem, evident, în prezența unei așezări unde avea loc schimbul de produse între țăranii zonei înconjurătoare. Cu siguranță că localitatea a purtat această din urmă denumire după anul 1778, când cu voia Domnului Țării, începe să se facă târg pe moșia Topoloveni.

Istoria zonei în care s-a întemeiat și a crescut localitatea Topoloveni și satele componente se caracterizează în primul rând prin permanență, prin continuitatea de viață a colectivităților umane, aici, unde Cărcinovul iese în lunca Argeșului.

Descoperirile efectuate în ultimele decenii dovedesc că această zonă a fost populată de oameni încă din primele perioade ale comunei primitive, Topoloveniul fiind situat la marginea principalului areal al paleoliticului inferior din România.

Atât la Topoloveni, cât și în comunele vecine Călinești și Căteasca, săpături arheologice au scos la iveală vestigii din epoca nouă a pietrei, îndeosebi topoare-ciocane perforate.

O scurtă istorie, prin atestări arhivistice, a satelor din Topoloveni, dovedește vechimea lor, care se pierde undeva în negura veacurilor.

Cel mai vechi document îl constituie actul din 19 iunie 1421 prin care voievodul Radu Prasnaglava întărește Mănăstirilor Cozia și Cotmeana toate daniile făcute de tatăl său Mircea: sate, bălți, mori, vii, vămi și țigani. „Radu, mare voievod și domn, singur stăpânitor a toată țara Ungrovlahiei, binevoit domnia mea cu a sa bunăvoință, cu inima curată și luminată, a domniei mele și am dăruit această atotcinstită și de față poruncă a domniei mele, mănăstirilor domniei mele, locașului sfintei troițe de la Cozia și al blagoveșteniei preacuratei Maici a Domnului, de la Cotmeana, că, câte a dat și a dăruit părintele domniei mele, sfânt răposatul Mircea Voievod, acelor sfinte mănăstiri: satele numite... Vitichești, mai sus de Topoloveni... acestea toate le dă

și le dăruiește, domnia mea acelor sfinte mănăstiri să fie de ... și de ohaba, cât va trăi domnia mea”.

Astfel, prima atestare documentară a Topoloveniului datează din anul 1421. Localitatea s-a dezvoltat pe locul unei vechi așezări rurale. Prin acest document, care a fost întocmit pe vremea voievodului Radu Prasnaglava, fiul lui Mircea cel Bătrân, se oferea în dar o parte din pământurile mănăstirilor Cozia și Cotmeana. Vechiul drum, care făcea legătura dintre orașele Pitești și Câmpulung de București, străbate Orașul Topoloveni de la un capăt la celălalt.

Despre satul Topoloveni, despre boierii care aveau moșii aici, vorbește *Hrisovul* lui Radu cel Mare, din anul 1502. După cunoscuta formulă introductivă, *Hrisovul* ne spune că „...mănăstirii ce se cheamă Nucet, pă care s-au ridicat din temelie cinstitul și îndreptătorul boiarinul domniei mele jupân Gherghina, pârcălabul..., ca să-i fie satul Topoloveni jumătate, pentru că au fost bucate bătrâne și drepte ale jupânesii Neagăi, ce au fost jupâneasă Gherghineii pârcălab, iar jupâneasa Neaga l-au adaos sfintei mănăstiri ca să-i fie ei întru moșie.”

Prin acest document, pârcălabul Gherghina dăruia Mănăstirii Nucet, cealaltă jumătate de Topoloveni, pe care o adăuga la prima jumătate dăruită aceleiași mănăstiri mai dinainte. Cine a fost Gherghina pârcălabul? Privitor la el avem mai multe știri. B. P. Hașdeu spune că Gherghina a fost pârcălab al vestitei cetăți Poenari, om foarte bogat, care, neavând copii, decât pe Drăghici – mare paharnic – dar care murise fără urmași, a ridicat din temelie și a înzestrat cu toată averea sa Mănăstirea Nucet din județul Dâmbovița.

Deci, la anul 1502, cea mai mare parte din satul Topoloveni aparținea Mănăstirii Nucet.

După cum era obiceiul, aproape la fiecare schimbare de domn, se înnoiau hrisoavele de dăruire către mănăstiri. Așa și Neagoe Basarab, la 5 septembrie 1515 (7024), printr-un hrisov, înnoiește Mănăstirii Nucet stăpânirea peste satul Topoloveni și alte sate. Un altul, cu un conținut asemănător cu cel al lui Radu cel Mare, însă cu un adaos important, dădea Petru Voievod la 1567, „...iar după aceea, când au fost în zilele răposatului Vintilă Voievod (1532-1535), călugării de la sfânta mănăstire au avut pâră cu Pașadia paharnicul și așa pâră Pașadia Paharnicul, cum au fost luat jupâneasa Gogoșoae, fata Gherghinii pârcălab niște brățări de aur drept 5000 de asprii de la Alexandra fata Pașadii, paharnicul. Într-aceea, dumnealui Vintilă Voievod au judecat și au dat jumătate de Topoloveni.”

Activitatea economică a fost favorizată de așezarea geografică și impulsionată de creșterea demografică. În zona Topoloveni, factorii naturali au favorizat întotdeauna practicarea agriculturii. Pe platourile însoțite ale dealurilor, pe ogoare, în grădini și ogrăzi, dar mai ales în lunca Argeșului, s-au cultivat cereale, legume, plante textile, oleaginoase, furaje etc. În toate timpurile, viile și livezile au constituit o caracteristică a peisajului geografic al zonei. Pe dealuri și pe pantele văilor, în grădini și curți s-au plantat pomi fructiferi și viță-de-vie. În documente, se fac referiri frecvente la viticultură.

O dovadă a acestui fapt, este toponimul Vitichești, denumire a unuia din satele care au determinat orașeni, boieri și notabilități din Câmpulung, Brașov sau Pitești să cumpere sau să arendeze vii în Topoloveni.

În Dealul Topolovenilor, au avut vii mitropolitul Ungrovlahiei Daniil Topoloveanu, Biserica din Scheii Brașovului, Bărăția din Câmpulung sau Mănăstirea Glavacioc. O dovadă a importanței acestei ocupații în zonă este și faptul că Constantin Brâncoveanu introduce, în vederea perceperii vinăriciului și pentru măsurarea vinului sau a vaselor (butiilor), „vadra de Pitești.”

Cultura pomilor fructiferi ocupa un loc important datorită configurației reliefului, dealurile reprezentând aproape jumătate din suprafața localității și datorită condițiilor pedoclimatice. Documentele vorbesc de adevărate livezi de pomi. Cea mai mare extindere o cunoștea prunul, lucru dovedit de catagrafia din 1838, unde, separate, se indica numărul acestora.

Lunca Argeșului, care se întinde de la drumul mare al Piteștiului până la râul Argeș, crea condițiile cultivării cerealelor. Aici clăcașii produceau , în cea mai mare parte, cerealele necesare hranei.

Din primele secole ale existenței sale, Topoloveni, datorită așezării prielnice, a jucat rolul de centru de schimb pentru întreaga zonă. Aici se întâlneau țăranii de pe valea Cârcinovului și lunca Argeșului, din satele de pe drumul mare al Piteștiului și din cele de sub poala dealurilor pentru a-și vinde surplusul muncii lor. Așa cum s-a arătat, pe moșia Nucetului se ținea un târg anual de hramul mănăstirii la Sfântul Gheorghe.

În perioada interbelică, întreaga activitate economică din satele Topolovenilor a cunoscut o înviorare considerabilă ca urmare a faptului că, în agricultură, țăranii deveniseră stăpâni pe pământuri.

În lunca Argeșului, se cultivau cerealele, în primul rând grâul și porumbul. În urma folosirii îngrășămintelor naturale, a semințelor selecționate, puse la dispoziție de către cooperative și Federală, a unor metode noi de lucru, au sporit cantitățile de produse. Deși suprafața cultivată a înregistrat o creștere, producția a cunoscut mari fluctuații. Variația mare a recoltelor s-a datorat factorilor naturali.

Deoarece localitatea nu dispunea de suprafețe întinse în luncă, necesarul de cereale era asigurat fie prin cumpărături din târgul local, fie prin aducerea de cereale, de către cooperative, din zona de câmpie.

Țăranii încep să înțeleagă superioritatea vitei nobile și a soiurilor de pomi, un rol important în această direcție jucându-l pepiniera din Goleștii-Badii. Sătenii, treptat, renunță la cultivarea viței-de-vie de slabă calitate – directă, extinzându-se suprafețele cu viță nobilă. Adunați în Cooperativa Viticolă „Dealul Topolovenilor”, ei trec la prelucrarea și valorificarea în comun a strugurilor de calitate superioară.

În perioada interbelică, în zonă se înfiripau începuturile unei mici industrii. Aceasta trebuia să folosească surplusul de forță de muncă și să valorifice bogăția de materii prime.

Un loc de seamă în viața localității îl ocupau morile de piatră care asigurau măcinatul cerealelor. Tradiția păstrează amintirea morii lui Costică Boangiu, în Goleștii-Badii, pe Udeni, pe drumul național, la contactul cu comuna Călinești. Am amintit mai sus de acel început de „fabrică” de magiun, în 1914.

Aceasta și-a schimbat denumirea în „Fabrica de marmeladă” și a fost închiriată Cooperativei din Topoloveni. Statisticile studiate nu ne dau informații despre numărul lucrătorilor. În anul 1941, a fost preluată de Ministerul Agriculturii, Direcția Viticulturii.

Această trecere a fost urmarea situației deosebit de grele în care ajunsese. Ca urmare a măsurilor organizatorice, s-a înregistrat o ușoară revigorare. Se produceau marmeladă și magiun din dovleac, prune, mere. Erau începuturile industriei alimentare.

Atunci au fost puse în evidență rezervele de petrol și gaze din zonă, care urmau să devină o nouă sursă de venit pentru locuitori. În localitate, și-au făcut apariția investitori care doreau să încheie contracte de concesiune cu stăpânii terenurilor.

Pădurile au început să fie exploatate mult mai eficient. Pe lângă lemnul de foc, se trece la forme ușoare de prelucrare. Se valorifică sub formă de lemn de construcție pentru binale și de cherestea.

În urma lucrărilor edilitar-gospodărești executate în perioada 1936-1938, centrul localității dispunea de apă potabilă și curent electric produs de grupul electrogen de la Casa Sănătății.

Cooperativa „Dealul Topolovenilor” avea deschise aproximativ 20 de magazine de desfacere a vinului în județ și în localități din țară, iar țuica de Pitești, cum era cunoscută, era consumată cu multă plăcere în cele mai renumite localuri ale Capitalei și de către cei care vizitau localitatea.

Se naște în 1882, la Topoloveni Muscel, Ion Mihalache, într-o familie foarte săracă și împovărată, cu mai mulți copii. Impresionat de inteligența ieșită din comun a acestui copil, la terminarea școlii primare, învățătorul său din sat l-a dat pe cheltuiala lui la Școala Normală de la Câmpulung, unde copilul reușește cu nota zece, absolvind școala ca premiant de onoare, tot timpul fiind bursier al statului, fără nici un sprijin din partea familiei. După o scurtă ședere ca învățător la Ludești, județul Dâmbovița, se stabilește ca învățător în satul său natal, Topoloveni, de care își va lega numele prin luptă sa pentru ridicarea țărânimii. Aici, la Topoloveni, vreme de 12 ani, Ion Mihalache, pornind de la ideile înaintașilor, va pune bazele țărănismului. El nu a fost numai un teoretician, un gânditor, ci și un practician, urmând cu tenacitate aplicarea în practică a ideilor și gândurilor care îl stăpâneau. Unde putea face mai bine acest lucru decât la Topoloveni, acolo unde văzuse lumina zilei, acolo unde lumea avea mare încredere în el.

Mihalache a susținut cu toată forța sa dreptul de proprietate individuală al fiecărui țăran. El văzuse rezultatele benefice ale unei astfel de organizări tot la Topoloveni, unde la 22 septembrie 1902, se forma societatea economică cooperatistă „Cârcinovul”, care își propunea, printre altele, „... a face operațiuni de tovarășie agricolă, de aprovizionare sau cumpărare în comun de unele obiecte sau produse.”

Învățătorul lui Mihalache, Nicolae Cristescu, răspunzând la chemarea lui Spiru Haret, organizase în anul 1901, prima bancă populară, bucurându-se de rezultate foarte frumoase.

La 18 ianuarie 1904, din inițiativa lui Ion Mihalache, a lui Nicolae Cristescu și a lui Maximilian Popovici – arendașul moșiei statului din localitate – se pun bazele băncii populare „Cârcinovul”, cu 68 de membri și cu un capital de 845,50 lei.

La 1 iulie 1904, banca avea 98 de membri, dintre care 84 de plugari și meseriași și un capital de 2.319,78 lei. Banca populară a fost prima formă de cooperatie bine organizată la Topoloveni. Ea a deschis cu adevărat calea cooperatiei în zonă, fiind nu numai una din puternicele bănci populare, dar și model de prosperitate și bună gospodărire.

În fața acestui fenomen social-economic, statul nu a putut rămâne multă vreme impasibil, trecând la adoptarea Legii băncilor populare sătești și a Casei lor Centrale, în 29 martie 1903.

Fire de organizator și conducător, Mihalache va pune la punct planul de organizare a unei mari federale de bănci populare din județul Muscel. Înființată la 16 martie 1908, Federala „Podgoria” va fi prima de acest gen din țară.

În anul 1915, este organizată cooperativa vinicolă „Dealul Topolovenilor”, care administra în mod superior munca și avutul cultivatorilor de vii din Topoloveni și Goleștii-Badii.

O filă aparte din viața spirituală a localității o reprezintă faptul că, dintre oamenii acestor locuri, se va ridica un mitropolit al Țării Românești. Acest lucru dovedește profunzimea credinței în Dumnezeu, căldură cu care ei încurajau biserica. Acest fiu al localității, care va ajunge la cea mai înaltă demnitate ecumenică a țării, a fost Daniil al II-lea Topoloveanu. Era fiul lui Manole comisul, despre care amintește un document din 1661 și care se numea Dumitrașcu logofăt sau Dumitrașcu Topoloveanu. La 19 august 1719, este ales mitropolit al Ungrovlahiei, cum reiese din pomelnicul Mănăstirii Câmpulung, în urma retragerii mitropolitului Mitrofan. El a păstorit până în august 1732, când a încetat din viață la vârsta de peste 80 de ani. În toți acei ani, s-a dovedit un harnic și priceput gospodar al mitropoliei.

După încetarea războiului, intrarea vieții pe făgașul normal însemna și redeschiderea școlilor sătești. Cele din Topoloveni și Goleștii-Badii funcționau cu două posturi, iar cele din Țigănești și Călinești-Turculești cu trei posturi.

În toamna anului 1923 începea să funcționeze în Topoloveni, în cătunul Inuri, acolo unde a fost vechea vatră a Topolovenilor, o nouă școală sătească. Primul învățător la această școală a fost Gheorghe Catanoiu, din Vitichești.

La sfârșitul deceniului trei, școlile din Topoloveni construite la început de secol deveniseră neîncăpătoare, mulți copii de vârstă școlară rămânând în afara lor din lipsă de spațiu. O statistică din 1930 arată că la școala Țigănești, din 231 de elevi înscriși, urmau cursurile numai 190, localul având 4 săli de clasă și cinci posturi de învățători.

Nu se poate încheia acest capitol al școlii fără să amintim că în Topoloveni au funcționat și grădinițe de copii. În anul 1913 este întemeiată prima grădiniță. Aceasta a funcționat în casa Bucșan, în perioada 1913-1918, după care, prin stăruința Mariei M. Vlădescu și cu sprijinul Societății „Îndrumarea”, este ridicat un local propriu cu două săli de clasă. Cea dintâi educatoare a fost Livia Biligan. Grădinița din Topoloveni era una dintre cele două grădinițe sătești din tot județul Muscel, care funcționau efectiv în anii 1916-1917.

Dezvoltarea și formarea orașului s-a făcut într-o regiune complexă, cu factori favorabili vieții și activității umane, la întretăierea unor vechi rute comerciale și căi de comunicație. Aceste drumuri, aceste căi, asigurau permanente și multiple legături între câmpie, deal și munte, între Țara Românească și Transilvania și se făceau prin culoarul Rucăr-Bran și prin defileul Oltului.

Vatra orașului s-a conturat, apoi s-a extins acolo unde pârâul Cârčinov iese în lunca Argeșului, sub poala dealurilor încărcate cu mireasma pomilor fructiferi și viței de vie.

Amplasarea localității la contactul dintre deal și câmpie conferă Topolovenilor o notă specifică, o anumită personalitate și un pitoresc deosebit. Limitele orașului se extind până la următoarele localități: Călinești (V), Priboieni (N, N-V), Bogați (E), Leordeni (E, S-E), Căteasca (S), toate din județul Argeș. Orașul a avut un rol important în dezvoltarea economică, socială, politică și culturală a Munteniei. Un număr de 258 eroi au murit pe câmpul de luptă în timpul campaniilor din 1877-1878, 1916-1919 și 1941-1945. În timpul campaniei din 1916-1919, și-a pierdut viața învățătorul și folcloristul Dumitru Mihalache, fratele învățătorului și omului politic Ion Mihalache.

„Cine a trecut prin Topoloveni acum 40 de ani, nici nu-l mai cunoaște azi, atât de minunate schimbări s-au făcut...”, spunea Ion Simionescu, președintele Academiei Române, în 1942.

În anul 1968, Topoloveni a fost declarat oraș. De atunci și până în prezent, el a cunoscut o puternică dezvoltare. Economia sa și-a păstrat și astăzi caracterul industrial agrar. Numărul populației a crescut, de asemenea, orașul având în prezent 10.219 locuitori, dintre care, 5.407 femei și 4.812 bărbați. Orașul are blocuri de locuințe, spital, bibliotecă, liceu, bancă, un sediu ultramodern al Primăriei construit după anul 1990 și multe alte construcții de utilitate publică, printre care amintim un Complex Multifuncțional (catedrală, sala de spectacole ultramodernă, Casă de cultură, Oficiul de relații cu publicul, Oficiul de cadastru), Judecătoria, Parchet, Notariat, Agenția Județeană de Șomaj și Ocuparea Forței de Muncă Argeș – filiala Topoloveni.

3. Suprafața Orașului Topoloveni

Suprafața teritoriului administrativ al ORAȘULUI este de **1.734 ha**, din care, **820 ha constituie teren agricol**, reprezentând 45% din totalul suprafeței.

Tabelul nr. 6 – Categoriile de folosință ale terenurilor în Orașul Topoloveni .

Categoriile de folosință teren	Suprafață ha
▪ Terenuri arabile	1414
▪ Pășuni	203
▪ Fânețe	203
▪ Vii	260
▪ Livezi	260
Total terenuri agricole	1877
▪ Păduri	758
▪ Terenuri cu ape	5
▪ Căi de comunicație	73
▪ Terenuri ocupate cu construcții și curți	859
▪ Terenuri degradate și neproductive	34
Total terenuri neagricole	1729

4. Cadrul natural

4.1. Relieful

Relieful localității se încadrează în două subunități morfostructurale: Piemontul Getic, subunitate colinară, de orogen și Câmpia Română, subunitate de platformă. Piemontului Getic îi aparțin dealurile din partea de est, nord și nord-vest, iar Luncii Argeșului (subunitate a Câmpiei Române) terenurile din sudul localității. Subsolul Topolovenilor este bogat în substanțe minerale utile. În profunzimea structurilor geologice se găsesc zăcămintele de țiței și gaze naturale, localitatea fiind un important centru petrolifer, exploatarea țițeiului începând cu anul 1953.

4.2. Solurile

Solurile sunt reprezentate, pe pantele dealurilor, de cele podzolice și brun roșcat podzolice, iar în lunca Argeșului, de cele argilo-nisipoase destul de fertile. Pe aceste soluri locuitorii au practicat din cele mai vechi timpuri agricultura, o amploare deosebită cunoscând-o pomicultura și viticultura.

4.3. Clima

Regimul termic se remarcă prin reducerea valorilor tuturor parametrilor de la sud spre nord, de la medii anuale de peste 110 C caracteristice luncii, teraselor Dunării, sudului Bărganului și Bălții Ialomiței, până la valori mai scăzute, de -20 C frecvente pe cele mai mari înălțimi muntoase.

Particularitățile geografice locale impuse, în special, de etajarea reliefului, determină și etajarea tuturor elementelor climatice, iar morfologia și micromorfologia acestuia determină alte caracteristici locale (topoclimatice) care se dezvoltă pe etaje climatice. În consecință:

- *Temperatura medie anuală se reduce de la sud spre nord, respectiv de la valori de peste 110 C caracteristice luncii și teraselor Dunării, porțiunilor sudice ale Bărganului de Sud și Bălții Ialomiței, până la valori de mai puțin de -20 C pe plaiurile alpine;*
- *Temperatura medie a lunii celei mai reci - ianuarie scade dinspre sud și sud-est, de la circa 20 C în lunca Dunării, la valori mai mici de -3 0 C pe câmpurile interfluviale, fiind ușor mai crescută în regiunea deluroasă cu altitudini de 300 - 500 m, după care scade din nou o dată cu creșterea altitudinii până la mai puțin de -100 C pe plaiurile alpine;*
- *Temperatura medie a lunii celei mai calde - iulie variază în același sens, de la valori mai mari de 230 C în regiunile sudice din lunca și terasele Dunării, la valori de 22-230 C pe câmpurile interfluviale, atingând temperaturi de 20-220 C în zonele de deal și podiș situate la 500 m altitudine, pentru ca să se reducă sensibil până la mai puțin de 80C în zonele alpine.*

În analiza condițiilor climatice ale județului ARGES, au fost analizate date de la stațiile meteorologice Drăgășani, Rm. ARGES, Obârșia Lotrului și Voineasa.

Localitatea Topoloveni are o climă temperat-continentală, de pădure. În lunile de iarnă, nu se înregistrează temperaturi foarte scăzute sau viscole puternice, iar verile sunt mai puțin

toride. Localitatea este scăldată la limita sa sudică de apele Argeșului și este traversată de la nord la sud de pâraul Cârčinov, care într-o anumită perioadă de timp i-a împrumutat și numele Târgului Cârčinov.

În perioadele bogate în precipitații, localitatea, în partea sa colinară, cunoaște acțiunea a numeroși torenți care au fost supuși unor ușoare lucrări de regularizare a cursurilor, în vederea prevenirii acțiunii lor distructive.

4.4. Rețeaua hidrografică

Orașul Topoloveni este situat în partea central - sudică a României, în nord-vestul Munteniei, în partea de sud – est a județului Argeș, la contactul dintre lunca Argeșului și dealurile din platforma Cândești. Localitatea este traversată de drumul național București – Pitești DN7, aflându-se la 95 km de București și 20 km de Pitești. Pârâul Cârčinov străbate localitatea de la nord la sud, iar râul Argeș scaldă localitatea la limita sa sudică.

4.5. Vegetația și fauna

Flora și fauna sunt foarte bogat reprezentate, fiind specifice tuturor zonelor de contact dintre deal și luncă. Flora este reprezentată de către pădurea colinară, vegetația de silvostepă și azonal, de cea de luncă, iar fauna este caracteristică acestor zone de floră și anume biotopului de pădure colinară și în mai mică măsură, celui de silvostepă.

Pădurile ORAȘULUI sunt populate de animale precum:

- *vulpe,*
- *căprior,*
- *mistreț,*
- *rozătoare,*

dar și o serie de păsări adaptate:

- *bufnița,*
- *huhurez,*
- *fazan,*
- *cucul,*
- *privighetoarea,*
- *păsări migratoare.*

În zona de luncă, pe malurile râurilor și în stufărișuri sau păpurișuri sunt adaptate specii de pescăruși, rațe și găște sălbatice, berze sau cormorani.

5. Factori și probleme de mediu

5.1. Factorii de mediu

În ultimii 40 de ani, Europa a instituit politici de combatere a unor probleme specifice, cum ar fi poluarea aerului și poluarea apelor. Unele dintre aceste politici au avut rezultate remarcabile. Europeanii se bucură de un aer mai curat și de ape de scăldat mai curate. Rata de reciclare a deșeurilor a crescut. Din ce în ce mai multe zone terestre și marine sunt protejate.

Uniunea Europeană a redus emisiile de gaze cu efect de seră față de nivelurile înregistrate în 1990.

Oamenii nu pot trăi bine dacă mediul și economia sunt într-o stare precară. Inegalitatea distribuției beneficiilor, de exemplu a bogăției economice și a aerului curat, dar și a costurilor, inclusiv a celor asociate poluării și culturilor pierdute din cauza secetei, vor continua să genereze tulburări sociale.

5.1.1. Calitatea aerului

Aerul rămâne unul dintre factorii de mediu cei mai expuși la poluare și în egală măsură cel mai fragil subsistem de mediu, dată fiind capacitatea redusă, foarte limitată de absorbție și de neutralizare a poluanților. Practic, atmosfera se comportă ca un rezervor de poluanți ce sunt transportați de la o regiune la alta și preluați de alte nivele de mediu.

În acest context, menținerea calității aerului a devenit una din cele mai importante activități pe care le desfășoară instituțiile publice și reprezintă o preocupare permanentă și a organizațiilor neguvernamentale.

Începând cu anul 2007 (data aderării la UE), a fost aplicată și transpusă în România legislația europeană, din care amintim:

- *Directiva 2008/50/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind calitatea aerului înconjurător și un aer mai curat pentru Europa stabilește necesitatea de a reduce poluarea la niveluri care să minimizeze efectele nocive asupra sănătății umane, acordându-se atenție specială mediului ca întreg, de a îmbunătății monitorizarea și evaluarea calității aerului, inclusiv informarea publicului;*
- *Directiva 2004/107/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 decembrie 2004 privind arseniul, cadmiul, mercurul, nichelul, hidrocarburile aromatice policiclice în aerul înconjurător.*

Pentru a proteja sănătatea umană și mediul ca întreg, este deosebit de important să fie combătute la sursă emisiile de poluanți și să fie identificate și puse în aplicare cele mai eficiente măsuri de reducere a emisiilor pe plan local, național și comunitar.

Legislația românească stabilește un cadru legal prin Legea nr. 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător, H.G nr. 257/2015 privind aprobarea Metodologiei de elaborare a planurilor de calitate a aerului, a planurilor de acțiune pe termen scurt și a planurilor de menținere a calității aerului și Ordinul nr. 2202/2020 al ministrului mediului, apelor și pădurilor privind aprobarea listelor cu unitățile administrativ-teritoriale întocmite în urma încadrării în regimuri de gestionare a ariilor din zonele și aglomerările prevăzute în anexa nr. 2 la Legea nr. 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător.

Datorită interacțiunii proceselor dinamice cu condițiile fizico-geografice, regimul termic prezintă, în cuprinsul județului, o serie de particularități.

Aerul este factorul de mediu care condiționează în cea mai mare măsură existența vieții pe pământ. Totodată, este factorul de mediu cel mai important pentru transportul poluanților, deoarece constituie suportul pe care are loc transportul cel mai rapid al acestora în mediul înconjurător, acesta fiind motivul pentru care supravegherea calității

aerului este de primă importanță. Calitatea aerului este exprimată statistic printr-o serie de indicatori, care exprimă fenomenul de poluare sub forma răspândirii în aer a unor substanțe reziduale poluante, rezultate din activitățile economice. Poluarea aerului are numeroase cauze, unele fiind rezultatul activităților umane din ce în ce mai extinse și răspândite în ultima perioadă de timp, altele datorându-se unor condiții naturale de loc și de climă.

În anul 2018, supravegherea calității aerului în regiunea Sud Muntenia s-a realizat în cadrul rețelei de monitorizare continuă a calității aerului, prin intermediul a 27 stații automate amplasate în cele mai relevante zone ale regiunii inclusiv în orașele de la granița româno – bulgară, respectiv în zonele: Turnu Măgurele – Nicopole, Zimnicea – Sviștov, Giurgiu – Ruse și Călărași – Silistra.

În anul 2018, în regiunea Sud Muntenia nu au fost înregistrate accidente majore de mediu care să afecteze factorul de mediu aer.

Presiunile asupra stării de calitate a aerului în regiunea Sud Muntenia au fost identificate, astfel, în județele din partea de nord a regiunii, sursele de poluare provin din industria petrolieră, industria constructoare de mașini, industria materialelor de construcții și industria metalurgică, în timp ce, în sudul regiunii, poluarea este generată de activitățile din agricultură (creșterea intensivă a păsărilor și porcilor și folosirea îngrășămintelor chimice pe terenurile agricole) și activităților specifice proceselor de producție din unitățile economice aparținând industriei chimice, industriei mineralelor și industriei alimentare.

Calitatea aerului în Topoloveni a crescut datorita plantarii unor zone verzi. În anul 2010 s-a realizat Proiectul „Plantare terenuri degradate în Orașul Topoloveni”, plantându-se o suprafață de 65,96 ha.

5.1.2. Calitatea apei

Poluarea apei este în mod inerent legată de activitatea umană. Apa acționează ca un mediu de colectare și ca un mecanism de transport pentru reziduuri casnice, agricole și industriale, și care prin aceasta îi cauzează poluarea. Deteriorarea calității apei cauzată de poluare influențează utilizarea apei în aval, punând în pericol sănătatea oamenilor și funcționarea ecosistemului acvatic, deci reducerea utilizării efective și creșterea competiției pentru o apă cu calitate adecvată.

Caracterul limitat și vulnerabil al resurselor de apă, precum și indispensabilitatea resurselor de apă subliniază necesitatea valorificării și protecției acestora împotriva epuizării și degradării.

Schimbările climatice reprezintă unul din principalii factori cu impact major asupra resursei de apă, atât din punct de vedere cantitativ, cât și calitativ.

Pentru a asigura disponibilul de apă la sursă în România ținând cont de distribuția (variabilitatea) în spațiu și timp a resurselor de apă, caracterul limitat al resurselor de apă,

variația regimului de curgere, caracterul torențial al bazinelor hidrografice, variația spațio-temporală a calității apelor și schimbările climatice trebuie întreprinse următoarele măsuri:

- **Măsuri de adaptare pentru asigurarea disponibilului de apă la sursă:**

- ✓ realizarea de noi infrastructuri de transformare a resurselor hidrologice în resurse socioeconomice: noi lacuri de acumulare, noi derivații interbazinale și altele asemenea;
- ✓ modificarea infrastructurilor existente pentru a putea regulariza debitele a căror distribuție în timp se modifică ca urmare a schimbărilor climatice: supraînălțarea unor baraje, reechiparea cu noi uvraje și altele asemenea;
- ✓ proiectarea și implementarea unor soluții pentru colectarea și utilizarea apei din precipitații;
- ✓ extinderea soluțiilor de reîncărcare cu apă a straturilor freatice.

- **Măsuri de adaptare la folosințele de apă / utilizatori:**

- ✓ utilizarea eficientă și conservarea apei prin reabilitarea instalațiilor de transport și de distribuție a apei și prin modificări tehnologice: promovarea de tehnologii cu consumuri reduse de apă;
- ✓ modificări în stilul de viață al oamenilor: reducerea cerințelor de apă, utilizarea pentru anumite activități a apei recirculate și altele asemenea;
- ✓ creșterea gradului de recirculare a apei pentru nevoi industriale;
- ✓ modificarea tipurilor de culturi agricole prin utilizarea acelor adaptate la cerințe mai reduse de apă;
- ✓ elaborarea și implementarea unor sisteme de prețuri și tarife pentru apă în funcție de folosința de sezon și de resursa disponibilă;
- ✓ utilizarea pentru anumite destinații/folosințe a apelor de calitate inferioară;
- ✓ îmbunătățirea legislației de mediu.

- **Măsuri care trebuie întreprinse la nivelul bazinului hidrografic:**

- ✓ actualizarea schemelor directoare de amenajare și de management, astfel încât să se ia în considerare efectele schimbărilor climatice: scăderea disponibilului la sursă, creșterea cerinței de apă;
- ✓ aplicarea principiilor de management integrat al apei pentru cantitate și calitate;
- ✓ introducerea chiar de la proiectare în lacurile de acumulare care se vor construi, a unor volume de rezervă, care să se utilizeze doar în situații excepționale sau realizarea unor lacuri de acumulare cu regim special de exploatare pentru a suplimenta resursele de apă disponibile în situații critice;
- ✓ transferuri inter-bazinale de apă pentru a compensa deficitul de apă în anumite bazine;
- ✓ stabilirea unor obiective privind calitatea apei și aplicarea unor criterii de calitate a acesteia în scopul prevenirii, controlării și reducerii impactului transfrontalier, coordonarea reglementărilor și emiterii avizelor;
- ✓ îmbunătățirea tratării apei reziduale și menajere;
- ✓ armonizarea reglementărilor privind limitarea emisiilor de substanțe periculoase în apă;
- ✓ identificarea zonelor cu risc potențial la inundații, deficit de apă/seacă.

- **Măsuri care trebuie întreprinse pentru managementul riscului la inundații:**

- ✓ alegerea unor lucrări de protecție împotriva inundațiilor la nivel local destinate unor localități și structuri socio-economice în locul lucrărilor de protecție împotriva inundațiilor ample, de mari dimensiuni;
- ✓ alegerea unor soluții tehnice care să conducă la încetinirea și diminuarea inundațiilor pe măsură ce se produc, în locul supraînălțării digurilor existente sau construirii de noi diguri;
- ✓ folosirea celor mai noi metode și tehnologii pentru reabilitarea/construirea digurilor și efectuarea lucrărilor de protecție în corelare cu planurile teritoriale de amenajare urbanistică;
- ✓ elementele planurilor de management al riscului la inundații trebuie revizuite periodic și, dacă este cazul, trebuie actualizate, luând în considerare efectele posibile ale schimbărilor climatice asupra apariției inundațiilor;
- ✓ creșterea gradului de conștientizare privind riscul de inundații în rândul populației expuse, măsuri adecvate înainte și după producerea acestora, încheierea de contracte de asigurare și altele asemenea;
- ✓ îmbunătățirea capacității de răspuns a autorităților administrației publice locale cu atribuții în managementul situațiilor de urgență generate de inundații, accidente la construcții hidrotehnice și poluări accidentale.

• **Măsurile care trebuie întreprinse pentru a combate seceta / deficitul de apă se vor lua în funcție de fazele de apariție a acesteia / acestuia:**

- ✓ servicii de monitorizare și avertizare privind scăderea debitelor/secetă la nivel național;
- ✓ diminuarea scurgerilor în rețelele de distribuție a apei;
- ✓ măsuri de economisire și folosire eficientă a apei: irigații, industrie;
- ✓ cooperarea cu alte țări vizând schimbul de experiență în combaterea secetei;
- ✓ planuri de aprovizionare prioritară cu apă a populației și animalelor/ierarhizarea restricțiilor de folosire a apei în perioade deficitare;
- ✓ stabilirea de metodologii pentru pragurile de secetă și cartografierea secetei;
- ✓ mărirea capacității de depozitare a apei;
- ✓ asigurarea calității apei pe timp de secetă.

În ultima perioadă de timp se observă o variație descrescătoare a volumelor de apă prelevate. Această variație nu exprimă doar cerința efectivă de apă, ci poate exprima existența anumitor restricții în aprovizionarea cu apă, precum și efectele introducerii contorizării consumului de apă, reducerii pierderilor de apă pe rețelele de distribuție, etc..

Utilizarea și gestionarea eficientă a resurselor de apă implică implementarea unor schimbări de comportament atât al producătorilor de bunuri și servicii de gospodărire a apelor, cât și al utilizatorilor, al populației față de resursele de apă și față de mediu.

Următoarele problematici importante privind gospodărirea apelor care afectează în mod direct sau indirect starea apelor de suprafață și apelor subterane, cu impact major în gestiunea resurselor de apă au fost identificate: poluarea cu substanțe organice, poluarea cu nutrienți, poluarea cu substanțe periculoase și alterările hidromorfologice.

Poluarea cu substanțe organice este cauzată în principal de emisiile directe sau indirecte de ape uzate insuficient epurate sau neepurate de la aglomerări umane, din surse industriale sau agricole, și produce schimbări semnificative în balanța oxigenului în apele de

suprafață și în consecință are impact asupra compoziției speciilor/populațiilor acvatice și respectiv, asupra stării ecologice a apelor.

O problemă importantă de gospodărire a apelor este **poluarea cu nutrienți**, în special cu azot și fosfor. Nutrienții în exces conduc la eutrofizarea apelor, ceea ce determină schimbarea compoziției și scăderea biodiversității speciilor, precum și reducerea posibilității de utilizare a resurselor de apă în scop potabil, recreațional, etc. Ca și în cazul substanțelor organice, emisiile de nutrienți provin atât din surse punctiforme (ape uzate urbane, industriale și agricole neepurate sau insuficient epurate), cât și din surse difuze (în special, cele agricole: creșterea animalelor, utilizarea fertilizanților, etc).

Directiva Consiliului 91/676/EEC privind Protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole este principalul instrument comunitar care reglementează poluarea cu nitrați provenită din agricultură. Principalele obiective ale acestei directive sunt reducerea poluării produsă sau indusă de nitrați din surse agricole, raționalizarea și optimizarea utilizării îngrășămintelor chimice și organice ce conțin compuși ai azotului și prevenirea poluării apelor cu nitrați. Aceste obiective sunt cuprinse în planuri de acțiune.

Conform planului de acțiune și articolelor 4 și 5 ale Directivei 91/676/EEC au fost elaborate și aplicate Coduri de bune practici agricole, cât și Programe de Acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole. Acestea s-au aplicat la început doar în zonele vulnerabile la poluarea cu nitrați din surse agricole, desemnate în România încă din anul 2005. La prima desemnare zonele vulnerabile la nitrați (ZVN) din surse agricole ocupau 6,94% din teritoriul României. În anul 2008 ZVN au fost revizuite, extinzându-se suprafața la 58% din teritoriul României. În anul 2013, în urma consultărilor cu Comisia Europeană s-a agreat ca România să nu mai desemneze zone vulnerabile la nitrați, ci să aplice prevederile Codului de Bune Practici Agricole și măsurile din Programele de Acțiune pe întreg teritoriul țării, conform prevederilor articolului 3(5) al Directivei. Noul Program de Acțiune a fost îmbunătățit și aprobat prin Decizia nr. 221983/GC/12.06.2013, având, în principal, în vedere aplicarea principiului de prevenire a poluării.

Implementarea Directivei 91/676/EEC este pusă în practică în România de Planul de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole, aprobat prin HG nr. 964/2000 privind aprobarea Planului de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole, cu modificările și completările ulterioare, survenite în urma deciziei de aplicare a Programului de Acțiune pe întreg teritoriul României.

Prevederile programului de acțiune sunt obligatorii pentru toți fermierii care dețin sau administrează exploatații agricole și pentru autoritățile administrației publice locale ale comunelor, orașelor și municipiilor pe teritoriul cărora există exploatații agricole.

În vederea reducerii și prevenirii poluării cu nitrați din surse agricole, s-a prevăzut ca măsură generală de bază, pe întreg teritoriul României, aplicarea programelor de acțiune și respectarea Codului de Bune Practici Agricole pe întreg teritoriul României.

De asemenea, implementarea măsurilor conform cerințelor Directivei 91/271/CEE privind epurarea apelor uzate urbane, modificată și completată prin Directiva 98/15/CE, contribuie la reducerea emisiilor de nutrienți.

La nivelul bazinelor/spațiilor hidrografice sunt necesare măsuri suplimentare pentru reducerea poluării generate de activitățile agricole (ferme zootehnice - poluare punctiformă, măsuri pentru reducerea poluării adresate poluării difuze generate de ferme zootehnice, vegetale și asupra terenurilor agricole), în vederea atingerii obiectivelor corpurilor de apă. Măsurile propuse sunt altele decât măsurile de bază pentru punerea în aplicare a Directivelor europene, în principal Directiva Consiliului 91/676/EEC privind Protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole. Măsurile suplimentare pentru activitățile agricole se referă la: reducerea eroziunii solului, aplicarea codului de bune condiții agricole și de mediu și a altor coduri de bună practică în ferme, etc., consultanță/ instruire pentru fermieri, conversia terenurilor arabile în pășuni, realizarea și menținerea zonelor tampon de-a lungul apelor la o distanță mai mare decât cea prevăzută în Codul de Bune Practici Agricole, aplicarea agriculturii organice, precum și aplicarea oricăror măsuri specifice diferite de cele de bază pentru protejarea suplimentară a corpurilor de apă.

Poluarea cu substanțe chimice periculoase poate deteriora semnificativ starea corpurilor de apă și indirect poate avea efecte asupra stării de sănătate a populației. În conformitate cu prevederile directivelor europene în domeniul apelor, există 3 tipuri de substanțe chimice periculoase, și anume:

- **substanțe prioritare** - poluanți sau grupe de poluanți care prezintă risc semnificativ asupra mediului acvatic, incluzând și apele utilizate pentru captarea apei potabile;
- **substanțe prioritare periculoase** - poluanți sau grupe de poluanți care prezintă același risc ca și cele precedente și în plus sunt toxice, persistente și bioacumulabile;
- **poluanți specifici la nivel de bazin hidrografic** - poluanți sau grupe de poluanți specifice unui anumit bazin hidrografic.

Din categoria substanțelor periculoase fac parte produsele chimice artificiale, metalele, hidrocarburi aromatice policiclice, fenolii, disruptorii endocrini și pesticidele, etc. În vederea atingerii și menținerii stării bune a apelor este necesară conformarea cu standardele de calitate impuse la nivel european (Directiva 2013/39/CE), reducerea progresivă a poluării cauzate de substanțele prioritare și de poluanții specifici, cât și stoparea sau eliminarea emisiilor, descărcărilor și pierderilor de substanțe prioritare periculoase.

Managementul resurselor de apă necesită o abordare integrată a prevederilor Directivei Cadru Apă 2000/60/CE cu cele ale altor directive europene în domeniul apelor, precum și cu alte politici și strategii relevante ale anumitor sectoare, respectiv Directiva 2007/60/CE privind evaluarea și gestionarea riscului la inundații, Directiva Cadru Strategia pentru Mediul Marin 2008/56/CE, sectorul hidroenergetic, protecția naturii, schimbările climatice, etc..

Strategia și politica națională în domeniul gospodăririi apelor are drept scop realizarea unei politici de gospodărire durabilă a apelor prin asigurarea protecției cantitativă și calitativă a apelor, apărarea împotriva acțiunilor distructive ale apelor, precum și valorificarea potențialului apelor în raport cu cerințele dezvoltării durabile a societății și în acord cu directivele europene în domeniul apelor. Pentru realizarea acestei politici se au în vedere următoarele obiective specifice:

- *Îmbunătățirea stării apelor de suprafață și a apelor subterane prin implementarea planurilor de management ale bazinelor hidrografice, în conformitate cu prevederile Directivei Cadru Apă a Uniunii Europene;*
- *Implementarea Strategiei Naționale de Management al Riscului la Inundații, a planurilor și programelor necesare și realizarea măsurilor ce derivă din acestea, în concordanță cu prevederile legislației europene în domeniu;*
- *Elaborarea Schemelor Directoare de Amenajare a Bazinelor Hidrografice pentru folosințele de apă, în scopul diminuării efectelor negative ale fenomenelor naturale asupra vieții, bunurilor și activităților umane în corelare cu dezvoltarea economică și socială a țării;*
- *Întărirea parteneriatului transfrontalier și internațional cu instituții similare din alte țări, în scopul monitorizării stadiului de implementare al înțelegerilor internaționale și promovării de proiecte comune.*

În vederea stabilirii acțiunilor concrete pentru implementarea Directivei 60/2007 privind evaluarea și gestionarea riscurilor la inundații, s-a elaborat Strategia națională de management al riscului la inundații pe termen mediu și lung, aprobată prin H.G. nr. 846/2010. Strategia are ca obiectiv principal prevenirea și reducerea consecințelor inundațiilor asupra vieții și sănătății oamenilor, activităților socio-economice și a mediului. Pe baza Strategiei Naționale de Management al Riscului la Inundații s-au elaborat Planurile pentru Prevenirea, Protecția și Diminuarea Efectelor Inundațiilor (PPPDEI), conform cerințelor Directivei 2007/60/CE (Directiva Inundații), în scopul reducerii riscului de producere a dezastrelor naturale (inundații) cu efect asupra populației, prin implementarea măsurilor preventive în cele mai vulnerabile zone, pe termen mediu (2020). Pe baza acestora se vor actualiza/dezvolta Planurile de Amenajare ale bazinelor hidrografice și Planurile de Management al Riscului la Inundații. De asemenea, Strategia națională de management al riscului la inundații pe termen mediu și lung promovează aplicarea măsurilor de restaurare a zonelor naturale inundabile în scopul reactivării capacității zonelor umede și a luncilor inundabile de a reține apa și de a diminua impactul inundațiilor, respectiv păstrarea zonelor inundabile actuale, cu vulnerabilitate scăzută, pentru atenuarea naturală a undelor de viitură, cu respectarea principiilor strategiei.

Datele centralizate de Administrația Bazinală de Apă Argeș - Vedeă privind calitatea apelor subterane din județul Argeș, monitorizate la forajele de observație, indică valori ce se înscriu în limitele admise de standardele în vigoare, cu excepția indicatorilor: încărcare organică, cloruri, azotați, mai ales în zonele rampelor de deșeuri. Din datele transmise de agenții economici, valorile indicatorilor monitorizați prin analize trimestriale nu au prezentat depășiri ale concentrațiilor maxime admise.

Conform datelor furnizate de către Administrația Bazinală de Apă Buzău - Ialomița, în județul Dâmbovița în anul 2018 sunt delimitate 2 corpuri de apă subterană: Munții Bucegi și Câmpia Gherghiței, monitorizate cantitativ (debit) și calitativ pentru evaluarea stării chimice în 5 locații: izvorul Zănoaga și 4 foraje (Mărcești, Băleni, Gura Ocniței și Bucșani). Cu excepția forajelor de la Gura Ocniței și Bucșani, unde s-au constatat depășiri la indicatorul cloruri, valorile obținute în urma monitorizării nu au depășit valorile de prag stabilite pentru niciun

indicator, starea chimică a corpurilor de apă fiind bună. În bazinul hidrografic Argeș - Vedea, pe teritoriul județului Dâmbovița, râurile Argeș și Dâmbovița sunt încadrate în clasa de calitate II, afluenții Potop și Neajlov în clasa de calitate III și afluentul Ilfov în clasa de calitate II.

Rezultatele privind calitatea apelor curgătoare, lacurilor și forajelor monitorizate din județul Giurgiu indică faptul că acestea se găsesc într-o stare bună. În județul Teleorman predomină o stare nefavorabilă a apelor curgătoare datorată depășirilor limitelor admise la anumiți indicatori de calitate.

Cel mai important curs de apă din regiunea Sud Muntenia este fluviul Dunărea care străbate județele Călărași, Giurgiu (pe o distanță de 76 km) și Teleorman (pe o distanță de 87 km). Monitorizarea calității fluviului s-a făcut în cadrul proiectului Phare CBC RO 0103.03-02 „Protecția zonelor mlăștinoase ale Dunării - proiect pilot pentru zona ostroavelor Cama – Dinu”. În urma monitorizării calității apei, starea chimică a acesteia este bună în toate județele.

5.1.3. Calitatea solului

Solul este o resursă neregenerabilă care îndeplinește mai multe funcții vitale:

- ✓ *producerea de hrană/ biomasă;*
- ✓ *depozitarea, filtrarea și transformarea multor substanțe;*
- ✓ *sursă de biodiversitate, habitate, specii și gene;*
- ✓ *servește drept platformă/ mediu fizic pentru oameni și activitățile umane;*
- ✓ *sursă de materii prime, bazin carbonifer;*
- ✓ *patrimoniu geologic și arheologic.*

Principalele procese de degradare a solului sunt:

- ✓ *eroziunea;*
- ✓ *degradarea materiei organice;*
- ✓ *contaminarea;*
- ✓ *salinizarea;*
- ✓ *compactizarea;*
- ✓ *pierderea biodiversității solului;*
- ✓ *scoaterea din circuitul agricol;*
- ✓ *alunecările de teren și inundațiile.*

Relația dintre agricultură și mediu este extrem de complexă. Pe de o parte agricultura este afectată de un mediu alterat de poluare atmosferică, schimbări climatice și de competiția cu alte sectoare asupra utilizării terenurilor (industrie, infrastructură). Pe de altă parte agricultura constituie una dintre cauzele principale ale poluării apelor, eroziunii și poluării solului, emisiile de gaze cu efect de seră, distrugerea habitatelor și diminuarea diversității biologice. Acestea sunt rezultatul intensificării, concentrării și specializării care au apărut în ultimele decenii.

Calitatea solurilor reprezintă un indicator relevant în operația de apreciere a resurselor. Pentru a evalua potențialul natural al terenurilor agricole în vederea folosirii lor raționale, solurile au fost împărțite în clase, tipuri și subtipuri, în funcție de diferite criterii cum sunt: troficitatea, cantitatea de microorganisme, oferta ecologică, capacitatea bioproductivă și capacitatea de protecție, de fertilitate sau productivitate ș.a..

Calitatea terenurilor agricole cuprinde atât fertilitatea solului, cât și modul de manifestare a celorlalți factori de mediu față de plante. Din acest punct de vedere, terenurile agricole se grupează în **5 clase de calitate**, diferențiate după Notă de bonitare medie, pe țară (clasa I – 81-100 puncte – clasa a V-a – 1-20 puncte). Clasele de calitate ale terenurilor dau pretabilitatea acestora pentru folosințele agricole.

Solul este unul dintre cei mai importanți factori de mediu, iar cunoașterea și monitorizarea calității solului este importantă pentru asigurarea condițiilor de dezvoltare durabilă a agriculturii și a societății în ansamblu.

Relieful foarte variat al regiunii Sud Muntenia, împreună cu ceilalți factori pedogenetici au favorizat dezvoltarea tuturor celor 12 clase de soluri existente în Sistemul Român de Taxonomie a Solurilor.

Unitățile de pretabilitate la arabil din teritoriu au fost stabilite pe baza următorilor factori limitativi de sol-teren: panta și eroziunea variată a solurilor, prezenta alunecărilor de teren, gradul de acoperire a terenului cu stânci, excesul de umiditate freatică și stagnantă, textura lutoargilooasă sau argilooasă, aciditatea solului, volumul edafic al solurilor.

În funcție de intensitatea și natura acestor limitări terenurile au fost grupate în 5 clase de pretabilitate la arabil.

Clasa a I-a - terenuri cu limitări reduse în cazul utilizării ca arabil - grupează terenuri cu pericole potențiale de degradare, care pot fi înlăturate prin măsuri, ameliorative simple și tehnologii culturale curente la îndemâna fermierului. Terenurile de clasa a I-a prezintă de la caz la caz următoarele restricții în cazul utilizării ca arabil: pantă slab-moderat înclinată (5-15%) asociată cu eroziune slabă, adâncimea apei freatice la 2-3 m, exces de umiditate stagnantă slab, textura lutoargilooasă în orizontul superior al solului.

Clasa a II-a – Terenuri cu limitări moderate în cazul utilizării ca arabil– cuprinde terenuri cu pretabilitate mijlocie, cu restricții moderate care reduc gama culturilor agricole și necesită, pentru prevenirea degradărilor, măsuri de amenajare sau ameliorare din fonduri de investiție. În condiții de neamenajare, asigură producții mijlocii.

Clasa a III-a – Terenuri cu limitări severe în cazul utilizării ca arabil - grupează terenuri cu pretabilitate slabă la arabil, cu următoarele limitări: pante ale terenului de 20-25% asociate cu eroziune puternică, alunecări de teren semistabilizate și active, aciditatea puternică.

Aceste terenuri reclamă lucrări complexe de agrotehnică și amenajări antierozionale asociate de la caz la caz, cu eliminarea excesului de umiditate pe pante, amenajarea suprafețelor cu alunecări sau amenajare calcaroasă.

Clasa a IV-a – Terenuri cu limitări foarte severe nepretabile pentru culturi de câmp, vii sau livezi, în condiții neamenajate – grupează versanții puternic înclinați (25- 35%) din zona montană cu soluri brune acide sau rendzine litice și roci compacte cu un volum edafic mic-foarte mic. Sunt terenuri cu pășuni naturale slab productive, care se exclud de la folosința arabila.

Clasa a V-a – Terenuri cu limitări extrem severe care nu pot fi folosite ca arabil, vii și livezi - caracterizează relieful montan înalt de pajiști slab productive, cu versanți foarte puternic

înclinați (> 35%) și culmi înguste. Solurile specifice sunt brunele acide și feriiluviale, podzolurile, solurile humicosilicaticice și litosoluri, inclusiv stâncărie, cu un volum edafic foarte mic și aciditate puternică. Sunt terenuri neameliorabile, improprii pentru agricultură.

Îngrășămintele de orice tip, aplicate în mod rațional constituie premisa menținerii și sporirii fertilității solurilor, în scopul creșterii producției agricole. Cercetările efectuate au demonstrat că îngrășămintele pot provoca dereglarea echilibrului ecologic, în cazul în care sunt folosite fără a lua în considerare natura solurilor, condițiile meteorologice concrete și necesitățile plantelor. Utilizarea nerațională a îngrășămintelor determină apariția unui exces de azotați și fosfați care au un efect toxic asupra microflorei din sol și conduce la acumularea în vegetație a acestor elemente. Limita dintre deficitul și excesul unui element este greu de sesizat, totul depinzând de natura plantelor și de condițiile de mediu.

Astfel, la nivelul regiunii, cea mai mare pondere o dețin terenurile arabile din clasele II (bună) și III (mijlocie), care nu necesită aplicarea măsurilor agroameliorative. Cele mai bune terenuri pentru agricultură se găsesc în partea de sud a regiunii, în județele Ialomița, Teleorman și Călărași. În ceea ce privește calitatea solului, aceasta este afectată într-o măsură mai mică sau mai mare de diverse restricții. Aceste restricții sunt determinate fie de factori naturali (climă, forme de relief, caracteristici edifice, etc.), fie de acțiuni antropice agricole și industriale.

Presiunile asupra stării de calitate a solurilor din regiunea Sud Muntenia, sunt determinate de:

- 1) **Utilizarea de îngrășămintă chimice** – la nivelul anului 2018 se constată că s-au utilizat îngrășămintă naturale în proporție de 77,54% și îngrășămintă chimice de 22,46%;
- 2) **Utilizarea produselor pentru protecția plantelor (fitosanitare)** - în anul 2018, cantitatea de produse fitosanitare (1.673,772 tone) utilizate în regiunea Sud Muntenia a scăzut față de anul 2011 (2.560,704 tone), astfel cel mai mare procent de 37,7% este reprezentat, ca și în anul 2011, de fungicide, urmat de 36,16% erbicide și 24,1% insecticide, în timp ce insectofungicidele și insectoacaricidele au fost utilizate într-un procent mai mic de 1,8% și respectiv 0,24%;
- 3) **Soluri afectate de reziduuri zootehnice** – dejecțiile provenite de la porci și păsări (cele șase mari complexe de creștere a animalelor și păsărilor plus alte șase complexe zootehnice de dimensiuni reduse din județul Argeș), precum și nămolul provenit din stațiile de epurare, răspândite pe sol fără o tratare prealabilă, reprezintă o sursă potențială de poluare a solului și pot prejudicia buna exploatare a acestuia;
- 4) **Activitățile poluante din sectorul industrial** – sunt de menționat aici cele din industria petrolieră (extracția, depozitarea carburanților, depozitele de șlam din județele Argeș, Dâmbovița și Prahova), exploatarea substanțelor minerale utile (exploatare miniere, cariere, balastiere - localizate în special în albiile minore sau în zonele de terasă ale râurilor Argeș, Dâmbovița și Ialomița);
- 5) **Poluările accidentale** - în anul 2018, la nivelul regiunii au avut loc 121 poluări accidentale cu efecte asupra solului față de 109 în anul 2011. Cauzele principale ale producerii acestor poluări au constat în defecțiuni tehnice și coroziune avansată la sondele și conductele ce aparțin operatorilor economici din regiune care își desfășoară activitatea în domeniul extracției țițeiului și transport prin conducte.

Zonele critice din punct de vedere al calității solului sunt localizate în următoarele județe:

• Argeș

- ✓ În localitățile Poiana Lacului, Moșoaia, Săpata, Bogați, Căteasca, Oarja, Cocu-Băbana, Vedeia, Merișani, unde sunt amplasate schele de extracție a țițeiului și este prezentă o rețea densă de conducte de transport țiței și apă sărată;
- ✓ În localitățile Fâlfani și Micești unde există contaminare cu pesticide;
- ✓ În localitățile Albota, Câmpulung, Costești, Curtea de Argeș, Topoloveni, ce sunt zone limitrofe depozitelor de deșeuri menajere și unde solul este poluat cu metale grele.

• Dâmbovița

- ✓ În localitățile Poiana Mare, Lucieni și Teiș, unde sunt amplasate depozite de zgură și cenușă.

• Prahova

- ✓ În Câmpina (rafinăria STEAUA ROMÂNĂ) și Ploiești (rafinăria PETROBRAZI), unde există poluare cu hidrocarburi din petrol.

Conform HG 683/2015, în România există oficial 1.183 de situri potențial contaminate, din care 492 (peste 41%) sunt în regiunea Sud Muntenia și 210 situri contaminate din care 16 (8%) sunt în regiunea Sud Muntenia.

Din cele 16 situri contaminate din regiunea Sud Muntenia, peste jumătate (9) sunt localizate în județul Prahova, iar un sfert (4) în județele Argeș și Dâmbovița. Câte un sit se regăsește în județele Călărași, Teleorman și Giurgiu și nici unul în județul Ialomița.

Conform Strategiei Naționale și a Planului Național de Acțiune pentru Gestionarea Siturilor Contaminate în România, regiunea Sud Muntenia se situează pe locul 1 la nivel regional în ceea ce privește siturile potențial contaminate cu un procent de 41,59% și pe locul 5 la nivel regional în ceea ce privește siturile contaminate cu un procent de 7,62%.

5.1.4. Nivelul de zgomot și vibrații

Carta verde a UE privind expunerea la zgomote menționează că aproape 20% din populația UE suferă de pe urma nivelurilor crescute de zgomot, care produc efecte adverse asupra sănătății. Alături de poluarea atmosferică și managementul deșeurilor, poluarea sonoră este una dintre marile probleme cu care se confruntă omenirea la ora actuală. Din acest motiv, monitorizarea și evaluarea zgomotului constituie un obiectiv prioritar, urmate de adoptarea măsurilor care se impun în scopul prevenirii și reducerii efectelor dăunătoare ale zgomotului asupra populației, acolo unde valorile nivelului de zgomot depășesc maximele admise.

Principalele surse de zgomot sunt:

- *traficul auto;*
- *obiectivele economice;*
- *comportamentul inadecvat al oamenilor.*

La nivelul Orașului Topoloveni nu există surse de zgomot care să pună în pericol sau disconfort viața oamenilor.

5.1.5. Gestionarea deșeurilor

Protejarea mediului în care trăim reprezintă o preocupare majoră a omenirii, deoarece are efecte importante asupra vieții. Resursele naturale sunt limitate și nu se regenerează foarte repede, în timp ce cantitatea de deșeuri crește ajungând să ocupe suprafețe mari de teren. Aproape jumătate din deșeurile pe care le aruncăm pot fi reutilizate. Mediul este din ce în ce mai poluat, prin reciclarea deșeurilor încercând să salvăm mediul și pământul. Dintre avantajele colectării selective menționăm:

- *conservăm resursele naturale;*
- *reducem nivelul emisiilor nocive din aer – reducem poluarea;*
- *diminuăm cantitatea deșeurilor;*
- *eliminăm transformarea unor zone în focare de infecție;*
- *economisim energia;*
- *păstrăm un mediu mai curat pentru noi și generațiile următoare;*
- *creștem calitatea vieții și sănătatea copiilor;*
- *diminuăm costurile, încadrarea în gradul de suportabilitate;*
- *evităm penalitățile.*

În perioada analizată 2011 – 2018, la nivelul Regiunii Sud Muntenia, se constată o creștere a cantității de deșeuri municipale generate și colectate, cauzată este în special de cântărirea deșeurilor de către agenții economici de salubritate la recepție, spre deosebire de anii precedenți când deșeurile erau estimate precum și din cauza gradului de acoperire a serviciilor de salubritate în mediul rural, diminuându-se astfel depozitățile necontrolate. Începând cu anul 2015 a fost identificată o scădere a cantității de deșeuri municipale generate și colectate, după care în anul 2018 cantitatea de deșeuri municipale generate și colectate iar crește. Județele în care s-au colectat cele mai mari cantități de deșeuri municipale la nivelul anului 2018 au fost Prahova și Argeș.

În ceea ce privește compoziția deșeurilor municipale generate/colectate de la populație, principalele componente fizice ale deșeurilor menajere sunt: hârtia, cartonul, materialele plastice, metale, cauciucul, textilele, resturile animaliere, vegetale, sticla, geamurile sparte, deșeurile din construcții și demolări, paie, cenușă, pământ etc. Procentul cel mai mare în compoziția deșeurilor menajere este dat de grupa materialelor ușor fermentabile (resturi animaliere, vegetale).

În perioada 2011 – 2018, la nivelul regiunii Sud Muntenia, s-au colectat de la gospodăriile particulare, atât prin campanii naționale de colectare, cât și de la punctele de colectare special amenajate în localități.

În conformitate cu prevederile Hotărârii de Guvern nr. 1037/2010 privind deșeurile de echipamente electrice și electronice, ținta de colectare a DEEE-urilor de la gospodăriile particulare este de 4 kg/locuitor/an. În anul 2018, cea mai mare cantitate de DEEE colectată este în județul Argeș, în timp ce pe ultimul loc este județul Ialomița cu numai 6,824 tone.

La nivelul regiunii Sud Muntenia, în anul 2018 sunt 96 de operatori economici autorizați pentru colectarea DEEE-urilor în timp ce pentru tratarea DEEE-urilor sunt numai 23.

În regiunea Sud Muntenia, eliminarea deșeurilor menajere și asimilabile celor menajere se realizează prin depunere la depozite de deșeuri. La nivelul județelor, eliminarea deșeurilor se face după cum urmează:

- 1) *În județul Argeș, toate depozitele neconforme au sistat activitatea de depozitare conform calendarului prevăzut prin HG 319/2005. Stadiul actual al depozitelor se prezintă astfel:*
 - *Curtea de Argeș, Albota, Câmpulung, Mioveni – activități sistate;*
 - *Costești și Topoloveni – depozite închise prin ecologizare.*
- 2) *În ceea ce privește depozitul de la Mioveni, activitatea în acest depozit a fost sistată, așa cum s-a prevăzut în proiectul ISPA „Managementul integrat al deșeurilor solide din județul Argeș”, etapa I.*
- 3) *Tot de atunci, în județul Argeș exista un depozit municipal conform în localitatea Albota, operator S.C. Girexim Universal S.A., și 3 stații de transfer în localitățile Câmpulung, Curtea de Argeș și Costești, operator S.C. Financiar Urban S.R.L..*
- 4) *Prin Hotărârea Consiliului Local Topoloveni Nr. 30 din 29.03.2006, a fost aprobată înființarea Serviciului de Salubritate al Orașului Topoloveni , fiind stabilită ca formă de gestiune - gestiunea delegată. Ca urmare a îndeplinirii procedurii de delegare a gestiunii prin Hotărârea Consiliului Local Topoloveni, a fost atribuit contractul de gestiune către S.C. Financiar Urban S.R.L., pe o perioadă de 10 ani, cu posibilitatea prelungirii.*
- 5) *Pe de altă parte, Orașul Topoloveni , s-a asociat cu alte localități din județul Argeș, în vederea elaborării unui proiect cu finanțare externă, privind managementul deșeurilor urbane. Astfel, în prezent, în județul Argeș se află în derulare proiectul „Sistemul Integrat de Management al Deșeurilor în județul Argeș”, finanțat prin POS Mediu 2007-2013. Prin acest proiect se vor achiziționa pubele necesare pentru dotarea gospodăriilor din întregul județ, containere pentru colectarea separată a materialelor reciclabile la compactoare și autospeciale pentru transportarea deșeurilor, vor fi construite stații de sortare, transfer și compostare, urmând să fie închise și ultimele depozite neconforme.*
- 6) *În acest moment, S.C. Financiar Urban S.R.L. desfășoară activități de colectare și transport deșeuri menajere, deșeurile colectate de la populația din Topoloveni fiind transportate la Rampa Davidești, fără a realiza și selectarea acestora. Autoritățile locale din Orașul Topoloveni fac eforturi în ceea ce privește aplicarea legislației privind protecția mediului, precum și oferirea unei educații ecologice tuturor locuitorilor orașului.*

Sursele de deșeuri din Topoloveni sunt: deșeuri menajere provenite de la populație și agenții economici, deșeuri stradale, deșeuri grădini, spații verzi, parcuri, deșeuri menajere spitalicești.

Compoziția deșeurilor menajere din Orașul Topoloveni :

- *material organic cu umiditate ridicată –120 t*
- *hârtie 10,1 t*
- *metale 0,08 t*
- *sticlă 8,00 t*
- *cenușă 6,24 t*
- *diverse alte reziduuri 159,65 t*

Cantitatea de deșeuri menajere colectate anual în perioada 2009-2013 – cca. 304,07 tone/an. (Informații puse la dispoziție de operatorul de salubritate S.C. Financiar Urban S.R.L..

Cantitatea de deșeuri colectate:

Tabelul nr. 7 - Cantitatea de deșeuri menajere colectate anual în perioada 2009-2013.

An	CANTITATE DEPOZITATA IN ANUL DE RAPORTARE (TONE)	CANTITATE DEPOZITATA IN ANUL ANTERIOR ANULUI DE RAPORTARE (TONE)	CANTITATE RECICLATA (TONE)	CANTITATE VALORIFICATA PRIN ALTE FORME DECAT RECICLAREA (TONE)
2016	1933	1993		
2017	1916,14		597,67	42,03
2018	2043,14		254,64	
2019	2004,05		439,17	337,97
2020	1816,28		2234,58	360,07
2021	1011,10		1780,17	621,45

5.2. Arii protejate

Pe teritoriul administrativ al Orașului Topoloveni nu se află zone protejate.

5.3. Factorii de risc

Orașul Topoloveni suportă următorii factori de risc natural:

- Riscuri generate de deșertificare;
- Riscuri generate de inundații;
- Incendii de pădure, pajiști;
- Alunecări de teren;
- Cutremur.

Alunecările de teren

Riscul alunecărilor de teren apare datorită unei multitudini de cauze, dintre care cea principală este reprezentată de caracteristicile reliefului și structura geologică a regiunii în care acestea apar pe teritoriul administrativ al Orașului Topoloveni .

6. Infrastructura de transport

Principalele căi de acces sunt reprezentate de DN 7, care realizează legătura Orașului Topoloveni cu municipiul Pitești și București. Este de precizat faptul ca prin intermediul proiectului „Reabilitarea infrastructurii de transport între autostrada A1 – DN7, DJ702 Topoloveni” s-a realizat legătura cu autostrada, Orașul Topoloveni având acces facil la zonele de importanță ridicată Pitești și București. Aceste drumuri sunt foarte importante pentru circulație, dat fiind și numărul mare de navetiști care folosesc aceste drumuri.

Rețeaua de străzi mici, parcuri, trotuare, administrată de Consiliul Local Topoloveni, este în prezent în lungime de aproximativ 80 km, din care 50 km drumuri și 27,06 km trotuare și un număr de 822 locuri de parcare.

Starea tehnică a drumurilor în localitatea Topoloveni este bună, 70% din drumuri fiind asfaltate. Practic, cele mai importante străzi din Orașul Topoloveni sunt asfaltate. Celelalte drumuri (care se încadrează în categoria de drum vicinal sau alta categorie) sunt pietruite, cu balast sau balast în amestec cu pietriș și se încadrează în categoria de trafic ușor, urmând ca după împământarea rețelelor de apă, apă uzată, iluminat public și gaze naturale să intre în modernizare și cu infrastructura de tip rutier (asfalt și trotuare/ piste de biciclete).

Accesul pietonal în anul 2015 este îngreunat de implementarea proiectului ce privește extinderea rețelelor de apă și canalizare (în cea mai mare parte aceste rețele trec pe partea de acces pietonal / excepție făcând zona blocurilor) însă, în cadrul proiectului, este prevăzută și repararea acestor trotuare în zonele unde au fost deteriorate.

Drumurile:

- Drum - 3 km (3 drumuri)
- Drum vicinal - 9,76 km (20 de drumuri vicinale)
- Străzi - 37,24 km (65 de străzi)
- TOTAL - 50 km

Transportul

Transport feroviar în Orașul Topoloveni nu există, cea mai apropiată stație feroviară fiind în comuna Călinești, la circa 1 km de centrul orașului.

Transportul public de persoane interjudețean Topoloveni – celelalte localități vecine (Pitești, Ștefănești, Călinești, Leordeni, Priboieni etc.) este asigurat de mai mulți operatori (S.C. ASTRA S.R.L.; S.C. CAR COSMIN ALIN S.R.L.), cu mașinile din dotare, predominant microbuze. Pe teritoriul orașului, sunt amenajate 2 stații de autobuz.

Traficul staționar

În prezent, în oraș sunt amenajate doar 822 locuri de parcare în regim public. Suntem oarecum deficitari la acest capitol, în anul 2014 existând înregistrate în zona urbană a localității (zona de blocuri) un număr de 1482 de autovehicule, urmând ca, în perioada următoare, să amenajăm un număr de parcuri cel puțin apropiat de numărul autovehiculelor.

7. Infrastructura tehnico-edilitară

7.1. Alimentarea cu apă

Rețeaua de apă potabilă este în lungime de aproximativ 56 de km asigurând nevoile de apă potabilă din rețeaua de alimentare a S.G.C.L. pentru doar 70% din populația orașului. Restul populației se alimentează cu apă din apa subterană, captată în fântâni amplasate la distanțe de până la 200 de metri de locuință. Volumul de apă introdus în rețea este de 676.000 m³, iar volumul de apă distribuit este de 639.000 m³.

7.2. Canalizarea menajeră

Rețeaua de canalizare publică se întinde pe o lungime totală simplă de aproximativ 52 de km. În strategia localității este prevăzută extinderea rețelei de canalizare.

7.3. Alimentarea cu energie electrică

Orașul Topoloveni beneficiază integral de rețea de energie electrică și rețea de iluminat public stradal. Furnizorul de energie electrică este ENEL.

Sistemul de iluminat public reprezintă ansamblul format din puncte de aprindere, cutii de distribuție, cutii de trecere, linii electrice de joasă tensiune subterane sau aeriene, fundații, stâlpi, instalații de legare la pământ, console, corpuri de iluminat, accesorii, conductoare, izolatoare, cleme, armături, echipamente de comandă, automatizare și măsurare utilizate pentru iluminatul public.

Rețeaua de iluminat public din Orașul Topoloveni aparține S.C. CEZ S.A. și are o lungime de 3,6 km.

Pentru viitor se impune modernizarea iluminatului public în Orașul Topoloveni. Dintre soluțiile tehnice recomandate menționăm în principal *Tehnologia LED*.

Cele mai eficiente sisteme de iluminat sunt la ora actuală cele cu tehnologie LED. Principalele avantaje ale iluminării cu LED sunt:

- ❖ *Consum de până la 10 ori mai mic (economii mai mult decât substanțiale la factura electrică);*
- ❖ *Nu emite ultraviolete (nu afectează vederea pe termen lung, nu atrage insecte);*
- ❖ *Nu se încălzește;*
- ❖ *Durata de viață foarte mare > 40.000 ore;*
- ❖ *Rata de defectare 0 => costuri de înlocuire și mentenanță zero;*
- ❖ *Lumină de o calitate mult mai bună;*
- ❖ *Prețuri din ce în ce mai accesibile.*

Surse alternative de producere a energiei („fotovoltaic”)

Lămpile solare au capacitatea de a produce curent electric cu ajutorul soarelui, funcționând perfect și în zilele fără soare datorită potențialului de înmagazinare a energiei pentru zile neînsorite. Investiția în acest tip de lămpi este mai mult decât profitabilă, deoarece se amortizează rapid și se fac în continuare economii de energie. Alte avantaje:

- ❖ *Elimină dependența față de costurile (în continuă creștere), ale utilizării energiei electrice;*
- ❖ *Elimină costurile complexe date de lucrările de branșare (execuție șanțuri, cablare, instalarea de transformatoare, etc.) și costurile de întreținere a rețelei clasice de iluminat stradal;*
- ❖ *Crește siguranța în trafic pentru intersecțiile periculoase (din afara localității), la trecerile la nivel peste calea ferată, stații de autobuz, etc..*

7.4. Telefonie, televiziune, internet

Cetățenii Orașului Topoloveni sunt racordați la serviciile moderne de telefonie, televiziune și internet, principalii operatori fiind RDS, DIGI, ORANGE, TELEKOM. Serviciile de telefonie mobilă au acoperire corespunzătoare pentru toate zonele din localitate - VODAFONE, ORANGE, COSMOTE, servicii de televiziune prin satelit, DOLCE, FOCUS SAT și BOOM TV, televiziune prin cablu S.C. Leanding S.R.L..

Conexiunea la internet a fost demarată rapid și este folosită atât de mediul public, consumatori casnici, cât și de mediul de afaceri și este asigurată atât de operatorii de telefonie fixă cât și de cei de telefonie mobile în special pentru abonații serviciilor de telefonie mobile. Rețeaua de internet este asigurată de ROMTELECOM, și S.C. Leanding S.R.L..

Pe teritoriul localității se recepționează programele Televiziunii Naționale precum și posturile de televiziune private cum sunt Antena 1, Pro TV, Prima TV, etc..

Serviciile poștale sunt asigurate de furnizorul național Poșta Română. Complementar, există firme de servicii poștale și de curierat private, care în baza unei comenzi asigură servicii pe raza ORAȘULUI.

7.5. Alimentarea cu energie termică

În Orașul Topoloveni energia termică este obținută prin intermediul centralelor proprii de apartament (în cazul locuitorilor de la bloc) conectate la sistemul de alimentare cu gaze.

Ceilalți consumatori de energie termică își asigură aceasta resursa în regim propriu prin centrale racordate la sistemul de alimentare cu gaze naturale, centrale racordate la sursa de gaz petrolifer lichefiat, centrale conectate la rețeaua de energie electrică, centrale pe combustibil solid (lemn, cărbune, pește, brichete rumeguș, etc) sau sobe pe lemne.

7.6. Alimentarea cu gaze naturale

Rețeaua de gaze naturale în lungime de 14.500 m la care sunt racordate toate cele 1892 apartamente din localitate, precum și un număr de 675 de gospodării și 20 de abonați colectivi. În perioada următoare se dorește extinderea numărului de abonați și îmbunătățirea sistemului de alimentare cu gaze.

7.7. Gospodărie și salubritate

Prin Hotărârea Consiliului Local Topoloveni Nr. 30 din 29.03.2006, a fost aprobată înființarea Serviciului de salubritate al Orașului Topoloveni, fiind stabilită ca formă de gestiune - gestiunea delegată. Ca urmare a îndeplinirii procedurii de delegare a gestiunii prin Hotărârea Consiliului Local Topoloveni a fost atribuit contractul de gestiune către SC Financiar Urban SRL, pe o perioadă de 10 ani, cu posibilitatea prelungirii.

Pe de altă parte Orașul Topoloveni, s-a asociat cu alte localități din județul Argeș, în vederea elaborării unui proiect cu finanțare externă, privind managementul deșeurilor urbane. Astfel, în prezent, în județul Argeș se află în derulare proiectul „Sistemul Integrat de Management al Deșeurilor în județul Argeș”, finanțat prin POS Mediu 2007-2013. Prin acest

proiect se vor achiziționa pubele necesare pentru dotarea gospodăriilor din întregul județ, containere pentru colectarea separată a materialelor reciclabile la compactoare și autospeciale pentru transportarea deșeurilor, vor fi construite stații de sortare, transfer și compostare, urmând să fie închise și ultimele depozite neconforme.

În acest moment, S.C. Financiar Urban S.R.L. desfășoară activități de colectare și transport deșeurilor menajere, deșeurile colectate de la populația din Topoloveni fiind transportate la Rampa Davidești, fără a realiza și selectarea acestora. Autoritățile locale din Orașul Topoloveni fac eforturi în ceea ce privește aplicarea legislației privind protecția mediului, precum și oferirea unei educații ecologice tuturor locuitorilor orașului.

Sursele de deșeurii din Topoloveni sunt: deșeurii menajere provenite de la populație și agenții economici, deșeurii stradale, deșeurii grădini, spații verzi, parcuri, deșeurii menajere spitalicești.

Compoziția deșeurilor menajere din Orașul Topoloveni :

- material organic cu umiditate ridicată –120 t;
- hârtie 10,1 t;
- metale 0,08 t;
- sticlă 8,00 t;
- cenușă 6,24 t;
- diverse alte reziduuri 159,65 t.

8. Structura demografică

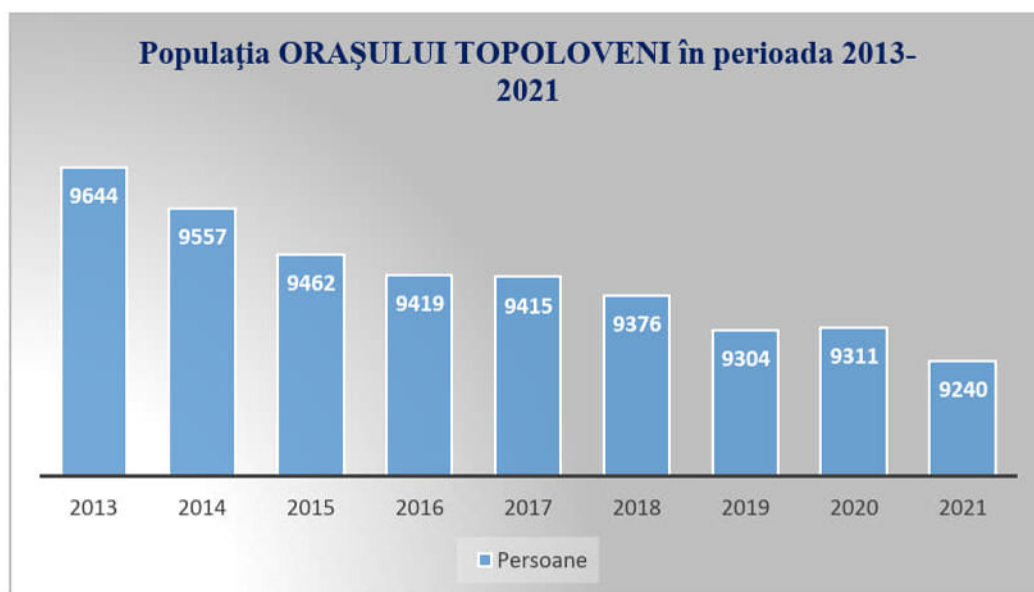
8.1. Populația Orașului Topoloveni

Conform datelor furnizate de INS, baza tempo în anul 2021, populația după domiciliu a Orașului Topoloveni era de **9240 locuitori**, din care 4279 de sex masculin și 4961 de sex feminin.

Analizând evoluția populației în perioada 2013 – 2021, constatăm o scădere a numărului de locuitori ai ORAȘULUI.

Tabelul nr. 8 – Populația Orașului Topoloveni în perioada 2013-2021.

An	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Populație	9644	9557	9462	9419	9415	9376	9304	9311	9240

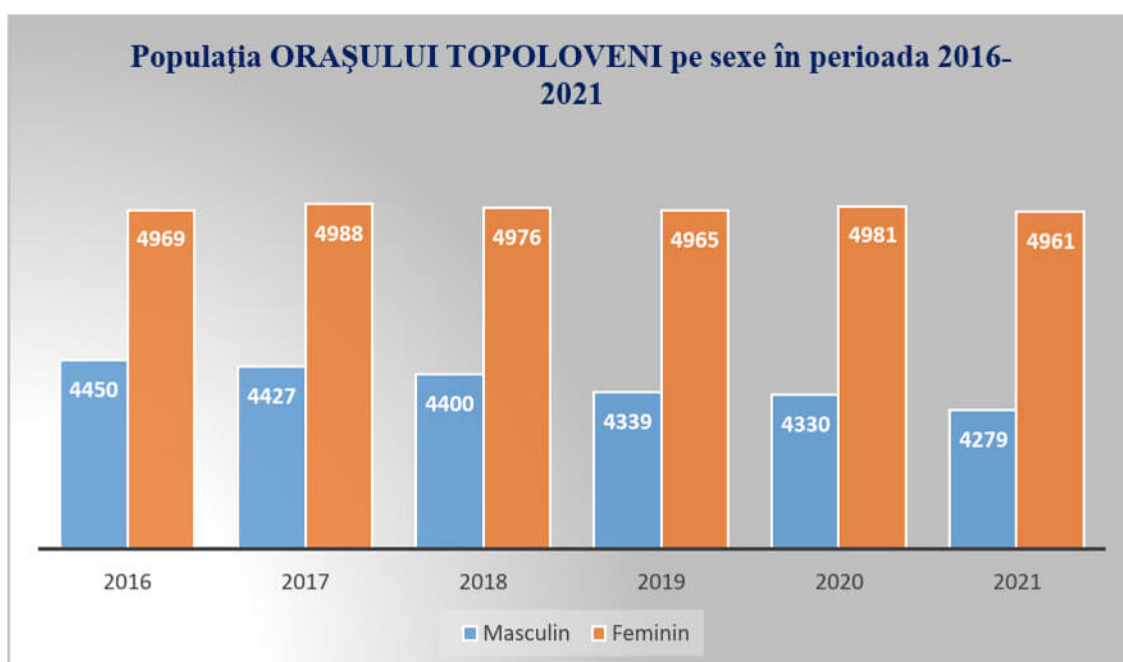

Graficul nr. 1 – Populația ORAȘULUI TOPOLOVENI în perioada 2013-2021.

Comparând datele privind repartitia pe sexe a populației la nivelul Orașului Topoloveni în perioada 2016-2021, observăm un procent mai mare pentru populația de sex feminin.

Tabelul nr. 9 – Repartizarea pe sexe a populației ORAȘULUI în perioada 2016 – 2021.

An	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Masculin	4450	4427	4400	4339	4330	4279
Feminin	4969	4988	4976	4965	4981	4961

Graficul nr. 2 - Reprezentarea grafică a populației, pe sexe – perioada 2016 – 2021.

În ceea ce privește structura populației pe grupe de vârstă și sexe la nivelul Orașului Topoloveni, conform Institutului Național de Statistică, datele aferente anului 2020 înregistrate la acest moment indică următoarea situație:

Tabelul nr. 10 – Structura populației pe grupe de vârstă și sexe.

POPULAȚIA DUPĂ DOMICILIU la 1 iulie 2020		Număr persoane
pe grupe de vârstă și sexe		
Grupe de vârstă - 0- 4 ani	Sex - Total	445.00
Grupe de vârstă - 0- 4 ani	Sex - Masculin	223.00
Grupe de vârstă - 0- 4 ani	Sex - Feminin	222.00
Grupe de vârstă - 5- 9 ani	Sex - Total	396.00
Grupe de vârstă - 5- 9 ani	Sex - Masculin	209.00
Grupe de vârstă - 5- 9 ani	Sex - Feminin	187.00
Grupe de vârstă - 10-14 ani	Sex - Total	450.00
Grupe de vârstă - 10-14 ani	Sex - Masculin	222.00
Grupe de vârstă - 10-14 ani	Sex - Feminin	228.00
Grupe de vârstă - 15-19 ani	Sex - Total	410.00
Grupe de vârstă - 15-19 ani	Sex - Masculin	179.00
Grupe de vârstă - 15-19 ani	Sex - Feminin	231.00
Grupe de vârstă - 20-24 ani	Sex - Total	462.00
Grupe de vârstă - 20-24 ani	Sex - Masculin	215.00
Grupe de vârstă - 20-24 ani	Sex - Feminin	247.00
Grupe de vârstă - 25-29 ani	Sex - Total	579.00
Grupe de vârstă - 25-29 ani	Sex - Masculin	284.00
Grupe de vârstă - 25-29 ani	Sex - Feminin	295.00

Grupe de vârstă - 30-34 ani	Sex - Total	757.00
Grupe de vârstă - 30-34 ani	Sex - Masculin	384.00
Grupe de vârstă - 30-34 ani	Sex - Feminin	373.00
Grupe de vârstă - 35-39 ani	Sex - Total	700.00
Grupe de vârstă - 35-39 ani	Sex - Masculin	347.00
Grupe de vârstă - 35-39 ani	Sex - Feminin	353.00
Grupe de vârstă - 40-44 ani	Sex - Total	798.00
Grupe de vârstă - 40-44 ani	Sex - Masculin	395.00
Grupe de vârstă - 40-44 ani	Sex - Feminin	403.00
Grupe de vârstă - 45-49 ani	Sex - Total	799.00
Grupe de vârstă - 45-49 ani	Sex - Masculin	388.00
Grupe de vârstă - 45-49 ani	Sex - Feminin	411.00
Grupe de vârstă - 50-54 ani	Sex - Total	944.00
Grupe de vârstă - 50-54 ani	Sex - Masculin	409.00
Grupe de vârstă - 50-54 ani	Sex - Feminin	535.00
Grupe de vârstă - 55-59 ani	Sex - Total	622.00
Grupe de vârstă - 55-59 ani	Sex - Masculin	271.00
Grupe de vârstă - 55-59 ani	Sex - Feminin	351.00
Grupe de vârstă - 60-64 ani	Sex - Total	616.00
Grupe de vârstă - 60-64 ani	Sex - Masculin	288.00
Grupe de vârstă - 60-64 ani	Sex - Feminin	328.00
Grupe de vârstă - 65-69 ani	Sex - Total	505.00

Grupe de vârstă - 65-69 ani	Sex - Masculin	217.00
Grupe de vârstă - 65-69 ani	Sex - Feminin	288.00
Grupe de vârstă - 70-74 ani	Sex - Total	339.00
Grupe de vârstă - 70-74 ani	Sex - Masculin	141.00
Grupe de vârstă - 70-74 ani	Sex - Feminin	198.00
Grupe de vârstă - 75-79 ani	Sex - Total	208.00
Grupe de vârstă - 75-79 ani	Sex - Masculin	84.00
Grupe de vârstă - 75-79 ani	Sex - Feminin	124.00
Grupe de vârstă - 80-84 ani	Sex - Total	172.00
Grupe de vârstă - 80-84 ani	Sex - Masculin	42.00
Grupe de vârstă - 80-84 ani	Sex - Feminin	130.00
Grupe de vârstă - 85 ani și peste	Sex - Total	109.00
Grupe de vârstă - 85 ani și peste	Sex - Masculin	32.00
Grupe de vârstă - 85 ani și peste	Sex - Feminin	77.00

Se poate ușor observa că, în cazul persoanelor cu vârste între 60 de ani și 85 de ani și peste, populația de sex feminin este majoritară.

Durata medie a vieții, pe sexe, în perioada 2016-2020, la nivel județean, se prezintă după cum urmează²:

Tabelul nr. 11 - Durata medie a vieții, pe sexe și medii.

An	2016	2017	2018	2019	2020
Ambele sexe	76,04	76,09	76,31	76,25	76,16
Masculin	72,79	72,78	72,91	73,14	73,04
Feminin	79,28	79,38	79,7	79,35	79,38

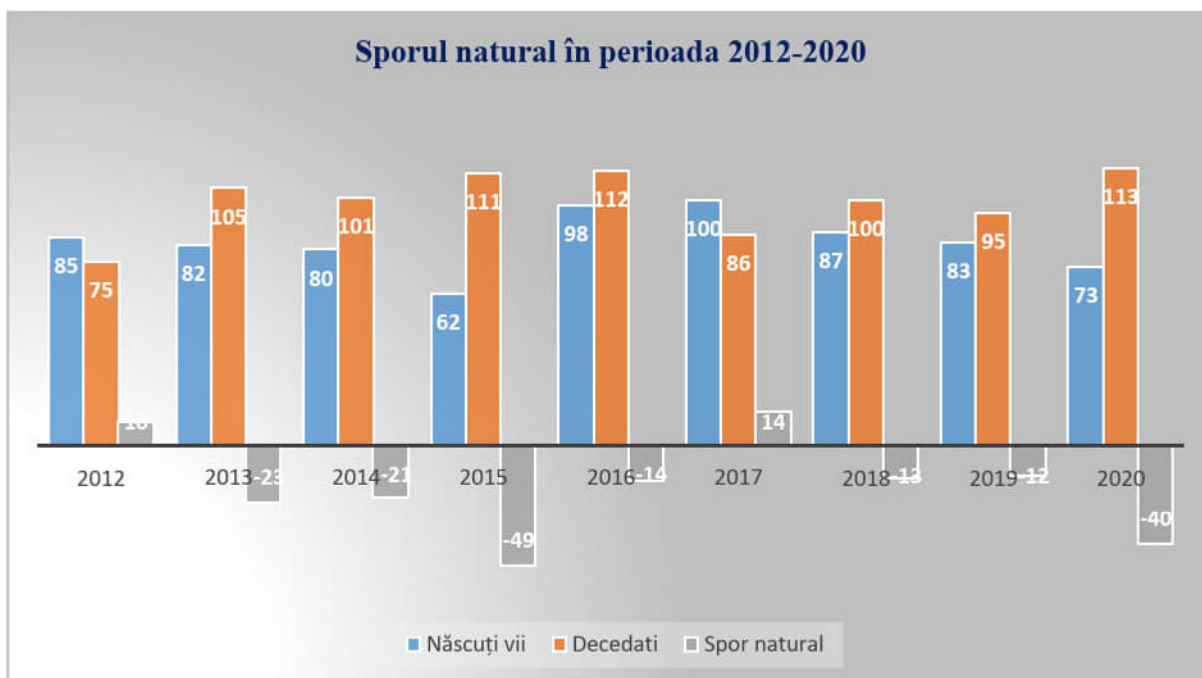
Se constată faptul că, în ultimii ani, durata medie de viață a crescut, fiind mai mare pentru persoanele de sex feminin în raport cu cele de sex masculin.

²Sursă informații: <https://ARGEȘ.insse.ro/produse-si-servicii/statistici-judetene/populatia/>

În continuare, prezentăm situația privind mișcarea naturală a populației Orașului Topoloveni în perioada 2012-2020.

Tabelul nr. 12 – Mișcarea naturală a populației Orașului Topoloveni în perioada 2012-2020.

An	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Născuți vii	85	82	80	62	98	100	87	83	73
Decedați	75	105	101	111	112	86	100	95	113
Spor natural	10	-23	-21	-49	-14	14	-13	-12	-40

Graficul nr. 3 - Mișcarea naturală a populației ORAȘULUI TOPOLOVENI în perioada 2012-2020.

În situația prezentată s-a evidențiat **sporul natural**, un indicator demografic dependent de natalitate și mortalitate, care se calculează pe baza diferenței dintre rata de natalitate și rata de mortalitate generală într-o anumită perioadă de timp, sau diferența dintre numărul născuților vii și cel al deceselor în rândul unei populații determinate într-o perioadă de timp.

Din punct de vedere **etnic**, majoritatea locuitorilor este reprezentată de români (96,66%). Pentru circa 2,9% din populație, apartenența etnică nu este cunoscută.³

³ Vezi pagina următoare...

Tabelul nr. 13 – Structura populației în funcție de etnie.

Etnie	Număr locuitori
Necunoscut	2,9%
Români	96,66 %
Alta	0.43%

În ceea ce privește confesiunea religioasă, conform datelor oficiale, populația orașului este de religie ortodoxă în marea ei majoritate, existând însă și minorități de alte confesiuni într-un procent foarte mic.

Tabelul nr. 14 – Structura populației în funcție de confesiunea religioasă.

Confesiunea religioasă	Număr locuitori
Ortodoxă	96,67%
Informație nedisponibilă	2,92%
Alta	0,4%

8.2. Evoluția populației orașului

Conform datelor existente, conform ultimului recensământ, în Orașul Topoloveni , **populația stabilă număra 9240 locuitori**, din care 4279 de sex masculin și 4961 de sex feminin. La nivelul anului, s-a înregistrat un număr de **510 gospodării** ale populației. Din tabelul de mai jos rezultă situația locuințelor existente și suprafața locuibilă pentru Orașul Topoloveni , în perioada 2015-2020.

Tabelul nr. 15 – Situația locuințelor existente și suprafața locuibilă.

Indicatori	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Locuințe existente	3948	3951	3954	3957	3960	3970
Suprafața locuibilă – m²	203348	203954	204302	204747	205217	206265

În ceea ce privește dotarea locuințelor convenționale, situația se prezintă astfel, conform informațiilor furnizate de către autoritățile locale, la nivelul anului 2021:

Tabelul nr. 16 – Dotarea cu instalații și dependențe a locuințelor în anul 2021.

Dotări	Capacitate	Suprafață
Alimentare cu apă	5184 mc/zi	56,80 km
Instalație de canalizare	locuințe	52,50 km
Instalație electrică	Toți	87 km
Încălzire cu lemne	-	
Gaze naturale	4367 mii mc	22,40 km
Bucătărie în locuință	-	-
Baie în locuință	-	-

În prezent, alimentarea cu apă se regăsește în locuințele din oraș, capacitatea rețelei fiind de 5184 m³/zi.

Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, numărul stabilirilor cu domiciliul în Orașul Topoloveni este în general mai mare decât numărul plecărilor cu domiciliul. O imagine a procesului de migrare în perioada 2017-2020 la nivelul Orașului Topoloveni o putem desprinde urmărind datele prezentate în tabelul de mai jos:

Tabelul nr. 17 – Mișcarea migratorie a populației Orașului Topoloveni în perioada 2017-2020.

Nr. crt.	Categorie	2017	2018	2019	2020
1.	Stabiliri de reședință	88	109	94	115
2.	Plecări cu reședință	95	74	83	126
3.	Stabiliri cu domiciliul	187	177	173	155
4.	Plecări cu domiciliul	204	201	221	149

9. Capital uman, educație, sănătate și servicii sociale

9.1. Forța de muncă și șomajul

Populația activă din punct de vedere economic cuprinde toate persoanele care furnizează forța de muncă disponibilă pentru producția de bunuri și servicii în timpul perioadei de referință, incluzând populația ocupată și șomerii. Încadrarea populației pe categorii, după participarea la activitatea economică, se face conform principiului priorității ocupării față de șomaj și a șomajului față de inactivitate.

Prezentăm mai jos numărul mediu de salariați din Orașul Topoloveni în perioada 2017-2020.

Tabelul nr. 18 – Numărul mediu de salariați din Orașul Topoloveni în perioada 2017-2020.

An	2017	2018	2019	2020
Număr mediu salariați	2868	2856	2704	2507

Rata șomajului reprezintă ponderea șomerilor în populația activă. La nivelul județului ARGEȘ, în luna iunie 2020, rata șomajului era de 3,8%.

În cele de mai jos, prezentăm ponderea șomerilor din Orașul Topoloveni în perioada octombrie 2021 – martie 2022.

Tabelul nr. 19 – Ponderea șomerilor din Orașul Topoloveni în perioada 10.2021 – 03.2022.

Lună	10	11	12	01	02	03
Total	0,9	0,9	1	0,9	0,8	0,7
Masculin	1,2	1,1	1,3	1,1	1	0,9
Feminin	0,7	0,7	0,7	0,7	0,6	0,6

9.2. Educație

Sistemul de învățământ public reprezintă principala componentă a sistemului de educație. Structura sistemului de învățământ din România cuprinde învățământul preșcolar, primar, secundar inferior, general obligatoriu, secundar superior, școlile de arte și meserii, școlile de ucenici, învățământul post-liceal și învățământul superior.

În anul 2004, aproximativ 4.4 milioane din populația României era înscrisă la școală. Dintre aceștia, 650.000 în grădinițe, 3.11 milioane (14.0% din populație) în învățământul primar și secundar și 650.000 (3.0% din populație) la nivel terțiar (universități). Populația școlară a României a înregistrat o scădere cu 13.6% în anul 2014 față de anul 2008. De asemenea, în anul 2014, numărul cadrelor din sistemul de învățământ românesc a scăzut cu 11.2% comparativ cu anul 2008 când au fost înregistrate 275.426 cadre didactice la nivel național.

La nivelul anului 2020, în Orașul Topoloveni, situația elevilor este⁴:

Tabelul nr. 20 - Număr elevi ai unei forme de învățământ – 2020.

Niveluri de educație		Număr
Total	Număr persoane	2235.00
Copii înscriși în grădinițe	Număr persoane	340.00
Elevi înscriși în învățământul preuniversitar	Număr persoane	1895.00
Elevi înscriși în învățământul primar și gimnazial (inclusiv învățământul special)	Număr persoane	972.00

⁴ Sursa: www.INS.ro.

Elevi înscriși în învățământul primar (inclusiv învățământul special)	Număr persoane	516.00
Elevi înscriși în învățământul gimnazial (inclusiv învățământul special)	Număr persoane	456.00
Elevi înscriși în învățământul primar și gimnazial	Număr persoane	972.00
Elevi înscriși în învățământul primar	Număr persoane	516.00
Elevi înscriși în învățământul gimnazial	Număr persoane	456.00
Elevi înscriși în învățământul liceal	Număr persoane	862.00
Elevi înscriși în învățământul profesional	Număr persoane	61.00

Din tabel observăm că existau un număr de 2235 elevi înscriși la toate formele de învățământ, 972 elevi înscriși în învățământul primar și gimnazial (inclusiv învățământul special). Orașul Topoloveni dispune și de creșă proprie.

Orașul Topoloveni dispune de⁵:

Tabelul nr. 21 – Dotări unități învățământ.

Tip unitate		Număr
Săli de clasă și cabinete școlare, pe niveluri de educație	Total	63
Săli de clasă și cabinete școlare, pe niveluri de educație	Învățământ preșcolar	14
Săli de clasă și cabinete școlare, pe niveluri de educație	Învățământ primar și gimnazial (inclusiv special)	19
Săli de clasă și cabinete școlare, pe niveluri de educație	Învățământ primar și gimnazial	19
Săli de clasă și cabinete școlare, pe niveluri de educație	Învățământ liceal	30
Laboratoare școlare, pe niveluri de educație	Total	12
Laboratoare școlare, pe niveluri de educație	Învățământ primar și gimnazial (inclusiv special)	3
Laboratoare școlare, pe niveluri de educație	Învățământ primar și gimnazial	3
Laboratoare școlare, pe niveluri de educație	Învățământ liceal	9
Numărul PC-urilor, pe niveluri de educație	Total	216

⁵ Sursa: fișa de date INS.

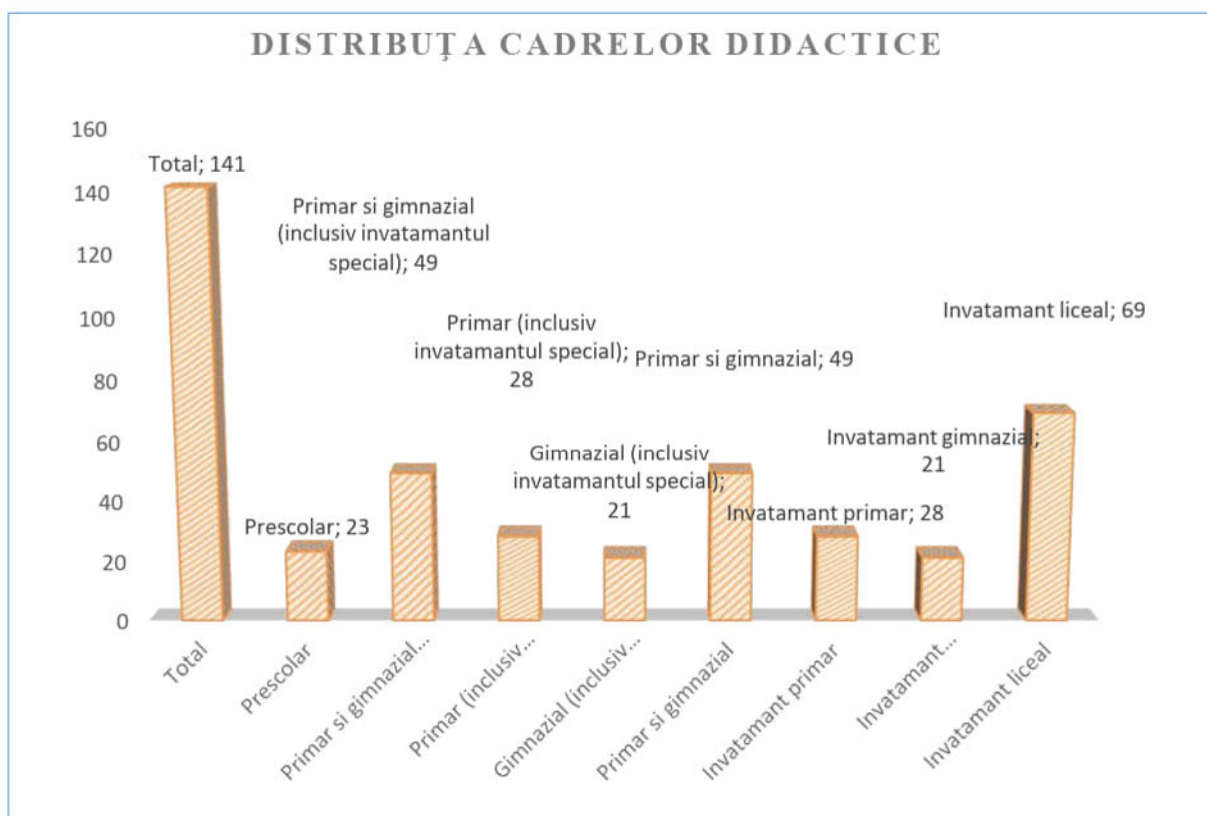
Numărul PC-urilor, pe niveluri de educație	Învățământ preșcolar	18
Numărul PC-urilor, pe niveluri de educație	Învățământ primar și gimnazial	93
Numărul PC-urilor, pe niveluri de educație	Învățământ liceal	105
Terenuri de sport, pe niveluri de educație(gimnastică)	Total	3
Terenuri de sport, pe niveluri de educație(gimnastică)	Învățământ primar și gimnazial (inclusiv special)	1
Terenuri de sport, pe niveluri de educație(gimnastică)	Învățământ primar și gimnazial	1
Terenuri de sport, pe niveluri de educație(gimnastică)	Învățământ liceal	1
Atelier școlar	Învățământ liceal	2

La nivelul anului 2020, conform fișei de date a ORAȘULUI, numărul total al cadrelor didactice la nivelul Orașului Topoloveni , este de 20 persoane.⁶

Tabelul nr. 22 - Distribuția cadrelor didactice la nivelul anului 2020.

Forma de Învățământ	Număr
Total	141
Învățământ preșcolar	23
Învățământ primar și gimnazial (inclusiv învățământul special)	49
Învățământ primar (inclusiv învățământul special)	28
Învățământ gimnazial (inclusiv învățământul special)	21
Învățământ primar și gimnazial	49
Învățământ primar	28
Învățământ gimnazial	21
Învățământ liceal	69

⁶ Sursa: INS.

Graficul nr. 4 – Distribuția cadrelor didactice după forma de învățământ.

La nivelul anului 2020, Orașul Topoloveni deține în dotarea unităților de învățământ avute în administrare mai multe laboratoare de informatică și un terenuri și săli de sport și ateliere de lucru.

9.3. Sănătate și servicii sociale

În Orașul Topoloveni, în localitate funcționează 5 cabinete medicale familiale, 8 cabinete de specialitate – 10 cabinete medicale stomatologice individuale.

Orașul Topoloveni nu dispune de un spital orășenesc, localitatea fiind în apropierea Spitalului Județean Argeș, la aproximativ 20 km, și în apropierea Spitalului de Pneumoftiziologie Leordeni, situat la aproximativ 3 km.

Din anul 2008, în Orașul Topoloveni funcționează Serviciul de Ambulanță iar, din primăvara anului 2015, a fost deschis și un punct de intervenție al S.M.U.R.D.

În Orașul Topoloveni există, sub tutela Spitalului Leordeni, dispensarul de pneumoftiziologie.

Situația sistemului medical la nivelul anului 2020, în Orașul Topoloveni, este redată mai jos⁷:

⁷ Vezi pagina următoare...

Tabelul nr. 23- Situația sistemului medical la nivelul anului 2020, în Orașul Topoloveni.

Indicatori	Tip de proprietate	Cuantificare	Cantitate
Dispensare medicale	Proprietate publică	Număr	1.00
Cabinete medicale școlare	Proprietate publică	Număr	2.00
Cabinete medicale de familie	Proprietate privată	Număr	4.00
Cabinete stomatologice	Proprietate privată	Număr	10.00
Cabinete medicale de specialitate	Proprietate privată	Număr	3.00
Farmacii	Proprietate privată	Număr	3.00
Puncte farmaceutice	Proprietate privată	Număr	2.00
Laboratoare medicale	Proprietate privată	Număr	1.00
Medici	Proprietate publică	Număr persoane	2.00
Medici	Proprietate privată	Număr persoane	9.00
Medici de familie	Proprietate privată	Număr persoane	4.00
Stomatologi	Proprietate privată	Număr persoane	10.00
Farmacisti	Proprietate privată	Număr persoane	3.00
Personal sanitar mediu	Proprietate publică	Număr persoane	4.00
Personal sanitar mediu	Proprietate privată	Număr persoane	42.00

Potrivit prevederilor Legii nr. 448/2006 republicată, rolul autorității locale este de a monitoriza în condiții optime atribuțiile și obligațiile care le revin asistenților personali în vederea ameliorării situației persoanelor cu handicap grav astfel încât să primească îngrijire specială la nivelul la care starea lor o cere.

Îngrijirile ce li se acordă pot permite persoanelor bolnave să-și valorifice potențialul fizic, intelectual, spiritual, emoțional și social, în pofida handicapului de care suferă.

10. Activitatea economică

Activitatea economică a Orașului Topoloveni are la bază ocupațiile cu cea mai mare pondere în structura agenților economici din Orașul Topoloveni, respectiv, 80% o reprezintă firmele cu domeniul de activitate comerț cu ridicata și cu amănuntul, construcții și alte activități de servicii. Acest aspect poate fi pus și pe seama faptului că Orașul Topoloveni este situat în apropierea marilor aglomerări urbane precum Pitești-Ștefănești și București.

10.1. Agricultură

Principala activitate economică a Orașului Topoloveni este reprezentată de agricultură, și pomicultură. Din totalul suprafeței teritoriului administrativ al ORAȘULUI, 1877 de ha reprezintă terenurile agricole. Principalele culturi vegetale practicate în Orașul Topoloveni sunt cele de cereale (grâu, porumb) și plante industriale.

Orașul Topoloveni datorită suprafeței agricole destul de importante, un potențial agricol ridicat, datorită condițiilor geografice, respectiv reliefului și climei care impun o anumită structură a folosinței terenurilor.

Categoriile de terenuri agricole identificate la nivelul Orașului Topoloveni sunt următoarele:

Tabelul nr. 24 – Categoriile de terenuri agricole în Orașul Topoloveni.

Categoriile de folosință teren	Suprafață (ha)
Terenuri arabile	1414
Pășuni, Fânețe	203
Livezi, vii	260
Total terenuri agricole	1877

Constatăm o pondere mai mare a livezilor, în detrimentul pășunilor. Din datele existente în Registrul agricol rezultând următoarea situație privind efectivele de animale la nivelul Orașului Topoloveni:

Tabelul nr. 25 – Situația efectivelor de animale.

Animale	Număr
▪ Bovine	203
▪ Ovine	141
▪ Porcine	868
▪ Caprine	117
▪ Cabaline	93
▪ Păsări	16699
▪ Familii de albine	197

Agricultura Orașului Topoloveni este una de subzistență sau de semi-subzistență. În agricultura la scară mică, tehnologia modernă nu a pătruns decât în puțină măsură, ceea ce o face slab performantă și îi închide calea către piață. Agricultorii de subzistență sau semisubzistență au un potențial mare de dezvoltare, însă se confruntă cu lipsa tehnologiei adecvate, lipsa cunoștințelor de specialitate în agricultură și lipsa cunoștințelor antreprenoriale. Agricultura practică de către această categorie are un randament scăzut, iar atitudinea față de asociere este una negativă. În absența asocierii, nivelul competitivității este scăzut, contactul cu consumatorii este unul foarte costisitor. Producătorii se descurcă individual și își creează propriul lanț de distribuție, dar nu explorează soluții care s-au dovedit a fi de succes în alte zone ale țării, ca de exemplu asocierea în anumite faze ale producției, promovării și distribuției. Producțiile certificate ecologic sunt încă în faza incipientă și cu mare potențial de dezvoltare, având în vedere cererea tot mai crescută din mediul urban.

Există posibilitatea dezvoltării fermelor individuale, ca structuri de bază ale agriculturii tradiționale și ca suport pentru dezvoltarea sistemului agricol competitiv al zonei. Pentru perioada următoare este necesară încurajarea tendinței de grupare a micilor proprietari de teren în asociații agricole, justificată de lipsa resurselor financiare a producătorilor individuali și de posibilitățile eficiente pe care le oferă exploatarea unui teren mai mare. În acest fel s-ar rezolva și problema valorificării produselor, la acest moment nefiind asigurată o piață sigură de desfacere, fiecare producător fiind nevoit să-și caute posibilitatea de valorificare.

De menționat că în Orașul Topoloveni există un număr de 50 de persoane ce se ocupă cu agricultura, cultura plantelor.

10.2. Industria

Situarea Orașului Topoloveni într-o zonă de deal – munte, definește un profil economic mixt. Cea mai mare pondere a populației ocupate vizează sectorul comerțului cu amănuntul, domeniu în care își desfășoară activitatea o serie de agenți economici.

Sectorul industrial în Orașul Topoloveni este diversificat, activitățile societăților din Topoloveni dezvoltându-se în sectoare precum: industria alimentară (prelucrarea legumelor și fructelor, fabricarea pâinii), industria constructoare de mașini, industria maselor plastice, industria textilă, etc..

Prezentăm mai jos situația generală a întreprinderilor active de pe raza Orașului Topoloveni⁸:

Tabelul nr. 26 – Numărul întreprinderilor active.

Nomenclator CAEN	Număr întreprinderi
Agricultură, vânătoare și servicii anexe	3.00
Silvicultură și exploatare forestieră	2.00

⁸ Sursa: INS.

Alte activități extractive	2.00
Industria alimentară	11.00
Fabricarea produselor textile	2.00
Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte	6.00
Tăbăcirea și finisarea pieilor; fabricarea articolelor de voiaj și marochinărie, harnașamentelor și încălțăminte; prepararea și vopsirea blănurilor	2.00
Tipărire și reproducerea pe suporti a înregistrărilor	1.00
Fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice	3.00
Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații	6.00
Fabricarea de mașini, utilaje și echipamente n.c.a.	1.00
Fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor	3.00
Fabricarea de mobilă	2.00
Construcții de clădiri	10.00
Lucrări de geniu civil	1.00
Lucrări speciale de construcții	9.00
Comerț cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor	15.00
Comerț cu ridicata cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete	12.00
Comerț cu amănuntul, cu excepția autovehiculelor și motocicletelor	45.00
Transporturi terestre și transporturi prin conducte	43.00
Depozitare și activități auxiliare pentru transporturi	3.00
Hoteluri și alte facilități de cazare	1.00
Restaurante și alte activități de servicii de alimentație	8.00
Activități de editare	1.00
Activități de servicii în tehnologia informației	7.00
Activități auxiliare pentru intermediari financiare, activități de asigurare și fonduri de pensii	1.00
Tranzacții imobiliare	3.00
Activități juridice și de contabilitate	1.00
Activități ale direcțiilor(centralelor), birourilor administrative centralizate; activități de management și de consultanță în management	8.00
Activități de arhitectură și inginerie; activități de testări și analiză tehnică	6.00
Publicitate și activități de studiere a pieței	3.00
Alte activități profesionale, științifice și tehnice	6.00
Activități veterinare	1.00
Activități de închiriere și leasing	4.00

Activități ale agențiilor turistice și a tur-operatorilor; alte servicii de rezervare și asistență turistică	1.00
Activități de investigații și protecție	1.00
Activități de peisagistică și servicii pentru clădiri	1.00
Activități de secretariat, servicii suport și alte activități de servicii prestate în principal întreprinderilor	5.00
Învățământ	6.00
Activități referitoare la sănătatea umană	3.00
Servicii combinate de îngrijire medicală și asistență socială, cu cazare	3.00
Activități de creație și interpretare artistică	2.00
Activități sportive, recreative și distractive	7.00
Reparații de calculatoare, de articole personale și de uz gospodăresc	2.00
Alte activități de servicii	14.00

10.3. Turismul

Sectorul terțiar al serviciilor s-ar putea dezvolta prin ridicarea potențialului turistic al ORAȘULUI ținând cont de monumentele arhitecturale existente și peisajele deosebite. Datorită așezării și a potențialului natural existent, zona este propice dezvoltării agroturismului. Arhitectura caselor și complexelor gospodărești, plină de armonie, bine cunoscuta ospitalitate reprezintă doar o parte dintre atracțiile turistice ale zonei. Datorită condițiilor favorabile de care dispune, a frumuseții locurilor, purității aerului, apelor, precum și patrimoniu cultural și religios existent, zona deține un potențial turistic ridicat.

Iată, mai jos, situația structurilor de primire turistică, la nivelul anului 2020⁹:

Tabelul nr. 27 – Structuri de primire turistică din Orașul Topoloveni – 2020.

Structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică	Total	Număr	2.00
Structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică	Hoteluri	Număr	1.00
Structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică	Pensiuni turistice	Număr	1.00
Capacitatea de cazare turistică existentă	Total	Locuri	56.00
Capacitatea de cazare turistică existentă	Hoteluri	Locuri	30.00
Capacitatea de cazare turistică existentă	Pensiuni turistice	Locuri	26.00
Capacitatea de cazare turistică în funcțiune, pe tipuri de primire turistică	Total	Număr locuri-zile	16856.00

⁹ Fișa de date a Orașului Topoloveni – INS.

Capacitatea de cazare turistică în funcțiune, pe tipuri de primire turistică	Hoteluri	Număr locuri-zile	7830.00
Capacitatea de cazare turistică în funcțiune, pe tipuri de primire turistică	Pensiuni turistice	Număr locuri-zile	9026.00
Sosiri ale turiștilor în structuri de primire turistică, pe tipuri de structuri	Total	Număr persoane	3346.00
Sosiri ale turiștilor în structuri de primire turistică, pe tipuri de structuri	Hoteluri	Număr persoane	337.00
Sosiri ale turiștilor în structuri de primire turistică, pe tipuri de structuri	Pensiuni turistice	Număr persoane	3009.00

10.4. Servicii publice

Activitățile de servire, dependente din ce în ce mai mult de traficul de informații, se pot clasifica în trei categorii:

- 1) Servicii de bază:
 - *învățământ;*
 - *sănătate (SVSU);*
 - *comerț și servicii pentru populație;*
- 2) Servicii infrastructurale:
 - *cultură: bibliotecă, cămin cultural;*
 - *sport - recreere;*
 - *transporturi și telecomunicații;*
 - *utilități publice;*
- 3) Servicii administrative:
 - *prelucrarea informațiilor;*
 - *elaborarea și aplicarea politicilor publice.*

10.5. Operatorii economici de pe raza Orașului Topoloveni

Conform datelor statistice furnizate de autoritățile locale, luând în considerare ultimele bilanțuri depuse, la nivelul Orașului Topoloveni se regăsesc **830 agenți economici**, 1,35% din totalul agenților economici din Județul Argeș.

Cifra de afaceri este de 906,4 milioane lei (206 milioane euro), 1,51% din cifra de afaceri din Județul Argeș.

Numărul de angajați este de 2.330 angajați, 1,79% din totalul de angajați din Județul Argeș.

Profitul înregistrat este de 72,3 milioane lei (16,4 milioane euro), 2,09% din profitul net realizat în Județul Argeș.

Cifra de afaceri**Top firme din Topoloveni, Județul Argeș după cifra de afaceri:**

- 1) *BAMESA OÇEL SA Str. DEPOZITELOR 2, Topoloveni, Județul Argeș 397,2 milioane lei (90,3 milioane euro);*
- 2) *IONTON DALI DANS SRL Calea BUCURESTI 1, Topoloveni, Județul Argeș 76,5 milioane lei (17,4 milioane euro);*
- 3) *AUTO IMPEX PRIMA SRL Calea BUCURESTI 207, Topoloveni, Județul Argeș 68,1 milioane lei (15,5 milioane euro);*
- 4) *COMPONENTE AUTO SA Str. MAXIMILIAN POPOVICI 59, Topoloveni, Județul Argeș 57,7 milioane lei (13,1 milioane euro);*
- 5) *GOLD PLAST PRODUCTION S.R.L. Str. Garii 1, Topoloveni, Județul Argeș 36,9 milioane lei (8,4 milioane euro).*

Număr de angajați**Top firme din Topoloveni, Județul Argeș după numărul de angajați:**

- 1) *GOLD PLAST PRODUCTION S.R.L. Str. Garii 1, Topoloveni, Județul Argeș, 304 angajați;*
- 2) *COMPONENTE AUTO SA Str. MAXIMILIAN POPOVICI 59, Topoloveni, Județul Argeș, 262 angajați;*
- 3) *AUTO IMPEX PRIMA SRL Calea BUCURESTI 207, Topoloveni, Județul Argeș, 143 angajați;*
- 4) *IONTON DALI DANS SRL Calea BUCURESTI 1, Topoloveni, Județul Argeș, 113 angajați;*
- 5) *ELEMENTE COMANDA AUTO SA Str. MAXIMILIAN POPOVICI 60, Topoloveni, Județul Argeș, 106 angajați.*

Profit**Top firme din Topoloveni, Județul Argeș după profit:**

- 1) *BAMESA OÇEL SA Str. DEPOZITELOR 2, Topoloveni, Județul Argeș, 34,5 milioane lei (7,8 milioane euro);*
- 2) *IONTON DALI DANS SRL, Calea BUCURESTI 1, Topoloveni, Județul Argeș 7,7 milioane lei (1,7 milioane euro);*
- 3) *GRUP INDUSTRIAL FILLER ÇI PULBERI SRL Str. BLOCURILOR 18, Topoloveni, Județul Argeș, 2,6 milioane lei (592.316 euro);*
- 4) *AUTO IMPEX PRIMA SRL Calea BUCURESTI 207, Topoloveni, Județul Argeș, 2,6 milioane lei (588.502 euro);*
- 5) *5. TAFF CATSYM S.R.L., Topoloveni, Județul Argeș, 2,2 milioane lei (499.434 euro).*

Dintre operatorii economici cu cifră de afaceri semnificativă din Orașul Topoloveni în anul 2020, menționăm, pe domenii de activitate:

Tabelul nr. 28 – Cifrele de afaceri ale operatorilor economici din Orașul Topoloveni, pe domenii de activitate.

Nomenclator CAEN	Lei
Agricultură, vânătoare și servicii anexe	648569.00
Silvicultură și exploatare forestieră	1312814.00
Alte activități extractive	23778856.00

Industria alimentară	47501556.00
Fabricarea produselor textile	1513109.00
Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte	5266795.00
Tăbăcirea și finisarea pieilor; fabricarea articolelor de voiaj și marochinărie, harnașamentelor și încălțăminte; prepararea și vopsirea blănurilor	191484.00
Tipărire și reproducerea pe suporti a înregistrărilor	14581.00
Fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice	38063216.00
Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații	405981944.00
Fabricarea de mașini, utilaje și echipamente n.c.a.	7634082.00
Fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor	187722620.00
Fabricarea de mobilă	462766.00
Construcții de clădiri	45717193.00
Lucrări de geniu civil	957142.00
Lucrări speciale de construcții	2795622.00
Comerț cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor	7734714.00
Comerț cu ridicata cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete	7547465.00
Comerț cu amănuntul, cu excepția autovehiculelor și motocicletelor	193251767.00
Transporturi terestre și transporturi prin conducte	30448124.00
Depozitare și activități auxiliare pentru transporturi	398837.00
Hoteluri și alte facilități de cazare	44799.00
Restaurante și alte activități de servicii de alimentație	1563930.00
Activități de editare	190562.00
Activități de servicii în tehnologia informației	1152015.00
Activități auxiliare pentru intermediari financiare, activități de asigurare și fonduri de pensii	57985.00
Tranzacții imobiliare	219035.00
Activități juridice și de contabilitate	299009.00
Activități ale direcțiilor(centralelor), birourilor administrative centralizate; activități de management și de consultanță în management	901256.00
Activități de arhitectură și inginerie; activități de testări și analiză tehnică	476184.00
Publicitate și activități de studiere a pieței	196269.00

Alte activități profesionale, științifice și tehnice	257691.00
Activități veterinare	119082.00
Activități de închiriere și leasing	977909.00
Activități ale agențiilor turistice și a tur-operatorilor; alte servicii de rezervare și asistență turistică	140293.00
Activități de investigații și protecție	10820.00
Activități de peisagistică și servicii pentru clădiri	2000.00
Activități de secretariat, servicii suport și alte activități de servicii prestate în principal întreprinderilor	4548610.00
Învățământ	791554.00
Activități referitoare la sănătatea umană	738942.00
Servicii combinate de îngrijire medicală și asistență socială, cu cazare	669758.00
Activități de creație și interpretare artistică	78500.00
Activități sportive, recreative și distractive	183649.00
Reparații de calculatoare, de articole personale și de uz gospodăresc	61223.00
Alte activități de servicii	2294957.00

11. Potențialul cultural și turistic

11.1. Patrimoniul arhitectural

Orașul Topoloveni reprezintă un areal de conservare, protejare și promovare a tradițiilor, obiceiurilor, meșteșugurilor și a altor elemente care definesc patrimoniul imaterial. În organizarea și desfășurarea activităților ce au loc în incinta Căminelor Culturale din Orașul Topoloveni un accent deosebit se pune pe conservarea manifestărilor de viață culturală tradițională a comunității locale.

În acest sens, în incinta Căminelor Culturale se organizează periodic evenimente culturale, festivaluri culturale tradiționale, festivaluri internaționale, serbări pastorale și folclorice, expoziții de obiecte tradiționale.

Totodată, se organizează acțiuni de promovare și informare cu privire la frumoasele obiceiuri populare ce se organizează în arealul Orașului Topoloveni, obiceiuri care contribuie la conservarea bogatei moșteniri culturale a zonei omogene vizate, având un rol determinant în menținerea vie a tradițiilor și obiceiurilor care îi definesc identitatea.

Mass-media

Informațiile despre viața social-economică a Orașului Topoloveni sunt preluate de canalele mass-media județene (presa scrisă, radio și televiziune), iar, după caz, și de canale regionale și naționale (radio, televiziune, agenție de presă). La nivel local, semnificativă este publicația „Orizont” – publicație a Consorțiului Zonal Topoloveni, apare lunar, conține 8 pagini

color, cuprinde informații de interes local din administrația publică locală din Topoloveni și administrațiile locale componente ale Consorțiului Zonal Topoloveni, precum și pagini de divertisment, cultura, eveniment și sport.

La nivelul Orașului Topoloveni există o societate de televiziune prin cablu:

- RCS RDS – DIGI.

O.N.G.-uri

Pe raza orașului acționează ONG-uri ce au domenii de activitate diferite:

Asociația Grupul de Acțiune Locală „Drumul Carelor” este un parteneriat public-privat, realizat în baza principiilor Programului Național de Dezvoltare Rurală – Axa 4 Leader și reunește 51 de parteneri (15 reprezentanți ai sectorului public, 24 reprezentanți ai sectorului privat, 12 reprezentanți ai societății civile). Componenta publică și privată respectă proporțiile privind parteneriatul, respectiv 70,59% - sectorul privat, 29,41% - sectorul public.

În componența sa, teritoriul GALDC cuprinde următoarele localități: Beleți-Negrești, Bogați, Boteni, Boțești, Davidești, Hârtiești, Leordeni, Priboieni, Stâlpeni, Topoloveni, Vulturești – Județul Argeș, respectiv Hulubești – Județul Dâmbovița.

Teritoriul aferent GAL „Drumul Carelor”, se întinde pe o suprafață de 536,75 km², din care fondul forestier ocupă o suprafață de 266,57 km².

Obiectivul general este crearea și funcționarea inițiativelor de dezvoltare locală la nivelul teritoriului GAL „Drumul Carelor”.

Asociația Centrul de Consiliere și Educare Pentru Persoanele Aflate în Situații de Risc „Sf. Dumitru”, înființată în anul 2005 și acreditată ca furnizor privat de servicii sociale, având ca scop dezvoltarea capacității sistemului de asistență socială la nivel local și zonal pentru a răspunde nevoilor cetățenilor prin crearea serviciilor comunitare destinate persoanelor aflate în situații de risc: persoane cu dizabilități și persoane aflate în dificultate.

Asociația „Farmecul Copilăriei” s-a înființat în anul 2008, are sediul în incinta grădiniței „Lumea Copiilor” - Topoloveni și își propune desfășurarea unor activități generale, specifice, dar și a alternativelor *step by step*.

Ca obiect de activitate, găsim printre altele: susținerea proiectelor grădiniței „Lumea Copiilor”; dezvoltarea și consolidarea parteneriatelor în implementarea activității educaționale; dezvoltarea unor proiecte prin parteneriat care au ca obiect strângerea de fonduri, etc..

Asociația „Clubul Sportiv Top Arena Topoloveni”, înființată în anul 2009, având ca obiect organizarea și administrarea activităților sportive la următoarele ramuri de sport și domenii de activitate: șah, tenis, tenis de masă, volei, fotbal, handbal, judo, ciclism, baschet, atletism, box, oină, automobilism, etc..

Asociația deține Certificatul de Identitate Sportivă eliberat de Ministerul Tineretului și Sportului.

Asociația „Virtutea Senectutii” a fost înființată în anul 2008 și este asociația pensionarilor din Orașul Topoloveni având ca obiect de activitate printre altele și:

- inițierea, organizarea și participarea la activități educative, simpozioane, sesiuni tehnico-științifice, etc;
- organizarea de excursii în țară și străinătate pentru membrii asociației la prețuri accesibile sau chiar gratis;
- asigurare de asistență juridică pentru membrii asociației.

Pe raza Orașului Topoloveni, își derulează activitatea și **Centrul de zi pentru copiii aflați în situații de risc**. Acesta are în îngrijire un număr de 30 copii aflați în situații de risc (aceștia au părinții plecați în străinătate, fiind în grija bunicilor sau a unui tutore).

În cadrul Centrului, acești copii beneficiază de supraveghere avizată din punct de vedere psihologic, precum și de ajutorul unor cadre specializate în domeniul educațional (pentru efectuarea temelor și a activităților legate de școală), beneficiind de asemenea de o masă gratuită pe zi.

De asemenea, la nivelul localității noastre, este organizat sub forma **Asociației de Dezvoltare Intercomunitară „Consortiul Zonal Topoloveni”**, ce are ca obiect de activitate punerea la dispoziția instituțiilor publice a unor servicii ce nu se pot realiza în cadrul acestora (ex: audit public intern, consultanță în proiecte, realizarea de proiecte, etc).

11.2. Monumente istorice

În Lista monumentelor istorice aprobată de Ministerul Culturii și Cultelor, Orașul Topoloveni este inclus cu un număr important de obiective¹⁰.

În Orașul Topoloveni, se află cinci monumente istorice de interes național.

Două dintre acestea sunt clasificate ca monumente istorice de arhitectură:

- *fostul schit „Din Vii” (1745, refăcut la începutul secolului al XX-lea) — ansamblu alcătuit din biserica „Adormirea Maicii Domnului” (1745), fosta școală agricolă (începutul secolului al XX-lea) și incintă (1745, refăcută la începutul secolului al XX-lea);*
- *biserica „Sf. Arhangheli Mihail și Gavril” (1706).*

Alte trei, sunt monumente memoriale sau funerare, respectiv, trei cruci de piatră: două (una din 1662 și alta din 1712) aflate în curtea bisericii noi; și una, denumită „La troiță” (datând din 1647) aflată în localitatea Țigănești.

În rest, alte cinci obiective din oraș sunt incluse în lista monumentelor istorice din județul Argeș ca monumente de interes local, toate clasificate ca monumente istorice de arhitectură:

- *Hotelul (1936), care azi este sediul Consum Coop;*
- *Ansamblul Liceului Industrial „Ion Mihalache” (1933), alcătuit din liceu (1933) și internat (1940);*
- *Casa Ivănescu(1936), care azi găzduiește Căminul Cultural;*
- *Hala de carne și pește, azi restaurantul „Popasul Radului” (circa 1935).*

¹⁰ https://ro.wikipedia.org/wiki/Lista_monumentelor_istorice_din_jude%C8%9Bul_V%C3%A2lcea

Tabelul nr. 29 – Monumente istorice din Orașul Topoloveni, județul Argeș.

	Denumire	Localitate	Localizare	Datare, Creatori
AG-II-m-B-13819	Hotel, azi Sediul Consum Coop	Oraș Topoloveni	AG-II-m-B-13819	Hotel, azi Sediul Consum Coop
AG-II-a-B-13817	Ansamblul Liceului industrial „Ion Mihalache”	Oraș Topoloveni	Calea București 131	1933
AG-II-m-B-13817.01	Liceu	Oraș Topoloveni	Calea București 131	1933
AG-II-m-B-13817.02	Internat	Oraș Topoloveni	Calea București 131	1940
AG-II-m-B-13820	Casa Ivănescu	Oraș Topoloveni	Calea București 207	
AG-II-m-B-13816	Cămin cultural	Oraș Topoloveni	Str. Mihalache Ion 1	1936
AG-II-a-A-13814 (RAN: 13766.01)	Fostul schit „Din Vii”	Oraș Topoloveni	Str. Izvorului 17, cartier Goleștii Badii	1745, ref. înc. sec. XX
AG-II-m-A-13814.01 (RAN: 13766.01.01)	Biserica „Adormirea Maicii Domnului”	Oraș Topoloveni	Str. Izvorului 17, cartier Goleștii Badii	1745
AG-II-m-A-13814.02	Fosta școală agricolă	Oraș Topoloveni	Str. Izvorului 17, cartier Goleștii Badii	înc. sec. XX
AG-II-m-A-13814.03 (RAN: 13766.01.03)	Incintă	Oraș Topoloveni	Str. Izvorului 17, cartier Goleștii Badii	1745, ref. înc. sec. XX
AG-II-a-B-13818	Hala de carne și pește, azi restaurant „Popasul Radului”	Oraș Topoloveni	Str. Popovici Maximilian 2	cca. 1935
AG-II-m-A-13815 (RAN: 13766.02)	Biserica „Sf. Arhangheli Mihail și Gavril”	Oraș Topoloveni	Str. Mihai Mihail, Slt. 53, cartier Inuri	1706

În conformitate cu Legea Nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată, acestea se clasează astfel:

a) **în grupa A** – monumente istorice de valoare națională și universală:

- Biserica „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril” – 1706;
- Biserica „Adormirea Maicii Domnului” (din Goleștii-Badii) – 1745.

b) **în grupa B** – monumente istorice reprezentative pentru patrimoniu cultural local. În această grupă B sunt cuprinse și o serie de monumente și obiective din Orașul Topoloveni:

- Fostul schit „din Vii” – 1745;
- Fosta școală agricolă – începutul secolului XX;
- Căminul cultural – 1936;

- Ansamblul liceului industrial – 1933;
- Liceu (situat pe calea București nr. 133) – 1940;
- Hala de carne și pește (situată pe calea București nr. 134) – cca. 1935;
- Hotel, azi Casa de Cultură (situată pe Calea București, Nr. 140) – 1936.

Acestor obiective cuprinse în grupa B (monumente istorice reprezentative pentru patrimoniu cultural local), se adaugă și:

- Biserica „Sfinții Trei Ierarhi”, care datează din 1702;
- Biserica „Sfântul Gheorghe”, care datează din 1706;
- Crâșma Stanii și Fântâna Haiducului Radu – din secolul XIX.

c) **în grupa C** - Monumente de for public:

- Monument din piatră – Bustul lui Gheorghe Popovici. 2 buc. – 1999;
- Incinta statuară din piatră: Bustul lui Ion Mihalache – 1999;
- Monumentul Eroilor (din piatră) – 1999;
- Monumentul Eroilor – 1999;
- Cruce de piatră – 1999;
- Cruce de piatră – 1999;
- Placă comemorativă aplicată pe clădire Consiliul Local Goleștii-Badii – 1999;
- Grup statuar „Familia” – 2000;
- Cruce din piatră – 2000;
- Lucrare de artă monumentală „Ion Mihalache”, realizată în bronz – 2001;
- Monumentul eroilor – 2007;
- Placă comemorativă – 1996;

11.3. Lăcașuri de cult din Orașul Topoloveni

În domeniul ecumenic, își desfășoară activitatea:

- Biserica „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril” – 1706;
- Biserica „Sfinții Trei Ierarhi”, care datează din 1702;
- Biserica „Adormirea Maicii Domnului” (din Goleștii-Badii) – 1745.

11.4. Alte obiective culturale din Orașul Topoloveni

Prima atestare documentară a Orașului Topoloveni datează din anul 1421. Localitatea s-a dezvoltat pe locul unei vechi așezări rurale. Acest document a fost întocmit pe vremea voievodului Radu Prasnaglava, fiul lui Mircea cel Bătrân. În epocile medievală, modernă și contemporană, Orașul Topoloveni s-a dezvoltat ca „așezare la drumul mare al Piteștilor.”

Muzeul deține documente vechi, care furnizează informații despre atestarea documentară a localității, ceramică veche, fotografii, obiecte de artizanat.

Tradiții locale promovate la nivel local:

- *Focul lui Sumedru, tradiție legată de sărbătoarea Sfântului Mucenic Dimitrie Izvorătorul de mir – protectorul Orașului Topoloveni, are loc în perioada 25-26 octombrie;*

- *Vinăritul la Topoloveni, care a existat în Topoloveni încă din anii 1421, reprezentând o bogată tradiție de cultivare a viței de vie și de producere a vinului, și care are loc în perioada 25-26 octombrie;*
- *Târgul olarilor, organizat în perioada mai-iunie;*
- *Festivalul „Carpați”;*
- *Zilele Orașului Topoloveni - 18 iunie;*
- *Porțile deschise la fabrica de magiun din Topoloveni – în luna septembrie.*

Branduri locale:

- *Bunătăți de Topoloveni;*
- *Magiunul de Topoloveni;*
- *Oțetul de Topoloveni.*

Meșteșuguri locale:

- *Cusăturile (ii, fețe de masă);*
- *Covoarele oltenești, covoare românești;*
- *Sculptura în lemn;*
- *Dogăritul.*

Meșteșugurile în Topoloveni, în sistem organizat, datează din 01.05.1950, data înființării Cooperativei Meșteșugărești „Muncitoarea”.

Cooperativa a luat ființă cu un număr de 30 cooperatori, care executau la domiciliu, cusături naționale (ii, fețe de masă, ștergare, milieuri și covoare țesute (covorul românesc).

Mai târziu, activitatea de țesut covoare a fost organizată în secții de producție, având o primă locație în Vitichești, iar mai târziu, în actualul sediu al societății.

Cooperativa a continuat să dezvolte activitatea de covoare, atât cu munca la domiciliu, cât și în secții înființate în satul Țigănești și în Municipiul Pitești.

Cusăturile naționale se executau la domiciliul lucrătoarelor, care erau organizate în 17 centre în comunele limitrofe localității Topoloveni, cât și în cadrul unei secții organizate la sediul societății.

În satul Țigănești, sat aparținător Orașului Topoloveni, a mai fost organizată o secție de „țesături cu alesături”. Din această țesătură, se executau cuverturi, ștergare, fețe de masă.

Cooperativa a înființat în localități precum Cosești, Contești și Domnești centre unde se executau fote, marame și bete. La Domnești, se executau și broderii cu mărgel și paiete.

După 1970, s-au construit două complexe la sediul societății, unul în centrul localității și a fost cumpărat în Pitești un complex, în care au fost organizate secții de covoare înnodate (de tip persan) și secții de confecții cu aplicații de broderie manuală și broderie de mașină pentru covoare și cusături populare.

Trebuie menționat faptul că suportul pe care se executau cusăturile naționale (pânza Extrahant 40/1 și 70/1) era țesută tot în cadrul Cooperativei.

În anul 1989, în diversele unități ale Cooperativei, își desfășurau activitatea un număr de 3000 de lucrătoare.

Tot din categoria meșteșugurilor, în Cooperativă se executau produse artizanale din lemn (ploști, butoiașe, rame de oglinzi, vase, diverse bibelouri).

A mai funcționat o secție de imprimărie manuală (basmale, eșarfe, pasmanterie diversă).

La domiciliu, se mai executau împletituri cu croșeta din fir de bumbac, milieuri, fețe de masă (laseta) și diverse aplicații pentru confecții. S-au mai executat și zaruri din os.

În prezent, în cadrul Societății Cooperativei Meșteșugărești „Muncitoarea” se execută (la domiciliu) cusături naționale: ii, fețe de masă, milieuri, produse solicitate pe piața internă.

A fost pregătită o colecție de ii și fețe de masă pentru piața SUA și s-a primit informația că, pentru unele exponate, urmează să se primească comenzi.

Artizanatul executat de „Muncitoarea” SCM participă anual la Târgul Național de Artă Populară și Artizanat – TINART, unde se bucură de o largă apreciere.

Covoarele muntenești

Începutul meșteșugului de producere a covoarelor este foarte vechi. El a apărut ca urmare, a necesității oamenilor de a produce țesături groase, pe care să le pună pe jos (pe pământ) în locuințe reci, iar, pe de altă parte, ca urmare a creșterii producției de lână, în urma dezvoltării creșterii animalelor, mai ales a oilor și a caprelor cu lână fină.

Țesutul și cusutul pentru familie făceau parte dintre îndeletnicirile de bază ale femeii muscelene. De la piese de port cotidian, la cele de sărbătoare, și până la textilele care „îmbracă” locuința, era totul lucrat de mâini harnice și măiestre. Până de curând, se prelua tradiția ca fetele să deprindă în familie arta țesutului. Cele mai multe începeau la 6-7 ani să coasă prima „floare de pânză” sau să-și ajute mama la „făcutu’ războiului”. Astfel, deprindea arta țesutului și cusutului, străduindu-se să realizeze piese cât mai frumoase, cu care să se mândrească în sat.

Covoarele realizate în cadrul gospodăriilor, atât la războiul clasic cât și la gherghel, sunt de o frumusețe rară, ceea ce le-a făcut renumite și la nivel internațional. Pornind de la piesele simple cu doar câteva motive ornamentale și ajungând la cele care conțin motive geometrice și florale ample, trecând de la o gamă cromatică simplă de roșu, negru, albastru închis și ajungând la una mai nouă, ce include culori vii, contrastante, covoarele muscelene realizate cu atâta măiestrie sunt de o frumusețe rară. La început, culorile erau obținute cu ajutorul florilor de tei, cojilor de ceapă, cojilor de nucă, iar, mai târziu, pe cale chimică.

Cel mai frecvent pe suprafața covoarelor sunt motivele florale în diferite forme de prezentare, ca simbol al vieții și a perpetuării ei. Imaginile simbolice ale celor patru elemente din natură se prezentau în străvechile podoabe sub diferite forme geometrice. Dintre motivele cele mai frumoase în arta covoarelor, sunt cele care înfățișează imagini de păsări și animale, simbolizând „perechea”, ca principiu de bază al existenței, din ea luând naștere însăși viața.

Motivul geometric specific Muscelului, prezent în aproape toate țesăturile, este romb, care încadrează o cruce, motive specific românești; romb, apare și în structura de lemn a caselor țărănești, reprezentând infinitul, continuitatea în timp, în vreme ce crucea reprezintă simbolul vieții spirituale a țărânului român.

Gastronomie – produse tradiționale:

- *Magiunul de Topoloveni „Magiunus Scorillos” – magiun natural din prune, produs tradițional românesc, care, în temeiul Legii Nr.84/1998, a fost înregistrat la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci, fiind emis Certificatul de Înregistrare Marcă Nr. 54527, titular fiind S.C. SONIMPEX SERV COM S.R.L. din Topoloveni, obținându-se astfel protecție pe teritoriul României;*
- *Oțetul de Topoloveni – produs original românesc, obținut din zaharuri, drojdie de vin și alcool, conform sistemului de management al calității EN ISO9001:2001 și siguranței alimentare HACCP (anexa);*
- *Vițelul la proștap de Topoloveni;*
- *Bunătăți de Topoloveni;*
- *șuica de Topoloveni;*
- *Vinul de Topoloveni.*

Unități de cultură

Biblioteci:

- ❖ *Biblioteca orășenească, ce funcționează într-un sediu nou, cu dotări corespunzătoare, are un număr de 24.100 volume și 1.173 cititori înscriși;*
- ❖ *2 biblioteci școlare la Liceul „Ion Mihalache” și la Liceul Tehnologic Topoloveni.*

Muzee:

- ❖ *Muzeul orășenesc – deține documente vechi ce furnizează informații despre atestarea documentară a localității (1421), ceramică veche, fotografii.*
- ❖ *Muzeul catedralei „Sf. Gheorghe” – are specific ecumenic (cuprinde o colecție de icoane și alte elemente de cult)*

Instituții cultural-educative și de divertisment:

Căminul cultural din satul Țigănești – utilizat pentru organizarea unor evenimente coordonate la nivel local prin intermediul Casei de cultură, dar, prin închiriere, se organizează de către cetățenii interesați și evenimente de ordin privat: nunți, botezuri etc.. Este o construcție reabilitată prin fonduri guvernamentale, dispunând la acest moment de toate utilitățile necesare; Clubul elevilor – funcționează în incinta Liceului „Ion Mihalache”;

Casa de cultură „Preot Ion Ionescu” – construcție finalizată în aprilie 2008. La parterul clădirii, este prevăzută o sală de spectacole cu 250 locuri, scenă, garderobă și grupuri sanitare. La etaj, se continuă sala de spectacole, dar există și o lojă oficială, un foaier ce găzduiește o expoziție permanentă, cercuri de dans și balet, muzică, fanfară, arte plastice, țesături covoare, ii, broderie, dar și spații auxiliare (depozite).

Activități culturale:

- 1) *Corul „Preot Ion Ionescu”, care a împlinit 100 de ani de la înființare, are un număr de 50 de membri, iar repertoriul este alcătuit din cântece religioase, populare și clasice. Participă la festivaluri interne și internaționale (Grecia, Italia, Turcia);*
- 2) *Ansamblul Folcloric, înființat în anul 1972, poartă în prezent numele „Ciuleandra”. Are în componență copii pe trei categorii de vârstă: 9-13 ani, 14-18 ani și tineri de 19-24 ani.*

Participă la festivaluri interne și internaționale (Turcia, Bulgaria, Grecia, Italia, Spania, Portugalia, Franța, Belgia, Olanda);

- 3) *Ansamblu de dans modern – „Top Dance” Topoloveni;*
- 4) *Fanfara, care s-a înființat în anul 2008 și care are un număr de 40 copii cu vârste cuprinse între 13 și 16 ani;*
- 5) *Festivalul Internațional „Carpați”, care se desfășoară anual, în perioada 9 - 15 august. Festivalul reunește formații folclorice internaționale de renume, Orașul Topoloveni fiind la a 10-a participare. Anul acesta, festivalul se va desfășura în localitatea noastră în sediul noii Case de Cultură. Prin desfășurarea acestui festival, se consolidează noi legături de prietenie între localitatea noastră și localități din afara țării;*
- 6) *Maratonul „Topoloveni Summer Tour”. La maratonul „Topoloveni Summer Tour”, traseele alese de echipa MTB Academy străbat dealuri cu păduri dese, poteci late și numai bune de gonit în viteză, cu urcări și coborâri tehnice. La final, competitorii se pot bucura de întrevvedere răcoritoare cu apa rece de pârâu. „Topoloveni Summer Tour” oferă tuturor participanților o experiență de neuitat. Traseul Scurt, în lungime de 20 de kilometri, este destinat copiilor sub 14 ani și este recomandat alergătorilor de nivel 4, care se află la prima participare sau nu au rezistența fizică necesară pentru a termina traseul Standard. Toți participanții parcurg traseul o singură dată. Traseul Standard, în lungime de 40 de kilometri, este destinat concurenților cu vârsta de peste 14 ani, de la celelalte niveluri de performanță propuse de Riders Club.*
- 7) *Tabăra de pictură și sculptură.*

11.5. Turismul

Orașul Topoloveni, prin poziționarea sa, are potențialul să devină unul dintre cele mai frumoase orașe din România. Arhitectura rurală și peisajele mirifice se regăsesc din abundență în acest micuț oraș din județul Argeș.

Personalități:

- *Ion Mihalache (1882 – 1963), om politic;*
- *Tita Bărbulescu (15.02.1936 – 04.12.2021), interpretă de muzică populară românească.*

12. Administrația publică locală

12.1. Structura administrației publice locale

Administrația publică locală se organizează și funcționează în temeiul principiilor generale ale administrației publice prevăzute la partea I titlul III și al principiilor generale prevăzute în Legea nr. 199/1997 pentru ratificarea Cartei europene a autonomiei locale, adoptată la Strasbourg la 15 octombrie 1985, precum și a următoarelor principii specifice:

- ✓ *principiul descentralizării;*
- ✓ *principiul autonomiei locale;*
- ✓ *principiul consultării cetățenilor în soluționarea problemelor de interes local deosebit;*
- ✓ *principiul eligibilității autorităților administrației publice locale;*
- ✓ *principiul cooperării;*

- ✓ principiul responsabilității;
- ✓ principiul constrângerii bugetare.

Autonomia locală se exercită de către autoritățile administrației publice locale de la nivelul orașului. Acestea sunt consiliile locale, ca autorități deliberative, și primarii, ca autorități executive.

Primarul, Gheorghiță Boțarcă, de la Partidul Social Democrat, este în funcție din 1989.

Începând cu alegerile locale din 2020, consiliul local are următoarea componență pe partide politice:

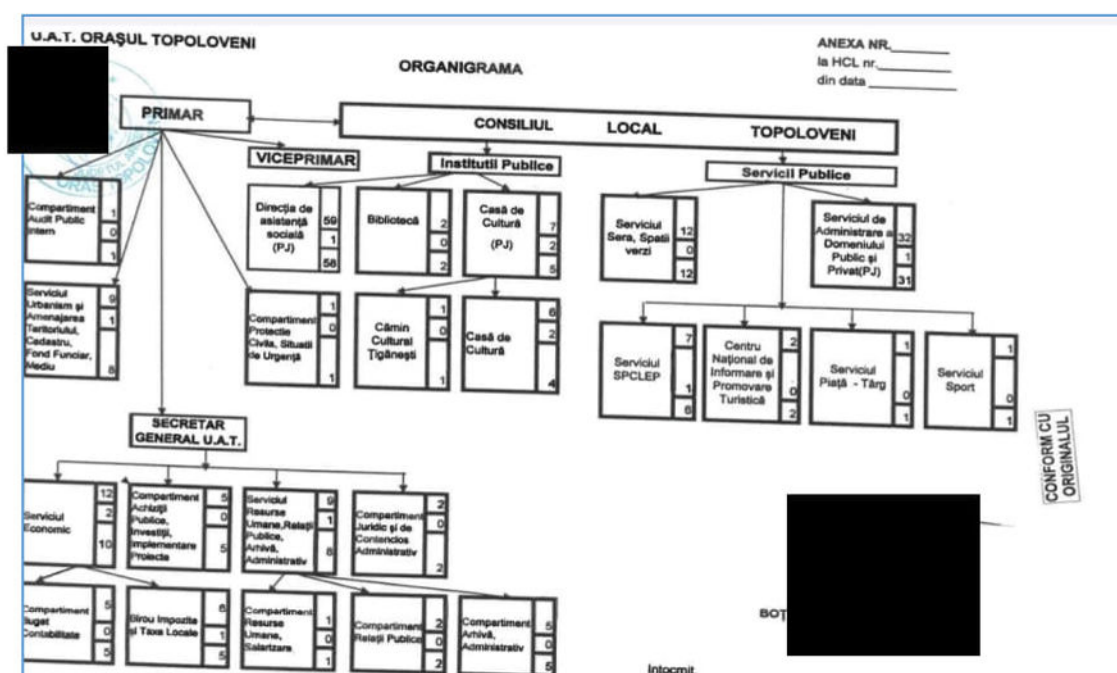
Tabelul nr. 30 – Componența Consiliului local al Orașului Topoloveni.

	Partid	Consilieri	Componența Consiliului							
	Partidul Social Democrat	9								
	Partidul Național Liberal	4								
	Partidul Ecologist Român	2								

Primăria este o structură funcțională fără personalitate juridică și fără capacitate procesuală, cu activitate permanentă, care duce la îndeplinire hotărârile autorității deliberative și dispozițiile autorității executive, soluționând problemele curente ale colectivității locale, constituită din: primar, viceprimar, consilierii primarului sau persoanele încadrate la cabinetul primarului și aparatul de specialitate al primarului.

În aparatul de specialitate al Primarului Orașului Topoloveni sunt prevăzute posturi de asistenți personali ai persoanelor cu handicap grav. La nivelul UAT Topoloveni există și structură SVSU.

Mai jos, prezentăm organigrama UAT Topoloveni:

Facsimil nr. 1 - Organigrama UAT Topoloveni.

La nivelul UAT Topoloveni, există un număr total de 74 de funcții publice, 60 fiind ocupate iar 14 vacante.

Distribuția funcțiilor existente la nivelul UAT Topoloveni este prezentată mai jos:

FUNCȚIA/NUMĂR POSTURI	Ocupate	Vacante	Total
NR. TOTAL DE DEMNITARI	2	0	2
NR. TOTAL DE FUNCȚII PUBLICE	33	7	40
NR. TOTAL FUNCȚII PUBLICE DE CONDUCERE	5	1	6
NR. TOTAL FUNCȚII PUBLICE DE EXECUȚIE	28	6	34
NR. TOTAL FUNCȚII CONTRACTUALE	25	7	32
NR. TOTAL FUNCȚII CONTRACTUALE DE CONDUCERE**	1	1	2
NR. TOTAL FUNCȚII CONTRACTUALE DE EXECUȚIE	24	6	30
NR. TOTAL FUNCȚII	60	14	74

Facsimil nr. 2 - Distribuția funcțiilor existente la nivelul UAT Topoloveni.

12.2. Mediul asociativ

Localități înfrățite

În luna octombrie 2022, s-a semnat Acordul de parteneriat între Orașul Topoloveni și orașul Pobnek, din districtul Saale-Orla-Kreis, landul Turingia, Germania. Pentru acest acord, s-a primit Avizul favorabil nr. 103832/09.09.2022, emis de către Ministerul Dezvoltării Lucrărilor Publice și Administrației.

Imaginea nr. 1 – Primarii localităților înfrățite, Topoloveni și Pobnek, împreună cu colaboratorii apropiați, după semnarea acordului de parteneriat (octombrie 2022).

Imaginea nr. 3 – Reuniunea solemnă pentru semnarea acordului de parteneriat între localitățile Topoloveni - România și Pobnek – Germania (octombrie 2022).

Imaginea nr. 2 – Instantaneu din timpul programului de divertisment susținut de artiștii din Topoloveni, după semnarea acordului de parteneriat a localităților Topoloveni – România și Pobnek – Germania.

CAPITOLUL III: ANALIZA SWOT

Se apreciază că eficiența unui sistem este influențată în mare măsură de capacitatea acestuia de a înțelege și de a se adapta la mediul ambiant, iar eficiența managementului presupune planificare, organizare, control, proceduri de lucru și o legislație adecvată.

Henri Fayol considera că planificarea strategică este cea mai importantă funcție managerială.

Analiza SWOT a fost gândită ca un instrument managerial ce colectează și organizează informația, permițând managerilor să acționeze, să apere și să promoveze obiectivele organizației cu succese mai bune și constituie cea mai importantă tehnică managerială pentru înțelegerea poziției strategice a unei organizații. Toate acestea sunt perfect valabile și în cazul unei comunități locale.

Analiza SWOT are ca obiectiv de a recomanda strategiile care asigură cea mai bună aliniere între mediul intern și extern: alegerea strategiei corecte, încât să fie adaptate punctele tari la oportunități, să reducă la minimum riscurile și să elimine punctele slabe.

Prin intermediul analizei SWOT vom scoate astfel în evidență punctele tari și punctele slabe din organizarea și funcționarea comunității.

Vom prezenta succint în cele ce urmează semnificația acronimului SWOT:

- ✚ **S - Strenght / punctele tari** ale organizației – definesc valorile pozitive și condiționările interne care pot constitui surse pentru succesul organizației în atingerea obiectivului managerial;
- ✚ **W - Weaknesses / punctele slabe** sau zonele de vulnerabilitate - elemente ce pot împiedica atingerea obiectivelor;
- ✚ **O - Opportunities / oportunitățile** sau căile prin care pot fi influențate interesele organizației. De asemenea, oportunitățile sunt tendințe generale prezente în mediul extern, un fel de proiecție a „binelui viitor”;
- ✚ **T - Threats - amenințările** la adresa creșterii organizației respective, aspecte negative ce apar din supraexploatarea resurselor organizației, ori limitările care sunt impuse organizației din partea unui mediu extern aflat în schimbare. Pot fi riscuri tranzitorii sau permanente, poate fi o proiecție a riscului în viitor.

Analiza SWOT ajută la planificarea strategică în modul următor:

- este o sursă de informații pentru planificarea strategică;
- construiește punctele tari;
- corectează slăbiciunile;
- maximizează răspunsul la oportunități;
- ajută la depășirea amenințărilor la care este supusă organizația;
- ajută la identificarea competențelor de bază;
- ajută la stabilirea obiectivelor pentru planificarea strategică;
- ajută la cunoașterea trecutului și prezentului, dar și la anticiparea viitorului, astfel încât planurile pe care le faci să fie realizabile;
- oferă informații care ajută la sincronizarea resurselor și capacităților organizației cu mediul competitiv în care aceasta operează.

Alegerea strategiei corecte, fundamentată pe analiza SWOT, va fi în mod cert în avantajul comunității.

Pe baza analizei situației existente, a fost realizată o analiză SWOT, care subliniază punctele tari, punctele slabe, oportunitățile de dezvoltare, dar și amenințările pentru Orașul Topoloveni.

Analiza a fost realizată pe câteva domenii considerate de referință în contextul elaborării strategiei de dezvoltare locală a orașului:

- *Infrastructură și dotări tehnico-edilitare;*
- *Economie și dezvoltare;*
- *Educație;*
- *Sănătate și protecție socială;*
- *Mediu;*
- *Cultură și turism;*
- *Capacitate administrativă.*

ANALIZA SWOT A ORAȘULUI TOPOLOVENI

INFRASTRUCTURĂ ȘI DOTĂRI TEHNICO-EDILITARE	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
	Existența legăturii directe cu autostrada A1 București – Pitești; Parte din rețeaua de străzi urbane (un număr de 7 străzi) din oraș este modernizată și reabilitată prin POR 2007-2013; Rețea hidrografică bogată; Potențial forestier; Potențial agricol și zootehnic; Existența pistelor pentru biciclete prin cele două proiecte aflate în implementare (DJ 702 și 1 pe DN7 – ambele părți ale drumului); Existența rețelei de trotuare și alei pietonale; Implicarea administrației publice locale în realizarea unor proiecte pentru dezvoltarea și modernizarea infrastructurii.	Lipsa unei centuri ocolitoare a orașului Topoloveni; Poduri, podețe insuficiente având în vedere dezvoltarea orașului; Lipsa unor perdele de vegetație de-a lungul cailor rutiere (in special în zona drumului ce face legătură cu autostrada A1); Nu exista suficiente locuri de joaca pentru copii iar cele existente sunt amenajate cu mobilier vechi, de regula, din piese metalice; Existența unei infrastructuri rutiere – rețele stradale nemodernizate, din pietriș sau pământ cu o stare precară din punct de vedere tehnic; Necesitatea de dezvoltare a infrastructurii de sănătate și educație.
	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
	Potențial energetic amenajabil; Lansarea și derularea programelor naționale sau europene de finanțare nerambursabilă din domeniul dezvoltării infrastructurii de mediu, transport, turistice, educaționale etc;	Capacitatea scăzută a populației din localitate de a prelua și suporta costuri specifice de utilizare și întreținere a unei infrastructuri modernizate de transport, apă, canalizare, turistică, de sănătate și educație; Insuficiența facilităților de cercetare care împiedică progresul către operații industriale cu valoare adăugată ridicată.

ECONOMIE ȘI DEZVOLTARE RURALĂ	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
	Ponderea considerabilă a terenurilor agricole din totalul suprafeței ORAȘULUI; Condiții climatice favorabile cultivării plantelor și legumelor; Existenta brand-ului local „Magiun de Topoloveni” – recunoscut și promovat pe plan național și internațional; Existenta unui Centru National de Informare Turistica ce are ca scop promovarea și punerea în valoare a monumentelor istorice existente în teritoriul unității administrativ teritoriale; Existenta agenților economici din diverse sectoare de activitate (industrie alimentara, sector hotelier, componente auto, confecții – textile, societăți agricole); Dezvoltarea sectorului de servicii; Personal calificat în industria auto, confecții, prelucrarea lemnului; Disponibilitate de terenuri fertile, de bună calitate pentru viticultură, pomicultură.	Nivel redus al cercetării, dezvoltării și al inovării; Capacitate scăzută de atragere a investițiilor străine directe, rețea de sprijinire a afacerilor slab dezvoltată în zonă; Slaba valorificare a disponibilului de teren agricol din localitatea TOPOLOVENI, județul ARGES; Existența unei structuri de producție desuete, utilaje vechi cu uzură fizică și morală ridicată; Potențialul economic și structurile economice pentru valorificarea acestuia sunt modeste, aproape monofuncționale, dominant agricole; Gradul redus de competitivitate economică și cooperare a IMM-urilor din zonă; Insuficienta promovare a sectorului industrial și agricol pe piața națională și europeană; Existența unor exploatații agricole pe loturi reduse, ceea ce determină un grad scăzut de valorificare a produselor; Slaba productivitate a populației ocupate în agricultură; Inexistența unei dotări a fermelor agricole cu utilaje performante; Slaba cooperare a operatorilor industriali și agricoli în crearea unor asociații, parcuri industriale, agricole.

ECONOMIE ȘI DEZVOLTARE RURALĂ	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
	Liberalizarea piețelor și modernizarea modelelor de afaceri; Lansarea și derularea programelor de finanțare nerambursabilă din domeniul stimulării IMM-urilor și dezvoltării economice, a creării parcurilor industriale și incubatoarelor de afaceri; Simplificarea procedurilor administrative și încurajarea parteneriatelor și investițiilor străine.	Migrația forței de muncă calificate către alte zone sau state; Mediul legislativ fiscal instabil; Lipsa de coeziune a măsurilor de dezvoltare economică și socială pe fondul accentuării lipsei de încredere a populației în redresarea economică; Acces redus la granturi nerambursabile datorat nepreluării în termen a informațiilor; Acces redus la credite pentru dezvoltare agricolă; Neutilizarea corespunzătoare a forței de muncă prin programe de integrare pe piața muncii; Slaba integrare în societatea informatională datorită posibilității reduse de procurare a computerelor, accesului scăzut la Internet etc. Declinul volumului de activități locale în ramurile de bază ce influențează resursele de muncă, calitatea vieții populației și asigurarea resurselor financiare necesare realizării unor programe de modernizare a localității.

	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
EDUCAȚIE	Existenta a doua licee - unul cu profil teoretic și unul cu profil tehnologic; Existenta a doua grădinițe de stat cu program normal și a unei grădinițe private; Dotarea unităților școlare de învățământ cu echipament informatic, existenta unor cabinete specializate dotate cu mijloace multimedia; Rezultate foarte bune obținute la olimpiadele de nivel județean și național; Grădinița cu program prelungit construită cu finanțare din fonduri guvernamentale (PNDL – OUG 28/2013); Colaborare buna între instituțiile de învățământ și autoritățile locale; Obiective de patrimoniu național (cele doua Biserici reabilitate prin POR 2007-2013, A.P.5, D.M.I. 5.2) incluse în circuitul turistic; Obiective de patrimoniu local incluse în grupa B a monumentelor istorice (conform Legii nr. 442/2001); Muzeu local; Casa de Cultură „Pr. Ion Ionescu”; Existența evenimentelor locale și preocuparea continuă a autorităților locale de a menține și a îmbogăți aceste tradiții („Focul lui Sumedru”, „Vinăritul la Topoloveni”); Existența unui nivel foarte scăzut al mortalității infantile; Omogenitatea populației în ceea ce privește componența etnică; Durata medie de viața mai ridicată față de media națională; Lipsa disparităților în privința accesului la educație între femei și bărbați; Existența unui patrimoniu cultural diversificat, a unor sărbători și târguri locale specifice și a unor tradiții culturale unice.	Fenomenul de scădere demografică, evoluția descendentă a valorilor indicatorilor de densitate a populației în perioada 1996-2021; Slaba corelare între piața muncii și sistemul de învățământ; Slaba educație și cultura antreprenorială la nivelul populației; Inserție cu grad redus a populației tinere pe piața muncii; Grad scăzut de integrare pe piața muncii a persoanelor dezavantajate; Slaba dezvoltare a sistemului centrelor de consiliere și servicii sociale în condițiile existenței unui număr ridicat de beneficiari de ajutor social; Situația precară a sistemului de asistență medicală și sănătate din Orașul Topoloveni – absența unor centre medicale dotate corespunzător pentru situații de urgență; Inexistența unor centrelor medicale de recuperare sau a unor centre familiale ori de asistență socială în localitate; Ofertă redusă de agrement și petrecere a timpului liber; Insuficienta implicare a societății civile în viața culturală a localității.

EDUCAȚIE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
	Îmbunătățirea sistemului legislativ din domeniul protecției sociale; Lansarea și derularea programelor de finanțare nerambursabilă din domeniul asistenței sociale, dezvoltării învățământului și promovării culturale; Existența unor programe guvernamentale și europene de implicare a ONG-urilor în viața culturală și socială; Alocări suplimentare prin Fondul Social European (FSE), ce conferă cetățenilor europeni oportunități mai mari de angajare, promovează o educație mai bună și îmbunătățește situația persoanelor celor mai vulnerabile care se confruntă cu riscul de sărăcie.	Accentuarea fenomenelor de mobilitate a populației și descreștere demografică; Migrația externă a persoanelor cu nivel educațional ridicat; Fenomenul de migrație a adolescenților către localitățile în care își desfășoară activitatea instituții de învățământ postliceal; Prezența fenomenului de migrațiune al cadrelor didactice către alte domenii de activitate; Insuficiența fondurilor financiare locale pentru reabilitarea clădirilor centre culturale și instituțiilor de învățământ din localitate.

SĂNĂTATE ȘI PROTECȚIE SOCIALĂ	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
	Existența unui Centru de Zi pentru copii aflați în situații de risc; Cabinetele medicale existente în cadrul Policlinicii sunt dotate corespunzător; ONG-urile se implica activ în domeniul asistentei sociale; Număr redus de persoane asistate social; Existența unor spații locative pentru specialiștii din domeniul medical care ar dori să se stabilească în Orașul Topoloveni – blocuri ANL; Existența unui compartiment de asistență socială la nivelul aparatului de specialitate al primarului orașului; Asigurarea de servicii sociale pentru persoanele cu handicap grav, prin încadrarea și instruirea asistenților personali – în cadrul aparatului de specialitate al primarului; Buna organizare a serviciilor de consiliere și informare în cadrul aparatului de specialitate al Primarului.	Sistemul de ajutor social nu încurajează reintegrarea activă; Neefectuarea de studii profesionale pentru monitorizarea și analiza nevoilor reale ale comunității; Personal medical insuficient.

SĂNĂTATE ȘI PROTECȚIE SOCIALĂ	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
	Accesarea programelor cu finanțare europeană și/sau națională destinate reabilitării și extinderii clădirilor, respectiv dotării cu echipamente a unităților medicale; Existența programelor și fondurilor naționale și europene accesibile pentru grupuri dezavantajate: programe sociale, programe de incluziune, programe educative, programe de mică infrastructură; Implementarea Programului operațional pentru ajutorarea persoanelor defavorizate; Existența la nivelul județului de modele de bună practică în furnizarea de servicii sociale; Promovarea voluntariatului.	Concentrarea specialiștilor, ca număr și timp de lucru, în unitățile medicale din mediul urban și dezechilibrarea sistemului public de sănătate; Epuizarea din ce în ce mai rapidă a bugetelor unităților sanitare și CJAS, în urma multiplicării numărului bolnavilor ce necesită investigații și tratamente costisitoare; Nivelul de trai redus poate duce la creșterea morbidității; Deciziile cu privire la dezvoltarea serviciilor sociale aparțin factorilor politici; Insuficiența fondurilor pentru susținerea serviciilor sociale specializate; Scăderea solidarității sociale.

	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
MEDIU	Lipsa unor factori poluanți majori – ORAȘUL se află într-o zonă neafectată de dezvoltarea industrială excesivă; Lipsa traficului auto intens, care să aibă un impact negativ asupra factorilor de mediu; Gradul ridicat de racordare a populației la rețeaua de alimentare cu energie electrică; Existența serviciilor de utilitate publică (rețea de apă potabilă și canalizare); Existența rețelelor de alimentare cu apă și canalizare , cu un grad de acoperire de 100%; Calitatea apei potabile este foarte bună și este disponibilă 24h/zi; Existența unui fond forestier bogat în imediata apropiere a orașului – atent gestionat de către Ocolul Silvic Privat „Stejarul Muscelului” care veghează la exploatarea rațională a acestuia.	Lipsa monitorizării mediului înconjurător la nivelul ORAȘULUI; Existența factorilor de risc natural: alunecările de teren, eroziunile de maluri, zonele inundabile; Lipsa colectării selective a deșeurilor; Lipsa locurilor de parcare ce face ca o parte a spațiilor verzi să fie ocupate de mașini; Nivel ridicat de zgomot ambiental generat de traficul rutier; Sistem de iluminat public ne-modernizat, inefficient; Lipsa unui Program de eficientizare energetică la nivelul orașului; Ineficiența energetică a unui număr de 13 de blocuri care generează costuri mari pentru populație și consumuri emisii importante de gaze cu efect de seră; Colectare selectivă într-un procent foarte redus; Lipsa de educație și de responsabilitate a populației în raport cu mediul.

	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
MEDIU	Existența fondurilor de investiții direcționate către proiecte în domeniul salubrității, canalizării, apelor uzate și protecției mediului în general; Introducerea surselor regenerabile de energie (panouri fotovoltaice, etc.); Existența unor finanțări guvernamentale pentru proiecte de mediu (lucrări de regularizare a scurgerilor pe versanți, îndiguiuri, apărări și consolidări de maluri și albie, decolmatări, etc.); Existența programelor de finanțare susținute din Fondul pentru Mediu, precum: programul Rabla, programul de îmbunătățire a calității mediului prin împădurirea terenurilor agricole degradate, programul național de îmbunătățire a calității mediului prin realizarea de spații verzi în localități.	Schimbările climatice generate de încălzirea globală; Condițiile meteorologice extreme care conduc la riscuri de genul inundațiilor și a secetei tind să devină mai frecvente și intensitatea lor să sporească; Degradarea cadrului natural în cazul dezvoltării urbanistice necontrolate; Insuficiența fondurilor financiare locale pentru susținerea (din punct de vedere al cofinanțării în cazul unor programe de granturi) a unor proiecte de anvergură în domeniul dezvoltării infrastructurii de transport, apă, canalizare, turistică, de sănătate și educație; Poluarea aerului, apei și solului de către operatorii economici din zonă.

CULTURĂ ȘI TURISM	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
	Mediul natural atractiv și o poziție geografică favorabilă; Repere istorice (Radu lu' Anghel, T. Vladimirescu, I. Mihalache, Goleștii); Existența monumentelor istorice și edificiilor din zonă; Existența pensiunilor turistice și a hotelurilor din zonă; Existența manifestărilor culturale; Existența obiceiurilor culturale; Existența unui Centru Național de Informare și Promovare Turistică; Prezența pe teritoriul orașului a unor monumente istorice, care pot fi considerate obiective culturale de referință; Lăcașurile de cult de pe teritoriul orașului: biserici ortodoxe; Cadrul natural deosebit; Aer curat, absența poluării; Ziua Orașului, organizată în fiecare an.	Lipsa de promovare a obiectivelor turistice; Infrastructura rutieră insuficient modernizată; Practicarea unui turism de tranzit; Lipsa programelor de instruire în domeniul turismului, care să ofere forță de muncă calificată; Promovare insuficientă a localității; Infrastructura sportivă și de agrement insuficient dezvoltată; Posibilități de agrement limitate la acest moment.

CULTURĂ ȘI TURISM	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
	Dezvoltarea de parteneriate între administrația publică locală, producătorii locali, unități de turism și agrement și ONG-uri locale în scopul dezvoltării infrastructurii turistice și de agrement; Dezvoltarea și promovarea turismului ecumenic și gastronomic – având în vedere existența celor două biserici monumente istorice existente precum și a brandurilor „Magiun de Topoloveni” și „Bunătăți de Topoloveni”; Existența în Orașul Topoloveni a unui Aerodrom - utilizat în momentul de față în vederea desfășurării unor activități de agrement și petrecere a timpului liber – cu potențial de a deveni în viitor un nod de comunicație aerian; Creșterea interesului național și european privind valorificarea zonelor cu potențial turistic - Apropierea de Muzeul de la Golești și Lipatti; Posibilitatea atragerii resurselor financiare pentru dezvoltarea infrastructurii culturale, sportive și de agrement, precum și pentru organizarea de evenimente cultural-artistice, de promovare a folclorului și tradițiilor locale.	Schimbările climatice au efecte negative asupra activităților economice, inclusiv a celor de turism și agrement; Calamități naturale (inundații, cutremure etc.) sau situații excepționale (epidemii, pandemii, etc); Intensificarea traficului și creșterea poluării mediului; Lipsa de interes a generației tinere pentru conservarea tradiției; Îmbătrânirea populației și migrația tinerilor.

CAPACITATE ADMINISTRATIVĂ	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
	Management performant al Primăriei; Funcționari publici și personal contractual cu studii și experiență în administrația publică locală; Asigurarea liberului acces la informațiile de interes public; Transparență decizională; Dotare cu tehnică modernă; Lucru în sistem informatizat, inclusiv online; Răspuns prompt către cetățean; Preocuparea pentru implementarea de proiecte de investiții care să determine dezvoltarea comunității sub aspect economic, social, cultural etc.	Lipsa resurselor financiare proprii pentru realizarea de investiții în vederea dezvoltării capacității administrative; Absența la nivel național a unui sistem de monitorizare și evaluare a modului de furnizare a serviciilor publice; Personal insuficient în administrație; Complexitatea formalităților/ procedurilor administrative care trebuie îndeplinite în relația administrație – cetățean; Implicarea redusă a societății civile în stabilirea strategiilor locale pe termen mediu și lung.
	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
	Existența cadrului legal privind autonomia financiară și administrativă la nivelul autorității administrației publice locale; Existența unei surse alternative generatoare de venituri proprii, prin proiectele finanțate din fonduri nerambursabile; Existența mecanismelor de cooperare/ colaborare/ parteneriat, cum ar fi: asociații de dezvoltare intercomunitară, grupuri de acțiune locală, parteneriate public-public, public-privat, etc.; Punerea la dispoziția autorității administrației publice locale de instrumente de management eficiente pentru desfășurarea activității în condiții de eficiență, economicitate și eficacitate.	Legislație neclară, generată de întârzierea adoptării normelor de aplicare a unor acte normative, contradicții între prevederile legale și suprapuneri de acte normative; Regulile de finanțare, atât regulile specifice ale finanțatorului, cât și legislația națională aplicabilă, nu sunt corelate și armonizate astfel încât să permită o aplicare facilă, unitară, previzibilă și sustenabilă, de natură să contribuie la dezvoltarea capacității beneficiarilor și la eficientizarea activităților acestora; Influența și presiunile factorului politic.

CAPITOLUL IV: STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ

1. Misiunea

Misiunea administrației publice locale este de a asigura dezvoltarea durabilă a comunității, prin prestarea de servicii publice de calitate, crearea condițiilor pentru atragerea de noi investiții, înființarea de locuri de muncă și ridicarea nivelului de trai al locuitorilor.

2. Viziunea

Orașul Topoloveni 2027 - o comunitate modernă, orientată spre dezvoltare durabilă, cu o infrastructură adaptată noilor tehnologii, în scopul creșterii calității vieții cetățenilor săi.

Viziunea de dezvoltare a Orașului Topoloveni oferă o imagine extrem de sugestivă în legătură cu ceea ce se intenționează a fi TOPOLOVENI în următorii ani, bazându-se pe următoarele direcții generale:

- modernizarea și dezvoltarea economică durabilă a orașului;
- modernizarea infrastructurii;
- introducerea tehnologiilor avansate în toate domeniile;
- creșterea calității vieții locuitorilor orașului;
- consolidarea capacității administrației publice locale.

3. Obiectiv general

Dezvoltarea durabilă a Orașului Topoloveni , prin creșterea competitivității economiei locale și ridicarea nivelului de viață al tuturor locuitorilor săi.

4. Obiective strategice, obiective prioritare și măsuri aferente

La nivelul Orașului Topoloveni au fost identificate 7 domenii de intervenție, cărora le corespund următoarele obiective strategice¹¹:

¹¹ Vezi în pagina următoare...

Obiectiv strategic 1**Modernizarea infrastructurii locale de transport și a dotărilor tehnico-edilitare**

În prezent, infrastructura rutieră a orașului prezintă anumite vulnerabilități cum ar fi:

- *reabilitarea și modernizarea infrastructurii de transport;*
- *drumuri ORAȘENEȘTI nemodernizate;*
- *lipsa pistelor și a parcarilor de biciclete în punctele de interes ale ORAȘULUI;*
- *infrastructura pietonală insuficient dezvoltată;*
- *lipsa parcarilor auto amenajate;*
- *șanțurile pentru scurgerea apelor pluviale nu sunt amenajate;*
- *drumurile de hotar nemodernizate.*

Din punct de vedere al utilităților publice:

- *există rețea de canalizare menajeră, dar nu acoperă suprafața totală a orașului;*
- *există implementat sistem de distribuție gaze naturale în oraș, dar nu acoperă suprafața totală;*
- *este necesară extinderea rețelei de energie electrică;*
- *este oportună amenajarea peisagistică a orașului;*
- *se impune modernizarea unităților medicale umane;*
- *se recomandă utilizarea surselor regenerabile de energie.*

La sfârșitul perioadei 2021-2027, Orașul Topoloveni va beneficia de o rețea de drumuri de acces și străzi modernizate, de noi trasee și parări pentru biciclete, de trotuare amenajate pentru pietoni, de spații verzi extinse. Orașul Topoloveni va fi un loc în care cetățenii vor beneficia de alimentare cu apă și canalizare, gaze naturale, iluminat public modern, inclusiv din energii regenerabile, ca bază a apropierii condițiilor de viață de standardele europene.

Obiective prioritare și măsuri aferente

Obiective prioritare	Măsuri aferente
1.1 Îmbunătățirea mobilității locuitorilor și mărfurilor prin dezvoltarea și modernizarea rețelei de infrastructură rutieră	1.1.1 Reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri în vederea îmbunătățirii conexiunii rutiere în ORAȘ și între localitățile din județ
	1.1.2 Reabilitarea, modernizarea și extinderea drumurilor ce deservește obiective economice
	1.1.3 Amenajarea de piste de biciclete
	1.1.4 Amenajarea punctelor de alimentare pentru autoturisme electrice
1.2 Îmbunătățirea infrastructurii tehnico-edilitare	1.2.1 Elaborare/actualizare PUG
	1.2.2 Introducerea, extinderea, reabilitarea și modernizarea rețelei de apă și canalizare

	1.2.3 Sprijinirea introducerii rețelei de gaze naturale
	1.2.4 Sprijinirea extinderii și modernizării rețelei de curent electric
	1.2.5. Sprijinirea extinderii și modernizării rețelei de iluminat public
	1.2.6 Lucrări de cadastru
	1.2.7 Susținerea serviciilor religioase pentru cetățeni

Obiectiv strategic 2

Dezvoltarea economiei locale și creșterea competitivității acesteia

Dezvoltarea mediului de afaceri local, prin sprijinirea întreprinzătorilor privați existenți și atragerea de noi investitori, va avea efecte benefice pentru întreaga comunitate locală. Vor fi astfel obținute:

- venituri mai mari la bugetul local;
- valorificarea potențialului natural, economic-social, cultural etc. al comunității locale;
- crearea de noi locuri de muncă;
- specializarea forței de muncă;
- reducerea/eliminarea șomajului;
- incluziune socială;
- promovarea orașului pe plan național și internațional.

Se impune de asemenea sprijinirea producătorilor locali pentru creșterea competitivității și consolidarea poziției acestora pe piața națională și internațională. Aceasta implică inclusiv dezvoltarea infrastructurii rutiere de transport de mărfuri și persoane, precum și dotări tehnico-edilitare la standarde moderne.

Obiective prioritare și măsuri aferente

Obiective prioritare	Măsuri aferente
2.1 Creșterea competitivității producătorilor locali	2.1.1 Valorificarea inteligentă a potențialului agro-zootehnic, viticol, pomicol și silvicol al comunității
	2.1.2 Valorificarea inteligentă a lemnului
	2.1.3 Susținerea industriilor creative
2.2 Dezvoltarea capitalului uman	2.2.1 Susținerea programelor adecvate de formare a resursei umane potrivit dinamicii pieței de muncă
	2.2.2 Calificarea/recalificarea în domeniile cu potențial competitiv, în vederea configurării condițiilor pentru specializare inteligentă
	2.2.3 Dezvoltarea antreprenoriatului

2.3 Dezvoltarea serviciilor de consultanță și expertiză în afaceri competitive	2.3.1 Sprijinirea omologării și promovării produselor agroalimentare cu specific local
	2.3.2 Facilitarea accesului la finanțare, inclusiv a accesului la informațiile cu privire la sursele de finanțare

Obiectiv strategic 3**Servicii de educație moderne și performante**

Nu se poate vorbi de dezvoltarea durabilă a unei comunități, fără asigurarea de servicii de educație moderne și performante. Constituie priorități pentru administrația publică locală:

- dotarea cu echipamente didactice și tehnologie performantă pentru creșterea calității actului educațional;
- reabilitarea imobilului centrelor culturale;
- amenajarea de locuri de joacă pentru copii și adolescenți;
- reabilitarea căilor de acces spre unitățile de învățământ;
- organizarea transportului cu microbuze școlare;
- susținerea performanței școlare cu burse de merit și alte stimulente;
- stabilizarea personalului didactic calificat în unitățile de învățământ din oraș.

Administrația publică locală, în colaborare cu conducerea unităților de învățământ de pe raza orașului urmăresc în acest fel creșterea performanțelor școlare, dar și reducerea absenteismului și a abandonului școlar.

Obiective prioritare și măsuri aferente

Obiective prioritare	Măsuri aferente
3.1 Asigurarea accesului tuturor cetățenilor la servicii de educație	3.1.1 Asigurarea educației de bază pentru toți cetățenii, prin sprijinirea învățământului primar și gimnazial și prevenirea abandonului școlar
	3.1.2 Creșterea accesului la servicii de educație și formare profesională, favorabile incluziunii
	3.1.3 Adaptarea sistemului de educație la soluțiile online sau la distanță și acordarea de șanse de acces la educație, în special copiilor din comunitățile și grupurile dezavantajate
	3.1.4 Încurajarea inițiativelor ce vizează învățarea pe tot parcursul vieții
3.2 Susținerea performanței școlare și a specializării inteligente	3.2.1 Susținerea elevilor cu potențial intelectual crescut, precum și a elevilor ce provin din familii defavorizate
	3.2.2 Susținerea specializării inteligente, creșterea adaptabilității ofertei educaționale la cerințele pieței

	muncii și adaptarea competențelor absolvenților la cerințele angajatorilor
	3.2.3 Creșterea calității și relevanței mediilor de învățare pentru procesul de învățare și piața muncii, inclusiv învățământ la distanță și online

Obiectiv strategic 4

Servicii de sănătate și sociale de calitate

Creșterea calității vieții cetățenilor orașului este întemeiată și pe servicii de sănătate și de protecție socială furnizate la cele mai înalte standard în domeniu.

Amenajarea unui centru pentru îngrijirea persoanelor vârstnice reprezintă o necesitate pentru autoritățile locale.

Aceasta va determina creșterea calității actului medical și reducerea timpilor de intervenție în caz de urgențe medicale.

Pentru că o societate sănătoasă se formează încă din copilărie, prin programele derulate în cadrul unităților de învățământ, se va pune accent pe educația sanitară și pe popularizarea normelor de igienă și de sănătate publică.

Priorități și măsuri asociate¹¹

Priorități	Măsuri asociate
4.1 Îmbunătățirea infrastructurii unităților medicale și a celor de protecție socială	4.1.1 Reabilitarea, modernizarea și extinderea/construirea clădirilor și spațiilor unităților medicale și de protecție socială
	4.1.2 Dezvoltarea serviciilor medicale de urgență și acordare a primului ajutor
4.2 Îmbunătățirea calității serviciilor medicale și facilitarea accesului la servicii medicale de calitate	4.2.1 Încurajarea acțiunilor ce vizează prevenirea îmbolnăvirii
	4.2.2 Creșterea egalității de șanse privind accesul la servicii în domeniul sănătății
4.3 Dezvoltarea serviciilor sociale locale	4.3.1 Consolidarea managementului sistemului de asistență socială la nivelul administrației publice locale
	4.3.2 Susținerea programelor de incluziune socială, combaterea sărăciei și a oricăror forme de discriminare, prin măsuri de integrare pe piața muncii și acces la locuințe, servicii sociale, sănătate, educație și cultură a persoanelor/comunităților vulnerabile

4.3.3 Îmbunătățirea sistemului de servicii sociale pentru persoanele vârstnice, copii, persoane cu dizabilități, victime ale violenței domestice
--

Obiectiv strategic 5

Conservarea patrimoniului cultural și dezvoltarea infrastructurii sportive și de agrement

La sfârșitul perioadei 2021-2027, Orașul Topoloveni va avea o ofertă culturală, turistică și de agrement diversificată, bazată pe o infrastructură modernă, care va cuprinde monumente istorice și culturale reabilite, zone de agrement.

Un alt obiectiv este organizarea de evenimente care să revitalizeze tradițiile locale.

Se va pune accent deosebit pe promovarea cadrului natural și a obiectivelor culturale, prin materiale publicitare și de promovare, precum și prin realizarea unui website și a unei aplicații mobile de promovare turistică a orașului.

Obiective prioritare și măsuri aferente

Obiective prioritare	Măsuri aferente
5.1 Dezvoltarea și valorificarea patrimoniului cultural identitar	5.1.1 Elaborarea unei strategii de marketing pentru promovarea patrimoniului cultural și a unei agende de evenimente culturale, în strânsă corelare cu patrimoniul cultural
	5.1.2 Sprijinirea reabilitării și extinderii infrastructurii culturale: monumente istorice, case tradiționale etc.
5.2 Promovarea și valorificarea patrimoniului natural	5.2.1 Facilitarea punerii în valoare a potențialului natural al zonei
	5.2.1 Crearea și dezvoltarea zonelor sportive și de agrement
5.3 Dezvoltarea infrastructurii ce deservește obiectivele turistice și unitățile de cazare	5.3.1 Valorificarea spațiilor publice și private pentru dezvoltarea infrastructurii ce deservește obiectivele turistice
	5.3.2 Sprijinirea includerii în circuitul turistic a unor unități de cazare

Obiectiv strategic 6**Protejarea și conservarea mediului natural**

Un mediu natural sănătos generează:

- calitate a vieții crescută pentru locuitorii ORAȘULUI;
- posibilități multiple de recreere și petrecere a timpului liber;
- atractivitate turistică a zonei;
- noi investiții;
- evitarea efectelor negative ale dezastrelor naturale.

Preocuparea administrației publice locale pentru protecția și conservarea mediului natural este o prioritate.

Apartenența la Asociația de Dezvoltare Intercomunitară APA Vâlcea reprezintă un avantaj pentru comunitate, care va îmbunătăți standardul de viață al tuturor cetățenilor, asigurând totodată protejarea mediului înconjurător.

Obiective prioritare și măsuri aferente

Obiective prioritare	Măsuri aferente
6.1 Îmbunătățirea calității aerului (reducerea gazelor cu efect de seră), apei și solului	6.1.1 Sprijinirea utilizării mijloacelor de transport mai puțin poluante/nepoluante
	6.1.2 Extinderea și amenajarea zonelor verzi ale orașului
	6.1.3 Sprijinirea inițiativelor, programelor și acțiunilor ce vizează utilizarea surselor alternative de energie/energie regenerabilă: eoliană, solară, biomasă, etc.
	6.1.4 Măsuri de eficientizare energetică și reabilitare termică a clădirilor
	6.1.5 Îmbunătățirea gradului de educare, conștientizare, informare, consultare și participare a cetățenilor în luarea deciziilor privind mediul
6.2 Implementarea managementului integrat al deșeurilor	6.2.1 Încurajarea colectării selective a deșeurilor
	6.2.2 Facilitarea ecologizării zonelor poluate
6.3 Protecția și conservarea habitatelor naturale și a ariilor naturale protejate	6.3.1 Sprijinirea măsurilor de prevenire a dezastrelor Naturale
	6.3.2 Sprijinirea conservării biodiversității și a ariilor naturale protejate
	6.3.3 Sprijinirea campaniilor de informare și conștientizare privind importanța dezvoltării durabile, a protecției și conservării habitatelor naturale și ariilor Protejate

Obiectiv strategic 7**Dezvoltarea capacității administrative**

O administrație publică modernă trebuie să câștige încrederea cetățenilor și a altor tipuri de beneficiari, oferindu-le servicii prompte și asigurând constanță în calitatea prestării serviciilor.

În acest scop, administrația publică locală:

- își va recruta personalul pe criterii profesionale și transparente;
- va pune accent pe dezvoltarea carierei, resursa umană urmând să fie motivată, formată și profesionalizată în mod constant în funcție de nevoile și tendințele societății;
- se va ocupa de crearea de condiții optime de muncă, prin dotarea cu tehnologie de ultimă generație și achiziția de softuri performante;
- se va concentra pe implementarea de e-servicii, care să faciliteze contactul cu cetățenii și reducerea timpilor de soluționare a cererilor acestora.

În conceperea și furnizarea serviciilor, ca și în luarea altor tipuri de decizii, administrația publică se va sprijini pe participarea cetățenilor, implicarea experților și a actorilor cheie din societate, prin mecanisme stabile de consultare.

Obiective prioritare și măsuri aferente

Obiective prioritare	Măsuri aferente
7.1 Dezvoltarea capacității administrației publice locale	7.1.1 Dezvoltarea capacității administrative la nivelul orașului prin introducerea de instrumente și proceduri moderne de management
	7.1.2 Dezvoltarea competențelor și cunoștințelor personalului din administrația publică locală
	7.1.3 Creșterea gradului de transparență la nivelul administrației publice locale
	7.1.4 Sediul administrativ și infrastructură
	7.1.5 Dotarea cu mașini, utilaje și echipamente performante, în scopul eficientizării serviciilor publice furnizate comunității
7.2 Digitalizarea și tehnologizarea administrației publice locale	7.2.1 Crearea infrastructurii instituționale
	7.2.2 Acces gratuit la internet (wi-fi)
	7.2.3 Dezvoltarea serviciilor publice bazate pe tehnologie și creșterea nivelului de securitate cibernetică

5. Planul local de acțiune

Planul local de acțiune constituie o planificare reală pe termen mediu și lung pentru realizarea obiectivelor stabilite în strategia de dezvoltare locală. Toate măsurile se concretizează în planul local de acțiune prin programe și proiecte.

Termenul de realizare a **Planului local de acțiune** trebuie să corespundă termenului de 7 ani, fixat pentru realizarea Strategiei de dezvoltare locală a orașului.

Periodic, **Planul local de acțiune** trebuie revizuit astfel încât obiectivele fixate să țină cont de evoluția macroeconomică la nivel național, starea economiei la nivel regional și local, precum și de opiniile comunității locale cu privire la implementarea lui.

PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU PERIOADA 2021-2027

DOMENIU: INFRASTRUCTURĂ ȘI UTILITĂȚI						
Prioritate	Măsuri asociate	Proiecte de investiții	Indicatori de evaluare	Surse posibile de finanțare	Perioadă de implementare	Responsabili
1.1. Îmbunătățirea mobilității locuitorilor și mărfurilor prin dezvoltarea și modernizarea rețelei de infrastructură rutieră	1.1.1. Reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri în vederea îmbunătățirii conexiunii rutiere în ORAȘ și între localitățile din județ.	1. Reabilitare și modernizare drumuri orășenești în Orașul Topoloveni Proiect depus “Modernizare parte carosabila străzi în Orașul Topoloveni” – Programul național de investiții Anghel Saligny”	Lungimea drumurilor orășenești reabilitate și modernizate (aproximativ km)	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
		2. Construire trotuare în Orașul Topoloveni	Lungime trotuare construite (km)	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
		3. Realizare șanțuri și podețe betonate în Orașul Topoloveni	Lungime șanțuri și podețe betonate realizate (km)	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar

		4. Realizare centură ocolitoare a Orașului Topoloveni	Lungime centură ocolitoare (km)	Buget local		Lungime centură construită (km)
		5. Construire și amenajare parcare auto în Orașul Topoloveni	Suprafață parcare (kmp) Număr locuri de parcare amenajate	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
		6.Amenajare canalizare, șanțuri pentru scurgerea apelor pluviale în Orașul Topoloveni	Lungime canalizare, șanțuri amenajate (km)	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
	1.1.2. Reabilitarea, modernizarea și extinderea drumurilor ce deservește obiective economice.	1. Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea și adaptarea agriculturii și silviculturii	Infrastructură înființată/ reabilitată/ modernizată/ extinsă (km)	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar

	1.1.3. Amenajarea de piste de biciclete	1.Amenajare piste de biciclete în Orașul Topoloveni	Lungime piste de biciclete amenajate (km)	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
		2. Amenajare parcări pentru biciclete în zonele de interes economic (industrial, agricol, comercial)	Suprafață parcări Număr locuri de parcare înființate	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
	1.1.4. Dezvoltarea transportului public	1. Amenajare stații transport public în Orașul Topoloveni (câte o stație în fiecare punct important)	Număr stații amenajate Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
1.2. Îmbunătățirea infrastructurii tehnico-edilitare	1.2.1. Sprijinirea introducerii rețelei de gaze naturale	1. Extindere rețea inteligentă de alimentare și distribuie gaze naturale în Orașul Topoloveni .	Lungime rețea gaze naturale (km) Număr racordări Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar

	1.2.2. Sprijinirea extinderii și modernizării rețelei de curent electric	1. Punerea cablurilor electrice sub pământ	Lungime rețea de cabluri electrice împământată (km)	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
	1.2.3. Sprijinirea extinderii și modernizării rețelei de iluminat public	1. Extindere și modernizare sistem de iluminat public în Orașul Topoloveni	Lungime rețea iluminat public modernizat (km) Număr puncte de aprindere Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
		2. Iluminat public cu energie regenerabilă	Lungime rețea iluminat public cu energie regenerabilă (km)	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar

1.3. Regenerare/ Modernizare/ Echipare urbana	1.2.4. Lucrări de cadastru	1. Măsurători topografice în cadrul Cadastrului sistemic prin programul național	Măsurători topografice	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
	1.2.5. Susținerea serviciilor religioase pentru cetățeni	1. Consolidarea permanentă a lăcașelor de cult ale Orașului Topoloveni	Lăcașe de cult amenajate (suprafețe amenajate)	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
	1.3.1. Dezvoltare locala integrata prin masuri de regenerare urbana	1. Dezvoltare locala integrata prin masuri de regenerare urbana	Suprafata totala regenerata	Buget local Buget de stat Fonduri Europene: POAT, POR 2021-2027 Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar

DOMENIU: ECONOMIE ȘI MEDIU DE AFACERI						
Prioritate	Măsuri asociate	Proiecte de investiții	Indicatori de evaluare	Surse posibile de finanțare	Perioadă de implementare	Responsabili
2.1. Creșterea competitivității producătorilor locali	2.1.1. Valorificarea inteligentă a potențialului agro-zootehnic, viticol, pomicol și silvicol al comunității	1. Creșterea producției vegetale în zonă și valorificarea în industria alimentară	Producție medie la hectar Producție valorificată în industria alimentară	Buget local Buget de stat Fonduri europene Fonduri private Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar Investitori privați
		2. Susținerea industriei de panificație în zonă	Capacitate de producție și desfacere Locuri de muncă nou-create	Buget local Buget de stat Fonduri europene Fonduri private Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar Investitori privați

		3.Construire depozit de preluare, păstrare și valorificare a produselor agricole, pomicole în Orașul Topoloveni	Suprafață depozit construit și amenajat Capacitate depozit Cantitate produse locale păstrate și valorificate	Buget local Buget de stat Fonduri europene Fonduri private Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar Investitori privați
		4. Atragerea de investitori pentru valorificarea fructelor și legumelor în cadrul unei minifabrici pentru conserve și desfacerea produselor la poartă prin marketare pe internet și contacte directe (evitarea politicilor supermarketurilor)	Investitori privați atrași Locuri de muncă nou-create Capacitate de producție și desfacere Cantitate produse valorificate	Buget local Buget de stat Fonduri europene Fonduri private Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar Investitori privați
		5.Creșterea curcanilor pentru carne și dezvoltarea unor mici abatoare și unități de procesare a cărnii	Efective animale Unități de producție înființate Capacitate de producție și desfacere Locuri de muncă nou-create	Buget local Buget de stat Fonduri europene Fonduri private Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar Investitori privați

		6. Microferme ecologice pentru integrarea în muncă a tinerilor cu deficiențe din categoriile sociale defavorizate	Microferme ecologice înființate Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar Investitori privați
		7. Dezvoltarea livezilor de pomi fructiferi și atragerea de investitori privați	Suprafețe cultivate Producție medie la hectar Investitori privați atrași Cantitate de produse valorificate	Buget local Buget de stat Fonduri europene Fonduri private Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar Investitori privați
		8. Stimularea tinerilor localnici de a începe o afacere la nivel local în domenii de interes: turism, agricultură, servicii recreative etc.	Investiții noi	Buget local Buget de stat Fonduri europene Fonduri private Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar Investitori privați

	2.1.2. Valorificarea inteligentă a lemnului	1.Dezvoltarea unor ateliere pentru fabricarea produselor artizanale din lemn, cu unitate de distribuție și promovare	Ateliere înființate Număr locuri de muncă nou-create Capacitate de producție și desfacere	Buget local Buget de stat Fonduri europene Fonduri private Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar Investitori privați
		2.Atelier de prelucrare și valorificare a lemnului în Orașul Topoloveni	Ateliere înființate Număr locuri de muncă nou-create Capacitate de producție și desfacere	Buget local Buget de stat Fonduri europene Fonduri private Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar Investitori privați
	2.1.3.Susținerea industriilor creative	1.Lansarea unor minicapacități de producție în industrii creative: port popular, cusături tradiționale	Capacitate de producție și desfacere Număr locuri de muncă nou-create	Buget local Buget de stat Fonduri europene Fonduri private Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar Investitori privați

		2. Dezvoltarea meșteșugurilor și artizanatului tradițional	Ateliere înființate Număr locuri de muncă nou-create Capacitate de producție și desfacere	Buget local Buget de stat Fonduri europene Fonduri private Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar Investitori privați
2.2.Dezvoltarea capitalului uman	2.2.1.Susținerea programelor adecvate de formare a resursei umane potrivit dinamicii pieței de muncă	1. Susținerea programelor de instruire privind dezvoltarea resurselor umane în Orașul Topoloveni	Număr programe de instruire organizate Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar AJOFM
	2.2.2. Calificarea/ recalificarea în domeniile cu potențial competitiv, în vederea	1.Calificarea populației cu studii primare și medii în domeniul prelucrării lemnului pentru obiecte de artizanat și artă tradițională, legumiculturii, pomiculturii, apiculturii	Număr programe de calificare organizate Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar AJOFM

	configurării condițiilor pentru specializare inteligentă	2. Instruire pentru dezvoltarea unor proiecte antreprenoriale locale	Număr programe de instruire organizate Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar AJOFM
		3. Proiect pentru instruirea oamenilor în legumicultură și susținerea dezvoltării serelor	Număr programe de instruire organizate Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar AJOFM
		4. Instruiri pentru dezvoltarea turismului de nișă – trasee turistice, concursuri tematice	Număr programe de instruire organizate Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar AJOFM
	2.2.3. Dezvoltarea antreprenariatul ui	1. Realizarea de proiecte de formare profesională pentru dezvoltarea competențelor antreprenoriale și promovarea afacerilor în Orașul Topoloveni	Număr programe de formare organizate Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar AJOFM

2.3.Dezvoltarea serviciilor de consultanță și expertiză în afaceri competitive	2.3.1. Sprijinirea omologării și promovării produselor agroalimentare cu specific local	1.Omologare și promovare pe piața internă și internațională a produselor agroalimentare cu specific local	Produse locale omologate Piețe accesate	Buget local Buget de stat Fonduri europene Fonduri private Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar Investitori privați
	2.3.2. Facilitarea accesului la finanțare, inclusiv a accesului la informațiile cu privire la sursele de finanțare	1.Consultanță proiecte de investiții cu finanțare națională sau europeană	Număr sesiuni de consultanță Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar Investitori privați
		2.Programe de formare profesională, workshop-uri, sesiuni de informare cu privire la legislația în domeniu, oportunități de finanțare, dezvoltare afaceri în domeniul turismului, puncte gastronomice locale, prin cooperare cu instituțiile din domeniu: ANT, DSVSA, ONG-uri, AFIR etc.	Număr programe de formare profesională, workshop-uri, sesiuni de informare Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar Investitori privați ONG-uri Instituții publice

DOMENIU: EDUCAȚIE						
Prioritate	Măsuri asociate	Proiecte de investiții	Indicatori de evaluare	Surse posibile de finanțare	Perioadă de implementare	Responsabili
3.1. Asigurarea accesului tuturor cetățenilor la servicii de educație	3.1.1. Asigurarea educației de bază pentru toți cetățenii, prin sprijinirea învățământului primar și gimnazial și prevenirea abandonului școlar	1. Reabilitarea, modernizarea și extinderea/construirea clădirilor și spațiilor unităților de învățământ preșcolar, primar și gimnazial din Orașul Topoloveni	Suprafețe reabilite/ modernizate/ extinse/ construite (mp)	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar Conducerea unităților de învățământ
		2. Proiect de dotare a școlilor și grădinițelor cu echipamente didactice și tehnologie performantă	Număr și valoare dotări Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar Conducerea unităților de învățământ

		3. Sprijinirea tinerilor din în urmarea studiilor liceale, tehnice, profesionale, universitare, potrivit potențialului – proiecte de filantropie și asistență	Număr cazuri sociale susținute	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar Conducerea unităților de învățământ
	3.1.2. Creșterea accesului la servicii de educație și formare profesională, favorabile incluziunii	1. Reabilitare căi de acces unități de învățământ	Lungime căi de acces reabilite	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
		2. Organizare transport microbuze școlare	Număr curse organizate Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar Conducerea unităților de învățământ

	3.1.3. Adaptarea sistemului de educație la soluțiile online sau la distanță și acordarea de șanse de acces la educație în special copiilor din comunitățile și grupurile dezavantajate	1. Dotarea Școlilor Gimnaziale cu echipamente IT-TIC sistemice în domeniul e-educație, e-incluziune, e-sănătate și e-cultură – Secțiunea e-Educație	Număr și valoare dotări	Fonduri europene	2021-2027	Consiliul local Primar Conducerea unităților de învățământ
		2. Acces gratuit la internet (Wi-Fi) al tuturor elevilor	Wi-Fi gratuit Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar Conducerea unităților de învățământ
3.2. Susținerea performanței școlare și a specializării inteligente	3.2.1. Susținerea elevilor cu potențial intelectual crescut, precum și a elevilor ce provin din familii defavorizate	1. Susținerea copiilor și a tinerilor cu performanțe școlare deosebite prin acordarea de burse de merit și alte stimulente	Număr burse acordate anual	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar Conducerea unităților de învățământ

		2. Sprijinirea tinerilor în urmarea studiilor liceale, tehnice, profesionale, universitare, potrivit potențialului – proiecte de filantropie și asistență	Număr tineri susținuți	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar Conducerea unităților de învățământ
	3.2.2. Susținerea specializării inteligente, creșterea adaptabilității ofertei educaționale la cerințele pieței muncii și adaptarea competențelor absolvenților la cerințele angajatorilor	1. Proiect de orientare a educației pe coordonatele potențialului competitiv, al specializării inteligente și inovării	Programe de specializare organizate Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar Conducerea unităților de învățământ
		2. Proiect de promovare a culturii antreprenoriale, instruire, educație continuă	Programe de instruire organizate Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar AJOFM

		3. Proiect de dotare cu ateliere/spații/echipamente necesare desfășurării programelor de instruire specializată	Ateliere și echipamente puse la dispoziție Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar Conducerea unităților de învățământ
		4. Proiecte de reconversie pentru calificare în diverse meserii practicate pe plan local	Număr programe de reconversie Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar AJOFM
	3.2.3.Creșterea calității și relevanței mediilor de învățare pentru procesul de învățare și piața muncii, inclusiv învățământ la distanță și online	1. Dotarea unităților de învățământ cu biblioteci, laboratoare, spații de recreere, la nivelul standardelor reglementate prin legislația în vigoare, inclusiv crearea condițiilor pentru educația on-line	Dotări unități de învățământ Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar Conducerea unităților de învățământ

DOMENIU: SĂNĂTATE ȘI PROTECȚIE SOCIALĂ

Prioritate	Măsuri	Proiecte	Indicatori de evaluare	Surse posibile de finanțare	Perioadă de implementare	Responsabili
4.1. Îmbunătățirea infrastructurii unităților medicale și a celor de protecție socială	4.1.1. Reabilitarea, modernizarea și extinderea/construirea clădirilor și spațiilor unităților medicale și de protecție socială	1.Reabilitare, modernizare și dotare centre medicale	Suprafață reabilitată și modernizată (mp) Număr și valoare dotări Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
		2. Înființare și dotare centru vârstnici	Suprafață amenajată Capacitate centru Număr și valoare dotări Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Fonduri private Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar

		3. Construire și dotare policlinică	Suprafață construită/ amenajată Capacitate policlinică Număr și valoare dotări Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Fonduri private Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
		4. Construire imobil cu locuințe sociale	Suprafață construită Număr locuințe sociale puse la dispoziție Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
		5. Înființare și dotare centru medical de permanență în Orașul Topoloveni	Suprafață amenajată Capacitate centru Număr și valoare dotări Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar

	4.1.2. Dezvoltarea serviciilor medicale de urgență și acordare a primului ajutor.	1.Dotare cu echipamente performante pentru acordarea ajutorului medical de urgență și deplasarea la cel mai apropiat spital la nevoie	Echipamente medicale Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
4.2. Îmbunătățirea calității serviciilor medicale și facilitarea accesului la servicii medicale de calitate	4.2.1. Încurajarea acțiunilor ce vizează prevenirea îmbolnăvirii	1.Campanii de informare și sănătate publică	Număr campanii organizate Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar DSP
		2. Campanii de analize și investigații medicale gratuite	Număr campanii organizate Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar Furnizori de servicii medicale

		3. Educație sanitară în școli	Număr programe organizate Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar Furnizori de servicii medicale Personal didactic
	4.2.2. Creșterea egalității de șanse privind accesul la servicii în domeniul sănătății	1. Constituirea unei structuri de asistență medicală comunitară la nivelul UAT	Structură asistență medicală comunitară	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
4.3. Dezvoltarea serviciilor sociale locale	4.3.1.Consolidarea managementului sistemului de asistență socială la nivelul administrației publice locale	1.Dotarea cu tehnică și mijloace de lucru performante a structurii de asistență socială din cadrul UAT	Număr și valoare dotări Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar

		2. Formarea continuă a personalului din cadrul structurii de asistență socială	Număr programe de formare Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
		3. Elaborare și implementare strategie de dezvoltare a serviciilor sociale pe termen mediu și lung	Strategie de dezvoltare servicii sociale Proiecte implementate	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
	4.3.2. Susținerea programelor de incluziune socială, combaterea sărăciei și a oricăror forme de discriminare, prin măsuri de integrare pe piața muncii și acces la locuințe, servicii sociale,	1. Asigurarea unei comunități sănătoase și echilibrate prin scăderea numărului de asistați social din comunitate, prin creșterea angajării și scăderea presiunii asupra bugetului local	Număr asistați social în comunitate Reducere cheltuieli la buget local	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar

	sănătate, educație și cultură a persoanelor/ comunităților vulnerabile	2. Organizare de programe de calificare și reconversie profesională	Număr programe organizate Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar AJOFM
	4.3.3. Îmbunătățirea sistemului de servicii sociale pentru persoane vârstnice, copii, persoane cu dizabilități, victime ale violenței domestice	1. Proiect de voluntariat pentru îngrijirea vârstnicilor	Număr acțiuni voluntariat Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar ONG-uri locale

DOMENIU: TURISM, CULTURĂ ȘI SPORT

Prioritate	Măsuri asociate	Proiecte de investiții	Indicatori de evaluare	Surse posibile de finanțare	Perioadă de implementare	Responsabili
5.1.Dezvoltare a și valorificarea patrimoniului cultural identitar	5.1.1. Elaborarea unei strategii de marketing pentru promovarea patrimoniului cultural și a unei agende de evenimente culturale, în strânsă corelare cu patrimoniul cultural	1.Program de conștientizare asupra patrimoniului cultural identitar – realizare broșură	Număr programe organizate	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar ONG-uri
		2. Crearea unui brand local – marcă înregistrată, sistem de valori la care aderă toți operatorii din ORAȘ – realizare site de promovare	Brand local	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar ONG-uri

		3. Integrarea caselor tradiționale într-un program de ocrotire a patrimoniului local	Case tradiționale integrate în program	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar ONG-uri
	5.1.2. Sprijinirea reabilitării și extinderii infrastructurii culturale: muzee, așezăminte culturale, monumente istorice, case tradiționale etc.	1. Restaurarea caselor vechi și redarea lor circuitului turistic	Case vechi restaurate, redade circuitului turistic	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
		2.Reabilitare și restaurare clădire monument istoric	Clădiri monument istoric restaurate	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar

5.2. Promovarea și valorificarea patrimoniului natural	5.2.1. Facilitarea punerii în valoare a potențialului natural al zonei	1. Protejarea reală a zonelor naturale de interes turistic (identificarea și eliminarea construcțiilor ilegale, interzicerea tăierilor de păduri, interzicerea pășunatului, etc.)	Acțiuni de protecție a parcurilor naționale și a celorlalte zone naturale	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar APM ARGEȘ
		2. Program de curățare a tuturor zonelor naturale (în special de deșeuri de plastic) și organizarea de programe de educare a populației, precum și înăsprirea penalităților	Număr programe de ecologizare Suprafețe ecologizate	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar ONG-uri
		3. Sistem de management eficient sit de importanță comunitară	Sistem de management SCI	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar APM ARGEȘ

		4. Cartarea obiectivelor turistice naturale	Obiective turistice cartate	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
	5.2.2. Crearea și dezvoltarea zonelor turistice, sportive și de agrement	1. Dezvoltare zonă turistică	Suprafață zonă turistică amenajată Investitori privați atrași Număr vizitatori/turiști	Buget local Buget de stat Fonduri europene Fonduri private Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar Investitori privați
		2. Amenajare trasee turistice	Trasee turistice amenajate	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar

		3. Dezvoltare turism tematic (spre ex. colectare fructe de pădure, plante medicinale)	Programe de turism tematic Număr participanți	Buget local Buget de stat Fonduri europene Fonduri private Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar Investitori privați
		4. Dezvoltare infrastructură de agrement	Suprafață amenajată Investitori privați atrași Facilități puse la dispoziția turiștilor Număr vizitatori/turiști	Buget local Buget de stat Fonduri europene Fonduri private Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar Investitori privați
		5. Construire bază sportivă în Orașul Topoloveni	Suprafață bază sportivă Sporturi practicate Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar

		6.Construire teren sintetic în TOPOLOVENI	Suprafață teren sintetic Sporturi practicate Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
		7. Exploatarea spațiului pentru afaceri novatoare: sporturi extreme (motorbike, mountainbike etc.), sporturi care necesită mult spațiu (hipism, golf, tir cu arcul, tir cu pistolul etc.), tabere tematice	Servicii/ facilități puse la dispoziție pentru practicare sporturi extreme Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Fonduri private Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar Investitori privați
		8.Amenajare piste pentru cicloturism	Lungime piste amenajate (km)	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar

		9. Locuri de joacă pentru copii și adolescenți	Suprafețe amenajate Locuri de joacă nou-create Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
		10. Amenajare spațiu verde pentru picnic	Suprafață amenajată Facilități puse la dispoziția turiștilor Număr vizitatori/ turiști	Buget local Buget de stat Fonduri europene Fonduri private Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
		11. Investiții în servicii recreative și de agrement: parc de aventură, tiroliană, telescaun, pistă bob, piste de biciclete etc., pentru sprijinirea turismului și extinderea sezonului prin parteneriat public-privat	Investiții noi atrase Suprafețe amenajate pentru turism Facilități puse la dispoziția turiștilor Număr vizitatori/ turiști	Buget local Buget de stat Fonduri europene Fonduri private Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar

5.3. Dezvoltarea infrastructurii ce deservește obiectivele turistice și unitățile de cazare	5.3.1. Valorificarea spațiilor publice și private pentru dezvoltarea infrastructurii ce deservește obiectivele turistice	1. Construire și amenajare Centru local de informare turistică	Suprafață construită și amenajată Număr turiști/vizitatori	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
		2. Amenajare toaletă publică	Suprafață amenajată	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
	5.3.2. Sprijinirea includerii în circuitul turistic a unităților de cazare	1. Investiții publice locale pentru infrastructura de transport și utilități (apă, canalizare, gaze, curent electric)	Infrastructura de transport și utilități asigurată Număr unități de cazare deservite	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar

	5.3.3. Facilitarea modernizării și extinderii gamei de servicii a unităților de primire turistică	1. Realizarea de produse turistice diversificate, încercând să răspundă unor hobby-uri diverse (ex. vânătoare, gastronomie, cicloturism, parapantă, cățărări, sporturi extreme, echitație, observare/filmare/fotografiere)	Produse turistice puse la dispoziție	Buget local Buget de stat Fonduri europene Fonduri private Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar Investitori privați
		2. Sprijinirea programelor de formare în domeniul turismului și în domenii conexe	Programe de formare Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar

DOMENIU: MEDIU						
Prioritate	Măsuri asociate	Proiecte de investiții	Indicatori de evaluare	Surse posibile de finanțare	Perioadă de implementare	Responsabili
6.1. Îmbunătățirea calității aerului (reducerea gazelor cu efect de seră), apei și solului	6.1.1. Sprijinirea utilizării mijloacelor de transport mai puțin poluante/ nepoluante	1. Achiziționarea de biciclete și punerea lor la dispoziția turiștilor și cetățenilor	Biciclete achiziționate	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
	6.1.2. Extinderea și amenajarea zonelor verzi ale orașului	1. Reabilitare spații verzi din interiorul orașului	Suprafețe spații verzi reabilite	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
		2. Realizarea arhitecturii peisagistice a Orașului Topoloveni	Suprafață amenajată	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
		3. Construirea de insule ecologice digitalizate în Orașul Topoloveni, județul Argeș	Suprafață amenajată	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
		4. Amenajare infrastructura verde cu acces pietonal pe valea raului Cîrcinov	Infrastructura verde Populația vizată	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar

	6.1.3. Sprijinirea inițiativelor, programelor și acțiunilor ce vizează utilizarea surselor alternative de energie/energie regenerabilă: eoliană, solară, biomasă, termală, etc.	1. Lucrări de amenajare stație de reîncărcare pentru vehicule electrice în Orașul Topoloveni , județul Argeș	Număr posturi de încărcare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Fonduri private Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar Investitori privați
		2.Construire de parc fotovoltaic cu panouri solare	Suprafață parc (mp) Capacitate parc	Buget local Buget de stat Fonduri europene Fonduri private Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar Investitori privați
		3.Utilizarea complementară a surselor regenerabile de energie în instituțiile publice	Instituții publice care utilizează surse regenerabile de energie	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
	6.1.4. Măsurile de eficientizare energetică și reabilitare termică a clădirilor	1. Reabilitarea termică a clădirilor publice din Orașul Topoloveni .	Suprafață clădiri reabilitate termic (mp)	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar Conducerea unităților de învățământ

		2. Reabilitarea termică a blocurilor (locuințelor) din Orașul Topoloveni .	Suprafață clădiri reabilitate termic (mp)	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar Asociațiile de proprietari
	6.1.5. Îmbunătățirea gradului de educare, conștientizare, informare, consultare și participare a cetățenilor în luarea deciziilor privind mediul	1. Campanii de conștientizare privind beneficiile unui mediu curat și sănătos și combaterea poluării	Număr campanii organizate Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar APM ARGES ONG-uri
6.2.Implementarea managementului integrat al deșeurilor	6.2.1.Încurajarea colectării selective a deșeurilor	1. Campanii de educare a cetățenilor privind responsabilitatea lor în ceea ce privește colectarea selectivă a deșeurilor	Număr campanii organizate Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar ADI Operator salubritate ONG-uri
		2. Instalarea de pubele pentru colectarea selectivă a deșeurilor	Număr pubele instalate Cantitate deșeuri colectate selectiv	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar

		3. Dotarea gospodăriilor cu pubele pentru colectarea selectivă a deșeurilor	Număr pubele achiziționate Număr gospodării deservite	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
	6.2.2. Facilitarea ecologizării zonelor poluate	1. Reintroducerea în peisajul local a unei zone unde a funcționat un depozit de deșeuri	Suprafață zonă ecologizată și reintrodusă în peisajul local	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
		2. Organizare acțiuni de ecologizare a zonelor verzi poluate (păduri, parcuri etc.)	Număr acțiuni ecologizare Suprafețe ecologizate	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar ONG-uri
6.3. Protecția și conservarea habitatelor naturale și a ariilor naturale protejate	6.3.1. Sprijinirea măsurilor de prevenire a dezastrelor naturale	1. Organizarea de acțiuni de împădurire a zonelor degradate, defrișate etc.	Număr programe împădurire Suprafețe împădurite	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar ONG-uri
		2. Decolmatare râuri	Lungime râuri decolmate	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar

		3. Regularizare curs de apă	Lungime curs de apă regularizat	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
		4.Lucrări de amenajare a cursurilor de apă	Lungime curs de apă amenajat	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
	6.3.2. Sprijinirea conservării biodiversității și a ariilor naturale protejate	1.Evaluarea capitalului natural al orașului și constituirea unei rețele de arii protejate care să acopere întreaga varietate de ecosisteme din oraș	Capital natural evaluat	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar Autorități competente - AFM
		2. Acțiuni de curățare a tuturor zonelor naturale (în special de deșeuri din plastic) și organizarea de programe sistematice de educare a populației pentru combaterea fenomenului poluării.	Număr programe de curățare Suprafețe ecologizate	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar ONG-uri

	6.3.3. Sprijinirea campaniilor de informare și conștientizare privind importanța dezvoltării durabile, a protecției și conservării habitatelor naturale și ariilor protejate	1. Organizarea de acțiuni pentru marcarea evenimentelor din calendarul ecologic: 2 februarie – Ziua internațională a zonelor umede, 1 aprilie – Ziua internațională a păsărilor, 22 mai – Ziua biodiversității, 22 martie – Ziua mondială a apei, Luna pădurii, 22 aprilie – Ziua internațională a Pământului, 5 iunie – Ziua mediului, Săptămâna europeană a mobilității, 8 octombrie – Ziua mondială a reducerii dezastrelor naturale	Număr acțiuni organizate Număr participanți/beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar Conducerea unităților de învățământ și cultură ONG-uri
--	--	---	--	--	-----------	--

DOMENIU: CAPACITATE ADMINISTRATIVĂ

Prioritate	Măsuri asociate	Proiecte de investiții	Indicatori de evaluare	Surse posibile de finanțare	Perioadă de implementare	Responsabili
7.1. Dezvoltarea capacității administrației publice locale	7.1.1. Dezvoltarea capacității administrative la nivelul orașului prin introducerea de instrumente și proceduri moderne de management	1. Implementare sistem integrat de management calitate-mediou – ISO 9001 și ISO 14001	Grad de implementare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
	7.1.2. Dezvoltarea competențelor și cunoștințelor personalului din administrația publică locală	1. Programe de instruire și perfecționare profesională anuală	Număr programe de instruire Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
		2. Programe de formare și perfecționare profesională în tehnologii digitale	Număr programe de formare Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar

		3. Organizare de schimburi de experiență cu alte autorități și instituții publice la nivel județean, național și european	Număr schimburi de experiență organizate Număr participanți	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
	7.1.3. Creșterea gradului de transparență la nivelul administrației publice locale	1. Dezvoltare website și publicare informații conform legislației în vigoare și standardelor aprobate	Website dezvoltat Număr documente publicate Număr utilizatori	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
	7.1.4.Sediu administrativ și infrastructură	1. Utilizarea complementară a surselor regenerabile de energie în primărie	Energie din surse regenerabile la primărie	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
		2. Reabilitare sediu primărie	Suprafață reabilitată (mp) Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
		3. Reabilitare Centru de Servicii Publice și Consorțiu	Suprafață reabilitată (mp) Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar

		4. Reabilitare moderată clădire C2 – Complex multifuncțional	Suprafață reabilitată (mp) Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
		5. Management integrat al deșeurilor la sediul primăriei	Grad de implementare sistem	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
	7.1.5. Dotarea cu mașini, utilaje și echipamente performante, în scopul eficientizării serviciilor publice furnizate comunității	1. Dotarea cu mașini, utilaje și echipamente performante pentru intervenția în situațiile de urgență (incendii, inundații, dezăpezire etc.)	Mașini, utilaje și echipamente achiziționate Servicii asigurate	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
		2. Dotarea cu mașini, utilaje și echipamente performante pentru execuția lucrărilor de gospodărire a UAT	Mașini, utilaje și echipamente achiziționate Servicii asigurate	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
		3. Sistem de monitorizare și siguranță a spațiului public în Orașul Topoloveni, Județul Argeș” – PNRR – Componenta 10	Sistem de monitorizare video implementat (număr camere instalate)	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar

7.2. Digitalizarea și tehnologizarea administrației publice locale	7.2.1. Crearea infrastructurii instituționale	1. Achiziție și punere în funcțiune de echipamente performante de tehnică de calcul (calculatoare, laptopuri, imprimante multifuncționale, tablete, smartphone etc.)	Echipamente de tehnică de calcul achiziționate Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
	7.2.2. Acces gratuit la internet (Wi-Fi)	1. Acces gratuit la Wi-Fi a tuturor cetățenilor	Wi-Fi gratuit Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
	7.2.3. Dezvoltarea serviciilor publice bazate pe tehnologie și creșterea nivelului de securitate cibernetică	1. Dezvoltare sistem integrat de tip SmartCity, bazat pe module specifice fiecărui departament/compartiment din primărie	Grad de implementare sistem Servicii asigurate	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
		2. Achiziția și utilizarea de softuri performante pentru furnizarea de servicii de calitate către cetățeni și reducerea timpului de soluționare a solicitărilor acestora	Softuri achiziționate Servicii asigurate Termen de soluționare a cererilor (reduc)	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar
		3. Utilizarea sistemelor online de lucru	Sisteme de lucru online implementate	Buget local Buget de stat Fonduri europene	2021-2027	Consiliul local Primar

		implementate la nivel național	Servicii asigurate Termen de soluționare a cererilor (reduc)	Alte surse legal constituite		
		4. Crearea arhivei digitale a Primăriei	Arhivă digitală Număr documente digitizate	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021-2027	Consiliul local Primar

6. Portofoliul de proiecte prioritare

Fișele de proiect oferă un sprijin suplimentar autorității administrației publice locale în planificarea activităților necesare implementării strategiei.

Fisele prezentate în cele ce urmează au un caracter strict orientativ cu privire la:

- *obiectivele urmărite;*
- *activitățile propuse;*
- *rezultatele așteptate;*
- *indicatorii de evaluare;*
- *actorii implicați;*
- *posibilele surse de finanțare;*
- *perioada de implementare estimată.*

Aspectele concrete și detaliile vor fi stabilite de către autoritatea publică în urma unor analize aprofundate, a studiilor de fezabilitate, precum și a consultării părților vizate de inițiativele respective.

Bugetul fiecărui proiect se va estima pe categorii de cheltuieli, în funcție de activitățile concrete descrise în cadrul proiectului și de cerințele finanțatorului, după caz.

FIȘELE PROIECTELOR PRIORITARE 2021-2027

INFRASTRUCTURĂ ȘI UTILITĂȚI

1.	Reabilitare și modernizare drumuri orășenești în Orașul Topoloveni Proiect depus “Modernizare parte carosabila străzi în Orașul Topoloveni” – Programul național de investiții Anghel Saligny
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> O infrastructură rutieră modernă favorizează progresul economic și social al ORAȘULUI <u>Obiective:</u> Asigurarea accesului la infrastructura de bază Îmbunătățirea transportului local de persoane și mărfuri Fluidizarea circulației <u>Activități:</u> Elaborare documentații tehnice Obținere avize/autorizații Proceduri achiziție publică Lucrări de reabilitare și modernizare a drumurilor ORAȘULUI <u>Rezultate așteptate:</u> Infrastructură rutieră modernizată Îmbunătățirea traficului rutier și a siguranței acestuia Atragerea potențialilor investitori <u>Indicatori de evaluare:</u> Lungime drumuri ORĂȘENEȘTI reabilite și modernizate (km) Proiect “Modernizare parte carosabila străzi în Orașul Topoloveni” – Programul național de investiții Anghel Saligny” implementat <u>Beneficiari:</u> cetățenii ORAȘULUI, vizitatori/turiști, participanți la trafic, instituții publice și operatori economici cu sediul în ORAȘ, potențiali investitori
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

2.	Construire trotuare în Orașul Topoloveni
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Accidentele rutiere reprezintă o cauză majoră a deceselor, prin urmare se impune luarea măsurilor necesare pentru reducerea sau chiar eliminarea unor astfel de evenimente negative pe raza ORAȘULUI. <u>Obiective:</u> Creșterea siguranței în trafic a pietonilor Facilitarea accesului pietonal al cetățenilor ORAȘULUI la unități de învățământ, medicale, sociale, magazine sătești, primărie, poliție etc. Estetizarea spațiului ORAȘULUI <u>Activități:</u> Documentație tehnică Obținere avize/autorizații Proceduri achiziție publică Lucrări de amenajare și construire trotuare <u>Rezultate așteptate:</u> Infrastructură pietonală modernă Reducerea timpilor de deplasare în ORAȘ Siguranță în trafic <u>Indicatori de evaluare:</u> Lungime trotuare construite (km) <u>Beneficiari:</u> cetățenii ORAȘULUI, turiști/vizitatori
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

3.	Realizare șanțuri și podețe betonate în Orașul Topoloveni
Descrierea proiectului	<u>Justificare</u> Apa în cantități foarte mari poate provoca pagube umane și materiale însemnate, prin urmare se impune luarea măsurilor necesare pentru prevenirea evenimentelor negative cauzate de inundații și viituri. <u>Obiective:</u> Asigurarea stabilității drumurilor și fluidizarea traficului rutier Creșterea siguranței în trafic Facilitarea accesului locuitorilor în curțile proprii pe timpul ploilor Protejarea gospodăriilor de inundații Estetizarea spațiului ORAȘULUI <u>Activități:</u> Întocmire SF, PT Obținere avize/autorizații Proceduri achiziție publică Lucrări de realizare șanțuri și podețe betonate în ORAȘ <u>Rezultate așteptate:</u> Șanțuri și podețe betonate pe tot teritoriul ORAȘULUI Eliminare depuneri de apă pe carosabil Gospodării protejate de inundații <u>Indicatori de evaluare:</u> Lungime șanțuri și podețe betonate realizate (km) Număr gospodării deservite <u>Beneficiari:</u> comunitatea locală
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

4.	Construire și amenajare parcare auto în Orașul Topoloveni
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> O infrastructură rutieră modernă favorizează progresul economic și social al ORAȘULUI <u>Obiective:</u> Asigurarea necesarului de parări în proximitatea obiectivelor de interes public <u>Activități:</u> Realizare studii de trafic. Întocmire SF, PT Obținere avize/autorizații Proceduri achiziție publică Lucrări de construire și amenajare parcare auto <u>Rezultate așteptate:</u> Număr mai mare de parări în ORAȘ Infrastructură rutieră modernă Fluidizarea circulației rutiere <u>Indicatori de rezultat:</u> Suprafață parcare amenajată (mp) Capacitate parcare – număr locuri <u>Beneficiari:</u> cetățenii ORAȘULUI, participanți la trafic, operatori economici cu sediul în ORAȘ
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

5.	Amenajare șanțuri pentru scurgerea apelor pluviale în Orașul Topoloveni	
Descrierea proiectului	<u>Justificare</u> Apa în cantități foarte mari poate provoca pagube umane și materiale însemnate, prin urmare se impune luarea măsurilor necesare pentru prevenirea evenimentelor negative cauzate de inundații și viituri. <u>Obiective:</u> Dezvoltarea rețelei de evacuare a apelor pluviale, în vederea dezvoltării și protejării mediului înconjurător Asigurarea stabilității drumurilor și fluidizarea traficului rutier Facilitarea accesului locuitorilor în curțile proprii pe timpul ploilor Protejarea gospodăriilor de inundații Estetizarea spațiului ORAȘULUI <u>Activități:</u> Întocmire documentații tehnice Obținere avize/autorizații Proceduri achiziție publică Lucrări de realizare șanțuri pentru scurgerea apelor pluviale în ORAȘ <u>Rezultate așteptate:</u> Șanțuri amenajate pe tot teritoriul ORAȘULUI Eliminare depuneri de apă pe carosabil Gospodării protejate de inundații <u>Indicatori de evaluare:</u> Lungime șanțuri amenajate (km) <u>Beneficiari:</u> comunitatea locală	
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	

6.	Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea și adaptarea agriculturii și silviculturii
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Construirea și dezvoltarea infrastructurii publice de transport determină atragerea de investitori și fonduri suplimentare la bugetul local. <u>Obiective:</u> Facilitarea accesului la obiectivele economice agricole și silvice <u>Activități:</u> Realizare SF, PT Obținere avize/autorizații Proceduri achiziție publică Lucrări de construire, modernizare și reabilitare a infrastructurii legate de dezvoltarea agriculturii și silviculturii în ORAȘ <u>Rezultate așteptate:</u> Infrastructură modernă Atragerea de potențiali investitori Atragerea de forță de muncă specializată <u>Indicatori de evaluare:</u> Infrastructură înființată/reabilitată/modernizată/extinsă (km) Număr obiective economice deservite Creștere economică generată <u>Beneficiari:</u> operatori economici cu sediul în ORAȘ, potențiali investitori
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

7.	Amenajare piste de biciclete în Orașul Topoloveni	
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Accidentele rutiere reprezintă o cauză majoră a deceselor, prin urmare se impune luarea măsurilor necesare pentru reducerea sau chiar eliminarea unor astfel de evenimente negative pe raza ORAȘULUI. Facilitarea transportului la și de la locul de muncă. Dezvoltarea cicloturismului în zonă. <u>Obiective:</u> Creșterea siguranței în trafic în cazul deplasărilor cu bicicleta <u>Activități:</u> Identificarea traseelor oportune deplasărilor cu bicicleta Realizare de piste de bicicletă pe traseele identificate <u>Rezultate așteptate:</u> Piste de biciclete amenajate Siguranță în trafic Atragerea de forță de muncă specializată Creșterea numărului de turiști <u>Indicatori de evaluare:</u> Număr și lungime piste amenajate (km) Număr beneficiari <u>Beneficiari:</u> cetățenii ORAȘULUI, turiști/vizitatori	
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	

8.	Amenajări parcări pentru biciclete în zonele de interes economic (industrial, agricol, comercial, turistic)
Descrierea proiectului	<u>Justificarea:</u> Inexistența parcarilor pentru biciclete în zonele de interes public pe raza ORAȘULUI Sprijinirea transportului cu bicicleta la/de la locul de muncă Dezvoltarea cicloturismului <u>Obiective:</u> Creșterea siguranței în trafic în cazul deplasărilor cu bicicleta <u>Activități:</u> Identificarea spațiilor oportune amenajării de parcări pentru biciclete Proceduri achiziții publice Amenajări parcări pentru biciclete în zonele de interes public <u>Rezultate așteptate:</u> Parcări de biciclete amenajate <u>Indicatori de rezultat:</u> Rasteluri de biciclete instalate Număr beneficiari <u>Beneficiari:</u> cetățenii ORAȘULUI, turiști/vizitatori, operatori economici cu sediul în ORAȘ
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

9.	Amenajare stații de transport public în Orașul Topoloveni (câte o stație în fiecare punct important)
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Dezvoltarea infrastructurii de transport public determină progresul economic și social al ORAȘULUI. <u>Obiective:</u> Îmbunătățirea condițiilor de transport în comun <u>Activități:</u> Întocmire documentație Proceduri achiziție publică Modernizare stații de transport public existente, inclusiv realizarea de noi stații prin dotarea cu: indicatoare și marcaje rutiere, indicatoare cu informații pentru călători, platforme de așteptare, cabine cu acoperiș și scaune <u>Rezultate așteptate:</u> Stații de transport public amenajate Călători deserviți <u>Indicatori de evaluare:</u> Număr stații de transport amenajate Număr beneficiari <u>Beneficiari:</u> cetățenii ORAȘULUI, operatori economici, turiști/vizitatori
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

10.	Extindere rețea inteligentă de alimentare și distribuție gaze naturale în Orașul Topoloveni
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Extinderea sistemului de distribuție a gazelor naturale în ORAȘ va determina dezvoltarea economică a ORAȘULUI, prin facilitarea producției, precum și creșterea calității vieții populației. Crearea tuturor condițiilor pentru furnizarea de servicii publice la standarde europene. <u>Obiective:</u> Creșterea gradului de accesibilitate al populației, instituțiilor publice și operatorilor economici din ORAȘ la serviciile de bază Conformarea cu standardele legale privind calitatea serviciilor <u>Activități:</u> Elaborare documentații tehnice Obținere avize/autorizații Proceduri achiziție publică Lucrări de racordare la sistem de distribuție gaze naturale și SRM <u>Rezultate așteptate:</u> Extindere rețea de gaze naturale Gospodării racordate la rețea Atragerea de potențiali investitori <u>Indicatori de evaluare:</u> Lungimea rețelei de distribuție gaze naturale (km) Număr racordări la rețea Număr beneficiari <u>Beneficiari:</u> cetățenii ORAȘULUI, instituții publice și operatori economici cu sediul în ORAȘ, potențiali investitori
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

11.	Extindere rețea electrică în Orașul Topoloveni
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Extinderea rețelei de energie electrică în ORAȘ va determina dezvoltarea economică a ORAȘULUI, prin facilitarea producției, precum și creșterea calității vieții populației. Crearea tuturor condițiilor pentru furnizarea de servicii publice la standarde europene. <u>Obiective:</u> Creșterea gradului de accesibilitate al populației la serviciile de bază Dezvoltarea sistemului de alimentare cu energie electrică <u>Activități:</u> Elaborare documentații tehnice Obținere avize/autorizații Proceduri achiziție publică Lucrări de extindere a rețelei electrice <u>Rezultate așteptate:</u> Extindere rețea electrică Număr mai mare de gospodării/operatori economici racordate/racordați la rețea Atragerea de potențiali investitori <u>Indicatori de evaluare:</u> Lungimea rețelei electrice nou-înființate (km) Număr racordări la rețea Număr beneficiari <u>Beneficiari:</u> cetățenii ORAȘULUI, instituții publice și operatori economici cu sediul în ORAȘ, potențiali investitori
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

12.	Alimentare cu energie electrică la obiective economice
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Accesul la rețeaua de energie electrică a obiectivelor economice va determina creșterea producției agricole și a zootehniei <u>Obiective:</u> Facilitarea accesului operatorilor economici la utilități Extinderea sistemului de alimentare cu energie electrică în ORAȘ <u>Activități:</u> Elaborare documentații tehnice Obținere avize/autorizații Proceduri achiziție publică Lucrări de extindere a rețelei de curent electric <u>Rezultate așteptate:</u> Extindere rețea electrică Obiective economice racordate la rețeaua electrică Atragerea de potențiali investitori <u>Indicatori de evaluare:</u> Lungime rețea electrică (km) Număr obiective economice racordate <u>Beneficiari:</u> cetățenii ORAȘULUI, instituții publice și operatori economici cu sediul în ORAȘ, potențiali investitori
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

13.	Creșterea eficienței energetice a infrastructurii de iluminat public în Orașul Topoloveni
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Crearea tuturor condițiilor pentru furnizarea de servicii publice la standarde europene. <u>Obiective:</u> Creșterea gradului de acces la infrastructura de iluminat public Reducerea consumurilor specifice <u>Activități:</u> Elaborare documentații tehnice Obținere avize/autorizații Proceduri achiziție publică Lucrări de extindere și modernizare a rețelei de iluminat public <u>Rezultate așteptate:</u> Extinderea rețelei de iluminat public Număr mai mare de puncte de aprindere Consum economic prin utilizarea becurilor LED Reducerea cheltuielilor <u>Indicatori de evaluare:</u> Lungimea rețelei modernizate (km) Număr puncte de aprindere noi Număr beneficiari <u>Beneficiari:</u> comunitatea locală
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

14.	Realizare sistem de iluminat public utilizând energie regenerabilă
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Implementarea normelor UE cu privire la protecția mediului, utilizarea tehnologiilor curate și care risipesc mai puține resurse Crearea tuturor condițiilor pentru furnizarea de servicii publice la standarde europene <u>Obiective:</u> Valorificarea surselor regenerabile de energie (fotovoltaică) Reducerea cheltuielilor cu utilitățile <u>Activități:</u> Elaborare documentații tehnice Obținere avize/autorizații Proceduri achiziție publică Instalarea panourilor fotovoltaice pe sistemele de iluminat public și panourile de dirijare a circulației <u>Rezultate așteptate:</u> Panouri fotovoltaice instalate Reducerea cheltuielilor Atragerea de potențiali investitori <u>Indicatori de evaluare:</u> Lungimea rețelei de iluminat care utilizează energie regenerabilă (km) <u>Beneficiari:</u> comunitatea locală, potențiali investitori
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

1.	Construire centură ocolitoare a Orașului Topoloveni
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> O infrastructură rutieră modernă favorizează progresul economic și social al ORAȘULUI <u>Obiective:</u> Asigurarea accesului la infrastructura de bază Îmbunătățirea transportului local de persoane și mărfuri Fluidizarea circulației <u>Activități:</u> Elaborare documentații tehnice Obținere avize/autorizații Proceduri achiziție publică Lucrări de proiectare și execuție a centurii ocolitoare a ORAȘULUI <u>Rezultate așteptate:</u> Infrastructură rutieră extinsă Îmbunătățirea traficului rutier și a siguranței acestuia Atragerea potențialilor investitori <u>Indicatori de evaluare:</u> Lungime centurii ORĂȘENEȘTI realizată (km) <u>Beneficiari:</u> cetățenii ORAȘULUI, vizitatori/turiști, participanți la trafic, instituții publice și operatori economici cu sediul în ORAȘ, potențiali investitori
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

ECONOMIE ȘI MEDIU DE AFACERI

1.	Creșterea producției vegetale în zonă și valorificarea în industria alimentară
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Pe raza ORAȘULUI există un număr mare de producători agricoli, care au nevoie de sprijin în dezvoltarea activității lor Se urmărește crearea premiselor de dezvoltare economică a ORAȘULUI, prin valorificarea inteligentă a potențialului agricol <u>Obiective:</u> Creșterea competitivității producătorilor locali Valorificarea inteligentă a potențialului agricol al ORAȘULUI Ocuparea forței de muncă la nivelul ORAȘULUI <u>Activități:</u> Sprijinirea producătorilor agricoli locali, prin acordarea de consiliere și facilități pentru dezvoltarea activităților de producție Dezvoltarea infrastructurii locale (de transport, irigații, locuri de desfășurare și depozitare a produselor) <u>Rezultate așteptate:</u> Creșterea producției agricole și valorificarea acestora în industria alimentară Atragerea de investitori în sectorul agricol și al industriei alimentare Prevenirea șomajului <u>Beneficiari:</u> producători agricoli (persoane fizice și juridice), potențiali investitori
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI Investitori privați
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Fonduri private Alte surse legal constituite

2.	Susținerea industriei de panificație în zonă
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Dezvoltarea durabilă a ORAȘULUI, prin valorificarea inteligentă a potențialului agricol și susținerea antreprenoriatului local <u>Obiective:</u> Fabricarea pâinii și a produselor de panificație în ORAȘ Crearea de noi locuri de muncă Specializarea resursei umane Sprijinirea antreprenoriatului local <u>Activități:</u> Sprijinirea investitorilor locali, prin acordarea de consiliere și facilități pentru dezvoltarea activităților de producție Dezvoltarea infrastructurii locale (de transport, utilități publice, locuri de desfacere a produselor) <u>Rezultate așteptate:</u> Asigurarea necesarului de pâine și produse de panificație la nivelul ORAȘULUI Resurse umane specializate Noi locuri de muncă <u>Indicatori de evaluare:</u> Unități de producție nou-înființate în ORAȘ Capacitate producție Număr noi locuri de muncă <u>Beneficiari:</u> comunitatea locală, potențiali investitori
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI Investitori privați
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Fonduri private Alte surse legal constituite

3.	Dezvoltarea livezilor de pomi fructiferi și atragerea de investitori privați
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Crearea premiselor de dezvoltare economică a ORAȘULUI, prin valorificarea inteligentă a potențialului agricol <u>Obiective:</u> Creșterea competitivității producătorilor locali Atragerea de noi investitori Valorificarea inteligentă a potențialului pomicol al ORAȘULUI Ocuparea forței de muncă la nivelul ORAȘULUI <u>Activități:</u> Sprijinirea producătorilor agricoli locali, prin acordarea de consiliere și facilități pentru dezvoltarea activităților de producție Dezvoltarea infrastructurii locale (de transport, irigații, locuri de desfășurare și depozitare a produselor) <u>Rezultate așteptate:</u> Creșterea producției pomicole și valorificarea acestora în industria alimentară Atragerea de investitori în sectorul agricol și al industriei alimentare Prevenirea șomajului <u>Indicatori de rezultat:</u> Suprafețe cultivate (ha) Producție medie la hectar (kg/ha) Număr investitori atrași <u>Beneficiari:</u> producători agricoli (persoane fizice și juridice), potențiali investitori
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI Investitori privați
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Fonduri private Alte surse legal constituite

4.	Stimularea investițiilor pentru producerea legumelor pe teren protejat (solarii, tuneluri)
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Dezvoltarea economiei locale, prin sprijinul acordat producătorilor locali în dezvoltarea activității lor și valorificarea inteligentă a produselor obținute Eficientizarea activităților agricole prin aplicarea unor tehnologii moderne <u>Obiective:</u> Dezvoltarea economiei locale și a producției autohtone Creșterea competitivității producătorilor locali Valorificarea inteligentă a producției autohtone Ocuparea forței de muncă <u>Activități:</u> Realizarea de întâlniri și oferirea de consiliere și sprijin pentru realizarea de investiții pentru producerea legumelor pe teren protejat Promovare a produselor locale <u>Rezultate așteptate:</u> Creșterea producției de legume autohtone și valorificarea acestora pe piețele naționale și chiar europene Prevenirea șomajului <u>Indicatori de rezultat:</u> Suprafețe cultivate Producție medie/suprafață cultivată Cantitate de produse valorificate <u>Beneficiari:</u> producători agricoli (persoane fizice și juridice), potențiali investitori
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI Investitori privați
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Fonduri private Alte surse legal constituite

5.	Dezvoltarea unor ateliere pentru fabricarea produselor artisanale din lemn, cu unitate de distribuție și promovare
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Dezvoltarea economiei locale prin valorificarea resurselor naturale locale (lemnul) <u>Obiective:</u> Înființarea de ateliere pentru fabricarea produselor artisanale din lemn Distribuția și promovarea produselor artisanale din lemn Atragerea de investitori pe plan local Crearea de noi locuri de muncă Specializarea forței de muncă <u>Activități:</u> Elaborare documentație Avize/autorizații Lucrări de construcție, amenajare și dotare cu instalații și echipamente necesare Promovare și distribuție producție realizată <u>Rezultate așteptate:</u> Atragerea de investitori pe plan local Crearea de noi locuri de muncă și forță de muncă specializată Reducerea șomajului <u>Indicatori de evaluare:</u> Ateliere înființate Capacitate de producție și desfacere Număr locuri de muncă nou-create <u>Beneficiari:</u> comunitatea locală, potențiali investitori
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI Investitori privați
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Fonduri private Alte surse legal constituite

6.	Atelier de prelucrare și valorificare a lemnului în Orașul Topoloveni
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Dezvoltarea economiei locale prin valorificarea resurselor naturale locale (lemnul) <u>Obiective:</u> Înființarea unui atelier de prelucrare și valorificare a lemnului Atragerea de investitori pe plan local Crearea de noi locuri de muncă Specializarea forței de muncă <u>Activități:</u> Elaborare documentație Avize/autorizații Lucrări de construcție, amenajare și dotare cu instalații și echipamente necesare Promovare producție realizată <u>Rezultate așteptate:</u> Atragerea de investitori pe plan local Crearea de noi locuri de muncă și forță de muncă specializată Reducerea șomajului <u>Indicatori de evaluare:</u> Capacitate de producție și desfacere Număr locuri de muncă nou-create <u>Beneficiari:</u> comunitatea locală, potențiali investitori
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI Investitori privați
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Fonduri private Alte surse legal constituite

7.	Lansarea unor minicapacități de producție în industrii creative: port popular, cusături tradiționale
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Dezvoltarea economiei locale prin valorificarea meșteșugurilor, artei populare și tradiției <u>Obiective:</u> Dezvoltarea meșteșugurilor și artizanatului tradițional, prin lansarea unor minicapacități de producție în industrii creative (port popular, cusături tradiționale) Atragere de investitori Crearea de noi locuri de muncă Specializarea forței de muncă <u>Activități:</u> Organizarea de întâlniri cu meșteșugarii și artiștii populari Acordarea de facilități meșteșugarilor și artiștilor populari din comunitate pentru dezvoltarea producției și valorificarea acesteia Promovarea la nivel local, județean și național a producției artisanale <u>Rezultate așteptate:</u> Minicapacități de producție în industrii creative Specializarea forței de muncă Locuri de muncă nou-create Creșterea atractivității ORAȘULUI din punct de vedere turistic <u>Indicatori de evaluare:</u> Capacitate de producție și desfacere Număr locuri de muncă nou-create <u>Beneficiari:</u> comunitatea locală, meșteșugarii și artiștii populari, turiști/vizitatori, potențiali investitori
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI Investitori privați
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Fonduri private Alte surse legal constituite

8.	Dezvoltarea meșteșugurilor și artizanatului tradițional
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Dezvoltarea economiei locale prin valorificarea meșteșugurilor, artei populare și tradiției <u>Obiective:</u> Dezvoltarea meșteșugurilor și artizanatului tradițional Atragere de investitori Crearea de noi locuri de muncă Specializarea forței de muncă <u>Activități:</u> Organizarea de întâlniri cu meșteșugarii și artiștii populari Acordarea de facilități meșteșugarilor și artiștilor populari din comunitate pentru dezvoltarea producției și valorificarea acesteia Promovarea la nivel local, județean și național a producției artizanale <u>Rezultate așteptate:</u> Dezvoltarea producției meșteșugărești și artizanale și valorificarea acesteia Creșterea atractivității ORAȘULUI din punct de vedere turistic Atragerea de potențiali investitori <u>Indicatori de evaluare:</u> Ateliere înființate Număr locuri de muncă nou-create Capacitate de producție și desfacere <u>Beneficiari:</u> comunitatea locală, meșteșugarii și artiștii populari, turiști/vizitatori, potențiali investitori
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI Investitori privați
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Fonduri private Alte surse legal constituite

9.	Susținerea programelor de instruire privind dezvoltarea resurselor umane în Orașul Topoloveni	
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Necesitatea specializării forței de muncă în acord cu nevoile actuale ale comunității <u>Obiective:</u> Dezvoltarea și specializarea resurselor umane în ORAȘ Promovarea ocupării și incluziunii sociale Prevenirea șomajului <u>Activități:</u> Organizarea de întâlniri cu reprezentanții AJOFM, cu formatorii etc. Susținerea organizării programelor de instruire la nivelul ORAȘULUI <u>Rezultate așteptate:</u> Forță de muncă specializată Reducerea șomajului <u>Indicatori de evaluare:</u> Număr și diversitate programe de instruire Număr beneficiari <u>Beneficiari:</u> cetățenii ORAȘULUI, în special tinerii	
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI AJOFM	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	

10.	Proiect pentru instruirea oamenilor în legumicultură și susținerea dezvoltării serelor
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Necesitatea specializării forței de muncă în acord cu nevoile actuale ale comunității <u>Obiective:</u> Dezvoltarea și specializarea resurselor umane în ORAȘ Promovarea ocupării și incluziunii sociale Prevenirea șomajului <u>Activități:</u> Organizarea de întâlniri cu reprezentanții AJOFM, cu formatorii etc. Susținerea organizării programelor de instruire la nivelul ORAȘULUI <u>Rezultate așteptate:</u> Forță de muncă specializată Reducerea șomajului Dezvoltarea serelor în ORAȘ <u>Indicatori de evaluare:</u> Număr beneficiari program de formare Număr investitori noi în agricultura ORAȘULUI <u>Beneficiari:</u> cetățenii ORAȘULUI, în special tinerii
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI AJOFM
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

11.	Instruiri pentru dezvoltarea turismului de nișă – trasee turistice, concursuri tematice
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Necesitatea specializării forței de muncă în acord cu nevoile actuale ale comunității <u>Obiective:</u> Dezvoltarea și specializarea resurselor umane în ORAȘ Promovarea ocupării și incluziunii sociale Prevenirea șomajului <u>Activități:</u> Organizarea de întâlniri cu reprezentanții AJOFM, cu formatorii etc. Susținerea organizării programelor de instruire la nivelul ORAȘULUI <u>Rezultate așteptate:</u> Forță de muncă specializată Reducerea șomajului Dezvoltarea turismului în ORAȘ, prin organizarea de trasee turistice și concursuri tematice <u>Indicatori de evaluare:</u> Număr beneficiari program de formare Număr investitori noi în programe turistice <u>Beneficiari:</u> cetățenii ORAȘULUI, în special tinerii
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI AJOFM
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

12.	Proiecte de reconversie pentru calificare în prelucrarea lemnului
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Necesitatea specializării forței de muncă în acord cu nevoile actuale ale comunității <u>Obiective:</u> Dezvoltarea și specializarea resurselor umane în ORAȘ Promovarea ocupării și incluziunii sociale Prevenirea șomajului <u>Activități:</u> Organizarea de întâlniri cu reprezentanții AJOFM, cu formatorii etc. Susținerea organizării programelor de instruire la nivelul ORAȘULUI <u>Rezultate așteptate:</u> Forță de muncă specializată Reducerea șomajului Dezvoltarea unităților de prelucrarea lemnului în ORAȘ <u>Indicatori de evaluare:</u> Număr beneficiari program de formare Unități de prelucrarea lemnului în ORAȘ – număr și capacitate de producție și desfacere <u>Beneficiari:</u> cetățenii ORAȘULUI, în special tinerii
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI AJOFM
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

13.	Realizarea de proiecte de formare profesională pentru dezvoltarea competențelor antreprenoriale și promovarea afacerilor în Orașul Topoloveni
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Promovarea culturii antreprenoriale poate fi o pârghie importantă pentru creșterea inovării și dezvoltării în afaceri <u>Obiective:</u> Creșterea competitivității economice, care va determina creșterea calității produselor, lucrărilor și serviciilor furnizate Formarea profesională continuă a populației Promovarea ocupării și incluziunii sociale Prevenirea șomajului <u>Activități:</u> Organizarea de întâlniri cu reprezentanții AJOFM Susținerea de cursuri de formare profesională pentru dezvoltarea competențelor antreprenoriale și promovarea afacerilor <u>Rezultate așteptate:</u> Noi proiecte antreprenoriale la nivelul ORAȘULUI Resurse umane specializate Reducerea șomajului, prin crearea de noi locuri de muncă <u>Beneficiari:</u> comunitatea locală, antreprenori locali
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI AJOFM
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

14.	Omologare și promovare pe piața internă și internațională a produselor agroalimentare cu specific local
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Punerea în acord cu politica UE de promovare a produselor agricole, care urmărește sprijinirea profesioniștilor din sectorul agroalimentar să pătrundă pe piețele internaționale sau să își consolideze poziția pe aceste piețe <u>Obiective:</u> Creșterea competitivității producătorilor locali Consolidarea poziției pe piață a producătorilor locali Pătrunderea pe noi piețe de desfacere a produselor agroalimentare cu specific local Atragerea de noi investitori <u>Activități:</u> Sprijinirea producătorilor locali prin acordarea de consiliere în vederea omologării și promovării pe piață a produselor agroalimentare cu specific local <u>Rezultate așteptate:</u> Omologarea produselor cu specific local Atragerea de investitori Pătrunderea pe noi piețe de desfacere <u>Indicatori de evaluare:</u> Număr produse locale omologate Piețe accesate <u>Beneficiari:</u> producătorii locali, comunitatea locală, potențiali investitori
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI Investitori privați
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Fonduri private Alte surse legal constituite

EDUCAȚIE

1.	Reabilitarea, modernizarea și extinderea/construirea clădirilor și spațiilor unităților de învățământ preșcolar, primar și gimnazial din Orașul Topoloveni
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Clădirile în care funcționează unitățile de învățământ necesită reabilitare, modernizare și extindere, precum și dotarea materială la standarde europene a spațiilor interioare destinate procesului educațional <u>Obiective:</u> Crearea climatului optim pentru desfășurarea programelor educaționale (siguranță, igienă, bază materială corespunzătoare) Prevenirea abandonului școlar Reducerea analfabetismului <u>Activități:</u> Elaborare documentații tehnice Obținere avize/autorizații Proceduri achiziție publică Lucrări de reabilitare, modernizare și extindere/construire Dotare materială a spațiilor interioare <u>Rezultate așteptate:</u> Creșterea calității actului educațional Stabilizarea personalului didactic Performanțele școlare ale elevilor <u>Beneficiari:</u> unitățile de învățământ de pe raza ORAȘULUI, comunitatea locală
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI Conducerea unităților de învățământ
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

2.	Dotarea școlilor și grădinițelor cu echipamente didactice și tehnologie performantă
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Educația stă la baza dezvoltării durabile a oricărei comunități Se impune facilitarea accesului la actul educațional pentru toți copiii, inclusiv pentru cei care provin din categoriile defavorizate ale populației <u>Obiective:</u> Asigurarea conformității cu standardele în vigoare privind spațiile de desfășurare a procesului educațional Creșterea calității actului educațional <u>Activități:</u> Modernizare săli de clasă și laboratoare Dotarea cu echipamente didactice și tehnologie performantă <u>Rezultate așteptate:</u> Acces facil la informație prin tehnologie performantă Servicii educaționale de calitate Performanțe școlare <u>Indicatori de rezultat:</u> Număr de unități de învățământ dotate Număr și valoare echipamente Număr elevi beneficiari <u>Beneficiari:</u> școlile și grădinițele din ORAȘ; copiii preșcolari și elevii; personalul didactic
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI Conducerea unităților de învățământ
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

3.	Reabilitare căi de acces la unități de învățământ
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> O infrastructură rutieră modernă favorizează progresul economic și social al ORAȘULUI <u>Obiective:</u> Facilitarea accesului copiilor și personalului didactic la unitățile de învățământ Îmbunătățirea transportului local de persoane Creșterea siguranței în trafic <u>Activități:</u> Elaborare documentații tehnice Obținere avize/autorizații Proceduri achiziție publică Lucrări de reabilitare și modernizare căi de acces la unitățile de învățământ <u>Rezultate așteptate:</u> Infrastructură rutieră modernă Fluidizarea circulației și creșterea siguranței în trafic Stabilizarea personalului didactic în ORAȘ <u>Indicatori de evaluare:</u> Lungime căi de acces reabilite (km) <u>Beneficiari:</u> cetățenii ORAȘULUI, copii, personal didactic
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

4.	Reabilitare căi de acces la unități de învățământ
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> O infrastructură rutieră modernă favorizează progresul economic și social al ORAȘULUI <u>Obiective:</u> Facilitarea accesului copiilor și personalului didactic la unitățile de învățământ Îmbunătățirea transportului local de persoane Creșterea siguranței în trafic <u>Activități:</u> Elaborare documentații tehnice Obținere avize/autorizații Proceduri achiziție publică Lucrări de reabilitare și modernizare căi de acces la unitățile de învățământ <u>Rezultate așteptate:</u> Infrastructură rutieră modernă Fluidizarea circulației și creșterea siguranței în trafic Stabilizarea personalului didactic în ORAȘ <u>Indicatori de evaluare:</u> Lungime căi de acces reabilite (km) <u>Beneficiari:</u> cetățenii ORAȘULUI, copii, personal didactic
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

5.	Susținerea copiilor și a tinerilor cu performanțe școlare deosebite prin acordarea de burse de merit și alte stimulente
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Asigurarea conformității cu prevederile legale în vigoare privind acordarea burselor elevilor din învățământul preuniversitar de stat Susținerea și încurajarea performanței școlare <u>Obiective:</u> Sprijinirea și recompensarea copiilor cu performanțe școlare deosebite prin burse de merit și alte stimulente <u>Activități:</u> Aprobarea prin HCL a acordării și cuantumului burselor de merit și a altor stimulente pentru elevii cu performanțe școlare deosebite <u>Rezultate așteptate:</u> Creșterea performanței școlare Creșterea calității actului educațional <u>Indicatori de rezultat:</u> Număr elevi cu performanțe școlare deosebite Număr și valoare burse de merit acordate într-o perioadă determinată de timp (un an) <u>Beneficiari:</u> elevii cu performanțe școlare
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI Conducerea unităților de învățământ
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

6.	Proiect de dotare cu ateliere/spații/echipamente necesare desfășurării programelor de instruire specializată
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Educația stă la baza dezvoltării durabile a oricărei comunități Este necesară specializarea resurselor umane conform nevoilor actuale ale comunității <u>Obiective:</u> Asigurarea conformității cu standardele în vigoare privind spațiile de desfășurare a programelor de instruire specializată Creșterea calității actului educațional <u>Activități:</u> Modernizare ateliere și spații de desfășurare a programelor de instruire specializată Dotarea cu echipamente necesare <u>Rezultate așteptate:</u> Acces facil la informație prin tehnologie performantă Servicii educaționale de calitate Forță de muncă specializată <u>Indicatori de evaluare:</u> Număr ateliere/spații puse la dispoziție Număr și valoare echipamente Număr beneficiari <u>Beneficiari:</u> comunitatea locală
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI Conducerea unităților de învățământ
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

7.	Proiecte de reconversie pentru calificare în diverse meserii practicate pe plan local	
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Necesitatea specializării forței de muncă în acord cu nevoile actuale ale comunității <u>Obiective:</u> Dezvoltarea și specializarea resurselor umane în ORAȘ Promovarea ocupării și incluziunii sociale Prevenirea șomajului <u>Activități:</u> Organizarea de întâlniri cu reprezentanții AJOFM, cu formatorii etc. Susținerea organizării programelor de reconversie pentru calificare în diverse meserii practicate pe plan local <u>Rezultate așteptate:</u> Forță de muncă specializată Creșterea gradului de ocupare și incluziune socială Reducerea șomajului <u>Indicatori de evaluare:</u> Număr proiecte de reconversie Număr beneficiari <u>Beneficiari:</u> comunitatea locală	
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI AJOFM	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	

8.	Dotarea unităților de învățământ cu biblioteci, laboratoare, spații de recreere, la nivelul standardelor reglementate prin legislația în vigoare, inclusiv crearea condițiilor pentru educația online
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Educația stă la baza dezvoltării durabile a oricărei comunități Este necesară specializarea resurselor umane conform nevoilor actuale ale comunității <u>Obiective:</u> Asigurarea conformității cu standardele în vigoare privind spațiile de desfășurare a programelor de instruire specializată și a celor de recreere Creșterea calității actului educațional Digitalizarea actului educațional <u>Activități:</u> Amenajarea de biblioteci, laboratoare, spații de recreere Dotarea cu echipamente didactice și tehnologie performantă <u>Rezultate așteptate:</u> Acces facil la informație prin tehnologie performantă Servicii educaționale de calitate Forță de muncă specializată <u>Indicatori de evaluare:</u> Număr spații de instruire specializată și de spații de recreere puse la dispoziție Număr și valoare echipamente Număr beneficiari <u>Beneficiari:</u> comunitatea locală
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI Conducerea unităților de învățământ
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

SĂNĂTATE ȘI PROTECȚIE SOCIALĂ

1.	Reabilitare, modernizare și dotare unități medicale
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Necesitatea unui sistem medical care să corespundă cerințelor UE Garantarea dreptului cetățenilor de a beneficia de servicii medicale la cele mai înalte standarde <u>Obiective:</u> Asigurarea de servicii medicale la standarde europene Creșterea capacității de tratament Evitarea deplasării cetățenilor ORAȘULUI pentru servicii medicale și farmacii de pe raza altor localități Crearea de noi locuri de muncă <u>Activități:</u> Elaborare documentație Avize/autorizații Lucrări de reabilitare și modernizare unități medicale Dotarea cu aparatură medicală de ultimă generație <u>Rezultate așteptate:</u> Cabinete medicale dotate la standarde înalte Creșterea calității actului medical Intervenția promptă în cazuri medicale de urgență <u>Indicatori de rezultat:</u> Suprafață reabilitată/modernizată Număr și valoare dotări Număr beneficiari <u>Beneficiari:</u> comunitatea locală, cabinetele medicale, farmaciile
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI Cabinete medicale Farmacii
Posibile surse de finanțare	Buget local Fonduri guvernamentale Fonduri europene Alte surse legal constituite

2.	Înființare și dotare centru pentru vârstnici
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Necesitatea unui sistem de servicii sociale adresate persoanelor vârstnice, care să corespundă cerințelor UE Garantarea dreptului cetățenilor de a beneficia de servicii sociale la cele mai înalte standarde <u>Obiective:</u> Asigurarea de servicii sociale la standarde europene Creșterea capacității de tratament Evitarea instituționalizării vârstnicilor ORAȘULUI pentru servicii sociale și medicale pe raza altor localități <u>Activități:</u> Elaborare documentație Avize/autorizații Proceduri achiziție publică Lucrări de înființare și dotare a centrului social pentru vârstnici <u>Rezultate așteptate:</u> Un centru social destinat vârstnicilor la standarde europene Creșterea calității serviciilor sociale adresate vârstnicilor <u>Indicatori de rezultat:</u> Suprafață imobil Capacitate (număr locuri) Număr beneficiari <u>Beneficiari:</u> comunitatea locală, persoanele vârstnice din ORAȘ
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

3.	Construire și dotare centru policlinic
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Necesitatea unui sistem de servicii medicale adresate locuitorilor Orașului Topoloveni , care să corespundă cerințelor UE Garantarea dreptului cetățenilor de a beneficia de servicii sociale la cele mai înalte standarde <u>Obiective:</u> Asigurarea de servicii medicale la standarde europene <u>Activități:</u> Elaborare documentație Avize/autorizații Proceduri achiziție publică Lucrări de construire și dotare a centru policlinic <u>Rezultate așteptate:</u> Un dispensar policlinic destinat locuitorilor ORAȘULUI la standarde europene Creșterea calității serviciilor medicale adresate locuitorilor <u>Indicatori de rezultat:</u> Suprafață imobil Capacitate (număr locuri) Număr beneficiari <u>Beneficiari:</u> comunitatea locală
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

4.	Construire imobil cu locuințe sociale
Descrierea proiectului	<u>Justificare</u> Necesitatea unui sistem de protecție socială care să corespundă cerințelor UE <u>Obiective:</u> Construirea și amenajarea de locuințe sociale Asigurarea unor condiții decente de locuit pentru categoriile sociale defavorizate Creșterea calității vieții <u>Activități:</u> Elaborare documentație Proceduri achiziții publice Execuție lucrări de construcții-montaj Monitorizare program Acordarea locuințelor cu chirie subvenționată persoanelor din categoriile defavorizate <u>Rezultate așteptate:</u> Un trai decent pentru categoriile de persoane defavorizate <u>Indicatori de rezultat:</u> Număr și suprafață locuințe sociale construite și amenajate Valoare dotări Număr locuințe sociale date în folosință Număr beneficiari <u>Beneficiari:</u> categoriile defavorizate ale populației ORAȘULUI
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

5.	Înființare și dotare centru medical de permanență în Orașul Topoloveni
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Necesitatea unui sistem de servicii de sănătate, care să corespundă cerințelor UE Garantarea dreptului cetățenilor de a beneficia de servicii medicale la cele mai înalte standarde <u>Obiective:</u> Asigurarea de servicii medicale la standarde europene Creșterea capacității de tratament Evitarea deplasării locuitorilor ORAȘULUI pentru servicii medicale pe raza altor localități <u>Activități:</u> Elaborare documentație Avize/autorizații Proceduri achiziție publică Lucrări de înființare și dotare a centrului medical de permanență <u>Rezultate așteptate:</u> Un centru medical la standarde europene Creșterea calității serviciilor medicale Stabilizarea unei echipe de profesioniști în domeniul medical la nivelul ORAȘULUI <u>Indicatori de rezultat:</u> Suprafață amenajată imobil Capacitate (număr locuri) Număr și valoare dotări Număr beneficiari <u>Beneficiari:</u> comunitatea locală, persoanele vârstnice din ORAȘ
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

6.	Dotarea cu echipamente performante pentru acordarea ajutorului medical de urgență și deplasarea la cel mai apropiat spital la nevoie
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Necesitatea unui sistem medical care să corespundă cerințelor UE Garantarea dreptului cetățenilor de a beneficia de servicii medicale la cele mai înalte standarde <u>Obiective:</u> Creșterea calității actului medical Asigurarea intervenției prompte în cazuri medicale de urgență Evitarea deplasării cetățenilor ORAȘULUI în alte localități pentru a beneficia de servicii medicale <u>Activități:</u> Elaborare documentație Achiziție echipamente performante pentru acordarea ajutorului medical de urgență și deplasarea la cel mai apropiat spital la nevoie Instruire personal medical <u>Rezultate așteptate:</u> Asigurarea ajutorului medical de urgență Deplasarea în condiții optime la cel mai apropiat spital, în caz de nevoie <u>Indicatori de rezultat:</u> Număr și valoare dotări Număr cadre medicale instruite Număr beneficiari <u>Beneficiari:</u> comunitatea locală, personalul medical
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI Personalul medical din ORAȘ
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

7.	Educație sanitară în școli
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Promovarea sănătății și a educației pentru sănătate Promovarea prevenției, cea mai importantă atitudine în obținerea unei populații sănătoase pe termen lung <u>Obiective:</u> Învățarea și respectarea regulilor de igienă personală și a mediului Învățarea măsurilor de prevenire a bolilor Reducerea frecvenței bolilor infecțioase transmisibile prin igienă deficitară Punerea bazelor unui stil de viață sănătos Învățarea acordării primului ajutor <u>Activități:</u> Activități școlare de educație sanitară Invitarea de specialiști pentru susținerea programelor de educație sanitară Elaborarea și difuzarea de materiale informative privind educația sanitară Distribuirea de pachete cu materiale de igienă (săpun, pastă de dinți, periuță de dinți) <u>Rezultate așteptate:</u> Respectarea regulilor de igienă de către copii Prevenirea răspândirii bolilor <u>Indicatori de rezultat:</u> Număr programe de educație sanitară Număr beneficiari <u>Beneficiari:</u> copiii de vârstă preșcolară și elevii școlii din localitate
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI Personalul medical Personalul didactic
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

8.	Dotarea cu tehnică și mijloace de lucru performante a structurii de asistență socială din cadrul UAT
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Necesitatea unui sistem de asistență socială care să corespundă cerințelor UE Garantarea dreptului cetățenilor de a beneficia de servicii sociale la cele mai înalte standarde <u>Obiective:</u> Servirea promptă a cetățenilor Reducerea timpului de soluționare a cererilor Accesarea și prelucrarea rapidă a informației de către personalul primăriei <u>Activități:</u> Elaborare documentație Achiziție echipamente performante pentru personalul compartimentului de asistență socială Instruire personal <u>Rezultate așteptate:</u> Acces la tehnologie performantă Personal instruit Cetățean mai bine și mai prompt servit <u>Indicatori de rezultat:</u> Număr și valoare dotări Număr beneficiari <u>Beneficiari:</u> personalul compartimentului de asistență socială, cetățenii ORAȘULUI
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

9.	Formare continuă a personalului implicat în acordarea de servicii sociale
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Consolidarea capacității administrative Formarea profesională periodică constituie o obligație legală Specializarea continuă a resursei umane în acord cu nevoile societății actuale <u>Obiective:</u> Îmbunătățirea nivelului de formare profesională pentru funcționarii publici și personalul contractual din cadrul aparatului de specialitate al primarului <u>Activități:</u> Realizarea analizei nevoilor de formare profesională Elaborarea planului anual de formare profesională Achiziția de servicii de instruire și perfecționare profesională Participarea la forme de pregătire profesională conform nevoilor identificate <u>Rezultate așteptate:</u> Dezvoltarea de noi competențe Creșterea calității serviciilor furnizate <u>Indicatori de rezultat:</u> Număr de programe de formare Număr de beneficiari <u>Beneficiari:</u> funcționarii publici și personalul contractual din aparatul de specialitate al primarului ORAȘULUI
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri \\	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

TURISM, CULTURĂ ȘI SPORT

1.	Realizare broșură și alte materiale publicitare de promovare turistică a localității
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Dezvoltarea durabilă a turismului în zonă <u>Obiective:</u> Promovarea prin mijloace moderne a destinației turistice Atragerea de vizitatori/turiști în zonă Atragerea de noi investitori în turism <u>Activități:</u> Elaborare documentație Achiziții servicii de realizare broșură și alte materiale publicitare de promovare turistică Difuzare broșură și materiale publicitare <u>Rezultate așteptate:</u> Creșterea numărului de turiști/vizitatori <u>Indicatori de evaluare:</u> Valoare investită în promovare Număr vizitatori/turiști Creștere economică generată <u>Beneficiari:</u> comunitatea locală, operatori de turism, turiști/vizitatori
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

2.	Realizare website și aplicație mobilă de promovare turistică a orașului
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Dezvoltarea durabilă a turismului în zonă <u>Obiective:</u> Promovarea prin mijloace moderne a destinației turistice Atragerea de vizitatori/turiști în zonă Atragerea de noi investitori în turism <u>Activități:</u> Elaborare documentație Achiziții servicii de realizare website și aplicație mobilă de promovare turistică Realizare website și aplicație mobilă de promovare turistică Instruire personal în vederea actualizării informației pentru promovarea turistică a ORAȘULUI Popularizare website și aplicație mobilă Monitorizare trafic website și aplicație mobilă <u>Rezultate așteptate:</u> Creșterea numărului de utilizatori Creșterea numărului de turiști/vizitatori <u>Indicatori de rezultat:</u> Valoare investită în promovare Număr utilizatori website și aplicație mobilă Număr vizitatori/turiști Plus valoare adusă <u>Beneficiari:</u> comunitatea locală, operatori de turism, turiști/vizitatori
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

3.	Restaurarea caselor vechi și redarea lor circuitului turistic
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Conservarea și promovarea patrimoniului cultural identitar Dezvoltarea comunității din punct de vedere cultural Dezvoltarea durabilă a turismului în zonă <u>Obiective:</u> Restaurarea caselor vechi și redarea lor circuitului turistic <u>Activități:</u> Expertiză case vechi Elaborare documentație Obținere avize/autorizații Proceduri achiziții publice Lucrări de reabilitare și restaurare <u>Rezultate așteptate:</u> Case vechi restaurate Creșterea numărului de turiști/vizitatori <u>Indicatori de rezultat:</u> Case vechi restaurate <u>Beneficiari:</u> comunitatea locală, operatori de turism, turiști/vizitatori
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

4.	Reabilitare și restaurare clădiri monument istoric
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Conservarea și promovarea patrimoniului cultural identitar Dezvoltarea comunității din punct de vedere cultural Dezvoltarea durabilă a turismului în zonă <u>Obiective:</u> Restaurarea clădirilor monument istoric de pe raza ORAȘULUI <u>Activități:</u> Expertiză clădiri Elaborare documentație Obținere avize/autorizații Proceduri achiziții publice Lucrări de reabilitare și restaurare <u>Rezultate așteptate:</u> Clădiri monument istoric restaurate <u>Indicatori de rezultat:</u> Clădiri monument istoric restaurate <u>Beneficiari:</u> comunitatea locală, operatori de turism, turiști/vizitatori
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

5.	Dezvoltare zonă turistică
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Dezvoltarea durabilă a turismului în zonă <u>Obiective:</u> Atragerea de investitori în zonă Diversificarea ofertei turistice Asigurarea condițiilor de recreere pentru locuitori și vizitatori/turiști Creșterea atractivității zonei și a numărului de vizitatori Crearea de noi locuri de muncă Dezvoltarea infrastructurii care să deservească zona turistică <u>Activități:</u> Elaborare documentație tehnică Obținere avize/autorizații Achiziție lucrări de amenajare Execuție lucrări de construcție, amenajare Promovare zonă turistică Monitorizare activitate desfășurată în zona turistică <u>Rezultate așteptate:</u> Dezvoltare economică a zonei Creșterea numărului de vizitatori/turiști Crearea de noi locuri de muncă <u>Indicatori de rezultat:</u> Suprafața zonei turistice amenajate Numărul de investitori atrași Numărul de turiști/vizitatori Numărul de locuri de muncă nou-create <u>Beneficiari:</u> locuitorii ORAȘULUI, turiști, vizitatori, operatori economici care activează în turism
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI Investitori privați
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

6.	Amenajare trasee turistice
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Dezvoltarea durabilă a turismului în zonă <u>Obiective:</u> Diversificarea ofertei turistice Asigurarea condițiilor de recreere pentru locuitori Creșterea atractivității zonei și a numărului de vizitatori <u>Activități:</u> Conceperea unor trasee turistice sau dezvoltarea celor existente, pentru diferite volume de timp și care să conecteze diferite obiective de interes Dezvoltarea unor trasee cicloturistice și amenajarea acestora, incluzând locuri de popas și indicatoare Realizarea și montarea de indicatoare și panouri de informare, puncte de observare etc. <u>Rezultate așteptate:</u> Diversificarea ofertei turistice Creșterea numărului de turiști/vizitatori <u>Indicatori de evaluare:</u> Număr trasee amenajate Număr de turiști/vizitatori atrași <u>Beneficiari:</u> comunitatea locală, operatorii de turism, turiști/vizitatori
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

7.	Dezvoltare infrastructură de agrement
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Dezvoltarea din punct de vedere cultural, social și sportiv a ORAȘULUI <u>Obiective:</u> Dezvoltarea de spații de agrement și antrenamente pentru locuitorii ORAȘULUI, precum și pentru vizitatori/turiști Asigurarea condițiilor de recreere pentru locuitori și vizitatori/turiști Crearea de noi locuri de muncă <u>Activități:</u> Elaborare documentație tehnică Obținere avize/autorizații Achiziție lucrări de construcție, amenajare Execuție lucrări de construcție, amenajare <u>Rezultate așteptate:</u> Dezvoltare din punct de vedere cultural, social și sportiv a ORAȘULUI Creșterea numărului de vizitatori/turiști Crearea de noi locuri de muncă <u>Indicatori de rezultat:</u> Suprafața amenajată Numărul de investitori atrași Numărul de beneficiari Numărul de locuri de muncă nou-create <u>Beneficiari:</u> locuitorii ORAȘULUI, turiști, vizitatori, operatori economici
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

8.	Construire bază sportivă în Orașul Topoloveni
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Sportul contribuie la dezvoltarea fizică armonioasă, menținerea stării de sănătate la cote optime, precum și la întărirea spiritului de echipă și a celui de competiție. Aceasta face necesară implementarea unor măsuri care să contribuie la atragerea copiilor și tinerilor către activități sportive. <u>Obiective:</u> Construirea bazei sportive conform standardelor în domeniu Atragerea copiilor și tinerilor către activități sportive Obținerea de performanțe în cadrul competițiilor sportive <u>Activități:</u> Elaborare documentație tehnică Obținere avize/autorizații Proceduri achiziție publică Lucrări de construire bază sportivă <u>Rezultate așteptate:</u> Bază sportivă modernă la dispoziția cetățenilor ORAȘULUI Practicarea de sporturi Performanțe sportive <u>Indicatori de rezultat:</u> Suprafață bază sportivă construită și amenajată Facilități asigurate <u>Beneficiari:</u> locuitorii ORAȘULUI, turiști, vizitatori, operatori economici
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

9.	Construire teren sintetic în TOPOLOVENI
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Sportul contribuie la dezvoltarea fizică armonioasă, menținerea stării de sănătate la cote optime, precum și la întărirea spiritului de echipă și a celui de competiție. Aceasta face necesară implementarea unor măsuri care să contribuie la atragerea copiilor și tinerilor către activități sportive. <u>Obiective:</u> Construirea terenului sintetic pentru activități sportive conform standardelor în domeniu Atragerea copiilor și tinerilor către activități sportive Obținerea de performanțe în cadrul competițiilor sportive <u>Activități:</u> Elaborare documentație tehnică Obținere avize/autorizații Proceduri achiziții publice Lucrări de construire teren sintetic <u>Rezultate așteptate:</u> Teren amenajat conform standardelor în domeniu Practicarea de sporturi Performanțe sportive <u>Indicatori de rezultat:</u> Suprafață teren construit Număr și valoare dotări Număr beneficiari <u>Beneficiari:</u> comunitatea locală, sportivi din ORAȘ
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

10.	Amenajare piste pentru ciclism
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Dezvoltarea infrastructurii sportive și de agrement Dezvoltarea turismului în zonă <u>Obiective:</u> Asigurarea condițiilor de recreere pentru locuitori Creșterea atractivității zonei și a numărului de vizitatori Diversificarea ofertei turistice <u>Activități:</u> Conceperea unor trasee cicloturistice care să conecteze diferite obiective de interes Elaborare documentație tehnică Obținere avize/autorizații Proceduri achiziție publică Dezvoltarea unor trasee cicloturistice și amenajarea acestora, incluzând locuri de popas și indicatoare Realizarea și montarea de indicatoare și panouri de informare, puncte de observare etc. <u>Rezultate așteptate:</u> Piste de ciclism pe teritoriul ORAȘULUI <u>Indicatori de evaluare:</u> Lungime piste de ciclism amenajate (km) <u>Beneficiari:</u> comunitatea locală, sportivi din ORAȘ
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

11.	Amenajare spațiu verde pentru picnic
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Dezvoltarea durabilă a turismului în zonă <u>Obiective:</u> Atragerea de investitori în zonă Diversificarea ofertei turistice Asigurarea condițiilor de recreere pentru locuitori și vizitatori/turiști Creșterea atractivității zonei și a numărului de vizitatori <u>Activități:</u> Elaborare documentație tehnică Obținere avize/autorizații Proceduri achiziție publică Execuție lucrări de amenajare <u>Rezultate așteptate:</u> Dezvoltare economică a zonei Creșterea numărului de vizitatori/turiști <u>Indicatori de rezultat:</u> Suprafața zonei turistice amenajate Numărul de turiști/vizitatori <u>Beneficiari:</u> locuitorii ORAȘULUI, turiști, vizitatori, operatori economici care activează în turism
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

12.	Locuri de joacă pentru copii și adolescenți
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Necesitatea amenajării pe raza ORAȘULUI de noi locuri de relaxare și petrecere a timpului liber pentru copii și adolescenți <u>Obiective:</u> Dezvoltarea de spații de agrement pentru copii și adolescenți <u>Activități:</u> Identificarea terenurilor pentru amenajarea locurilor de joacă Elaborare documentație Proceduri achiziție publică Lucrări de construcție și amenajare Darea în folosință <u>Rezultate așteptate:</u> Locuri de joacă amenajate conform standardelor de calitate <u>Indicatori de evaluare:</u> Număr locuri de joacă Suprafață amenajată Număr beneficiari <u>Beneficiari:</u> copii și adolescenți, localnici și vizitatori/turiști
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

13.	Realizarea de produse turistice diversificate, încercând să răspundă unor hobby-uri diverse (ex. vânătoare, pescuit, degustări de vinuri, gastronomie, motocros, cicloturism, parapantă, deltaplan, scufundări, sporturi extreme, echitație, observare/filmare/fotografiere etc.)
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Dezvoltarea durabilă a turismului în zonă <u>Obiective:</u> Atragerea de investitori în zonă Diversificarea ofertei turistice Asigurarea condițiilor de recreere pentru locuitori și vizitatori/turiști Creșterea atractivității zonei și a numărului de vizitatori Crearea de noi locuri de muncă Dezvoltarea infrastructurii care să deservească obiectivele turistice <u>Activități:</u> Realizarea de produse turistice diversificate, prin organizarea de activități sportive, sociale, culturale Atragerea de personal calificat pentru asigurarea de servicii de instruire în anumite activități sportive Promovare produse turistice Monitorizare activitate <u>Rezultate așteptate:</u> Dezvoltare economică a zonei Creșterea numărului de vizitatori/turiști Crearea de noi locuri de muncă <u>Indicatori de rezultat:</u> Numărul și diversitatea produselor turistice Numărul de investitori/producători locali atrași Numărul de turiști/vizitatori Numărul de locuri de muncă nou-create <u>Beneficiari:</u> locuitorii ORAȘULUI, turiști, vizitatori, operatori economici care activează în turism
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI Investitori privați
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

14.	Program de curățare a tuturor zonelor naturale (în special de deșeuri de plastic) și organizarea de programe de educare a populației, precum și înăsprirea penalităților
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Necesitatea protejării și conservării naturii, a diversității biologice <u>Obiective:</u> Conservarea și reabilitarea sistemelor ecologice existente <u>Activități:</u> Acțiuni ecologice de curățare a zonelor poluate Organizarea de campanii de conștientizare a necesității protejării mediului înconjurător <u>Rezultate așteptate:</u> Mediu natural curat și sănătos <u>Indicatori de rezultat:</u> Număr de programe de curățare organizate Număr participanți Suprafețe ecologizate <u>Beneficiari:</u> comunitatea locală, turiști/vizitatori
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI ONG-uri
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

15.	Construire și amenajare centru local de informare turistică
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Dezvoltarea durabilă a turismului, prin promovarea resurselor turistice ale ORAȘULUI <u>Obiective:</u> Înființarea centrului local de informare și promovare a turismului <u>Activități:</u> Elaborare documentații tehnice Avize/autorizații Proceduri achiziție publică Lucrări de construire și amenajare CIT Dotare cu echipamente moderne a CIT <u>Rezultate așteptate:</u> Promovarea turistică a zonei Creșterea numărului de turiști/vizitatori <u>Indicatori de rezultat:</u> Suprafață și dotări centru de informare turistică Număr de beneficiari <u>Beneficiari:</u> comunitatea locală, operatorii de turism, turiști/vizitatori
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

MEDIU

1.	Reabilitare spații verzi în interiorul orașului
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Necesitatea protejării și conservării zonelor verzi din ORAȘ Îmbunătățirea aspectului estetic al ORAȘULUI <u>Obiective:</u> Creșterea calității mediului natural Consolidarea amenajărilor peisagistice <u>Activități:</u> Lucrări de reabilitare a spațiilor verzi din oraș <u>Rezultate așteptate:</u> Spații verzi, parcuri Îmbunătățirea imaginii ORAȘULUI <u>Indicatori de evaluare:</u> Suprafețe spații verzi reabilite <u>Beneficiari:</u> comunitatea locală
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

2.	Amenajare infrastructura verde cu acces pietonal pe valea raului Cîrcinov
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Necesitatea protejării și conservării zonelor verzi ca si IVA din ORAȘ Îmbunătățirea aspectului estetic al ORAȘULUI <u>Obiective:</u> Creșterea calității mediului natural prin reducerea poluării si crearea unor zone de tampon ecologic Consolidarea amenajărilor peisagistice Cresterea atractivitatii si rezilientei locale prin protectie si conservare a naturii, a biodiversitatii si a infrastructurii verzi Dezvoltarea si extinderea infrastructurii verzi-albastre (spatii verzi, alei pietonale, zone de recreere, cursuri de apa amenajate) Îmbunatatirea calitatii vietii locuitorilor orasului si integrarea zonei in directiile de dezvoltare durabila stabilite la nivel regional <u>Activități:</u> Lucrări de reabilitare a spațiilor verzi de-a lungul paraului Cîrcinov din oraș ca si IVA, conservare a naturii, a biodiversitatii si a Infrastructurii verzi Crearea de coridoare verzi-albastre <u>Rezultate așteptate:</u> Spații verzi amenajate inclusiv suprafete cu arbori si vegetatie diversificata, parcuri, zona de promenada Alei pietonale realizate, cu accesibilitate pentru toate categoriile de populatie, inclusiv persoane cu dizabilitati Banci, cosuri de gunoi, panouri informative si alte echipamente urbane instalate, care sa asigure functionalitatea si confortul spatiilor publice Îmbunătățirea imaginii ORAȘULUI, prin cresterea gradului de acoperire verde si reducerea poluării locale Cresterea accesului la spatii de recreere si promovarea incluziunii sociale prin amenajarea unor zone sigure si accesibile pentru toate categoriile de populatie <u>Indicatori de evaluare:</u> Suprafete spații verzi reabilitate Populatia care are acces la infrastructuri noi sau imbunatatite <u>Beneficiari:</u> comunitatea locală
Instituții/actori implicați/potențial iparteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse definanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

3.	Realizarea arhitecturii peisagistice în curtea Primăriei TOPOLOVENI
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Necesitatea protejării și conservării zonelor verzi din ORAȘ Îmbunătățirea aspectului estetic al ORAȘULUI <u>Obiective:</u> Creșterea calității mediului natural Consolidarea amenajărilor peisagistice <u>Activități:</u> Elaborare documentație Proceduri achiziție publică Lucrări de realizare a arhitecturii peisagistice a curții și grădinii Primăriei <u>Rezultate așteptate:</u> Amenajare curte și grădină Primărie Îmbunătățirea imaginii ORAȘULUI <u>Indicatori de evaluare:</u> Suprafață amenajată <u>Beneficiari:</u> comunitatea locală
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

4.	Construirea de insule ecologice digitalizate în Orașul Topoloveni , județul Argeș
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Implementarea normelor UE cu privire la protecția mediului, utilizarea tehnologiilor curate și care risipesc mai puține resurse <u>Obiective:</u> Valorificarea surselor regenerabile de energie (fotovoltaică) Reducerea cheltuielilor cu utilitățile <u>Activități:</u> Identificarea terenului pentru construire insulelor ecologice Elaborare documentații tehnice Obținere avize/autorizații Proceduri achiziție publică Insule construite <u>Rezultate așteptate:</u> Insule ecologice digitalizate construite Reducerea cheltuielilor Atragerea de potențiali investitori <u>Indicatori de evaluare:</u> Număr insule ecologice digitalizate construite Număr beneficiari deserviți <u>Beneficiari:</u> comunitatea locală, potențiali investitori
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

5.	Utilizarea complementară a surselor regenerabile de energie în instituțiile publice	
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Implementarea normelor UE cu privire la protecția mediului, utilizarea tehnologiilor curate și care risipesc mai puține resurse <u>Obiective:</u> Valorificarea surselor regenerabile de energie Reducerea cheltuielilor cu utilitățile <u>Activități:</u> Elaborarea de documentații tehnice Obținere avize/autorizații Proceduri achiziție publică Dotarea clădirilor de interes public cu instalații de producere a energiei din surse regenerabile <u>Rezultate așteptate:</u> Instalații implementate Reducerea cheltuielilor <u>Indicatori de evaluare:</u> Număr instituții care utilizează energie regenerabilă Procent reducere cheltuieli <u>Beneficiari:</u> instituții publice	
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	

6.	Reabilitarea termică a clădirilor unităților de învățământ din Orașul Topoloveni
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Clădirile în care funcționează unitățile de învățământ necesită reabilitare și modernizare, precum și dotarea materială la standarde europene a spațiilor interioare destinate procesului educațional <u>Obiective:</u> Creșterea eficienței energetice Crearea climatului optim pentru desfășurarea programelor educaționale (siguranță, igienă, bază materială corespunzătoare) <u>Activități:</u> Elaborare documentații tehnice Obținere avize/autorizații Proceduri achiziție publică Lucrări de reabilitare și modernizare <u>Rezultate așteptate:</u> Creșterea calității actului educațional Stabilizarea personalului didactic Performanțele copiilor Reducere consum energie termică (cel puțin 25%) <u>Indicatori de evaluare:</u> Suprafețe clădiri reabilite termic <u>Beneficiari:</u> unitățile de învățământ de pe raza ORAȘULUI, comunitatea locală
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

7.	Instalarea de pubele pentru colectarea selectivă a deșeurilor
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Colectarea selectivă a deșeurilor aduce beneficii economice comunității locale <u>Obiective:</u> Protejarea mediului înconjurător la nivelul ORAȘULUI Alinierea la standarde europene cu privire la calitatea și protecția mediului <u>Activități:</u> Achiziționarea de pubele și instalarea acestora pe raza ORAȘULUI <u>Rezultate așteptate:</u> Creșterea cantității de gunoi colectat selectiv Eficientizarea reciclării <u>Indicatori de rezultat:</u> Număr și valoare pubele achiziționate Număr puncte de instalare Număr beneficiari <u>Beneficiari:</u> comunitatea locală
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

8.	Dotarea gospodăriilor cu pubele pentru colectarea selectivă a deșeurilor
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Colectarea selectivă a deșeurilor aduce beneficii economice comunității locale <u>Obiective:</u> Protejarea mediului înconjurător la nivelul ORAȘULUI Alinierea la standarde europene cu privire la calitatea și protecția mediului <u>Activități:</u> Achiziționarea de pubele ecologice și distribuirea acestora către populație <u>Rezultate așteptate:</u> Creșterea cantității de gunoi colectat selectiv Eficientizarea reciclării <u>Indicatori de evaluare:</u> Număr gospodării deservite <u>Beneficiari:</u> cetățenii ORAȘULUI
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

9.	Organizare acțiuni de ecologizare a zonelor verzi poluate
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Protecția și conservarea mediului înconjurător <u>Obiective:</u> Creșterea calității mediului înconjurător Protecția și conservarea patrimoniului natural <u>Activități:</u> Acțiuni de ecologizare a zonelor verzi poluate Organizare de campanii de conștientizare privind beneficiile unui mediu natural sănătos <u>Rezultate așteptate:</u> Un mediu natural curat și sănătos <u>Indicatori de evaluare:</u> Număr acțiuni de ecologizare Număr participanți Suprafețe ecologizate <u>Beneficiari:</u> comunitatea locală
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

10.	Împădurirea zonelor degradate, defrișate
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Necesitatea reconstrucției ecologice a terenurilor degradate, prin valorificarea terenurilor neproductive sau agricole afectate de fenomene de degradare în diferite stadii sau care și-au pierdut total sau parțial capacitatea de producție pentru folosințe agricole <u>Obiective:</u> Valorificarea terenurilor degradate, a celor nefolosite, defrișate Creșterea suprafețelor de pădure pe teritoriul ORAȘULUI Combaterea poluării și a efectelor acesteia asupra mediului înconjurător și sănătății oamenilor Îmbunătățirea condițiilor de mediu și a diversității biologice <u>Activități:</u> Pregătirea terenului și a solului în vederea împăduririi Executarea de lucrări de îmbunătățiri funciare Executarea plantației <u>Rezultate așteptate:</u> Suprafață de teren împădurit Creșterea producției de energie regenerabilă <u>Indicatori de rezultat:</u> Suprafețe împădurite <u>Beneficiari:</u> comunitatea locală
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

11.	Decolmatare râuri
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Protecția și conservarea mediului înconjurător Siguranța și protecția cetățenilor contra inundațiilor <u>Obiective:</u> Asigurarea scurgerii optime în albie a apelor curgătoare de pe raza ORAȘULUI <u>Activități:</u> Îndepărtarea materialului aluvionar Extragere nisipuri și pietrișuri <u>Rezultate așteptate:</u> Scurgerea optimă în albie a râurilor Reducerea efectelor negative generate de inundații și viituri <u>Indicatori de evaluare:</u> Lungime râuri decolmate <u>Beneficiari:</u> comunitatea locală
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

12.	Regularizare curs de apă
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Protecția și conservarea mediului înconjurător Siguranța și protecția cetățenilor contra inundațiilor <u>Obiective:</u> Prevenirea și reducerea consecințelor distructive ale inundațiilor Reducerea eroziunii malurilor Protecția gospodăriilor și a terenurilor agricole <u>Activități:</u> Lucrări de regularizare curs de apă <u>Rezultate așteptate:</u> Menținerea albiei actuale a cursului de apă Reducerea efectelor negative generate de inundații și viituri <u>Indicatori de evaluare:</u> Lungime curs de apă regularizat <u>Beneficiari:</u> comunitatea locală
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

13.	Lucrări de amenajare a cursurilor de apă
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Protecția și conservarea mediului înconjurător Siguranța și protecția cetățenilor contra inundațiilor <u>Obiective:</u> Prevenirea și reducerea consecințelor distructive ale inundațiilor Reducerea eroziunii malurilor Protecția gospodăriilor și a terenurilor agricole <u>Activități:</u> Lucrări de amenajare a cursurilor de apă <u>Rezultate așteptate:</u> Menținerea albiei actuale a cursurilor de apă Reducerea efectelor negative generate de inundații și viituri <u>Indicatori de evaluare:</u> Lungime cursuri de apă amenajate <u>Beneficiari:</u> comunitatea locală
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

14.	Lucrări de amenajare stație de reîncărcare pentru vehicule electrice în Orașul Topoloveni , județul Argeș	
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Protecția și conservarea mediului înconjurător Utilizarea noilor tehnologii <u>Obiective:</u> Valorificarea surselor regenerabile de energie Reducerea poluării <u>Activități:</u> Elaborarea de documentații tehnice Obținere avize/autorizații Proceduri achiziție publică Montarea stațiilor de încărcare <u>Rezultate așteptate:</u> Instalații montate Creșterea numărului de autoturisme electrice <u>Indicatori de evaluare:</u> Număr persoane care utilizează autoturisme electrice Reducerea poluării <u>Beneficiari:</u> locuitorii ORAȘULUI, vizitatorii	
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	

15.	Reabilitarea termică a blocurilor din Orașul Topoloveni
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Blocurile din Orașul Topoloveni necesită reabilitare și modernizare, precum și dotarea materială a spațiilor interioare din jurul imobilelor de locuințe <u>Obiective:</u> Creșterea eficienței energetice Scăderea consumului de energie termică și electrică <u>Activități:</u> Elaborare documentații tehnice Obținere avize/autorizații Proceduri achiziție publică Lucrări de reabilitare, eficientizare energetică și modernizare <u>Rezultate așteptate:</u> Creșterea calității vieții Reducere consum energie termică (cel puțin 25%) <u>Indicatori de evaluare:</u> Suprafețe clădiri reabilitate termic <u>Beneficiari:</u> locuitorii blocurilor de pe raza ORAȘULUI, comunitatea locală
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

CAPACITATE ADMINISTRATIVĂ

1.	Achiziție și punere în funcțiune de echipamente performante de tehnică de calcul
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Consolidarea capacității administrației publice locale Furnizarea de servicii publice de calitate pentru toți cetățenii ORAȘULUI <u>Obiective:</u> Creșterea calității serviciilor publice furnizate Îmbunătățirea accesului la serviciile publice <u>Activități:</u> Dotare cu echipamente performante de tehnică de calcul <u>Rezultate așteptate:</u> Acces facil la servicii publice prin tehnologie performantă Servicii publice de calitate <u>Beneficiari:</u> administrația publică locală, cetățenii ORAȘULUI, instituții publice și operatori economici de pe raza ORAȘULUI
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

2.	Achiziția și utilizarea de softuri performante pentru furnizarea de servicii de calitate către cetățeni și reducerea timpului de soluționare a solicitărilor acestora
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Consolidarea capacității administrației publice locale Furnizarea de servicii publice de calitate pentru toți cetățenii ORAȘULUI <u>Obiective:</u> Creșterea calității serviciilor publice furnizate Reducerea timpului de soluționare a cererilor Îmbunătățirea accesului la serviciile publice <u>Activități:</u> Achiziția de softuri performante Instruirea personalului în scopul utilizării eficiente a acestora <u>Rezultate așteptate:</u> Acces facil la servicii publice prin tehnologie performantă Servicii publice de calitate <u>Beneficiari:</u> administrația publică locală, cetățenii ORAȘULUI, instituții publice și operatori economici de pe raza ORAȘULUI
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

3.	Dezvoltare sistem integrat de tip SmartCity, bazat pe module specifice fiecărui departament/compartiment din Primărie
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Digitalizarea și tehnologizarea administrației publice locale Consolidarea capacității administrației publice locale Furnizarea de servicii publice de calitate pentru toți cetățenii ORAȘULUI <u>Obiective:</u> Dezvoltarea serviciilor publice bazate pe tehnologie și creșterea nivelului de securitate cibernetică Creșterea calității serviciilor publice furnizate Reducerea timpului de soluționare a cererilor Îmbunătățirea accesului la serviciile publice <u>Activități:</u> Achiziția de sistem integrat de tip SmartCity Instruirea personalului în scopul utilizării eficiente a acestora <u>Rezultate așteptate:</u> Acces facil la servicii publice prin tehnologie performantă Servicii publice de calitate <u>Indicatori de evaluare:</u> Grad de implementare Servicii asigurate <u>Beneficiari:</u> administrația publică locală, cetățenii ORAȘULUI, instituții publice și operatori economici de pe raza ORAȘULUI
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

4.	Programe de instruire și perfecționare profesională
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Consolidarea capacității administrative Formarea profesională periodică constituie o obligație legală Specializarea continuă a resursei umane în acord cu nevoile societății actuale <u>Obiective:</u> Îmbunătățirea nivelului de formare profesională pentru funcționarii publici și personalul contractual din cadrul aparatului de specialitate al primarului <u>Activități:</u> Realizarea analizei nevoilor de formare profesională Elaborarea planului anual de formare profesională Achiziția de servicii de instruire și perfecționare profesională Participarea la forme de pregătire profesională conform nevoilor identificate <u>Rezultate așteptate:</u> Dezvoltarea de noi competențe Creșterea calității serviciilor furnizate <u>Beneficiari:</u> funcționarii publici și personalul contractual din aparatul de specialitate al primarului ORAȘULUI
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

5.	Utilizarea complementară a surselor regenerabile de energie în primărie
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Implementarea normelor UE cu privire la protecția mediului, utilizarea tehnologiilor curate și care risipesc mai puține resurse <u>Obiective:</u> Valorificarea surselor regenerabile de energie Reducerea cheltuielilor cu utilitățile <u>Activități:</u> Elaborarea de documentații tehnice Obținere avize/autorizații Proceduri achiziție publică Dotarea primăriei ORAȘULUI cu instalații de producere a energiei din surse regenerabile <u>Rezultate așteptate:</u> Instalații implementate Reducerea cheltuielilor <u>Indicatori de evaluare:</u> Capacitate surse de energie regenerabilă Procent reducere cheltuieli <u>Beneficiari:</u> Primăria ORAȘULUI
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

6.	Reabilitare sediu primărie
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Necesitatea de a lucra într-un mediu modern <u>Obiective:</u> Crearea de condiții adecvate pentru buna desfășurare a activității administrative <u>Activități:</u> Elaborare documentație Obținere avize/autorizații Proceduri achiziție publică Lucrări de amenajare și modernizare a clădirii și spațiilor interioare Dotare materială <u>Rezultate așteptate:</u> Un sediu modern, digitalizat, care să asigure bune condiții de muncă <u>Indicatori de evaluare:</u> Suprafață reabilitată (mp) Număr beneficiari <u>Beneficiari:</u> comunitatea locală, funcționarii publici
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

7.	Reabilitare Centru de servicii publice și Consorțiu Topoloveni
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Necesitatea creșterii gradului de educație și cultură. <u>Obiective:</u> Creșterea nivelului cultural și social al cetățenilor ORAȘULUI Crearea de condiții adecvate pentru organizarea de evenimente cultural-artistice Stimularea înființării de ansambluri folclorice, muzică și dans Creșterea gradului de socializare a cetățenilor ORAȘULUI <u>Activități:</u> Elaborare documentație Obținere avize/autorizații Proceduri achiziție publică Lucrări de amenajare și modernizare a clădirii și spațiilor interioare Dotare materială <u>Rezultate așteptate:</u> Evenimente cultural-artistice organizate Înființare de formații de muzică și dans <u>Indicatori de evaluare:</u> Capacitate centru de servicii publice Topoloveni Număr beneficiari <u>Beneficiari:</u> comunitatea locală
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

8.	Reabilitare moderată clădire C2 – Complex Multifuncțional
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Necesitatea creșterii gradului de educație și cultură. <u>Obiective:</u> Creșterea nivelului cultural și social al cetățenilor ORAȘULUI Crearea de condiții adecvate pentru organizarea de evenimente cultural-artistice Stimularea înființării de ansambluri folclorice, muzică și dans Creșterea gradului de socializare a cetățenilor ORAȘULUI <u>Activități:</u> Elaborare documentație Obținere avize/autorizații Proceduri achiziție publică Lucrări de amenajare și modernizare a clădirii și spațiilor interioare Dotare materială <u>Rezultate așteptate:</u> Evenimente cultural-artistice organizate Înființare de formații de muzică și dans <u>Indicatori de evaluare:</u> Capacitate clădire C2 – Complex Multifuncțional Număr beneficiari <u>Beneficiari:</u> comunitatea locală
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

9.	Dotarea cu mașini, utilaje și echipamente performante pentru intervenția în situațiile de urgență
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Consolidarea capacității administrației publice locale Necesitatea executării de lucrări de intervenție în situații de urgență <u>Obiective:</u> Dotarea serviciului pentru situații de urgență cu utilaje și echipamente de lucru performante Intervenție eficientă și promptă în situațiile de urgență <u>Activități:</u> Derularea procedurilor de achiziție publică Instruirea personalului care va deservi utilajele Darea în folosință <u>Rezultate așteptate:</u> Reducerea cheltuielilor cu execuția lucrărilor Reducerea timpilor de intervenție <u>Indicatori de rezultat:</u> Mașini, utilaje și echipamente achiziționate Servicii asigurate Capacitate de intervenție în situațiile de urgență Număr beneficiari <u>Beneficiari:</u> Primăria ORAȘULUI, comunitatea locală
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

10.	Dotarea cu mașini, utilaje și echipamente performante pentru execuția lucrărilor de gospodărire a UAT
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Consolidarea capacității administrației publice locale Necesitatea executării de lucrări de gospodărire <u>Obiective:</u> Dotarea serviciului administrativ și de gospodărire ORAȘENESC al primăriei cu utilaje și echipamente de lucru performante Realizarea lucrărilor de amenajare și gospodărire <u>Activități:</u> Derularea procedurilor de achiziție publică Instruirea personalului care va deservi utilajele Darea în folosință <u>Rezultate așteptate:</u> Reducerea cheltuielilor cu execuția lucrărilor Reducerea timpilor de execuție a lucrărilor <u>Indicatori de rezultat:</u> Mașini, utilaje și echipamente achiziționate Servicii asigurate Capacitate de execuție lucrări Număr beneficiari <u>Beneficiari:</u> Primăria ORAȘULUI, comunitatea locală
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

11.	Construcție/extindere garaj pentru mașinile și utilajele aparținând Primăriei
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Necesitatea construirii unui garaj modern adaptat parcului auto al Primăriei, pentru a corespunde nevoilor de servire a interesului public în condiții optime <u>Obiective:</u> Crearea condițiilor optime de păstrare a mașinilor și utilajelor din parcul auto al Primăriei Creșterea capacității administrației publice locale de a furniza servicii prompte pentru cetățenii ORAȘULUI <u>Activități:</u> Elaborare documentații tehnice Obținere avize/autorizații Proceduri achiziție publică Lucrări de construcție garaj <u>Rezultate așteptate:</u> Condiții mai bune de păstrare a mașinilor și utilajelor instituției Promptitudine în execuția lucrărilor Intervenția promptă în situații de urgență Creșterea calității serviciilor furnizate <u>Indicatori de rezultat:</u> Suprafață construită (mp) <u>Beneficiari:</u> Primăria ORAȘULUI, personalul primăriei, comunitatea locală
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

12.	Sistem de monitorizare și siguranță a spațiului public în Orașul Topoloveni , Județul Argeș” – PNRR – Componenta 10
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Nevoia de punere în siguranță a bunurilor publice și obținerea unui climat optim în desfășurarea procesului păstrării ordinii publice <u>Obiective:</u> Siguranța bunurilor administrației locale Păstrarea ordinii publice <u>Activități:</u> Elaborare documentații tehnice Obținere avize/autorizații Proceduri achiziție publică Lucrări de implementare sistem de supraveghere video în ORAȘ și la sediul Primăriei <u>Rezultate așteptate:</u> Creșterea calității vieții prin creșterea nivelului de siguranță <u>Indicatori de evaluare:</u> Gradul de implementare Capacitate stocare date Servicii asigurate <u>Beneficiari:</u> Primăria ORAȘULUI, personalul primăriei, comunitatea locală
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Fonduri guvernamentale Fonduri europene Alte surse legal constituite

13.	Crearea arhivei digitale a Primăriei
Descrierea proiectului	<u>Justificare:</u> Consolidarea capacității administrației publice locale Furnizarea de servicii publice de calitate pentru toți cetățenii ORAȘULUI <u>Obiective:</u> Introducerea unui sistem modern, inovator, bazat pe tehnici digitale și online, de gestiune a fluxului de documente și arhivă digitală <u>Activități:</u> Achiziția unui sistem digital de arhivă Instruirea personalului în scopul utilizării eficiente a acestora <u>Rezultate așteptate:</u> Arhivă digitală Acces facil la documente prin tehnologie performantă Servicii publice de calitate <u>Indicatori de rezultat:</u> Arhivă digitală implementată Spațiu de stocare Număr de documente introduse în sistem <u>Beneficiari:</u> administrația publică locală, cetățenii ORAȘULUI, instituții publice și operatori economici de pe raza ORAȘULUI
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al ORAȘULUI Primarul ORAȘULUI
Posibile surse de finanțare	Buget local Fonduri guvernamentale Fonduri europene Alte surse legal constituite

CAPITOLUL V: IMPLEMENTAREA, EVALUAREA ȘI RAPORTAREA

Prezentul document strategic constituie atât un document definitoriu pentru activitatea Primăriei Orașului Topoloveni în perioada 2021-2027, cât și un document orientativ pentru ceilalți actori publici și privați din oraș, inclusiv pentru a oferi cetățenilor o imagine asupra direcției spre care se orientează orașul.

Punerea în practică a unui astfel de demers strategic implică mobilizarea tuturor actorilor interesați la nivelul comunității locale. De aceea, este recomandabilă o abordare de tip partenerial pentru întregul proces, atât între Primăria Orașului Topoloveni și structurile din subordine, cât și între aceasta și alte instituții publice implicate, dar și menținerea unei legături strânse cu societatea civilă și cetățenii din oraș, întrucât rezolvarea problemelor necesită participarea mai multor instituții și o serie de măsuri succesive și complementare.

Implementarea și monitorizarea proiectelor din strategie se vor realiza la nivelul aparatului de specialitate al Primarului orașului, implicând o persoană responsabilă, desemnată drept coordonator implementare strategie.

Monitorizarea implementării strategiei se va realiza pe baza indicatorilor de evaluare stabiliți pentru fiecare proiect strategic. Având ca fundament rezultatele anului în curs, corelate cu planul de acțiuni stabilit, se va evalua anual implementarea strategiei și se vor stabili prioritățile pentru anul următor, în baza documentelor și propunerilor inițiate de structurile responsabile.

Activitatea de monitorizare reprezintă o etapă esențială a procesului de planificare strategică întrucât permite compararea intermediară pe bază de date între obiectivele și activitățile implementate și rezultatele intermediare atinse.

Rezultatele procesului de monitorizare se constituie într-un instrument managerial important, permițând conducerii Primăriei să decidă asupra activității instituției pe baza unor dovezi fundamentate. Acesta permite analiza activităților Strategiei, a rezultatelor intermediare ale bugetului alocat, precum și identificarea riscurilor ce pot apărea în etapa de implementare a proiectelor din lista de proiecte a Strategiei de dezvoltare a Orașului Topoloveni.

Demersul de planificare strategică trebuie să ia în considerare necesitatea unui proces de evaluare, care trebuie să țină seama de caracteristicile comunității locale și să aibă un caracter permanent (care să includă și monitorizare, nu doar evaluări finale).

Având în vedere perioada de 7 ani de planificare strategică pentru Orașul Topoloveni, se impune efectuarea unor analize intermediare, care să indice în ce măsură operațiunile

programului se desfășoară conform programării și la timp, precum revizuirea programului în cazul identificării unor disfuncționalități.

În vederea facilitării procesului de monitorizare, Primăria Orașului Topoloveni va forma o echipă compusă din reprezentanți ai compartimentelor Primăriei cu atribuții în domeniu. Echipa va asigura activitatea de analiză primară a tuturor datelor primite, pe obiective strategice, și informarea conducerii Primăriei în legătură cu progresul procesului de implementare a Strategiei, întocmirea unor rapoarte sintetice privind stadiul activităților.

Se vor avea în vedere următoarele:

- *urmărirea realizării activităților și a bugetului, în conformitate cu previziunile proiectului;*
- *analizarea și urmărirea performanțelor proiectului;*
- *replanificarea activităților proiectului conform unui scenariu dinamic, în funcție de necesitățile identificate la un moment dat;*
- *transmiterea obiectivelor proiectului.*

Prin evaluare, se apreciază dacă obiectivul inițial a fost atins în perioada de implementare, în intervalul de timp și bugetul alocat.

Vor fi utilizate mai multe metode de evaluare, de la *evaluarea ex-ante* pentru asigurarea resurselor adecvate pentru implementare și un plan de management eficient, la *evaluarea ex-post* pentru facilitarea gradului de realizare a obiectivelor stabilite în faza de planificare strategică, analiza rezultatelor obținute și identificarea impactului implementării proiectelor.

Procedurile de evaluare internă a Strategiei vor urmări gradul de îndeplinire a obiectivelor și rezultatelor proiectului prin analiza îndeplinirii obiectivelor și rezultatelor așteptate pentru fiecare dintre activități.

Evaluarea internă a Strategiei va avea următoarele etape:

- *identificarea obiectivului/obiectivelor generale ale Strategiei (așa cum au fost ele menționate și asumate prin Strategie);*
- *definirea indicatorilor ce cuantifică atingerea obiectivelor;*
- *estimarea datei la care se consideră îndeplinite obiectivele;*
- *stabilirea procentului de realizare a obiectivelor la data monitorizării;*
- *identificarea potențialelor variații față de reperele stabilite inițial (dacă este cazul);*
- *prezentarea justificărilor și a observațiilor (dacă este cazul);*
- *redactarea raportului de monitorizare la data realizării controlului;*
- *trimiterea raportului de monitorizare persoanei responsabile de implementarea Strategiei;*
- *stabilirea strategiilor de acțiune manageriale și de remediere a factorilor perturbatori (dacă este cazul).*

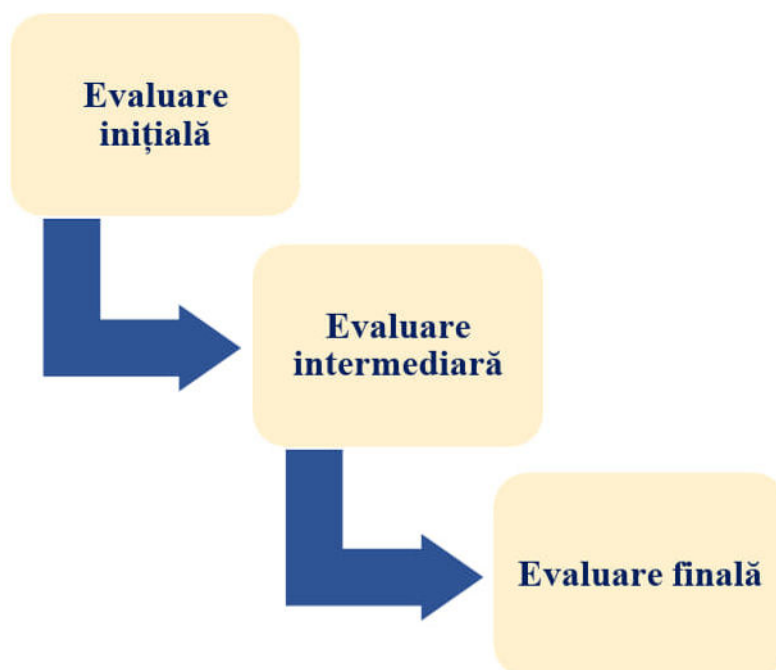

Figura nr. 5 – Tehnica evaluării modului de implementare a Strategiei de dezvoltare locală.

Evaluarea inițială

- evaluarea relevanței activităților propuse;
- evaluarea capacității de alocare a resurselor;
- evaluarea nivelului de implicare a factorilor interesați;
- evaluarea gradului de cunoaștere și asumare a responsabilităților.

Evaluarea intermediară

- examinează rezultatele parțiale ale derulării Strategiei, pe fiecare activitate din perspectiva obiectivului general și a obiectivelor specifice, din perspectiva relevanței pentru grupurile țintă și pentru scopul proiectelor din Planul de proiecte;
- se va realiza prin **rapoarte de progres**.

Evaluarea finală

- va urmări utilizarea eficientă a resurselor, eficiența activității derulate;
- va analiza factorii care au contribuit la succesul Strategiei sau punctele slabe, îndeplinirea obiectivelor, impactul Strategiei asupra grupului țintă, gradul de satisfacere a așteptărilor beneficiarilor direcți și indirecti.

Managementul operativ al ORAȘULUI va prezenta Consiliului local:

- 1) **rapoarte anuale de progres**, care se vor elabora începând cu al doilea an de implementare și vor avea ca scop monitorizarea eficientă a aplicării strategiei de dezvoltare. Rapoartele vor reflecta stadiul implementării strategiei, pe fiecare domeniu strategic și vor evidenția evoluția principalilor indicatori de output și de rezultat;
- 2) **rapoarte strategice**. Având în vedere faptul că implementarea strategiei de dezvoltare locală se va întinde pe o perioadă de 7 ani, este necesară o evaluare intermediară a strategiei, pe baza

unor rapoarte strategice. Pentru evaluarea impactului aplicării strategiei de dezvoltare se va urmări evoluția principalilor indicatori socioeconomi ci la nivel local.

În linii mari, raportul strategic va cuprinde:

- ❖ *situația și evoluția socioeconomică a Orașului Topoloveni;*
- ❖ *realizările obținute, cuantificate pe baza indicatorilor și gradul de atingere a obiectivelor stabilite;*
- ❖ *problemele întâmpinate în procesul de implementare a strategiei de dezvoltare;*
- ❖ *exemplele de bună practică identificate;*
- ❖ *propuneri privind revizuirea și ajustarea periodică a strategiei de dezvoltare în raport cu evoluțiile economico-sociale semnificative înregistrate la nivel local în perioada 2021-2027.*

Rapoartele strategice vor fi realizate din 3 în 3 ani, în anii 2023 și 2026, fiind prezentate în cadrul ședințelor Consiliului local al Orașului Topoloveni.

În funcție de rezultatele evaluării și monitorizării și în acord cu modificările legislative, strategia de dezvoltare a Orașului Topoloveni va putea fi revizuită ori de câte ori va deveni necesar.

~***~